Raport o stanie miasta

Bytom 2024

URZĄD MIEJSKI W BYTOMIU

MAJ 2025

Prezydent Miasta Bytomia na podstawie art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. przedstawia „Raport o stanie miasta. Bytom 2024”, zawierający podstawowe informacje charakteryzujące różne dziedziny funkcjonowania miasta w 2024 r.

Niniejszy dokument obejmuje 5 bloków tematycznych, do których należą:
1. Ogólna charakterystyka miasta,
2. Zarządzanie miastem,
3. Społeczność,
4. Gospodarka,
5. Środowisko.

Podstawowym założeniem przygotowanego raportu jest zaprezentowanie możliwie pełnego spektrum życia miasta w oparciu o publicznie udostępniane dane statystyczne oraz inne informacje pozyskane i przetworzone na potrzeby tego dokumentu.

Niniejszy raport został opracowany przez pracowników Wydziału Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora na podstawie informacji oraz danych przekazanych przez komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego, a także jednostki organizacyjne i spółki komunalne gminy Bytom.

Elementy graficzne: Wydziały Urzędu Miejskiego w Bytomiu i miejskie jednostki organizacyjne, internet.

Spis treści

Spis treści

1. Ogólna charakterystyka miasta 5
1.1 Położenie 5
1.2 Przynależność do organizacji regionalnych i krajowych 6

2. Zarządzanie miastem 9
2.1 Planowanie strategiczne i operacyjne 9
2.1.1 Strategia Rozwoju Bytomia 9
2.1.2 Rewitalizacja miasta 12
2.1.3 Zintegrowane Inwestycje Terytorialne w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027 13
2.1.4 Sprawiedliwa Transformacja 16
2.2 Zagospodarowanie przestrzenne 18
2.2.1 Planowanie przestrzenne 18
2.2.2 Bytomska Infrastruktura Informacji Przestrzennej 18
2.3 Finanse miasta 21
2.3.1 Dochody i przychody budżetu miasta 21
2.3.2 Wydatki i rozchody budżetu miasta 23
2.3.3 Pozyskane środki zewnętrzne 27
2.4 Obsługa klienta 55
2.5 Promocja miasta 58
2.6 Współpraca z zagranicą 62
2.6.1 Miasta partnerskie 62
2.6.2 Pozostała współpraca 62
2.7 Aktywność prawodawcza organów gminy 64

3. Społeczność 65
3.1 Demografia 65
3.2 Oświata i wychowanie 68
3.3 Ochrona zdrowia 76
3.4 Bezpieczeństwo sanitarne miasta i działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej 79
3.5 Pomoc społeczna 82
3.6 Kultura 96
3.7 Jubileusz 770-lecia nadania praw miejskich Bytomiowi 109
3. 8 Ochrona dziedzictwa kulturowego 111
3.9 Sport i rekreacja 113
3.10 Bezpieczeństwo publiczne 119
3.11 Organizacje pozarządowe 125
3.11.1 Bytomska Rada Seniorów 128
3.11.2 Bytomska Rada Działalności Pożytku Publicznego 128
3.10.3 Bytomski Budżet Obywatelski 129
3.11.4 Partycypacja społeczna i konsultacje z mieszkańcami 131
3.11.5 Młodzieżowa Rada Miejska 132

4. Gospodarka **133**
4.1 Przedsiębiorczość w mieście 133
4.1.1 Otoczenia biznesu 135
Podmioty reprezentujące samorząd gospodarczy na terenie Bytomia przedstawia infografika 15. 135
4.1.2 Oferta inwestycyjna miasta 136
4.2 Rynek pracy 137
4.2.1. Bezrobocie 137
4.2.2. Współpraca z Powiatową Radą Rynku Pracy 145
4.3 Infrastruktura techniczna i usługi komunalne 147
4.3.1 Gospodarka wodno-kanalizacyjna 147
4.3.2. Gospodarka odpadami i oczyszczanie miasta 149
4.3.3 Utrzymanie czystości, terenów zieleni oraz obiektów komunalnych 154
4.3.4. Ciepłownictwo 155
4.3.5 Gazownictwo 157
4.3.6 Drogi publiczne i komunikacja 157
4.3.7 Transport publiczny 159
4.4 Inwestycje 163
4.4.1 Inwestycje miasta 163
4.4.2. Zasoby mieszkaniowe w mieście 171
4.4.3. Gospodarka nieruchomościami 177
4.4.4. Inne inwestycje w mieście 178
4.5 Mienie komunalne 180
4.5.1 Wartość majątku komunalnego 180
4.5.2 Udziały kapitałowe miasta w spółkach prawa handlowego i innych podmiotach 181
4.5.3. Wybrane informacje na temat działalności spółek miejskich 184

5. Środowisko **188**
5.1 Uwarunkowania środowiskowe 188
5.1.1 Obszary cenne przyrodniczo 188
5.1.2 Obszar NATURA 2000 189
5.2 Działania na rzecz ochrony środowiska i stan ogólny środowiska naturalnego w Bytomiu 190
5.2.1 Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego 190
5.2.2 Pola elektromagnetyczne 190
5.2.3 Zanieczyszczenie wód 191
5.2.4 Zanieczyszczenie gleb 193
5.2.5 Ochrona powietrza 193
5.2.6 Ochrona przed hałasem 197
5.2.7 Ochrona przyrody i ochrona zwierząt 198
5.2.8 Edukacja ekologiczna 199
5.2.9 Gospodarka odpadami (odpady przemysłowe) 199
5.3 Eksploatacja górnicza 201
5.3.1 Zakłady górnicze prowadzące działalność na terenie Bytomia 201
5.3.3 Zadania związane z usuwaniem szkód górniczych 205

Indeks materiałów graficznych **210**

1. Ogólna charakterystyka miasta

1.1 Położenie

Bytom położony jest na terenie Górnego Śląska w centralnej części Wyżyny Śląskiej na średniej wysokości 280–290 m n.p.m., chociaż w rejonie rezerwatu przyrody Segiet osiąga wysokość do 346 m n.p.m., zaś w dolinie rzeki Bytomki jedynie 249 m n.p.m. Obecna rzeźba terenu Bytomia jest wynikiem wielowiekowej działalności ludzkiej, w tym górniczej. Dlatego też na terenie miasta można spotkać następujące, już antropogeniczne, formy rzeźby terenu: garby, hałdy, nasypy, niecki czy doły. Częstym widokiem są również stawy powstałe w miejscach zapadlisk poeksploatacyjnych. Bytom stanowi ważny węzeł komunikacyjny zarówno drogowy, jak i kolejowy. Przez Bytom przebiega, miedzy innymi, autostrada A1 łącząca przejście graniczne z Czechami w Gorzyczkach z Łodzią i Gdańskiem na północy, drogi krajowe DK11, DK78, DK79, DK88, DK94 oraz linie kolejowe nr 131 i nr 132.

Mapa 1: Mapa Bytomia z podziałem na dzielnice

Powierzchnia Bytomia wynosi 69,46 km² a długość granic z poszczególnymi sąsiadami prezentuje się następująco:
– Tarnowskie Góry – 7,8 km,
– Radzionków – 8,4 km,
– Piekary Śląskie – 8,0 km,
– Chorzów – 5,3 km,
– Świętochłowice – 2,6 km,
– Ruda Śląska – 3,4 km,
– Zabrze – 12,5 km,
– Zbrosławice – 6,4 km.

Infografika 1: Struktura i powierzchnia gruntów według sposobu użytkowania

Powierzchnia miasta ogółem

69,46 km²

Struktura gruntów według sposobu użytkowania

Lasy – 14,55 km²

Grunty pod zabudowę przemysłową – 8,33 km²

Inne – 16,22 km²

Grunty rolne – 16,67 km² (obecnie nieużytki zawierają się w grupie gruntów rolnych)

grunty pod zabudowę mieszkaniową – 12,27 km²

Grunty pod wodami – 0,32 km²

Tereny zielone ogółem – 15,65 km², w tym:
lasy – 14,55 km²
grunty zadrzewione i zakrzewione – 1,10 km²

1.2 Przynależność do organizacji regionalnych i krajowych

Miasto Bytom jest członkiem takich organizacji regionalnych jak: Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia, Związek Miast Polskich. Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego, Śląski Związek Gmin i Powiatów, Śląska Organizacja Turystyczna, Stowarzyszenie Gmin Górniczych w Polsce, Stowarzyszenie Biznes-Nauka-Samorząd „Pro Silesia", Lokalna Organizacja Turystyczna Miasta Gwarków, a także Stowarzyszenie Górnośląskich Kolei Wąskotorowych.

Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia

Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia to obszar o łącznej powierzchni 2,5 tys. km kw., na terenie którego mieszka ok. 2,3 mln mieszkańców, działa 240 tys. firm i przedsiębiorstw, wytwarzających ok. 8 proc. PKB naszego kraju. Ustawa powołująca metropolię w województwie śląskim została podpisana przez Prezydenta RP 4 kwietnia 2017 roku w Katowicach. 29 czerwca 2017 roku wydane zostało rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie utworzenia związku metropolitalnego pod nazwą „Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia". Dwa dni później – 1 lipca 2017 roku – powstała Metropolia. Pierwsze Zgromadzenie odbyło się 29 sierpnia 2017 roku, natomiast 12 września 2017 roku został wybrany Zarząd Metropolii. Metropolia od 1 stycznia 2018 rozpoczęła realizację ustawowych zadań.
Metropolia posiada organy wykonawczy, którym jest Zarząd GZM oraz uchwałodawczo-kontrolny – Zgromadzenie GZM. W skład Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii wchodzi 41 miast i gmin znajdujących się w centrum województwa śląskiego.
Ważnym mechanizmem wsparcia i rozwoju gmin – członków GZM jest Funduszu Odporności. Celem funduszu jest wsparcie inwestycji związanych z transportem publicznym, infrastrukturą rowerową, przystankową czy ruchem pieszych. Gminy mogły także pozyskać dotacje na przebudowę dróg czy też inwestycje budowlane związane z rozwojem infrastruktury m.in. szkolnictwa, służby zdrowia czy kultury jak i na inwestycje związane z ograniczeniem niskiej emisji. W ramach Funduszu Odporności Gmina Bytom w 2024 roku wykorzystała dotacje na dofinansowanie zadania „Pełnienie funkcji organizatora publicznego transportu zbiorowego w gminnych przewozach pasażerskich" w łącznej wysokości 30 485 266,00 zł oraz na dofinansowanie zadań projektów inwestycyjnych z Funduszu Odporności w łącznej wysokości 18 473 604,00 zł.
Wśród działań realizowanych wspólnie z Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią Gmina Bytom bierze udział, między innymi, w następujących projektach metropolitalnych:

• Systemu Transport GZM – projekt ma na celu stworzenie spójnego systemu mobilności miejskiej realizowanej na obszarze GZM oraz integracji taryfowo-biletowej różnych form transportu zborowego.

• Systemu Roweru Metropolitalnego zwanego również Metrorower. Jest to system wypożyczalni rowerów publicznych funkcjonujący w gminach Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Celem programu jest poprawa jakości życia mieszkańców, którzy uzyskają szeroki dostęp do zdrowego i ekologicznego środka transportu.

• GZM Data Store – Dane to potężny zasób współczesnej metropolii. Projekt pozwoli na „zmapowanie" tego potencjału, z uwzględnieniem wszystkich czynników prawnych, organizacyjnych i technicznych, które wpływają na tworzenie, przetwarzanie, wykorzystanie i udostępnienie danych.

• Program „Stop Smog w GZM";

• Udział w grupach zakupowych energii elektrycznej oraz gazu;

• oraz w innych projektach takich jak: „Seniorzy w Metropolii", „Młodzi w Metropolii", Projekt „Elena", rozwój kolei metropolitalnej czy zrównoważona mobilność miejska.

Związek Miast Polskich

Organizacja samorządów miejskich powołana do opracowywania wspólnego stanowiska wobec rządu i promocji miast członkowskich w Polsce i za granicą. Jest najstarszą organizacją samorządową, założoną w 1917 r. Poprzez propagowanie wymiany doświadczeń w zakresie wykonywanych zadań, inspirowanie i podejmowanie wspólnych inicjatyw gospodarczych, ma wpływ na rozwój i bogacenie się miast polskich oraz prowadzenie prac informacyjnych, konsultacyjnych i programowych.

Związek od wielu lat wspiera miasta członkowskie w prowadzeniu współpracy międzynarodowej oraz promuje ideę miast partnerskich. Związek realizuje wiele projektów we współpracy ze stowarzyszeniami skupiającymi samorządy w Europie oraz wspiera miasta członkowskie w poszukiwaniach zagranicznych partnerów do współpracy. Reprezentuje interesy miast członkowskich w organizacjach europejskich i międzynarodowych, takich jak: Komitet Regionów Unii Europejskiej, Rada Gmin i Regionów Europy (CEMR) oraz Kongres Władz Lokalnych i Regionalnych Europy (CLRAE). W ramach działalności Związku Miast Polskich Miasto Bytom reprezentowane jest przez swoich przedstawicieli w komisjach, biorących czynny udział w ich działalności.

Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego

Stowarzyszenie prowadzi działalność na rzecz zrzeszonych w nim gmin i powiatów członkowskich. W jego skład wchodzi: 81 członków jednostek samorządu terytorialnego Województwa Śląskiego, 14 miast na prawach powiatu oraz 8 powiatów ziemskich. Związek został powołany dla realizacji wspólnych przedsięwzięć i inwestycji oraz rozwoju i ochrony wspólnych interesów. Wspiera wzrost innowacyjności i konkurencyjności podmiotów gospodarczych gmin związku (w tym sektora małych i średnich przedsiębiorstw). Dąży do wymiany doświadczeń, promuje osiągnięcia i wspiera ideę samorządności lokalnej. Strategia Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027 kontynuuje wcześniejsze inicjatywy, szczególnie Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT). W nowym podejściu ZIT zastępuje administracyjne i instytucjonalne role związków skupiając się na koordynacji i animacji działań rozwojowych w subregionach. Celem jest efektywniejsza realizacja projektów zintegrowanych, rozwiązujących wspólne problemy i zaspakajających potrzeby obszaru ZIT, dla podniesienia jakości życia mieszkańców.

Śląski Związek Gmin i Powiatów

Stowarzyszenie, które koncentruje swoje działania na wspieraniu rozwoju województwa śląskiego, ze szczególnym uwzględnieniem społeczności lokalnych oraz samorządów terytorialnych. Organizacja zajmuje się tworzeniem spójnej polityki rozwoju gospodarczego i reprezentowaniem interesów samorządów, zwłaszcza w zakresie promocji. Dodatkowo, prowadzi działalność informacyjną, szkoleniową i edukacyjną dla gmin i powiatów w dziedzinie polityki i programów Unii Europejskiej. Stowarzyszenie integruje śląskie gminy i powiaty na poziomie regionalnym, promuje ideę samorządności lokalnej, inicjatywy mające na celu rozwój gmin i powiatów, a także kształtuje lobbing samorządowy. W ramach Śląskiego Związku Gmin i Powiatów Miasto Bytom reprezentowane jest przez swoich przedstawicieli w komisjach, biorących czynny udział w ich działaniach.
Obecnie związek zrzesza 163 jednostki samorządu terytorialnego z województwa śląskiego (w tym wszystkie 19 miast na prawach powiatu), co stanowi około 90% wszystkich samorządów z naszego regionu.

Śląska Organizacja Turystyczna

Śląska Organizacja Turystyczna to jedna z 16 regionalnych organizacji turystycznych działających w Polsce, która rozpoczęła swoją działalności w marcu 2004 roku. Organizacja powołana dla kreowania atrakcyjnego wizerunku województwa śląskiego, zarówno w kraju, jak i za granicą, sprzyjającego zwiększeniu liczby turystów odwiedzających region oraz dochodów z turystyki. Jej najważniejszym zadaniem jest promowanie województwa śląskiego, jako regionu wyróżniającego się zróżnicowanym krajobrazem naturalnym oraz bogatym dziedzictwem historycznym i kulturowym. Gmina Bytom jest członkiem Śląskiej Organizacji Turystycznej od 2009 roku.
Podczas obchodów 20-lecia Śląskiej Organizacji Turystycznej, które odbyły się w Muzeum Historycznym-Zamku Sułkowskich w Bielsku-Białej, Miasto Bytom został wyróżnione za aktywne członkostwo w organizacji.

Stowarzyszenie Gmin Górniczych w Polsce

Stowarzyszenie Gmin Górniczych w Polsce, jako organizacja samorządowa ma na celu ochronę interesów gmin górniczych oraz wspieranie rozwoju gospodarczego w tych gminach. W jego skład wchodzą 24 górnicze gminy członkowskie z województw: śląskiego, małopolskiego, lubelskiego oraz dolnośląskiego. Do głównych kierunków działania Stowarzyszenia należą: pozyskiwanie wewnętrznych i zewnętrznych źródeł finansowania; działania na rzecz prawnych możliwości

efektywnego egzekwowania podatków, opłat i odszkodowań należnych gminom górniczym; działania polegające na zmianie niekorzystnego stanu legislacyjnego; propagowanie i wdrażanie działań dotyczących ekorozwoju, czystej produkcji oraz programów rewitalizacji obszarów zdegradowanych działalnością górniczą.

Stowarzyszenie Biznes-Nauka-Samorząd „Pro Silesia"

Stowarzyszenie Biznes-Nauka-Samorząd „Pro Silesia" powstało w 2017 r. Skupia się na tworzeniu sprawnego partnerstwa międzysektorowego i rozwoju międzynarodowego działalności zrzeszonych podmiotów tj. samorządów, biznesu oraz nauki. Głównym celem jest reprezentowanie, promowanie oraz wspieranie interesów swoich członków w kraju i za granicą. Stowarzyszenie działa na rzecz zrównoważonego rozwoju województwa śląskiego, wzmacnianiu współpracy między środowiskami, rozwijaniu i promowaniu działań na rzecz województwa śląskiego, a także promowaniu uczelni w naszym regionie.

Lokalna Organizacja Turystyczna Miasta Gwarków

Powstanie Lokalnej Organizacji Turystycznej Miasta Gwarków to wspólna inicjatywa samorządów Tarnowskich Gór, Bytomia, Zbrosławic, Powiatu Tarnogórskiego, Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Tarnogórskiej, zarządzającego jedynymi obiektami wpisanymi na listę UNESCO w województwie śląskim oraz Muzeum w Tarnowskich Górach, Stowarzyszenia Górnośląskie Koleje Wąskotorowe, Stowarzyszenia Gliwicka 66 i Stowarzyszenia Dziedzictwo. Głównym celem organizacji jest utworzenie i zarządzanie produktem turystycznym „Miasta Gwarków. Szlak Srebra i Wody w Tarnowskich Górach, Bytomiu i Zbrosławicach". Do powstającego Szlaku LOT Miasta Gwarków planuje włączyć 16 obiektów związanych z wydobyciem i transportem rud ołowiu, srebra i cynku, odwadnianiem wyrobisk, ale także z kultem religijnym czy życiem codziennym gwarków. Połowa z obiektów pochodzi z listy UNESCO. Celem LOT jest także włączenie do oferty szlakowej przedsiębiorców z branży turystycznej i gastronomicznej. LOT zmierza do tego, by cały szlak i poszczególne, położone na nim obiekty, stwarzały okazję do zrozumienia oraz poczucia każdym zmysłem fenomenu, jakim była rewolucja przemysłowa. Korzenie dziedzictwa industrialnego w Tarnowskich Górach, Bytomiu i okolicach sięgają znacznie dalej niż do początków wieku pary, co czyni lokalną historię jeszcze bardziej wyjątkową i atrakcyjną w odbiorze.

Stowarzyszenie Górnośląskich Kolei Wąskotorowych

Od połowy XIX w. na terenie Bytomia funkcjonuje Górnośląska Kolej Wąskotorowa (GKW), której operatorem jest działające od 2003 r. Stowarzyszenie Górnośląskich Kolei Wąskotorowych, posiadające licencję na wykonywanie transportu kolejowego. Celem Stowarzyszenia jest zachowanie w jak najlepszym stanie istniejących linii, obiektów i taboru GKW oraz ochrona dóbr kultury i tradycji jakie stanowią zabytki kolejnictwa i techniki. Stowarzyszenie realizuje swoje cele w szczególności poprzez: prowadzenie ruchu pociągów Górnośląskich Kolei Wąskotorowych, zarządzanie przyległą infrastrukturą kolejową, eksploatację taboru kolejowego, a także dbanie o eksponaty muzealne kolejnictwa i techniki w celu ich utrzymania lub prowadzenia działalności muzealnej. Utrzymanie GKW w dobrym stanie wymaga stałych nakładów i modernizacji jej infrastruktury. Stąd też miasto aktywnie włączyło się w proces zabezpieczenia dalszej przyszłości GKW, ratując jedną ze swoich największych turystycznych atrakcji. Gmina Bytom od dawna wspierała działalność Stowarzyszenia, a od 2021 r. jest jego pełnoprawnym członkiem. Decyzja o przystąpieniu do Stowarzyszenia została podjęta poprzez uchwałę nr XLII/582/21 z dnia 26 kwietnia 2021 r. Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie przystąpienia Gminy Bytom do Stowarzyszenia Górnośląskich Kolei Wąskotorowych. Działalność Stowarzyszenie Górnośląskich Kolei Wąskotorowych w roku 2024 omówiono szerzej w rozdziale 4.3.7 Transport publiczny.

2. Zarządzanie miastem

2.1 Planowanie strategiczne i operacyjne

2.1.1 Strategia Rozwoju Bytomia

Strategia rozwoju lokalnego to najważniejszy dokument nakreślający kierunki rozwoju, cele strategiczne i operacyjne oraz stwarzający ramy dla przyszłych projektów różnych podmiotów aktualnie bądź potencjalnie związanych z miastem. Strategia Rozwoju Miasta Bytomia „Bytom 2030+" została przyjęta Uchwałą nr LXIII/930/23 Rady Miejskiej z dnia 30 stycznia 2023 r.

Oczekiwane rezultaty działań podejmowane w procesie wdrażania strategii rozwoju miasta wraz z kluczowymi miernikami będącymi wskaźnikami monitorowania strategii rozwoju, oczekiwanym kierunkiem zmian tych wielkości oraz wartościami opisujących je wskaźników zostały zawarte w „Raporcie monitoringowym Strategii Rozwoju Miasta Bytomia „BYTOM 2030+". Wyciąg z przedmiotowego raportu przedstawiają poniższe zestawienia.

Cel strategiczny: BYTOM SOLIDARNY, BEZPIECZNY, UCZĄCY SIĘ

Cele operacyjne:
– Wysoki poziom lokalnego kapitału zaufania i partycypacji mieszkańców w decydowaniu o kierunkach rozwoju miasta.
– Wyrównywane szanse startu życiowego młodych mieszkańców.
– Miasto wspierające mieszkańca na każdym etapie życia.
– Miasto dostarczające możliwości zaspokajania potrzeb mieszkaniowych.

Tabela 1: Bytom solidarny, bezpieczny, uczący się

NAZWA WSKAŹNIKA	2020	2021	2022	2023	2024
Stopa bezrobocia	10	8,6	8,3	8,2	7,9
Liczba uczestników wydarzeń kulturalnych w miejskich instytucjach kultury	29 582	64 127	96 760	114 232	187 382
Liczba mieszkań oddanych do użytkowania	182	123	183	173	bd
Liczba mieszkań wyposażonych w centralne ogrzewanie	56 793	56 862	56 981	57 110	bd
Liczba mieszkań wyposażonych w gaz sieciowy	60 363	60 523	60 620	61 108	bd
Liczba osób objętych pomocą społeczną	7 127	6 642	6 934	7 403	7 007
Liczba uczestników wydarzeń organizowanych przez OSIR	3 100	3197	21 780	15 105	35 797

Źródło: Wydział Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora

Cel strategiczny: BYTOM AKTYWNYCH WSPÓLNOT

Cele operacyjne:
– Warunki dla podejmowania aktywności społecznej i integracji mieszkańców.
– Szacunek mieszkańców do dziedzictwa kulturowego miasta.
– Wspólnoty lokalne gospodarzem przestrzeni w miejscu zamieszkania.
– Warunki dla bezpiecznej imigracji krajowej i zagranicznej zasilającej kapitał ludzki miasta.

Tabela 2: Bytom aktywnych wspólnot

NAZWA WSKAŹNIKA	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba osób uczestniczących w głosowaniu nad budżetem partycypacyjnym	17 662	14 683	16 504	21 313	23 661
Liczba projektów zgłaszanych do realizacji w ramach budżetu partycypacyjnego	34	45	45	45	55
Liczba konsultacji aktów prawa miejscowego	24	24	25	27	15
Liczba organizacji pozarządowych zgłaszających uwagi do konsultacji aktów prawa miejscowego	3	1	1	3	5

Źródło: Wydział Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora

Cel strategiczny: BYTOM INTELIGENTNY

Cele operacyjne:
– Wysokie kompetencje cywilizacyjne, w tym cyfrowe mieszkańców.
– Inteligentne technologie wspierające zrównoważone korzystanie z zasobów lokalnych.
– Inteligentne dostosowywanie usług publicznych do zmieniających się potrzeb mieszkańców i standardów cywilizacyjnych.
– Zrównoważony i inteligentny transport zapewniający mobilność mieszkańców i dostępność miasta dla podmiotów z otoczenia.

Tabela 3: Bytom inteligentny

NAZWA WSKAŹNIKA	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba podatników	136 049	134 244	134 498	133 750	bd
Udział powierzchni terenów zielonych w powierzchni gółem	7,65	7,89	7,18	7,18	bd
Liczba linii autobusowych obsługiwanych przez pojazdy elektryczne	1	1	1	2	2

Źródło: Wydział Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora

Cel strategiczny: BYTOMSKI START-UP

Cele operacyjne:
– Miasto przyjazne dla przedsiębiorczych mieszkańców.
– Rozwinięte sieci współpracy międzysektorowej wspierające rozwój nowej gospodarki.
– Najlepsze warunki w Metropolii dla zakładania firm przez absolwentów śląskich uczelni.
– Atrakcyjność miasta dla inwestorów kreujących miejsca pracy i lokalne sieci kooperacyjne.
– Bytomskie firmy wdrażające zasady zrównoważonej i odpowiedzialnej społecznie gospodarki, w tym gospodarki o obiegu zamkniętym.

Tabela 4: Bytomski START-UP

NAZWA WSKAŹNIKA	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w mieście	16 764	17 056	17 385	17 670	bd
Liczba podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego * (spółki handlowe – z udziałem kapitału zagranicznego razem)	121	125	127	127	bd
Instytucje otoczenia biznesu na 10 tys. podmiotów gospodarki narodowej	1 875,4	1 849,8	1 841,8	1 832,5	bd
Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych [t/rok]	98 049	114 032	107 172	101 383	bd
Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych [t/rok]	81	103	84	81	bd

Źródło: Wydział Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora

Cel strategiczny: BYTOM WITALNEJ PRZESTRZENI

Cele operacyjne:
– Czyste środowisko przyrodnicze.
– Wysoka estetyka i funkcjonalność przestrzeni i obiektów miejskich.
– Przywrócona wartość materialnego dziedzictwa kulturowego miasta, ze szczególnym uwzględnieniem postindustrialnego dziedzictwa.
– Przestrzenie przyrodnicze kreujące atrakcyjne, zdrowe oblicze miasta.
– Przestrzeń miasta odporna na zagrożenia klimatyczne i epidemiczne.
– Ożywione tereny pogórnicze i poprzemysłowe.

Tabela 5: Bytom witalnej przestrzeni

NAZWA WSKAŹNIKA	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni ogółem	5	5,7	5,9	5,2	5,2	bd
Liczba dni z przekroczonymi normami zanieczyszczenia powietrza * (PM10, poziom dopuszczalny 40 µg/m 3. Dopuszczalna ilość przekroczeń 0 razy w roku)	77	40	38	37	13	bd

Źródło: Wydział Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora

Cel strategiczny: BYTOM AUTENTYCZNY

Cele operacyjne:
– Wzmocniona, odpowiadająca aktualnym wyzwaniom społecznym i gospodarczym, struktura demograficzna miasta.
– Pozytywnie wyróżniający miasto wewnętrzny i zewnętrzny wizerunek.
– Unikatowe wydarzenia o utrwalonej renomie, wykorzystujące wyjątkowość miasta i jego historii.

Tabela 6: Bytom autentyczny

NAZWA WSKAŹNIKA	2020	2021	2022	2023	2024
Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 000 mieszkańców	2,48	2,54	2,75	2,97	Bd
Liczba mieszkańców	153 827	151 691	149 576	147 759	Bd
Saldo migracji	-640	-657	-659	-746	Bd
Udział ludności w wieku poprodukcyjnym	36 441	36 313	36 385	36 685	Bd

Źródło: Wydział Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora

Cel strategiczny: OŚRODEK INNOWACJI METROPOLII

Cele operacyjne:
– Ukształtowane specjalizacje gospodarcze Bytomia, utrwalające zachodzące procesy transformacji gospodarczej miasta.
– Kapitał instytucjonalny miasta o randze regionalnej i ponadregionalnej.
– Bytom miastem oryginalnej turystyki metropolitalnej opierającej się na kulturze, wyjątkowości architektury, dziedzictwie postindustrialnym i postmilitarnym.

Tabela 7: Ośrodek innowacji metropolii

NAZWA WSKAŹNIKA	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba dostępnych realizowanych koleją destynacji z Bytomia	bd	bd	bd	bd	bd
Liczba podatników wykazujących dochody z tytułu wynagrodzeń zatrudnionych poza Bytomiem	21 917	22 253	22485	22480	bd
Liczba linii autobusowych i tramwajowych w mieście	61	71	68	63	61
Liczba podmiotów sektora kreatywnego (sekcja J dział 59,60; sekcja M dział 71, 73, 74; sekcja R dział 90)	1 023	1 065	1 091	1 120	bd
Liczba podmiotów sektora medycznego (sekcja Q dział 86)	740	784	793	828	bd
Liczba studentów	93	87	82	bd	bd

Źródło: Wydział Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora

LEGENDA:
Źródło informacji: GUS – kolor oliwkowo-żółty; UM/Jednostki podległe – kolor żółty, bd – brak danych

2.1.2 Rewitalizacja miasta

29 marca 2016 r. Rada Miejska w Bytomiu podjęła uchwałę Nr XXIII/300/16 w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji miasta Bytom. Jako obszar rewitalizacji wskazano 6 jednostek zamieszkałych przez 28,97% mieszkańców miasta oraz 9 jednostek poprzemysłowych, które łącznie zajmują 828 ha, co stanowi 11,93% powierzchni miasta.
„Gminny Program Rewitalizacji. Bytom 2020+" przyjęto uchwałą nr XXXVIII/487/17 Rady Miejskiej w Bytomiu z 27 lutego 2017 r. Dotychczas przeprowadzono 4 aktualizacje programu:
– Uchwałą nr XVII/223/19 z 23 września 2019 r. (dodanie listy projektów uzupełniających, które mogłyby pozyskać wsparcie z oszczędności powstałych w ramach OSI Bytom),
– Uchwałą nr XXVI/392/20 z 23 marca 2020 r. (poprawka techniczna dotycząca nazwy beneficjenta),
– Uchwałą nr XLV/618/21 z 26 lipca 2021 r. (zmiany głównie dotyczące Komitetu Rewitalizacji).
– Uchwałą nr LXXXIV/1059/23 z 25 września 2023 r. (dodanie projektów uzupełniających pod kątem możliwości otrzymania wsparcia z funduszy unijnych w nowej perspektywie).
„Gminny Program Rewitalizacji. Bytom 2020+" wyznacza cele i kierunki rewitalizacji Bytomia. Zawiera listę projektów, które uznano za kluczowe dla procesu rewitalizacji miasta oraz listę projektów uzupełniających. Z uwagi na harmonogram opracowania i wdrażania programu, przedsięwzięcia podstawowe oraz uzupełniające ujęte w dokumencie w dużej mierze planowane były do realizacji w perspektywie programowania funduszy Unii Europejskiej na lata 2014-2020. Rok 2023 był rokiem kończącym perspektywę, a równocześnie realizację wielu bytomskich projektów rewitalizacyjnych. Łącznie w okresie wdrażania „Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+" zrealizowano 72 przedsięwzięcia, w tym 28 projektów o charakterze społecznym dofinansowanych ze środków EFS oraz 44 projektów o charakterze infrastrukturalnym dofinansowanych ze środków EFRR, Funduszu Spójności, a także budżetu państwa.
Jedną z rekomendacji płynących z III Raportu monitoringowego była konieczność identyfikacji nowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które odpowiadać będą na nowe wyzwania i problemy, a dzięki nowym narzędziom będą w stanie zintensyfikować procesy rewitalizacyjne w mieście w kontekście dynamicznie zmieniającego się otoczenia społeczno-gospodarczego.
W dniu 15 marca 2024 r. Rada Miejska w Bytomiu podjęła uchwałę nr XCI/1143/24 w sprawie przystąpienia do aktualizacji „Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+". W ramach aktualizacji

w okresie od 24 kwietnia do 27 maja 2024 r. przeprowadzono nabór propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Wśród zaproponowanych przedsięwzięć znalazły się m.in. dotyczące remontów kamienic wspólnot, zagospodarowania terenów, jak również przedsięwzięcia wspierające rozwój infrastruktury społecznej czy rewitalizację budynków na cele społeczne, gospodarcze, rekreacyjne. Proponowane przedsięwzięcia wpisywały się w cele określone w „Gminnym Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+", „Strategii Rozwoju Miasta Bytomia „Bytom 2030+" oraz w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027.
Aktualizacja rozpoczęta w 2024 r. miała na celu również konieczność dostosowania zapisów programu do wymogów przyjętych przez Zarząd Województwa Śląskiego w dokumencie pn. „Zasady opiniowania gminnych programów rewitalizacji oraz prowadzenia wykazów gminnych programów rewitalizacji województwa śląskiego w ramach FE SL 2021–2027".
W 2024 r. w ramach procedury oceny merytorycznej programu toczyły się uzgodnienia z Zespołem ds. rewitalizacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, których pozytywny rezultat warunkuje akceptację Zarządu Województwa oraz wpis programu do właściwego wykazu. Umożliwi to kontynuowanie działań rewitalizacyjnych w okresie nowej perspektywy funduszy unijnych na lata 2021–2027, z wykorzystaniem nowych możliwości finansowych. Dotychczasowy proces rewitalizacji Bytomia można śledzić na stronie www.bytomodnowa.pl.

2.1.3 Zintegrowane Inwestycje Terytorialne w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027

W 2024 r. prowadzone były działania związane z pozyskaniem dla projektów miasta dofinansowania w ramach instrumentu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT), przy pomocy którego jednostki samorządu terytorialnego mogły realizować przedsięwzięcia inwestycyjne istotne dla rozwoju danego obszaru i zgodne z celami wynikającymi ze strategii terytorialnej (strategii ZIT). Wsparcie ich realizacji pochodziło z zarządzanego na poziomie województwa programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027 (FE SL 2021–2027), w ramach którego część środków została przeznaczona na konkretne potrzeby Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Subregionu Centralnego. Środki te pochodziły z:
– Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) służącego wzmacnianiu spójności gospodarczej i społecznej Unii Europejskiej, łagodzeniu dysproporcji w rozwoju europejskich regionów i zmniejszaniu braków w zakresie rozwoju regionów znajdujących się w najmniej korzystnej sytuacji,
– Funduszu Sprawiedliwej Transformacji (FST), którego celem jest łagodzenie skutków społecznych i ekonomicznych transformacji energetycznej.
Za realizację programu FE SL 2021–2027 odpowiada Zarząd Województwa Śląskiego jako instytucja zarządzająca.
Koordynowaniem działań związanych z przygotowaniem i realizacją projektów zintegrowanych, przyczyniających się do rozwiązywania wspólnych problemów całego subregionu zajmował się Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego (ZSC) z siedzibą w Gliwicach, zrzeszający 81 jednostek samorządu terytorialnego. Priorytetowe projekty planowane do realizacji w ramach instrumentu ZIT wpisane zostały na Listę projektów zintegrowanych realizujących cele Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021–2027, z perspektywą do 2030 roku, będącej integralną częścią wymienionej powyżej strategii rozwoju ponadlokalnego (strategia ZIT). Lista składa się z 15 części i zawiera ok. 600 projektów, które wdrażane były na obszarze całego Subregionu Centralnego, obejmującego łącznie pięć podregionów, tj.: bytomski, gliwicki, katowicki, sosnowiecki i tyski.

Do miast, gmin i powiatów zrzeszonych w Związku docelowo ma trafić ok. 500 mln euro służących zmniejszeniu dysproporcji w rozwoju regionów należących do Unii Europejskiej, z tego ok. 256 mln euro ze środków EFRR, a ok. 244 mln euro z FST. Ponadto Związek Subregionu Centralnego może wykorzystać ok. 4 mln euro ze środków EFS+ na podnoszenie kwalifikacji i kompetencji dla kadr administracji samorządowej.

Zdjęcie 1: Alokacja ZIT Subregionu Centralnego w perspektywie 2021-2027

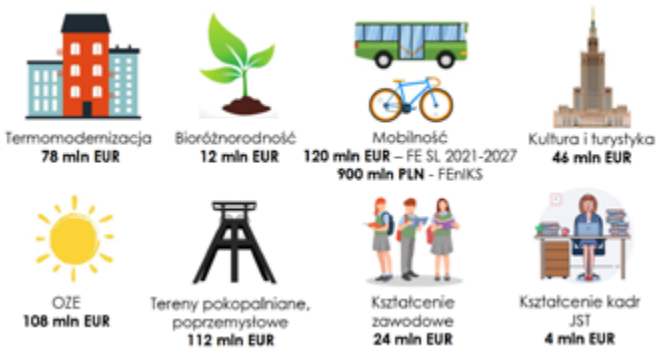

Źródło: Prezentacja biura Związku Subregionu Centralnego

W perspektywie finansowej 2021–2027 łącznie dla ZIT Subregionu Centralnego w ramach programu FE SL ogłoszonych zostało 12 naborów wniosków, z tego 9 w 2024 r. Łączna wartość wnioskowanego

dofinansowania dla złożonych blisko 250 projektów subregionu wyniosła ok. 1 mld zł.

W 2024 r. w ramach instrumentu ZIT FE SL 2021–2027 dofinansowanie otrzymały 4 bytomskie projekty inwestycyjne na łączną kwotę ok. 26,75 mln zł, w tym:
– 1 projekt na budowę centrum przesiadkowego w Stroszku w rejonie wiaduktu nad ul. Strzelców Bytomskich – dofinansowanie ok. 7,04 mln zł (realizator – Miejski Zarząd Dróg i Mostów),
– 1 projekt mający na celu podniesienie jakości kształcenia zawodowego bytomskich uczniów poprzez modernizację i doposażenie pracowni do praktycznej nauki zawodu w szkołach podadpostawowych – dofinansowanie ok. 4,35 mln zł (realizator – Wydział Edukacji),
– 2 projekty mające na celu rozwój infrastruktury opartej o odnawialne źródła energii dotyczące:
– wymiany kotłów opalanych paliwem węglowym na hybrydowe instalacje OZE oparte o pompy ciepła i instalacje fotowoltaiczne w budynkach przy ul. Ostatniej 1 a, ul. Ostatniej 2 a, b, c, d, ul. Świętochłowickiej 15, ul. Świętochłowickiej 17 – dofinansowanie ok. 2,52 mln zł (realizator – PEC Sp. z o.o.),
– budowy farm fotowoltaicznych na dwóch oczyszczalniach ścieków (Centralna, Miechowice) i na przepompowni ścieków Śródmieście – dofinansowanie ok. 12,84 mln zł (realizator – BPK Sp. z o.o.).
Wszystkie projekty składane do dofinansowania w naborach przeznaczonych dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych wybierane były w sposób konkurencyjny i oceniane – poza oceną formalną i merytoryczną – także pod kątem zgodności ze Strategią Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021–2027, z perspektywą do 2030 roku, która została przyjęta w kwietniu 2023 r.
Na koniec 2024 r. w trakcie oceny znajdowało się 6 projektów złożonych przez miasto na łączną wartość wnioskowanego dofinansowania wynoszącą ok. 34,84 mln zł. Dotyczyły one:
– modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej (SP nr 6, PM 24 i 44, budynek przy ul. Smolenia 20),
– budowy 2,4 km tras rowerowych w rejonie ulic Frycza Modrzewskiego i Zabrzańskiej,
– remontu i poprawy stanu technicznego budynku Bytomskiego Centrum Kultury,
– rekultywacji otoczenia rzeki Bytomki wraz z obszarami hałd poprzemysłowych.

W listopadzie 2024 r. przedstawiciele gmin, miast i powiatów podregionu bytomskiego uczestniczyli w spotkaniu poświęconym omówieniu dotychczasowych doświadczeń z prowadzonych przez Urząd Marszałkowski ocen wniosków o dofinansowanie projektów złożonych w zakończonych naborach dla ZIT Subregionu Centralnego. Poruszono tematykę dotyczącą spełnienia kryterium kwalifikowalności przedmiotowej, zintegrowania projektów i konieczności ich wynikania ze strategii ZIT. Omówiono także różnice zapisów w składanych wnioskach o dofinansowanie inwestycji w stosunku do informacji znajdujących się na obowiązującej liście projektów realizujących cele strategii ZIT. W spotkaniu, które odbyło się w Tarnowskich Górach wzięło udział 38 przedstawicieli podregionu bytomskiego.
Na Liście projektów zintegrowanych planowanych do realizacji w ramach instrumentu ZIT realizujących cele Strategii Rozwoju Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2021–2027, z perspektywą do 2030 roku na koniec 2024 r. wpisanych było łącznie 20 bytomskich inwestycji. Zawiera ona również inwestycję planowaną do realizacji ze środków programu krajowego Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021–2027 (FEnIKS), zarządzanego przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. Bytomski projekt „Mobil-

Zdjęcia 2-3: Spotkanie podregionu bytomskiego

Źródło: www.subregioncentralny.pl (facebook)

na Metropolia – budowa centrów przesiadkowych na terenie gminy Bytom" była jednym z kilkunastu projektów miast Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii wpisanych na liście. Inwestycja znalazła się również na Wykazie projektów zidentyfikowanych do programu FEnIKS, które uprawnione były do ubiegania się o dofinansowanie w naborze niekonkurencyjnym.
Wniosek o dofinansowanie projektu został złożony do Centrum Unijnych Projektów Transportowych, Instytucji Pośredniczącej programu FEnIKS w czerwcu 2024 r. i do końca roku nie został oceniony. Inwestycja dotyczy budowy centrów przesiadkowych w rejonie węzłowych przystanków komunikacji publicznej (pl. Wolskiego oraz Karb).

W latach kolejnych w ramach naborów ZIT planowane jest złożenie 9 projektów, z tego:
- 3 projekty planowane do realizacji ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, które dotyczą poprawy efektywności energetycznej budynków mieszkalnych, oraz budowy dróg rowerowych pełniących funkcje komunikacyjne i obsługujących centra przesiadkowe w Bytomiu;
- 6 projektów planowanych do realizacji ze środków Funduszu Sprawiedliwej Transformacji, które dotyczą poprawy infrastruktury kształcenia zawodowego w Zespole Szkół Mechaniczno-Samochodowych, rekultywacji na cele środowiskowe terenów poprzemysłowych, zdewastowanych i zdegradowanych, poprawy stosunków wodnych na obszarze oddziaływania kopalń oraz ponownego wykorzystania terenów poprzemysłowych na cele rozwojowe regionu.

W 2024 r. ze względu na upływ kadencji i wygaśnięcie dotychczasowych mandatów wybrani zostali nowi członkowie Zarządu Związku Subregionu Centralnego. Miało to miejsce 25 czerwca podczas Walnego Zebrania Członków Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego. W skład Zarządu Związku wchodzi po 3 przedstawicieli każdego z pięciu podregionów. Podregion bytomski w Zarządzie reprezentowany jest przez miasta: Bytom, Tarnowskie Góry i Lubliniec. Po zakończeniu Walnego Zebrania nowo powołani członkowie Zarządu ZSC udali się na pierwsze posiedzenie, podczas którego Przewodniczącym Zarządu Związku Subregionu Centralnego jednogłośnie wybrany został Michał Bieda – I Zastępca Prezydenta Bytomia.

Zdjęcia 4: Walne Zebranie Członków Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego

Źródło: www.subregioncentralny.pl

Na zaproszenie Przewodniczącego Zarządu ZSC październikowe posiedzenie Zarządu odbyło się w Bytomiu w Centrum Sportów Wspinaczkowych i Siłowych w Rozbarku, które powstało w poprzednim okresie programowania budżetu UE w ramach projektu dofinansowanego ze środków ZIT. Po zebraniu zainteresowani uczestnicy spotkania mieli możliwość zwiedzenia powstałego w postindustrialnych przestrzeniach byłej kopalni „Rozbark" jednego z największych centrów wspinaczkowych w kraju, jako przykładu dobrze wykorzystanych środków unijnych w ramach instrumentu ZIT programu RPO WSL 2014–2020.

W 2024 r. w celu uzupełnienia i podniesienia kompetencji oraz umiejętności pracowników gminnych i powiatowych jednostek samorządu terytorialnego Subregionu Centralnego, ich jednostek organizacyjnych oraz pracowników Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii (GZM) realizowany był projekt szkoleniowy oferujący możliwość udziału w kursach językowych, specjalistycznych szkoleniach oraz studiach podyplomowych. Zajęcia realizowane były w ramach projektu pn. „Szkolenie kadr jednostek samorządowych na terenie Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego – etap 1", współfinansowanego w kwocie ok. 6,18 mln zł z działania 5.14. Usługi rozwojowe dla kadr administracji samorządowej programu FESL 2021–2027. W 2024 r. prowadzone były między innymi zajęcia dotyczące zarządzania zasobami ludzkimi i bezpieczeństwem informacji, finansów i rachunkowości, kadr i płac, zamówień publicznych, gospodarowania nieruchomościami, budownictwa, ochrony środowiska, e-usług publicznych, a także kursy językowe i szkolenia z zakresu rozwoju osobistego. Łącznie w 2024 r. z kursów, szkoleń i studiów podyplomowych spośród 81 jednostek należących do Związku skorzystało ponad 1000 osób, z tego 42 z Bytomia. Realizacja projektu będzie kontynuowana w 2025 r.
Z kolei w ramach projektu pn. „Rozwój ZIT – wzmacnianie potencjału jednostek samorządowych w Subregionie Centralnym Województwa Śląskie-

Zdjęcia 5-6: Posiedzenie Zarządu ZSC w centrum wspinaczkowym w Bytomiu

Źródło: www.subregioncentralny.pl

go" realizowane były działania służące wdrożeniu przyjętej strategii rozwoju Subregionu Centralnego, poprawie koordynacji działań rozwojowych i jakości projektów realizujących cele strategii oraz współpracy i zwiększeniu podaży projektów sieciowych, zintegrowanych i partnerskich. ZSC pozyskał na ten cel dofinansowanie w wysokości ok. 14 mln zł. Projekt realizowany będzie do końca 2029 r.

2.1.4 Sprawiedliwa Transformacja

Sprawiedliwa Transformacja, polegająca na odchodzeniu od wydobycia i zużycia węgla z uwzględnieniem potrzeb i obaw społeczności zamieszkujących regiony węglowe to dla Bytomia ogromne wyzwanie. Dywersyfikacja struktury gospodarczej miasta możliwa będzie dzięki równoczesnej interwencji podejmowanej w zakresie infrastruktury, technologii, przestrzeni czy szeroko rozumianej jakości środowiska miejskiego poprzez m.in. ożywienie terenów poprzemysłowych o strategicznym znaczeniu dla rozwoju gospodarczego, rozwój innowacyjności zielonych technologii, niwelowanie skutków działalności górniczej, poprawę efektywności energetycznej budynków, zwiększenie poziomu produkcji energii ze źródeł odnawialnych, rozwój technologii przetwarzania odpadów czy poprawę jakości środowiska miejskiego. Bytom jest jednym z miast, które będzie starać się o pozyskanie środków z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji na realizację przedsięwzięć mających złagodzić skutki społeczno-gospodarcze transformacji terenów pogórniczych i poprzemysłowych w mieście.

W ramach aktualizacji Kontraktu Programowego Zarząd Województwa Śląskiego zidentyfikował przedsięwzięcie strategiczne pn. **„Akcelerator biznesowy KSSENON – budowa centrum kreatywności, innowacyjności oraz przedsiębiorczości w Bytomiu"**, którego wnioskodawcą jest Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna SA. Projekt zakłada powołanie akceleratora biznesu, czyli nowoczesnego centrum kreatywności, innowacyjności oraz przedsiębiorczości, na terenach po byłej KWK „Centrum" przy ul. Łużyckiej i Piłkarskiej.

3 lipca 2024 r. podpisane zostało porozumienie trójstronne regulujące warunki współpracy gminy Bytom, Spółki Restrukturyzacji Kopalń oraz Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej w tej sprawie. W następstwie porozumienia w październiku 2024 r. gmina przejęła nieodpłatnie od Spółki Restrukturyzacji Kopalń działki przy ul. Łużyckiej i Piłkarskiej o powierzchni 12,3 ha.

W **Strategii Rozwoju Miasta Bytomia „Bytom 2030+"** wskazano transformację jako kluczowy proces związany ze zmianą strategiczną miasta. W modelu transformacji wynikającym z dokumentu do podstawowych narzędzi procesu transformacji, ze względu na jej złożony i wielowymiarowy charakter, zaliczono projekty transformacyjne miasta oraz inne projekty podejmowane w oparciu o zapisy: strategii rozwiązywania problemów społecznych, programu ochrony środowiska oraz programu ograniczenia niskiej emisji. Identyfikacji powyższych przedsięwzięć dokonano w Programie Operacyjnym dotyczącym transformacji w wymiarze społecznym, gospodarczym i środowiskowym będącym elementem Bytomskiego Programu Operacyjnego, który uwzględnia projekty zgłoszone w trakcie prac nad Strategią Rozwoju Miasta Bytomia „Bytom 2030+", projekty planowane do dofinansowania w ramach instrumentu ZIT programu FE SL 2021–2027, a także projekty zgłoszone w ramach aktualizacji „Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+" przeprowadzonej w 2023 roku. W 2024 roku przeprowadzano weryfikację listy projektów programu dotyczącego transformacji pod kątem aktualności ich założeń, stanu realizacji. Zidentyfikowano również kolejne przedsięwzięcia o charakterze strategicznym, szczególne istotne z punktu widzenia transformacji miasta.

Współpraca na forum krajowym

Regionalna Rada ds. Sprawiedliwej Transformacji Województwa Śląskiego

W 2019 r. Zarząd Województwa powołał Zespół Regionalny dla inicjatywy transformacji regionów górniczych w województwie śląskim, którego członkiem został Zastępca Prezydenta Bytomia – Michał Bieda. W kwietniu 2023 r. zespół przekształcony został w Regionalną Radę ds. Sprawiedliwej Transformacji Województwa Śląskiego, w której reprezentowane są strony: rządowa, samorządowa, związkowa, biznesowa, naukowa, ekspercka i pozarządowa. W 2025 r. Rada kontynuowała prace o charakterze opiniodawczo-konsultacyjnym dotyczące przeznaczenia środków Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, planowanych naborów, przedsięwzięć priorytetowych oraz uwarunkowań prawnych, technicznych, organizacyjnych i finansowych procesu transformacji. Rada stanowi forum współpracy z władzami regionalnymi w ramach Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji.

Członkowstwo w Stowarzyszeniu Gmin Górniczych w Polsce

W 2024 r. Miasto kontynuowało działania na rzecz łagodzenia skutków transformacji oraz pogłębiało relacje z partnerami w celu osiągnięcia założeń Europejskiego Zielonego Ładu, w tym w ramach działalności na forum Stowarzyszenia Gmin Górniczych w Polsce – podmiotu zrzeszającego jednostki samorządu terytorialnego, w których prowadzona była w przeszłości lub jest obecnie intensywna działalność górnicza. Więcej informacji na temat SGGP znajduje się w rozdziale 1.2 Przynależność do organizacji regionalnych i krajowych.

Współpraca na forum międzynarodowym – Memorandum o współpracy z Nowowołyńskiem

W październiku 2024 r. Stowarzyszenie Gmin Węglowych Ukrainy przesłało Prezydentowi Bytomia zaproszenia na Forum Sprawiedliwej Transformacji oraz propozycję zawarcia Memorandum o współpracy z miastem Nowowołyńsk (Ukraina). 29 listopada 2024 r. Miasta podpisały porozumienie pomiędzy wspólnotami. Celem Memorandum jest rozwijanie współpracy w procesie sprawiedliwej transformacji wspólnot węglowych. Obszary współpracy dotyczą między innymi: rozwoju gospodarczego i przyciągania inwestycji, rozwój alternatywnych źródeł energii, rozwój wysokiej jakości i wygodnej infrastruktury, działalności przedsiębiorstw górniczych, itp. W ramach nawiązanej współpracy odbyło się już kilka spotkań konsultacyjnych on-line, w trakcie których przedstawiciele miast wymienili się doświadczeniami i poglądami dotyczącymi wyzwań stojących przed gminami górniczymi.

2.2 Zagospodarowanie przestrzenne

2.2.1 Planowanie przestrzenne

W zakresie planowania przestrzennego, w 2024 roku podjęto następujące działania:

1. Uchwalono zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego śródmieścia Bytomia oraz terenu położonego w rejonie ul. Wrocławskiej w Bytomiu – część 2, przyjętą uchwałą nr XCI/1141/24 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 15 marca 2024 r., opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego poz. 2342 z dnia 25 marca 2024 r.
2. Kontynuowano procedury planistyczne dotyczące następujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

• miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie Placu Jana w Bytomiu – na podstawie uchwały nr VIII/119/15 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 kwietnia 2015 r.,

• miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego północnej i wschodniej części Miechowic w Bytomiu – na podstawie uchwały nr LX/773/22 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 kwietnia 2022 r.,

• miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w rejonie ul. Zabrzańskiej w Bytomiu, zwanego planem „Szombierki–Północ" – na podstawie uchwały nr LX/774/22 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 kwietnia 2022 r.,

• miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulic: Dworskiej, Strzelców Bytomskich i Stanisława Witczaka w Bytomiu (etap II) – na podstawie uchwały nr XXIX/425/20 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 22 czerwca 2020 r.,

• miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom – na podstawie uchwały nr LXXII/916/22 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 19 grudnia 2022 r.:

– etap I – sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Brzezińskiej,

– etap II – sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu dla terenu Karbia,

– etap III – sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu Szombierek Południowych i Łagiewnik Zachodnich,

– etap IV – sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Siemianowickiej.

3. Przystąpiono do sporządzenia planu ogólnego Gminy Bytom – na podstawie uchwały IX/77/24 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 28 października 2024 r.

W dniu 31 grudnia 2024 r. 4104,5 ha (to jest 59,1% powierzchni miasta) objęte było obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania, natomiast 2002,3 ha (to jest 28,8% powierzchni miasta) objęte było przystąpieniami do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

2.2.2 Bytomska Infrastruktura Informacji Przestrzennej

W ramach rozwoju BIIP w 2024 r. Wydział Geodezji Urzędu Miejskiego w Bytomiu zrealizował następujące przedsięwzięcia związane z szeroko rozumianą informatyzacją i optymalizacją pracy jednostki oraz dostosowaniem utrzymywanych przez nią systemów do wymogów obowiązującego prawa:

• Dostosowanie bazy BDSOG Miasta Bytom, w tym numeracji punktów osnowy geodezyjnej poziomej i wysokościowej, do wymogów obowiązującego Rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 6 lipca 2021 r. w sprawie osnów geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych (Dz. U. poz. 1341). W ramach realizacji zadania: uzgodniono nową numerację punktów osnowy z sąsiednimi powiatami (zgodną z ww. rozporządzeniem), zaktualizowano i uzupełniono atrybuty punktów osnowy (m.in. dane dotyczące wysokości, stabilizacji), zaktualizowano i uzupełniono opisy topograficzne punktów osnowy. Dzięki temu przedsięwzięciu usprawniono realizację prac geodezyjnych i kartograficznych, co bezpośrednio przełożyło się na poprawę procesu inwestycyjnego w mieście.

• Digitalizacja dokumentów stanowiących podstawę wpisu do bazy danych ewidencji gruntów i budynków miasta Bytomia. W ramach realizacji zadania przetworzono do postaci cyfrowej blisko 11 tys. dokumentów stanowiących akta spraw decyzji podziałowych, znajdujących się w Wydziale Geodezji. Dzięki temu przedsięwzięciu uzyskano łatwy i bezpośredni dostęp do dokumentacji spraw podziałowych realizowanych w ciągu ostatnich 40 lat. Implementacja zadania znacząco usprawniła procesy w Wydziale, umożliwiając sprawną obsługę zapytań dotyczących historii nieruchomości. Dodatkowo przyczyniła się do zwiększenia efektywności pracy, eliminując konieczność ręcznego przeszukiwania materiałów archiwalnych.

• Uzupełnienie atrybutów dotyczących liczby kon-

dygnacji dla budynków na terenie Bytomia. Przedsięwzięcie zostało zrealizowane zgodnie z wymogami obowiązującego Rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 219 z późn. zm.) i obejmowało uzupełnienie brakujących informacji o liczbie kondygnacji nadziemnych i podziemnych dla budynków, które dotychczas nie posiadały tych danych w ewidencji. W ramach zamówienia zaktualizowano dane dla blisko 18 tys. budynków. Realizacja zadania w znacznym stopniu przyczyniła się do podniesienia jakości bazy danych ewidencji gruntów i budynków, co bezpośrednio wpływa na efektywność funkcjonowania administracji samorządowej oraz usprawnia procesy planistyczne i inwestycyjne w mieście.

- Konfiguracja funkcjonalności oprogramowania Geo-Info do automatycznego pieczętowania dokumentów za pomocą pieczęci kwalifikowanej. Wdrożona funkcjonalność umożliwia automatyczne pieczętowanie dokumentów elektronicznych takich jak: operaty techniczne przyjmowane do zasobu; dokumentacja dla Zamawiającego, dokumenty wydawanych na wniosek tj. wypisy, wyrysy oraz mapy; protokoły weryfikacji, odpisy protokoły z narad koordynacyjnych oraz dokumentacja projektowa. Wdrożenie przedmiotowej funkcjonalności zautomatyzowało prace Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w zakresie obsługi zamówień oraz obsługi wykonawców geodezyjnych a także obsługi projektantów w zakresie uzgadniania dokumentacji projektowej.
- Zakup i wdrożenie modułu konfiguracji dostępu do danych ewidencyjnych w systemie WIIP. Realizacja zamówienia umożliwiła szczegółową konfigurację dostępu użytkowników do danych ewidencyjnych w systemie WIIP, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa określającymi warunki udostępniania danych z rejestrów publicznych innym podmiotom publicznym oraz jednostkom realizującym zadania publiczne. Wdrożenie modułu zwiększyło bezpieczeństwo danych poprzez lepszą ochronę przed ich nieuprawnionym wykorzystaniem. Ponadto, dzięki narzędziu umożliwiającemu obszarowe i czasowe ograniczanie dostępu do danych ewidencyjnych, możliwe będzie w przyszłości udostępnienie systemu WIIP miejskim jednostkom publicznym, takim jak np. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego.
- Zaimplementowanie w aplikacji podglądu mapy GPT systemu WIIP oraz planie miasta nowej ortofotomapy 2023. Nowa ortofotomapa została opracowana na zlecenie Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa i pozyskana z Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii. Publikacja przedmiotowego opracowania w ww. aplikacjach mapowych wymagała uprzedniego przetworzenia. Każdy arkusz ortofotomapy został przekonwertowany do odpowiedniej postaci umożliwiającej jego zasilenie w systemie WIIP. Rozdzielczość nowej ortofotomapy wynosi 0,25 m (o rozmiarze piksela w terenie – 25 cm). Aktualność danych przypada na dzień 28.03.2023 r. Przedmiotowe dane zostały również dodane do usługi WMS, za pomocą której istnieje możliwość korzystania w zewnętrznych aplikacjach.

Zdjęcie 7: Plan miasta – ortofotomapa 2023

Źródło: Serwis i-BIIP

- Zaimplementowanie w aplikacji podglądu mapy GPT systemu WIIP oraz planie miasta nowej ortofotomapy 2024. Nowa ortofotomapa została pozyskana z Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii. Publikacja przedmiotowego opracowania ww. aplikacjach mapowych wymagała uprzedniego przetworzenia. Każdy arkusz ortofotomapy musiał został przekonwertowany do odpowiedniej postaci umożliwiającej jego zasilenie w systemie WIIP. Nowa ortofotomapa jest wysokiej rozdzielczości o rozmiarze piksela w terenie 0,05 m. Aktualność danych przypada na dzień 30.04.2024 r. Przedmiotowe dane zostały również dodane do usługi WMS, za pomocą której istnieje możliwość korzystania w zewnętrznych aplikacjach.

Zdjęcie 8: Plan miasta – ortofotomapa 2024

Źródło: Serwis i-BIIP

- Zaimplementowanie w aplikacji podglądu mapy GPT systemu WIIP oraz planie miasta warstwy warstwa „BDOT10K". BDOT10K – to wizualizacja bazy danych obiektów topograficznych. Wizualizacja ta zawiera lokalizację przestrzenną obiektów topograficznych wraz z ich podstawową charakterystyką opisową. Treść i szczegółowość bazy BDOT10k

odpowiada w ogólności tradycyjnej mapie topograficznej w skali 1:10 000. Dodatkowo dane zostały dodane do usługi WMS, za pomocą której istnieje możliwość korzystania z przedmiotowych danych w zewnętrznych aplikacjach.

Zdjęcie 9: Plan miasta – warstwa mapowa „BDOT10K"

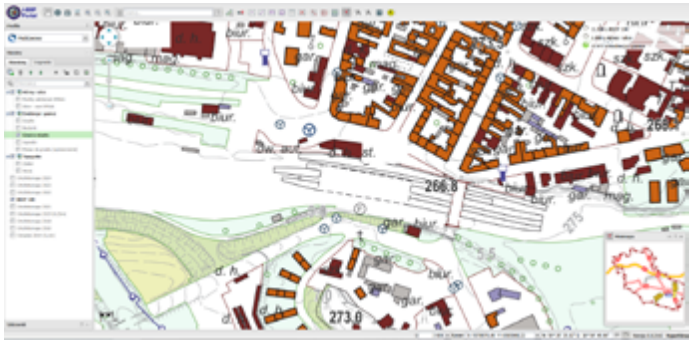

Źródło: Serwis i-BIIP

• Zaimplementowanie w systemie WIIP warstwy mapowej „ZRID". W systemie WIIP wdrożono warstwę mapową „ZRID", która obrazuje obszary inwestycji objętych wydanymi decyzjami ZRID. Dzięki temu użytkownicy mogą uzyskać informacje o działkach pierwotnych i wtórnych będących przedmiotem podziału. Warstwa przedstawia zasięg przestrzenny terenów znajdujących się w liniach rozgraniczających daną inwestycję, powiązaną z konkretną decyzją ZRID. Dodatkowe atrybuty warstwy obejmują: organ wydający decyzję, numer sprawy, opis, datę decyzji, datę uprawomocnienia, rodzaj decyzji oraz informację o realizacji inwestycji.

Zdjęcie 10: System WIIP – warstwa mapowa „ZRID"

Źródło: System WIIP

• Zaimplementowanie w systemie WIIP warstwy mapowej „Drzewa". Warstwa zawiera informacje o drzewach na terenie Bytomia. Warstwa przedstawia drzewa w formie punktów, obejmujących około 250 tysięcy rekordów. Każdy obiekt zawiera atrybuty takie jak: wysokość posadowienia pnia (w m n.p.m.), wysokość drzewa, średnica pnia oraz średnica korony. Do opracowania tej warstwy wykorzystano dane udostępnione przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii. Aktualność danych dotyczy dnia 07.04.2022 r.

• Usprawnienie funkcjonalności wyszukiwania działek ewidencyjnych według adresu w systemie WIIP. W ramach prac poprawiono funkcjonalność wyszukiwania działek ewidencyjnych według kryterium adresu w systemie WIIP. Zakres działań obejmował uzupełnienie i korektę adresów nieruchomości w ewidencji gruntów i budynków. Dzięki wprowadzonym zmianom wyeliminowano dotychczasowy problem, polegający na braku wyników wyszukiwania w wielu przypadkach. Usprawnienie to obejmuje zarówno narzędzie „Wgląd do EGiB", jak i opcję wyszukiwania działek z menu mapy („Selekcja działek").

Zdjęcie 11: System WIIP – warstwa mapowa „DRZEWA"

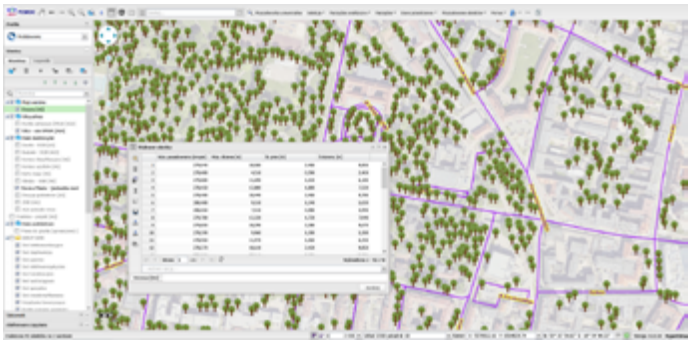

Źródło: System WIIP

Ponadto w ciągu roku realizowane są w sposób ciągły następujące zadania:

• Realizacja szkoleń z obsługi aplikacji wchodzących w skład BIIP dla jednostek i instytucji miejskich.

• Pomoc w przygotowaniu wyborów 2024. Wsparcie polegało na weryfikacji danych dotyczących przynależności adresów do właściwych komisji oraz obwodów wyborczych. W ramach zadania wdrożono również w serwisie i-BIIP wyszukiwarkę wyborczą „Sprawdź gdzie głosujesz".

• Aktualizowanie na bieżąco warstw: wspólnot mieszkaniowych, bezpieczeństwa miasta, zdarzeń drogowych oraz budynków z planami gdzie dla ponad 160 budynków dodano linki ze schematami kondygnacji.

• Opracowanie i weryfikacja map oraz warstw mapowych dotyczących ofert inwestycyjnych. Stała współpraca z Wydziałem Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora – Referatem Obsługi Inwestora i Przedsiębiorcy w zakresie ofert inwestycyjnych jak i aktualizacji danych dotyczących rewitalizacji, a w szczególności wskaźników realizacji celów GPR.

• Wykonanie map koniecznych do aktualizacji katalogu ofert inwestycyjnych.

2.3 Finanse miasta

Uchwałą Rady Miejskiej w Bytomiu nr LXXXVII/1096/23 z dnia 18 grudnia 2023 r. przyjęto budżet miasta Bytomia na 2024 rok oraz uchwałą nr LXXXVII/1095/23 uchwalono wieloletnią prognozę finansową miasta Bytomia na lata 2024-2046 (wpf). Dochody budżetu miasta w 2024 roku wykonano w kwocie 1 291 385 092 zł, wydatki w kwocie 1 260 863 736 zł, co dało nadwyżkę budżetu na poziomie 30 521 356 zł.

łącznie 1 332 828 656 zł, z czego dochody stanowiły 96,9%, i były wyższe o 9,1% od wykonanych w roku poprzednim.

Przychody 2024 roku w łącznej kwocie 41 443 564 zł zrealizowano z tytułu:

- niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie 18 294 109 zł,
- rozliczenia środków określonych w art. 5 ust.1 pkt. 2 uofp i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w wysokości 649 455 zł,
- emisji obligacji komunalnych w kwocie 22 500 000 zł.

Wykres 1: Kształtowanie się dochodów i wydatków miasta w latach 2020-2024

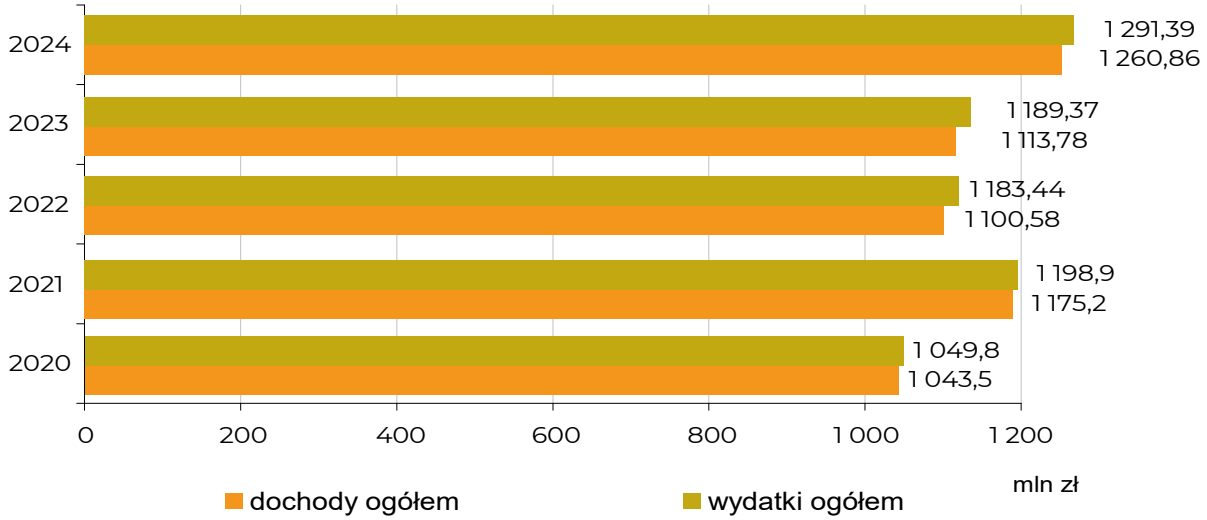

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

2.3.1 Dochody i przychody budżetu miasta

Budżet miasta po stronie wpływów kształtują dochody uzyskiwane przez miasto i jego jednostki budżetowe oraz przychody, czyli wyemitowane w danym roku obligacje, zaciągnięte kredyty i pożyczki, a także nadwyżka budżetowa z lat poprzednich. W 2024 roku wpływy budżetu miasta wyniosły

Wykres 2: Kształtowanie się dochodów i przychodów miasta w latach 2020-2024

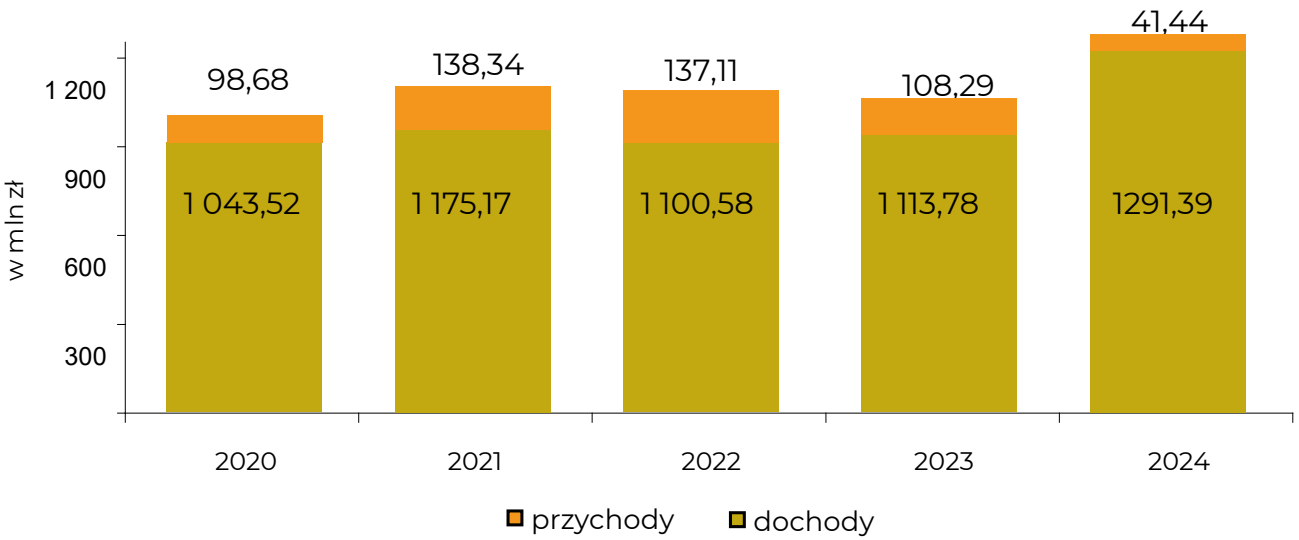

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W przeliczeniu na 1-go mieszkańca dochody miasta w 2024 roku wyniosły 10 023,95 zł i były wyższe o 1 573,62 zł, tj. o 18,6%, w porównaniu do roku 2023 (liczba mieszkańców zgodnie z rejestrem mieszkańców gminy Bytom prowadzonym przez Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Bytomiu na 31 grudnia 2024 r. wynosiła 128 830 osoby).

Wykres 3: Dochody w przeliczeniu na jednego mieszkańca

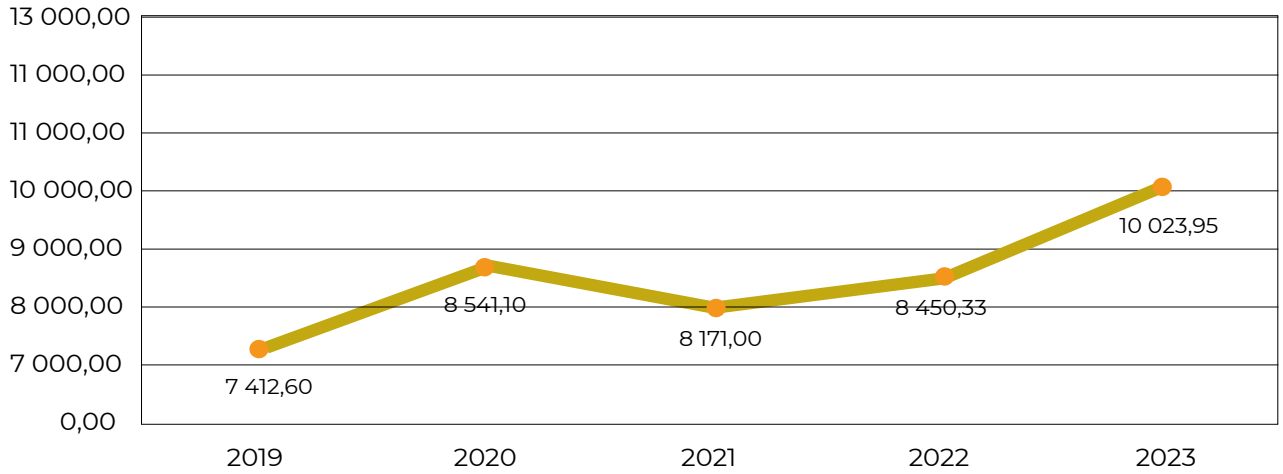

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Podstawowe źródła dochodów w podziale na rodzaje zadań w latach 2020-2024 zaprezentowano w tabeli:

Tabela 8: Zestawienie dochodów i przychodów budżetu miasta według rodzaju zadań (w mln zł)

Wyszczególnienie	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024
Dochody i przychody ogółem:	**1 142,20**	**1 313,51**	**1 237,69**	**1 222,07**	**1 332,83**
1. Dochody ogółem, w tym:	**1 043,52**	**1 175,17**	**1 100,58**	**1 113,78**	**1 291,39**
– dochody zadań gminy:	821,78	949,69	859,79	870,60	979,98
· dochody zadań własnych	608,91	743,06	689,36	800,66	898,66
· dotacje z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej	212,48	206,38	170,15	69,59	80,99
· dotacje z budżetu państwa na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	0,24	0,05	0,12	0,12	0,03
· dotacje na zadania realizowane w ramach porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego	0,15	0,20	0,16	0,23	0,30
– dochody zadań powiatu:	221,74	225,48	240,79	243,18	311,41
· dochody zadań własnych	189,95	202,47	213,96	222,98	287,68
· dotacje z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej	31,13	22,10	25,44	18,96	22,45
· dotacje z budżetu państwa na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	0,14	0,33	0,81	0,46	0,40
· dotacje na zadania realizowane w ramach porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego	0,52	0,58	0,58	0,78	0,88
2. Przychody	**98,68**	**138,34**	**137,11**	**108,29**	**41,44**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Strukturę uzyskanych w 2024 roku dochodów w podziale na dochody bieżące oraz majątkowe, pochodzące ze sprzedaży majątku i dotacji uzyskanych na inwestycje, przedstawiono w tabeli 9.

Tabela 9: Struktura dochodów budżetu miasta według źródeł pochodzenia

Wyszczególnienie	Plan na 31.12.2024 [zł]	Wykonanie na 31.12.2024 [zł]	Realizacja planu [%]
DOCHODY OGÓŁEM	1 322 594 225	1 291 385 092	97,6
1. Dochody bieżące, w tym:	1 225 111 181	1 194 332 484	97,5
dochody własne razem z udziałami w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa, w tym:	618 062 415	588 987 837	95,3
– udziały PIT	253 103 685	253 103 685	100,0
– udziały CIT	14 813 197	14 813 197	100,0
subwencje z budżetu państwa	417 339 724	417 339 724	100,0
dotacje celowe na zadania bieżące	187 904 829	184 046 290	97,9
środki unijne i inne zagraniczne na zadania bieżące	1 804 213	3 958 633	219,4
2. Dochody majątkowe, w tym:	97 483 044	97 052 608	99,6
dochody z majątku gminy i powiatu	21 575 661	24 699 523	114,5
dotacje na inwestycje	30 272 313	25 236 083	83,4
środki unijne i inne zagraniczne na inwestycje	45 635 070	47 117 002	103,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W strukturze dochodów za 2024 rok subwencje oraz udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych stanowiły 53,1% ogółu dochodów.

2.3.2 Wydatki i rozchody budżetu miasta

Budżet po stronie wydatkowej kształtują wydatki związane z realizacją zadań miasta oraz utrzymaniem miejskich jednostek budżetowych, a także rozchody, tj. spłaty zaciągniętych w latach wcześniejszych zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek, obligacji itp. W 2024 roku wydatki i rozchody budżetu miasta wyniosły ogółem 1 294 446 047 zł i były o 6,8% wyższe w odniesieniu do roku poprzedniego.

Udział rozchodów w strukturze wydatków wynika z konieczności spłaty uprzednio zaciągniętych kredytów, pożyczek i obligacji. W 2023 roku udział rozchodów wyniósł 1,9%, natomiast w 2024 osiągnął wartość 2,6%.

Wykres 4: Kształtowanie się wydatków i rozchodów miasta w latach 2020–2024

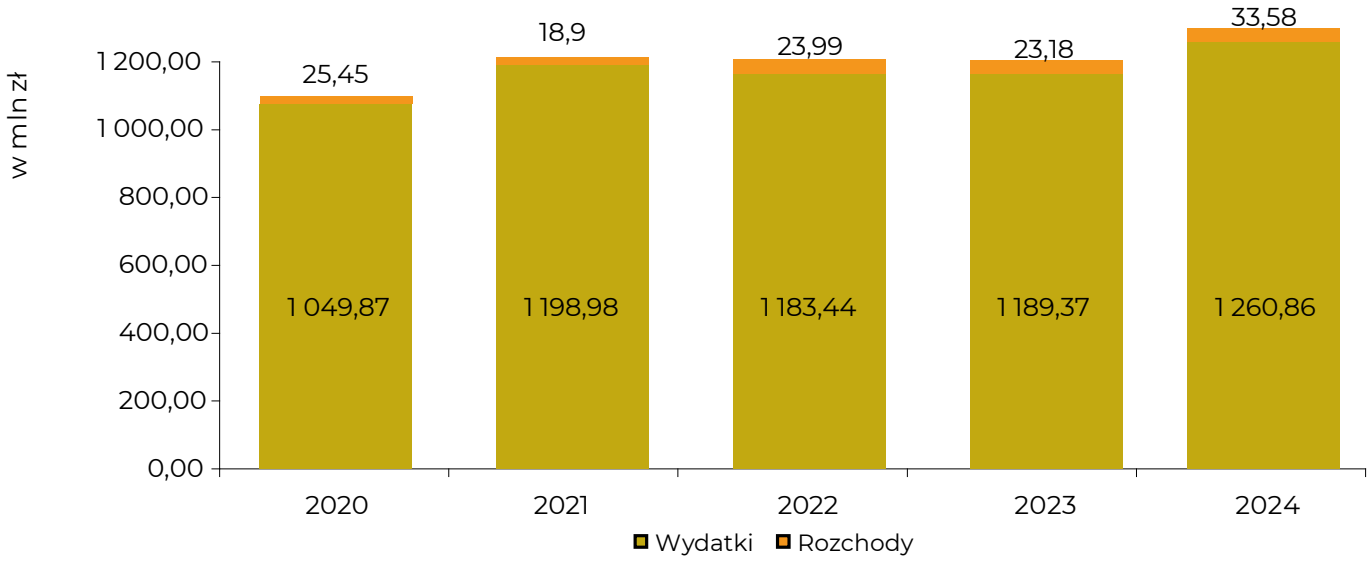

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W przeliczeniu na jednego mieszkańca Bytomia wydatki miasta wyniosły 9 787,04 zł i były wyższe o 763,16 zł, tj. 8,5%, w porównaniu do roku 2023 (liczba mieszkańców zgodnie z rejestrem mieszkańców gminy Bytom prowadzonym przez Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Bytomiu na 31 grudnia 2024 r. wynosiła 128 830 osoby).

Wykres 5: Wydatki w przeliczeniu na 1-go mieszkańca (w zł)

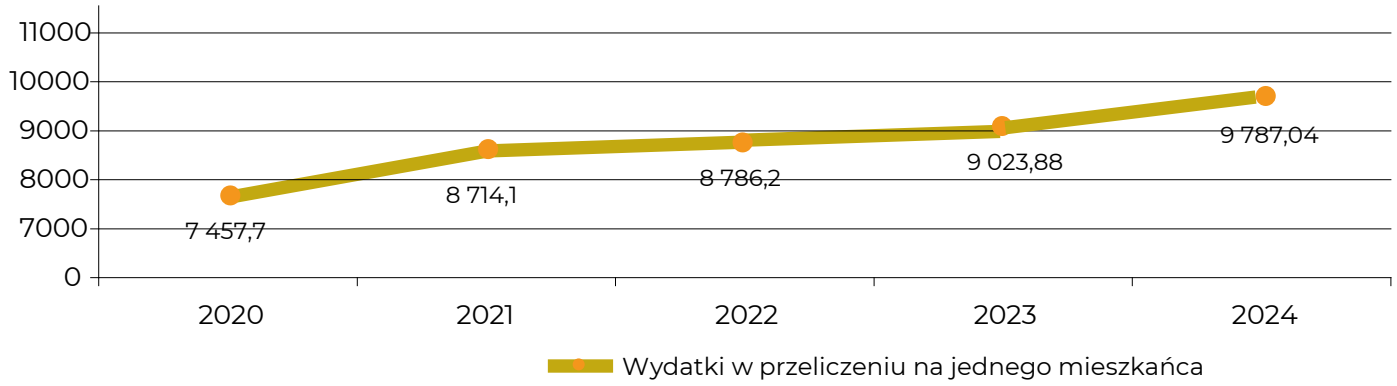

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Wydatki w podziale na rodzaje zadań w latach 2020-2024 zaprezentowano w poniższej tabeli:

Tabela 10: Zestawienie wydatków i rozchodów budżetu miasta według rodzaju zadań (w mln zł)

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Wydatki i rozchody ogółem:	**1 075,32**	**1 217,87**	**1 207,43**	**1 212,55**	**1 294,44**
1. Wydatki ogółem, w tym:	1 049,87	1 198,98	1 183,44	1 189,37	1 260,86
– wydatki zadań gminy:	826,64	961,41	948,41	937,42	972,55
▪ wydatki na zadania własne	613,92	754,98	778,15	867,72	891,53
▪ wydatki na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej	212,48	206,38	170,14	69,57	80,97
▪ wydatki na zadania administracji rządowej realizowane na podstawie porozumień	0,24	0,05	0,12	0,12	0,03
▪ wydatki na zadania realizowane w ramach porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego	---	---	---	---	0,02
– wydatki zadań powiatu:	223,23	237,57	235,03	251,96	288,32
▪ wydatki na zadania własne	189,10	212,66	206,40	229,59	262,63
▪ wydatki na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej	31,11	21,85	25,16	18,78	21,21
▪ wydatki na zadania administracji rządowej realizowane na podstawie porozumień	0,14	0,34	0,81	0,45	0,40
▪ wydatki na zadania realizowane w ramach porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego	2,88	2,72	2,66	3,14	4,08
2. Rozchody	**25,45**	**18,89**	**23,99**	**23,18**	**33,58**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Poniżej przedstawiono strukturę wydatków budżetu miasta oraz wykonanie na 1-go mieszkańca Bytomia wg działów klasyfikacji budżetowej:

Tabela 11: Struktura wydatków budżetu miasta wg działów klasyfikacji budżetowej (w złotych)

Wyszczególnienie	Kwota wydatków	Udział w wydatkach ogółem
Oświata i wychowanie	493 620 167	39,15
Transport i łączność	112 492 994	8,92
Pomoc społeczna	110 835 335	8,79
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	105 374 895	8,36
Gospodarka mieszkaniowa	100 398 484	7,96
Rodzina	96 657 014	7,67
Administracja publiczna	81 259 377	6,44
Kultura fizyczna	33 184 528	2,63
Obsługa długu publicznego	30 466 677	2,42
Edukacyjna opieka wychowawcza	29 397 240	2,33
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	25 349 726	2,01
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	16 359 344	1,30
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	11 386 423	0,90
Ochrona zdrowia	8 967 707	0,71
Pozostałe	5 113 824	0,41
RAZEM	**1 189 373 947**	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Wykres 6: Wykonanie wydatków budżetowych miasta na 1-go mieszkańca Bytomia (w zł) według działów klasyfikacji budżetowej

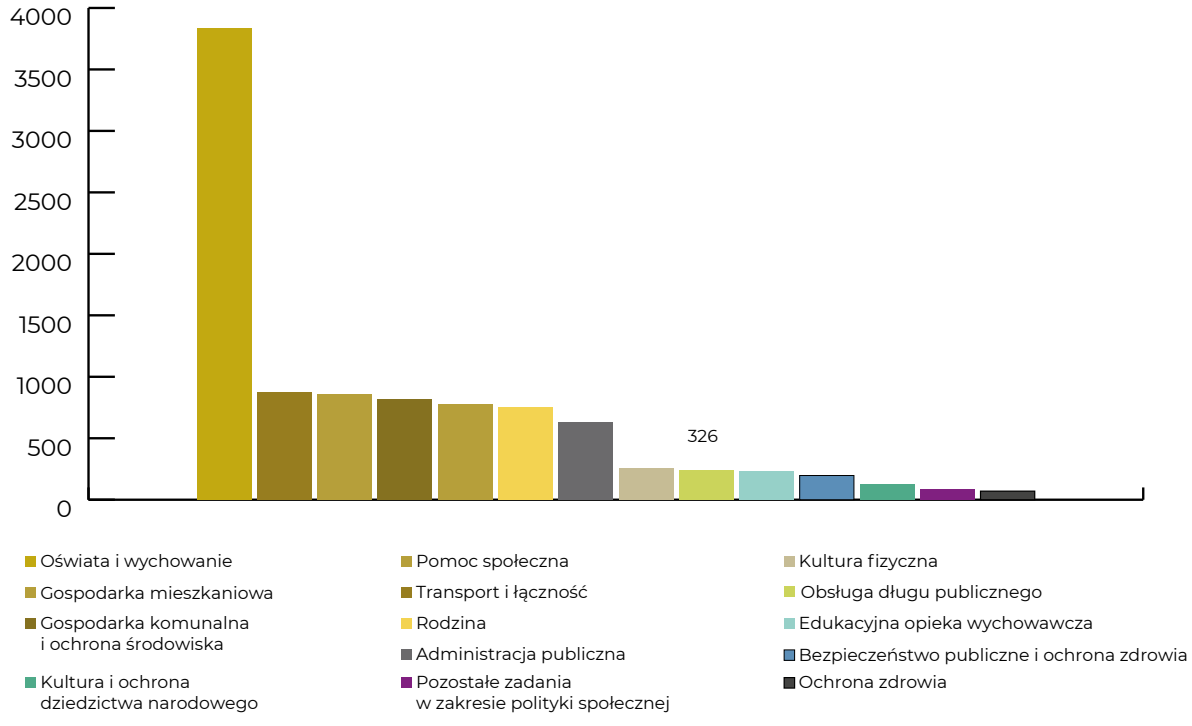

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W 2024 roku zrealizowano inwestycje w kwocie 56 570 833 zł, stanowiącej 4,5% ogółu wydatków.

Wykres 7: Wydatki na zadania i zakupy inwestycyjne w latach 2020 – 2024

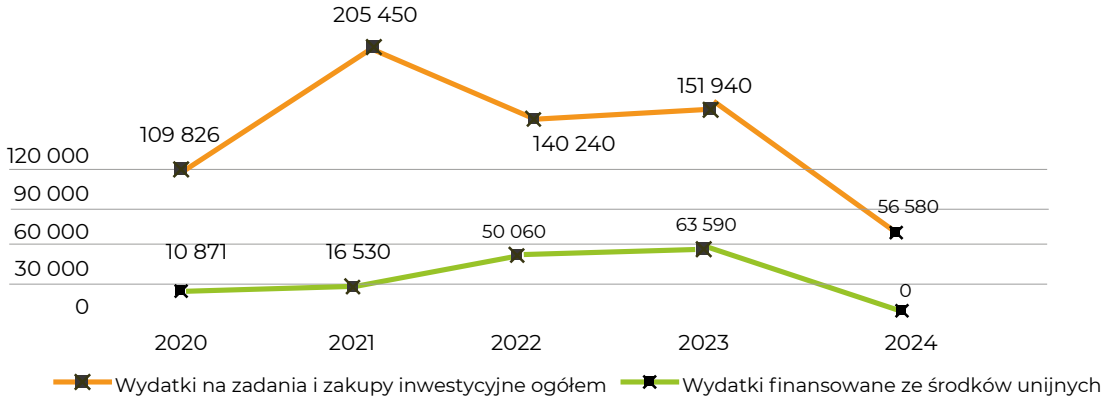

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Poniżej przedstawiono strukturę wydatków majątkowych budżetu miasta wg wybranych działów klasyfikacji budżetowej w latach 2023-2024:

Wykres 8: Struktura wydatków majątkowych budżetu miasta wg wybranych działów klasyfikacji budżetowej w latach 2023-2024

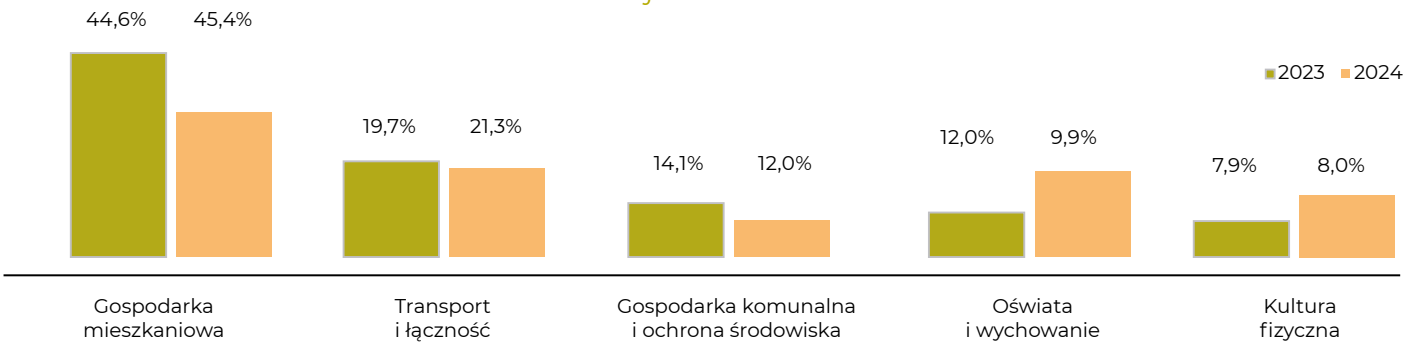

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W 2024 roku poniesiono nakłady na działalność remontową w kwocie 24 252 946 zł, w tym na:

- utrzymanie dróg gminnych i powiatowych – 6 340 992 zł,
- utrzymanie i konserwację instalacji oświetlenia ulicznego – 3 504 701 zł,
- remonty w lokalach stanowiących gminny zasób mieszkaniowy – 5 924 247 zł oraz w ramach zaliczek wnoszonych do zarządców wspólnot mieszkaniowych – 5 147 393 zł.

Dochody bieżące w 2024 roku wykonano w kwocie 1 194 332 484 zł, natomiast wydatki bieżące w kwocie 1 204 292 903 zł, co dało deficyt operacyjny w wysokości 9 960 419 zł.

Wykres 9: Wynik finansowy budżetu miasta w latach 2020-2024

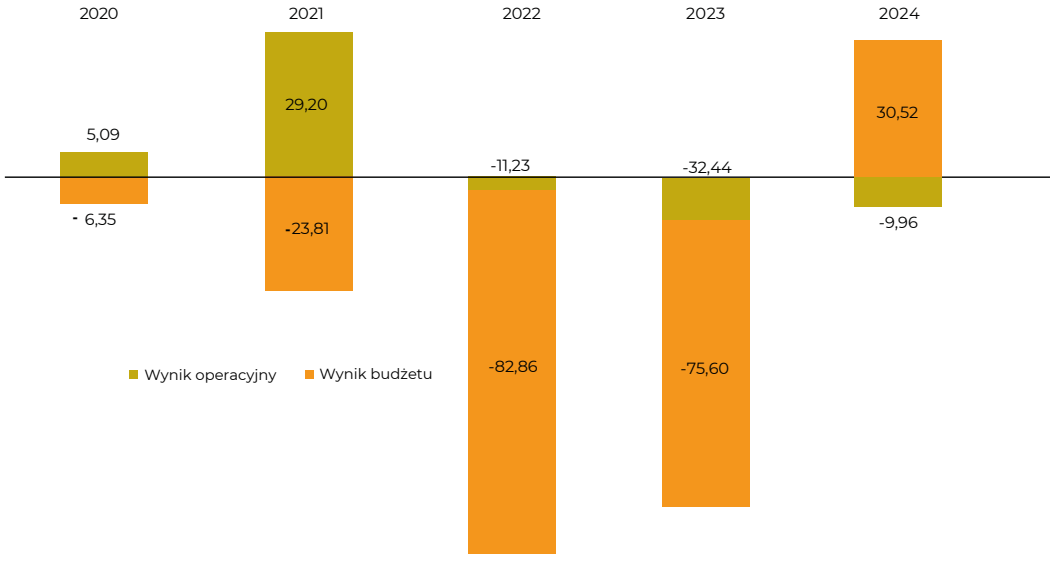

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

2.3.3 Pozyskane środki zewnętrzne

W 2024 r. Gmina Bytom pozyskała środki unijne w łącznej kwocie 151 283 363,53 zł (umowy zawarte w 2024 r.), z czego w 2024 r. wpłynęło 2 334 314 zł, a pozostałe środki przekazywane będą w kolejnych latach. Były to dotacje z następujących programów:
– Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 w kwocie 7 043 282,28 zł,
– Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS+) w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 w kwocie 26 060 043,12 zł,
– Funduszu Sprawiedliwej Transformacji w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 w kwocie 114 818 825,21 zł
– Krajowego Planu Odbudowy w kwocie 584 655,11 zł
– innych programów (Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027, Erasmus+) w kwocie 2 776 557,81 zł.

Tabela 12: Liczba projektów dofinansowanych ze środków unijnych w 2024 r. w rozbiciu na źródła finansowania

źródło finansowania	wartość projektów (w zł)	Wysokość dofinansowania (w zł)	środki z dofinansowania otrzymane w 2024 r.	liczba projektów
(EFRR) w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027	9 056 214,45	7 043 282,28	0,00	1
Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS+) w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027	75 840 609,58	26 060 043,12	1 199 468,62	11
Funduszu Sprawiedliwej Transformacji w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027	156 290 790,81	114 818 825,21	18 150,00	7
Krajowego Planu Odbudowy	686 542,60	584 655,11	0,00	2
innych programów (Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027, Erasmus+)	3 001 638,48	2 776 557,81	1 116 695,38	9
Razem:	**244 875 695,92**	**151 283 363,53**	**2 334 314,00**	**30**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji otrzymanych z wydziałów Urzędu Miejskiego i instytucji (stan na koniec 2024 r.)

Zestawienie projektów dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 13: Zestawienie projektów dofinansowanych ze środków unijnych w 2024 r.

projekt	źródło dofinansowania	całkowita wartość projektu (w zł)	całkowita kwota dofinansowania (w zł)	środki z dotacji otrzymane w 2024 r. (w zł)	okres realizacji	stan realizacji projektu	podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
projekty wsparte w ramach FESL 2021-2027 – konkursy		191 513 920,95	118 030 309,62	1 217 618,62			
EFS+		75 840 609,58	26 060 043,12	1 199 468,62			
PROGRES – Zmieniamy się dla potrzeb rynku pracy. Typ 1: Wsparcie dla Instytucji Rynku Pracy	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (EFS+) Działanie 05.06 Szkolenia dla pracowników RP	353 036,50	300 081,02	0,00	2025-2026	w trakcie podpisania umowy	Powiatowy Urząd Pracy
CRAB – Centrum Rozwoju Aktywności Bytomskiej	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (EFS+) Działanie 06.08 Upskilling pathways	379 440,00	360 468,00	0,00	2025-2026	w trakcie realizacji	Powiatowy Urząd Pracy

Aktywizacja osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu II	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (EFS+) Działanie 05.01 Aktywizacja zawodowa poprzez PUP	10 389 886,40	10 389 886,40	0,00	2025-2025	wybrany do dofinansowaniaprzed podpisaniem umowy	Powiatowy Urząd Pracy
Wsparcie Śląskich przedsiębiorców w ramach Podmiotowego Systemu Finansowania	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (EFS+) Działanie 05.15 Usługi rozwojowe dla przedsiębiorców – PSF (projekt partnerski, podano wartość dofinansowania przeznaczoną dla Bytomia)	49 999 400,00	694 787,76	0,00	2025-2027	w trakcie realizacji	Powiatowy Urząd Pracy Lider: Centrum Szkoleniowo-Doradcze Dr Kurnicki Sp. k.
Centrum Wsparcia Rodziny – CWR I	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (EFS+) Działanie 07.07 Wsparcie rodziny, dzieci i młodzieży oraz deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej	3 422 400,00	3 251 280,00	430 000,00	2024-2027	w trakcie realizacji	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Razem do celu	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (EFS+) Działanie 07.02 Aktywna integracja	1 880 577,36	1 786 548,49	620 810,40	2024-2027	w trakcie realizacji	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Czas na zmiany (RAZEM) z Centrum Integracji Społecznej	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (EFS+) Działanie 07.02 Aktywna integracja	1 126 098,12	1 069 793,21	148 658,22	2024-2026	w trakcie realizacji	Centrum Integracji Społecznej (lider), we współpracy ze Stowarzyszeniem IN VIA
Wspieramy i usamodzielniamy	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (EFS+) Działanie 07.04 Usługi społeczne	1 651 459,20	1 568 886,24	0,00	2025-2028	podpisana umowa o dofinansowanie	Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych

Nowe kwalifikacje zawodowe szansą na sukces	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (EFS+) Działanie 10.23 Edukacja zawodowa w procesie sprawiedliwej transformacji regionu (wykazano dofinansowanie dla Gminy Bytomia)	2 837 267,00	2 837 267,00	0,00	2024-2026	w trakcie realizacji	Wydział Edukacji Lider projektu: Fundacja Polskiej Akademii Nauk (Gmina Bytom jest partnerem)
Kształcenie w zawodach przyszłości – wsparcie procesów transformacji na Śląsku	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (EFS+) Działanie 10.23 Edukacja zawodowa w procesie sprawiedliwej transformacji regionu (wykazano dofinansowanie dla Gminy Bytomia)	1 647 281,00	1 647 281,00	0,00	2024-2026	w trakcie realizacji	Wydział Edukacji Lider projektu: Łętowski Consulting Szkolenia, Doradztwo, Rozwój Mateusz Łętowski Gmina Bytom jest partnerem)
Wysokiej jakości szkolnictwo zawodowe szansą dla rozwoju podregionu bytomskiego	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (EFS+) Działanie 10.23 Edukacja zawodowa w procesie sprawiedliwej transformacji regionu (wykazano dofinansowanie dla Gminy Bytomia)	2 153 764,00	2 153 764,00	0,00	2024-2026	w trakcie realizacji	Wydział Edukacji Lider projektu: SOLVA Sp. z o.o. Gmina Bytom jest partnerem)
FST		115 673 311,37	91 970 266,50	18 150,00			
Biznes na zicher – 100 tysięcy na start	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (FST) Działanie 10.20 Wsparcie na założenie działalności gospodarczej	5 383 050,00	5 094 897,50	18 150,00	2024-2026	w trakcie realizacji	Powiatowy Urząd Pracy

Rozwój energetyki rozproszonej opartej o odnawialne źródła energii na terenie Gminy Bytom i Radzionków	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (FST) Działanie 10.06 Rozwój energetyki rozproszonej opartej o odnawialne źródła energii	41 441 407,84	35 123 031,00	0,00	2024-2026	w trakcie realizacji	Wydział Inżynierii Środowiska
Rozwój energetyki rozproszonej opartej o odnawialne źródła energii na terenie Gminy Bytom	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (FST) Działanie 10.06 Rozwój energetyki rozproszonej opartej o odnawialne źródła energii	23 836 353,53	20 260 900,50	0,00	2024-2026	w trakcie realizacji	Wydział Inżynierii Środowiska
Budowa instalacji OZE opartej o biogaz na oczyszczalni ścieków „Centralna” w Bytomiu przy ul. Sikorskiego 5a w Radzionkowie	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (FST) Działanie 10.06 Rozwój energetyki rozproszonej opartej o odnawialne źródła energii	45 012 500,00	31 491 437,50	0,00	2023-2027	w trakcie realizacji	Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o
projekty wsparte w ramach FESL 2021-2027 – ZIT		49 673 693,89	29 891 840,99	0,00			
EFRR ZIT		9 056 214,45	7 043 282,28	0,00			
Budowa centrum przesiadkowego na terenie Gminy Bytom – Stroszek	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (EFRR) Działanie 03.02 Zrównoważona multimodalna mobilność miejska – ZIT	9 056 214,45	7 043 282,28	0,00	2025-2028	wybrany do dofinansowaniaprzed podpisaniem umowy	Miejski Zarząd Dróg i Mostów
FST ZIT		40 617 479,44	22 848 558,71	0,00			
Dostawa ciepła w oparciu o odnawialne źródła energii do budynków przy ul. Ostatniej 1a i 2a, b, c, d oraz ul. Świętochłowickiej 15 i 17 w Bytomiu	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (FST) Działanie 10.06 Rozwój energetyki rozproszonej opartej o odnawialne źródła energii – projekty inne niż grantowe i parasolowe – ZIT	6 965 486,00	2 787 420,00	0,00	2025	wybrany do dofinansowaniaprzed podpisaniem umowy	Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o.o.

Budowa farm fotowoltaicznych na dwóch oczyszczalniach ścieków i na przepompowni ścieków w Bytomiu	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (FST) Działanie 10.06 Rozwój energetyki rozproszonej opartej o odnawialne źródła energii – ZIT	27 848 476,50	15 128 149,31	0,00	2024-2026	wybrany do dofinansowaniaprzed podpisaniem umowy; na etapie postępowania	Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.
Modernizacja i doposażenie pracowni – podniesienie jakości kształcenia zawodowego w Bytomiu	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (FST) Działanie 10.14 Infrastruktura kształcenia zawodowego – ZIT	5 803 516,94	4 932 989,40	0,00	2024-2026	wybrany do dofinansowanianie podpisano umowy ze względu na brak wkładu własnego	Wydział Edukacji
projekty wsparte w ramach programów krajowych 2021-2027		1 596 847,60	1 379 155,11	238 350,00			
projekty wsparte z KPO		686 542,60	584 655,11	0,00			
„Maluch+”2022-2029 (Aktywny Maluch 2022-2029)	Środki KPO (358 620,00 zł) Środki z budżetu państwa na sfinansowanie VAT (48 385,11 zł) Ma być aneks zwiększający dofinansowanie	441 102,60	407 005,11	0,00	2025-2026	planowane rozpoczęcie projektu lipiec 2025	Zespół Żłobków Miejskich
Rozwój Klastra Innowacji Energetycznych w Bytomiu	Środki KPO Działanie B.2.2.2 Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne	245 440,00	177 650,00	0,00	2023-2025	zrealizowany, w trakcie rozliczania	Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o.o.
projekty wsparte z innych programów krajowych		910 305,00	794 500,00	238 350,00			
Podniesienie poziomu cyberbezpieczeń-stwa Gminy Bytom	Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027	910 305,00	794 500,00	238 350,00	2024-2026	w trakcie realizacji	Wydział Informatyki
projekty wsparte z innych programów unijnych		2 091 233,48	1 982 057,81	878 345,38			
Bytomscy technicy z europejskimi kwalifikacjami	Fundusz Rozwoju Systemu Edukacji – Narodowa Agencja Programu ERASMUS+	458 506,00	458 506,00	0,00	2024-2025	w trakcie realizacji	Wydział Edukacji/ Państwowe Szkoły Budownictwa – Zespół Szkół

Projekt 2024-1-PL01--KA121-VET-000211661	Fundusz Rozwoju Systemu Edukacji – Narodowa Agencja Programu ERASMUS+	264 885,00	206 992,05	206 992,05	2024-2025	w trakcie realizacji	Wydział Edukacji/ Zespół Szkół Technicznych
Projekt 2024-1-PL01-KA121--SCH-000223768	Fundusz Rozwoju Systemu Edukacji – Narodowa Agencja Programu ERASMUS+	78 254,00	78 254,00	47 347,92	2024-2025	w trakcie realizacji	Wydział Edukacji/ Branżowa Szkoła I stopnia nr 8 Specjalna
Europa otwarta dla Technikum nr 4	Fundusz Rozwoju Systemu Edukacji – Narodowa Agencja Programu ERASMUS+	254 997,00	254 997,00	197 013,56	2024-2025	w trakcie realizacji	Wydział Edukacji/ Technikum nr 4
Kompetencje zawodowe na całe życie – zagraniczne staże zawodowe dla uczniów i nauczycieli	Fundusz Rozwoju Systemu Edukacji – Narodowa Agencja Programu ERASMUS+	283 150,00	283 150,00	221 655,44	2024-2025	w trakcie realizacji	Wydział Edukacji/ Zespół Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich
Ekosprawni – przyszłość zaczyna się w na. Podniesienie poziomu świadomości ekologicznej dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	Fundusz Rozwoju Systemu Edukacji – Narodowa Agencja Programu ERASMUS+	249 252,48	249 252,48	0,00	2024-2026	w trakcie realizacji	Wydział Edukacji/ Szkoła Podstawowa Specjalna nr 40
Projekt 2023-1-PL01--KA121-VET-000136317	Fundusz Rozwoju Systemu Edukacji – Narodowa Agencja Programu ERASMUS+	255 906,00	204 623,28	12 036,46	2023-2025	w trakcie realizacji	Wydział Edukacji/ Zespół Szkół Technicznych
Podniesienie jakości kształcenia zawodowego i jakości pracy Technikum nr 4	Fundusz Rozwoju Systemu Edukacji – Narodowa Agencja Programu ERASMUS+	246 283,00	246 283,00	193 299,95	2023-2025	w trakcie realizacji	Wydział Edukacji/ Technikum nr 4
RAZEM		244 875 695,92	151 283 363,53	2 334 314,00			
w tym:							
	FESL 2021-2027 (razem)	241 187 614,84	147 922 150,61	1 217 618,62			
	FESL EFRR (razem)	9 056 214,45	7 043 282,28	0,00			
	FESL EFS (razem)	75 840 609,58	26 060 043,12	1 199 468,62			
	FESL FST (razem)	156 290 790,81	114 818 825,21	18 150,00			
	FESL ZIT EFRR	9 056 214,45	7 043 282,28	0,00			
	FESL ZIT FST	40 617 479,44	22 848 558,71	0,00			
	KPO	686 542,60	584 655,11	0,00			
	FE RC 2021-2027	910 305,00	794 500,00	238 350,00			
	ERASMUS+	2 091 233,48	1 982 057,81	878 345,38			

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji otrzymanych z wydziałów Urzędu Miejskiego i instytucji (stan na koniec 2024 r.)

W 2024 r. realizowane były też projekty, na które dofinansowanie ze środków unijnych uzyskano w latach wcześniejszych. Łączna wartość tych projektów to 245 059 404,03 zł przy łącznym pozyskanym dofinansowaniu w kwocie 168 033 684,50 zł, z czego w 2024 r. wpłynęło 42 726 117,83 zł.

Tabela 14: Zestawienie projektów dofinansowanych ze środków unijnych w latach wcześniejszych, których realizacja trwała w 2024 r.

projekt	źródło dofinansowania	całkowita wartość projektu (w zł)	całkowita kwota dofinansowania (w zł)	środki z dotacji otrzymane w 2024 r. (w zł)	okres realizacji	stan realizacji projektu	podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
projekty wsparte w ramach FESL 2021-2027 – konkursy		10 661 079,94	10 661 079,94	5 602 084,74			
EFS+		10 661 079,94	10 661 079,94	5 602 084,74			
Aktywizacja osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (EFS+) Działanie 05.01 Aktywizacja zawodowa poprzez PUP	10 661 079,94	10 661 079,94	5 602 084,74	2023-2024	zakończony	Powiatowy Urząd Pracy
projekty w ramach RPO WSL 2014-2020		146 533 467,10	123 233 025,10	32 304 314,35			
EFRR		146 533 467,10	123 233 025,10	32 304 314,35			
Lokale o charakterze socjalnym dedykowane obywatelom Ukrainy	RPO WSL 2014-2020 (EFRR) Poddziałanie 10.2.5 Rozwój mieszkalnictwa o charakterze socjalnym w celu zapewnienia tymczasowego zakwaterowania dla obywateli Ukrainy	2 925 221,10	2 925 221,10	2 925 221,10	2023	zakończony (w 2024 wypłata refundacji)	Bytomskie Mieszkania
Utworzenie Centrum Usług Społecznych oraz lokali socjalnych, wspomaganych i chronionych w Bytomiu (Śródmieście, Rozbark)	RPO WSL 2014-2020 (EFRR) Poddziałanie 10.2.3 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych – OSI	20 807 689,00	19 525 522,00	3 212 080,39	2018-2023	zakończony (w 2024 wypłata refundacji)	Bytomskie Mieszkania

Rozwój mieszkalnictwa socjalnego w Bytomiu – podobszar 8 Bobrek	RPO WSL 2014-2020 (EFRR) Poddziałanie 10.2.3 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych – OSI	10 120 406,00	8 993 525,00	1 874 829,23	2021-2023	zakończony (w 2024 wypłata refundacji)	Bytomskie Mieszkania
Rewitalizacja podobszarów 10,11,12,13 – Bytom Śródmieście, Rozbark	RPO WSL 2014-2020 (EFRR) Poddziałanie 10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – OSI	40 604 458,00	35 072 517,00	3 974 734,61	2018-2024	zakończony	Bytomskie Mieszkania
Rewitalizacja podobszaru 19 – Bytom zabytkowe osiedle Kolonia Zgorzelec	RPO WSL 2014-2020 (EFRR) Poddziałanie 10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych – OSI	33 309 950,00	27 264 224,00	7 844 741,38	2018-2024	zakończony	Bytomskie Mieszkania
Termomodernizacja oraz zmiana systemów ogrzewania nieruchomości zlokalizowanych w Śródmieściu Bytomia	RPO WSL 2014-2020 (EFRR) Poddziałanie 4.3.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – OSI	38 765 743,00	29 452 016,00	12 472 707,64	2018-2024	zakończona część kwalifikowana projektu	Bytomskie Mieszkania
projekty w ramach programów krajowych na lata 2014-2020		86 158 091,00	32 538 064,00	4 470 467,32			
Likwidacja niskiej emisji oraz termomodernizacja budynków stanowiących własność Gminy Bytom	PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (Fundusz Spójności) Poddziałanie 1.7.1 Wsparcie efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych w województwie śląskim	5 228 291,00	2 617 879,00	667 074,62	2019-2023	zakończony (w 2024 wypłata refundacji)	Bytomskie Mieszkania

Modernizacja gospodarki cieplnej dla gmin Bytom i Radzionków 2015-2020	PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (Fundusz Spójności) Poddziałanie 1.7.2 Efektywna dystrybucja ciepła i chłodu w województwie śląskim	53 536 083,00	15 613 487,00	779 504,23	2017-2023	zakończony	Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o.o.
Modernizacja systemu ciepłowniczego wraz z likwidacją niskiej emisji na terenie miasta Bytom w latach 2019-2023	PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (Fundusz Spójności) Poddziałanie 1.7.2 Efektywna dystrybucja ciepła i chłodu w województwie śląskim	20 538 471,00	10 144 550,00	1 650 610,76	2019-2023	zakończony	Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o.o.
Likwidacja niskiej emisji na terenie miasta Bytom w latach 2020-2021	PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (Fundusz Spójności) Poddziałanie 1.7.2 Efektywna dystrybucja ciepła i chłodu w województwie śląskim	6 855 246,00	4 162 148,00	1 373 277,71	2020-2023	zakończony	Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o.o.
projekty w ramach innych programów unijnych		1 706 765,99	1 601 515,46	349 251,42			
„Śląskie. Przywracamy błękit" Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego	Program LIFE – program działań na rzecz środowiska i klimatu Działanie C1 – System Wsparcia Doradczego (Ekodoradca) i E2 – lokalne działania informacyjne i edukacyjne	369 807,00	351 300,00	94 825,37	2022-2027	w trakcie realizacji	Wydział Inżynierii Środowiska
Project Climate 4-Cast	Interreg Baltic Sea Region Programme 2021-2027	322 204,00	257 763,00	100 593,68	2024-2026	w trakcie realizacji	Wydział Inżynierii Środowiska
Aktywni i szczęśliwi – żyć w pełni z niepełnosprawnością	Fundusz Rozwoju Systemu Edukacji – Narodowa Agencja Programu ERASMUS+	75 311,00	75 311,00	0,00	2023-2024	zakończony	Wydział Edukacji/ Zespół Szkół Specjalnych nr 3

Together We Win (Razem wygramy)	Fundusz Rozwoju Systemu Edukacji – Narodowa Agencja Programu ERASMUS+	56 524,00	53 466,24	10 074,24	2022-2024	zakończony	Wydział Edukacji/ Zespół Szkół Technicznych
Projekt 2023-1-PL01--KA121-SCH-000148512	Fundusz Rozwoju Systemu Edukacji – Narodowa Agencja Programu ERASMUS+	78 358,00	78 358,00	35 913,09	2023-2024	zakończony	Wydział Edukacji/ Branżowa Szkoła I Stopnia nr 8 Specjalna
Praktyki zawodowe uczniów Technikum nr 4 oraz staże zawodowe nauczycieli w europejskich przedsiębiorstwach	Fundusz Rozwoju Systemu Edukacji – Narodowa Agencja Programu ERASMUS+	312 600,99	312 600,99	53 367,54	2022-2024	zakończony	Wydział Edukacji/ Technikum nr 4
Doświadczenie zawodowe szansą na dobry start i rozwój kariery zawodowej (aneks do umowy – przedłużenie)	Fundusz Rozwoju Systemu Edukacji – Narodowa Agencja Programu ERASMUS+	220 100,00	220 100,00	7 058,29	2023-2025	w trakcie realizacji	Wydział Edukacji/ Zespół Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich
Projekt 2022-1-PL01--KA121 -VET-000062206	Fundusz Rozwoju Systemu Edukacji – Narodowa Agencja Programu ERASMUS+	271 861,00	252 616,23	47 419,21	2022-2023	zakończony	Wydział Edukacji/ Zespół Szkół Technicznych
RAZEM		245 059 404,03	168 033 684,50	42 726 117,83			
w tym:							
	FESL 2021-2027	10 661 079,94	10 661 079,94	5 602 084,74			
	FESL EFS	10 661 079,94	10 661 079,94	5 602 084,74			
	RPO WSL 2014-2020	146 533 467,10	123 233 025,10	32 304 314,35			
	RPO WSL EFRR	146 533 467,10	123 233 025,10	32 304 314,35			
	PO IiS 2014-2020 (FS)	86 158 091,00	32 538 064,00	4 470 467,32			
	ERASMUS+	1 014 754,99	992 452,46	153 832,37			

Zdjęcia 12-15: Spotkanie podregionu bytomskiego

(Rewitalizacja Kolonii Zgorzelec, remont kamienicy przy ul. Zabrzańskiej 126, wyremontowane wnętrze kamienicy przy ul. Piłsudskiego 50, wyjazd w ramach projektu Erasmus – Branżowa Szkoła I Stopnia nr 8 Specjalna)

W 2024 roku pozyskano dla Gminy Bytom i jednostek podległych również dotacje z innych źródeł w łącznej wysokości 135 367 457,95 zł, z czego w 2024 r. wpłynęło 24 346 105,95 zł. Środki te pochodziły ze środków:

- z różnych edycji programu Polski Ład – 79 551 472,37 zł,
- z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (RFIL) – 192 572,60 zł,
- z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg – 2 385 371,62 zł,
- z funduszów Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii – 20 953 870,51 zł,
- z Narodowego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – 17 688 522,99 zł,
- z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – 277 864,65 zł,
- z innych programów i funduszy (w tym budżetu państwa, poszczególnych ministerstw, Wojewody Śląskiego, banków, fundacji) – 14 317 783,21 zł.

Tabela 15:. Zestawienie projektów dofinansowanych z innych niż unijne źródeł zewnętrznych w 2024

projekt	źródło dofinansowania	całkowita wartość projektu (w zł)	łączne pozyskane dofinansowanie (w zł)	środki z dotacji otrzymane w 2024 r. (w zł)	okres realizacji	etap realizacji	podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
Program Polski Ład		180 945 860,08	79 551 472,37	0,00			
Remont i adaptacja obiektów przy ul. Worpie i przy ul. Stolarzowickiej 19 (w części realizowanej przez Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów)	Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (edycja 2, 2022)	wartość projektu podana przy dotacjach z GZM	2 826 000,00	0,00	2022-2025	w trakcie realizacji	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Budowa i przebudowa kanalizacji deszczowej w ul. Nickla i ul. Relaksowej	Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (edycja 2, 2022)	2 559 903,43	1 632 367,21	0,00	2024-2025	w trakcie realizacji	Miejski Zarząd Dróg i Mostów
Czyszczenie, naprawa i hydrofobizacja ścian i mansard budynku Szkoły Podstawowej nr 6 przy ul. Królowej Jadwigi 2 w Bytomiu	Polski Ład: Rządowy Program Odbudowy Zabytków (edycja 2,2023)	2 006 937,00	1 966 798,26	0,00	2024-2025	w trakcie realizacji	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Adaptacja budynku przy ul. Smolenia 20 w Bytomiu na potrzeby przedszkola miejskiego oraz oddziału żłobkowego	Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (edycja 8, 2023)	wartość projektu podana przy dotacjach z GZM	7 990 000,00	0,00	2024-2026	w trakcie realizacji	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów

Poprawa efektywności energetycznej Przedszkola Miejskiego nr 9 przy ul. Obywatelskiej 6 w Bytomiu	Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (edycja 8, 2023)	wartość projektu podana przy dotacjach z GZM	1 675 593,90	0,00	2024-2025	w trakcie realizacji	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Przebudowa dróg i chodników wraz z infrastrukturą towarzyszącą w części ulic Piłsudskiego, Matejki, Krakowskiej oraz pl. Sobieskiego w Bytomiu	Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (edycja 1, 2020)	41 148 659,85	29 999 993,00	0,00	2023-2027	w trakcie realizacji	Miejski Zarząd Dróg i Mostów
Budowa i przebudowa dróg na terenie Gminy Bytom (ul. Wiejska – etap I, ul. Cyryla i Metodego – etap I, budowa dróg i odwodnienia na działce 1809/18 w Bytomiu Miechowicach	Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (edycja 8, 2023)	34 370 359,80	30 000 000,00	0,00	2024-2025	w trakcie realizacji	Miejski Zarząd Dróg i Mostów
Renowacja zabytkowego kościoła Św. Wojciecha w Bytomiu, pl. Klasztorny 1	Polski Ład: Rządowy Program Odbudowy Zabytków (edycja 2,2023)	3 460 000,00	3 390 800,00	0,00	2025-2026	w trakcie realizacji	Wydział Miejskiego Konserwatora Zabytków/Parafia Św. Wojciecha
Poprawa efektywności energetycznej	Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (edycja 9, 2020)	97 400 000,00	69 920,00	0,00	2024	zakończony	Miejski Zarząd Dróg i Mostów
Fundusz Przeciwdziałania COVID 19 – Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych (RFIL)		202 387,60	192 572,60	192 572,60			

Budowa kotłowni w Szkole Podstawowej nr 47 w Bytomiu	Fundusz Przeciwdziałania COVID 19 – Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych (RFIL)	202 387,60	192 572,60	192 572,60	2024	zakończony	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg		1 043 494,40	2 385 371,62	0,00			
Przebudowa ul. Tysiąclecia w Bytomiu (w części finansowanej z RFRD)	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	wartość projektu podana przy dotacjach z GZM	1 603 151,62	0,00	2023-2025	w trakcie realizacji	Miejski Zarząd Dróg i Mostów
Poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu w Gminie Bytom 1335/23	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	506 806,71	391 110,00	0,00	2023-2024	zakończony	Miejski Zarząd Dróg i Mostów
Poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu w Gminie Bytom 1336/23	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	536 687,69	391 110,00	0,00	2023-2024	zakończony	Miejski Zarząd Dróg i Mostów
Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia		43 132 468,48	20 953 870,51	19 891 062,44			
Wielowariantowa Koncepcja Optymalizacji Ruchu Tramwajowego Przebudowa skrzyżowania ulicy Chorzowskiej z Arki Bożka dla nadania priorytetu dla ruchu tramwajowego linii T6 w Bytomiu	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia	741 440,00	710 940,00	710 940,00	2024	w trakcie realizacji	Miejski Zarząd Dróg Mostów

Przebudowa Nickla wraz ze skrzyżowaniem z ul. Daleką (w części finansowanej z GZM)	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia Fundusz Odporności	9 680 897,64	4 052 416,64	2 506 507,08	2024	zakończony	Miejski Zarząd Dróg Mostów
Przebudowa wiaduktu na ul. Zabrzańskiej w rejonie ul. Wytrwałych	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia Fundusz Odporności	2 183 933,82	1 983 933,82	1 983 933,82	2024	zakończony	Miejski Zarząd Dróg Mostów
Przebudowa ul. Kilara i odcinków ul. Bernardyńskiej, Tuwima i Łagiewnickiej	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia Fundusz Odporności	239 788,50	70 608,15	70 608,15	2024	zakończony	Miejski Zarząd Dróg Mostów
Przebudowa ul. Tysiąclecia w Bytomiu (w części finansowanej z GZM)	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia Fundusz Odporności	4 273 819,60	2 223 148,61	2 223 148,61	2024	zakończony	Miejski Zarząd Dróg Mostów
Remont i adaptacja obiektów przy ul. Worpie 18 i ul. Stolarzowickiej 19	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia Fundusz Odporności	3 140 000,00	314 000,00	314 000,00	2024	zakończony	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Adaptacja budynku przy ul. Smolenia 20 w Bytomiu na potrzeby przedszkola miejskiego oraz oddziału żłobkowego	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia Fundusz Odporności	10 237 656,97	1 410 000,00	1 410 000,00	2024	zakończony	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej w Przedszkolu Miejskim nr 9 przy ul. Obywatelskiej 6 w Bytomiu	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia Fundusz Odporności	1 861 771,00	186 177,10	186 177,10	2024	zakończony	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów

Przebudowa szkolnego basenu w Szkole Podstawowej nr 28 w Bytomiu	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia Fundusz Odporności	4 157 096,53	4 157 096,53	4 157 096,53	2024	zakończony	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Przebudowa 4 łazienek w budynku Przedszkola Miejskiego nr 44 w Bytomiu	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia Fundusz Odporności	449 525,24	449 525,24	449 525,24	2024	zakończony	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Modernizacja siedziby Bytomskich Mieszkań	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia Fundusz Odporności	226 251,00	226 251,00	226 250,91	2024	zakończony	Bytomskie Mieszkania
Modernizacja Punktu Obsługi Mieszkańców nr 5	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia Fundusz Odporności	149 477,00	149 477,00	149 476,53	2024	zakończony	Bytomskie Mieszkania
Modernizacja lokali mieszkalnych	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia Fundusz Odporności	1 435 309,00	1 435 309,00	1 435 308,59	2024	zakończony	Bytomskie Mieszkania
Wymiana stolarki otworowej	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia Fundusz Odporności	770 303,00	770 303,00	770 302,10	2024	zakończony	Bytomskie Mieszkania
Likwidacja niskiej emisji	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia Fundusz Odporności	559 142,00	559 142,00	559 142,00	2024	zakończony	Bytomskie Mieszkania
Termomodernizacja oraz zmian systemów ogrzewania nieruchomości zlokalizowanych w Śródmieściu Bytomia (OSI)	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia Fundusz Odporności	616 305,00	616 305,00	616 304,97	2024	zakończony	Bytomskie Mieszkania
Rewitalizacja podobszaru 19 – Bytom zabytkowe osiedle Kolonia Zgorzelec (OSI)	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia Fundusz Odporności	469 439,00	469 439,00	469 439,00	2024	zakończony	Bytomskie Mieszkania

Rewitalizacja podobszarów 10, 11, 12, 13 – Bytom Śródmieście, Rozbark (OSI)	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia Fundusz Odporności	132 400,00	132 400,00	132 399,99	2024	zakończony	Bytomskie Mieszkania
Modernizacja siedziby Urzędu Miejskiego	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia Fundusz Odporności	800 000,00	80 000,00	770 302,09	2024	w trakcie realizacji	Wydział Administracyjny
Program Stop Smog	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia	264 998,45	244 983,69	37 785,00	2023-2025	w trakcie realizacji	Wydział Inżynierii Środowiska
Spacer fotograficzny bytomskimi podwórkami	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia	1 474,73	1 474,73	1 474,73	2024	zakończony	Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji
Przebudowa skrzyżowania ulicy Chorzowskiej z Arki Bożka dla nadania priorytetu dla ruchu tramwajowego linii T6 w Bytomiu	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia	741 440,00	710 940,00	710 940,00	2024	zakończony	Miejski Zarząd Dróg i Mostów
WFOŚiGW/ NFOŚiGW		18 701 277,91	17 688 522,99	1 338 731,52			
Program priorytetowy „Ciepłe Mieszkanie” Nabór 1	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	11 930 000,00	11 930 000,00	840 998,27	2023-2025	w trakcie realizacji	Wydział Inżynierii Środowiska
Program priorytetowy „Ciepłe Mieszkanie” Nabór 2	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	5 232 000,00	5 232 000,00	114 107,26	2024-2025	w trakcie realizacji	Wydział Inżynierii Środowiska
Program „Czyste powietrze” aneks	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	28 466,34	28 466,34	28 466,34	2024	zakończony	Wydział Inżynierii Środowiska
Zabudowa instalacji paneli fotowoltaicznych przy ul. Bławatkowej 21 w Bytomiu	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach Program 50 kW (w tabeli wykazano część dotyczącą dotacji, poza tym przyznana została pożyczka)	191 000,00	53 550,00	53 550,00	2023-2024	zakończony	Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o.o.

Zabudowa instalacji paneli fotowoltaicznych przy ul. Rostkowskiego 5 w Bytomiu	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach Program 50 kW (w tabeli wykazano część dotyczącą dotacji, poza tym przyznana została pożyczka)	190 300,00	49 725,00	49 725,00	2023-2024	zakończony	Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o.o.
Zabudowa instalacji paneli fotowoltaicznych przy Placu Pokoju 4 w Bytomiu	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach Program 50 kW (w tabeli wykazano część dotyczącą dotacji, poza tym przyznana została pożyczka)	118 500,00	32 550,00	32 550,00	2023-2024	zakończony	Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o.o.
Zakup pojazdu zero emisyjnego kategorii M1, N1, L1-7e	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Program priorytetowy 6.2 Zeroemisyjny transport Mój elektryk (2021)	169 674,00	27 000,00	27 000,00	2023-2025	w trakcie realizacji	Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o.o.
Zakup pojazdu zero emisyjnego kategorii M1, N1, L1-7e	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Program priorytetowy 6.2 Zeroemisyjny transport Mój elektryk (2021)	219 659,00	65 897,00	0,00	2024-2026	w trakcie realizacji	Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o.o.
Zielona Szkoła	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach Program: Profilaktyka zdrowotna dzieci realizowana w trakcie wyjazdu śródrocznego	69 860,00	9 800,00	9 800,00	2024	zakończony	Wydział Edukacji/ Szkoła Podstawowa nr 47
Zielona Szkoła	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach Program: Profilaktyka wraz z edukacją ekologiczną realizowana w trakcie wyjazdów śródrocznych na tzw. Zielone szkoły	53 130,00	8 550,00	8 550,00	2024	zakończony	Wydział Edukacji/ Szkoła Podstawowa nr 4

Zielona Szkoła	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach Program: Profilaktyka wraz z edukacją ekologiczną realizowana w trakcie wyjazdów śródrocznych na tzw. Zielone szkoły	79 596,00	12 600,00	12 600,00	2024	zakończony	Wydział Edukacji/ Szkoła Podstawowa nr 54
Zielona Szkoła	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach Program: Profilaktyka wraz z edukacją ekologiczną realizowana w trakcie wyjazdów śródrocznych na tzw. Zielone szkoły	38 250,00	5 950,00	5 950,00	2024	zakończony	Wydział Edukacji/ Szkoła Podstawowa nr 3
Zielona Szkoła	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach Program: Profilaktyka wraz z edukacją ekologiczną realizowana w trakcie wyjazdów śródrocznych na tzw. Zielone szkoły	49 900,00	7 350,00	7 350,00	2024	zakończony	Wydział Edukacji/ Szkoła Podstawowa nr 43
Zielona Szkoła	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach Program: Profilaktyka wraz z edukacją ekologiczną realizowana w trakcie wyjazdów śródrocznych na tzw. Zielone szkoły	63 900,00	10 500,00	10 500,00	2024	zakończony	Wydział Edukacji/ Szkoła Podstawowa nr 36
Zielona Szkoła	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach Program: Profilaktyka wraz z edukacją ekologiczną realizowana w trakcie wyjazdów śródrocznych na tzw. Zielone szkoły	32 042,57	14 584,65	14 584,65	2024	zakończony	Wydział Edukacji/ Szkoła Podstawowa Specjalna nr 2

Zielona Strefa – Ekopracownia pod chmurkę w Technikum nr 6 w ZST	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach Konkurs „Ekopracownia pod chmurką”	87 500,00	70 000,00	63 000,00	2024-2025	w trakcie realizacji	Wydział Edukacji/ Technikum nr 6 w Zespole Szkół Technicznych
Ekopracownia pod chmurką w Branżowej Szkole I Stopnia nr 8 Specjalnej w Bytomiu	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach Konkurs „Ekopracownia pod chmurką”	87 500,00	70 000,00	0,00	2024-2025	w trakcie realizacji	Wydział Edukacji/ Branżowa Szkoła I Stopnia nr 8 Specjalna
Laboratorium Młodego Odkrywcy – Zielona Pracownia w SP Mistrzostwa Sportowego im. Ks. J. Szafranka w Bytomiu	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach Konkurs: Zielona Pracownia Projekt 2024 i Zielona Pracownia 2024	60 000,00	60 000,00	60 000,00	2024	zakończony	Wydział Edukacji/ Szkoła Sportowa Mistrzostwa Sportowego
PFRON		347 330,82	277 864,65	277 864,65			
Dostępny DPS dla Dorosłych	PFRON	347 330,82	277 864,65	277 864,65	2024	zakończony	Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych
Inne programy		16 611 919,02	14 317 783,21	2 645 874,74			
Modernizacja budynków przy ul. Musialika 1, 3	Bank Gospodarstwa Krajowego Bezzwrotne wsparcie budownictwa w ramach Funduszu Dopłat	5 381 171,00	4 375 170,67	0,00	2023-2025	w trakcie realizacji	Bytomskie Mieszkania
Utworzenie nowego żłobka przy ul. Smolenia 20 w Bytomiu	Aktywny Maluch 2022-2029	2 117 293,00	1 721 376,00	0,00	2023-2026	w trakcie realizacji	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Utworzenie nowego żłobka przy Przedszkolu Miejskim nr 63 w Bytomiu	Aktywny Maluch 2022-2030	2 117 293,00	1 721 376,00	0,00	2023-2027	w trakcie realizacji	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów

Aktywna tablica	Rządowy program rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020-2024 – „Aktywna tablica”	105 000,00	84 000,00	84 000,00	2024	zakończony	Wydział Edukacji/ Szkoły Podstawowe nr 42 i 28, V Liceum Ogólnokształcące
Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa	Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025 Priorytet 3	136 250,00	109 000,00	109 000,00	2024	zakończony	Wydział Edukacji/ Przedszkola Miejskie nr 33, 48 i 51, Szkoły Podstawowe nr 3, 9, 28, 44, 47, 54, Szkoła Podstawowa Mistrzostwa Sportowego, Szkoła Podst. Specjalna nr 2, II LO
Podróże z klasą	Przedsięwzięcie Ministra Edukacji „Podróże z klasą”	84 750,00	79 750,00	78 666,58	2024	zakończony	Wydział Edukacji/ Technikum nr 4, Branżowa Szkoła I Stopnia nr 8 Specjalna
Program kompleksowego wsparcia dal rodzin „Za życiem”	Ministerstwo Edukacji i Nauki Program wsparcia w zakresie zapewnienia realizacji zadań wiodącego ośrodka koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczego na obszarze powiatu; zadanie: wieloaspektowa i kompleksowa pomoc niepełnosprawnemu dziecku w okresie od 0 roku życia do rozpoczęcia nauki w szkole oraz jego rodzinie	1 486 947,00	1 486 947,00	315 700,00	2022-2026	zakończono część na 2024	Wydział Edukacji/ Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
Oddział Przygotowania Wojskowego	Ministerstwo Obrony Narodowej Projekt oddziałów przygotowania wojskowego	23 200,00	23 200,00	23 200,00	2024-2025	zakończony	Wydział Edukacji/ Państwowe Szkoły Budownictwa – Zespół Szkół

Prowadzenie świetlicy Amaro Strychos w SP nr 16 w Bytomiu	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji Projekt we współpracy ze Śląskim Urzędem Wojewódzkim i Stowarzyszeniem Przyjazna Ósemka	150 000,00	150 000,00	150 000,00	2024	zakończony	Wydział Edukacji/ Szkoła Podstawowa nr 16 i Szkoła Podstawowa nr 21
Aktywna Szkoła – zakup sprzętu sportowego	Ministerstwo Sportu i Turystyki	93 421,01	74 489,01	74 489,01	2024	zakończony	Wydział Edukacji/ Szkoła Podstawowa nr 33, I Liceum Ogólnokształcące- Państwowe Szkoły Budownictwa – Zespół Szkół
Jubileuszowa Olimpiada Sportowa 75-lecia Przedszkola Miejskiego nr 20 w Bytomiu „Mali sportowcy – duże marzenia”	Fundacja Santander Bank Polska SA Program grantowy „Bank młodych mistrzów sportu”	5 500,00	5 500,00	5 500,00	2024	zakończony	Wydział Edukacji/ Przedszkole Miejskie nr 20
Mały Einstein – odkrywamy talenty przyszłości	Ministerstwo Edukacji Narodowej Program: Kto Ty jesteś? – Polak Mały, moduł I: Odkrywcy świata Beneficjent: Fundacja EDUPOZYTYWNI	123 520,00	123 520,00	123 520,00	2024	zakończony	Wydział Edukacji/ Przedszkole Miejskie nr 9, Przedszkole Miejskie nr 40
Doposażenie klinik i oddziałów hematologicznych w sprzęt do diagnostyki i leczenia białaczek i chłoniaków	Ministerstwo Zdrowia	177 067,08	177 600,00	177 600,00	2024	zakończony	Szpital Specjalistyczny nr 1
Zakup mobilnego laboratorium z analizatorami zanieczyszczeń dla miasta Bytom	Dotacja celowa z budżetu Województwa Śląskiego Konkurs „Inicjatywa Antysmogowa” w 2024 r. w ramach Marszałkowskie-go Programu Poprawy Jakości Powietrza	248 950,00	248 950,00	248 950,00	2024	zakończony	Wydział Inżynierii Środowiska

Zabiegi ochrony czynnej i konserwatorskiej na pomnikach przyrody, użytkach ekologicznych, zespołach przyrodniczo-krajobrazowych oraz stanowiskach dokumentacyjnych	Wojewoda Śląski	7 000,00	4 000,00	4 000,00	2024	zakończony	Wydział Inżynierii Środowiska
Korpus Wsparcia Seniorów w Bytomiu na rok 2024	Dotacja celowa z budżetu państwa Program „Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2024" moduł I i II	56 595,00	45 276,00	45 276,00	2024	zakończony	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Asystent osobisty dla osoby z niepełnospra-wnością	Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Fundusz Solidarnościowy Program: Asystent osobisty osoby z niepełno-sprawnością, dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025	1 057 485,00	1 057 485,00	0,00	2025	trwają przygotowania do realizacji	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Opieka wytchnieniowa	Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Fundusz Solidarnościowy Program: Opieka wytchnieniowa, dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025	261 177,12	261 177,12	146 880,00	2025	trwają przygotowania do realizacji	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Bezpieczna praca w DPS	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	50 000,00	40 000,00	0,00	2025	przed podpisaniem umowy	Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych

Dar fundacji DKMS w ramach realizacji Programu Polskiej Transplantologii Wsparcia Projektów – doposażenie Oddziału Hematologii	Fundacja DKMS	300 000,00	300 000,00	300 000,00	2024-2025	w trakcie realizacji	Szpital Specjalistyczny nr 1 w Bytomiu
Znów mam apetyt na książkę	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Program: Partnerstwo dla Książki	39 500,00	20 250,00	9 750,00	2024	zakończony	Miejska Biblioteka Publiczna im. prof. Władysława Studenckiego
Przestrzenie Sztuki – Taniec	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, środki w dyspozycji Narodowego Instytutu Muzyki i Tańca	1 140 000,00	950 000,00	0,00	2024-2025	w trakcie realizacji	Bytomski Teatr Tańca i Ruchu Rozbark
BECEK CZYTA Bytomski Festiwal dla Dzieci i Młodzieży	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Program: Promocja czytelnictwa	100 452,39	57 500,00	57 500,00	2024	zakończony	Bytomskie Centrum Kultury
BYTOMIR – Dni Kultury Ludowej	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Program: Kultura Ludowa i Tradycyjna	54 612,79	41 674,00	41 674,00	2024	zakończony	Bytomskie Centrum Kultury
Eksperyment uczuciowy	Instytut Teatralny im. Z. Raszewskiego Program: Lato w teatrze	50 493,61	45 000,00	45 000,00	2024	zakończony	Bytomskie Centrum Kultury
Druga młodość BAŚKI cz. I i II	Narodowe Centrum Kultury Program: Inicjatywy Lokalne	42 622,00	40 000,00	40 000,00	2024	zakończony	Bytomskie Centrum Kultury
Dobrze Mi Tu – Dni Kultury Wrażliwej	Narodowe Centrum Kultury	64 480,15	45 000,00	45 000,00	2024	zakończony	Bytomskie Centrum Kultury
Teatr Dojrzałego Widza	Fundusz Popierania Twórczości ZAIKS	8 492,00	7 000,00	7 000,00	2024	zakończony	Bytomskie Centrum Kultury
Bajkowe Bajtle	Fundusz Popierania Twórczości ZAIKS	6 185,27	5 000,00	5 000,00	2024	zakończony	Bytomskie Centrum Kultury
Pamięciomat/Historiomat	Muzeum Historii Polski Program: Patriotyzm jutra	30 469,32	26 000,00	26 000,00	2024	zakończony	Bytomskie Centrum Kultury

Modernizacja systemu dźwięku przestrzennego BCKina	Polski Instytut Sztuki Filmowej Program: Modernizacja Kin	51 529,61	34 000,00	34 000,00	2024	zakończony	Bytomskie Centrum Kultury
Becek Movie	Stowarzyszenie Sieci Kin Studyjnych i Lokalnych	4 756,18	2 100,00	2 100,00	2024	zakończony	Bytomskie Centrum Kultury
Dofinansowanie do seansów studyjnych	Stowarzyszenie Sieci Kin Studyjnych i Lokalnych	6 700,00	6 700,00	6 700,00	2024	zakończony	Bytomskie Centrum Kultury
Niebo w papiloty	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	124 939,21	92 000,00	92 000,00	2024	zakończony	Centrum Sztuki Współczesnej Kronika
Shout Sister Shout!	EVZ Stiftung, Verantwortung und Zukunft	220 079,78	194 206,60	155 933,34	2024	zakończony	Centrum Sztuki Współczesnej Kronika
Szlak Architektury Secesyjnej w Bytomiu	Śląska Organizacja Turystyczna	8 718,50	2 266,81	2 266,81	2024	zakończony	Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji
Modernizacja kompleksów sportowych „Moje BOISKO-ORLIK 2012”	Ministerstwo Sportu i Turystyki Program: Moje BOISKO – ORLIK 2012 – edycja 2024	471 100,00	471 100,00	0,00	2025	podpisana umowa o dofinansowanie	Ośrodek Sportu i Rekreacji
Program Certyfikacji PZPN dla Szkółek Piłkarskich	Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej	204 169,00	189 169,00	189 169,00	2024	zakończony	Bytomski Sport Polonia Bytom Sp. z o.o.
RAZEM		260 984 738,31	135 367 457,95	24 346 105,95			
w tym:							
	Polski Ład	180 945 860,08	79 551 472,37	0,00			
	RFIL	202 387,60	192 572,60	192 572,60			
	RFRD	1 043 494,40	2 385 371,62	0,00			
	GZM	43 132 468,48	20 953 870,51	19 891 062,44			
	WFOŚiGW, NFOŚiGW	18 701 277,91	17 688 522,99	1 338 731,52			
	PFRON	347 330,82	277 864,65	277 864,65			
	inne programy	16 611 919,02	14 317 783,21	2 645 874,74			

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji otrzymanych z wydziałów Urzędu Miejskiego i instytucji (stan na koniec 2024 r.)

Ponadto na koniec 2024 r. w trakcie oceny (na różnym etapie: ocena formalna, merytoryczna) znajdowało się 50 projektów, w tym:
– 19 projektów złożonych do Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego na lata 2021-2027,
– 1 projekt złożony do Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027,
– 11 projektów złożonych do Narodowego lub Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
– 19 projektów złożonych do innych programów i funduszy krajowych (programy poszczególnych ministerstw, Banku Gospodarstwa Krajowego).

Dodatkowe informacje dotyczące projektów realizowanych w Bytomiu w 2024 r.:

W 2024 r. miasto i różne podmioty z jego terenu skorzystały także z innego niż wykazane w tabelach wsparcia i brały udział w projektach:

• Miasto bierze udział w programie Dostępny Samorząd 2.0. Program realizowany jest przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji w partnerstwie z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Fundacją Instytut Rozwoju Regionalnego oraz Śląskim Związkiem Gmin i Powiatów. W ramach programu przedstawiciele miasta wezmą udział w części szkoleniowo-doradczej, a następnie, po określeniu inwestycji z zakresu dostępności, która mogłaby być wsparta w ramach programu, z miastem zostanie zawarta umowa o powierzenie grantu na realizację tej inwestycji (wysokość grantu to ok. 300 000 zł).

• Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o.o. pozyskało w 2024 r. z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach pożyczki na łączną kwotę 3 256 287 zł na modernizację systemów ogrzewania w budynkach przy ul. Falistej 15, Racławickiej 2, Piłsudskiego 57, Karola Miarki 15, Chorzowskiej 14, Powstańców Warszawskich 52, Webera 5, Kwietniewskiego 26, Łagiewnickiej 15, Piekarskiej 57, Popiełuszki 1, Karola Miarki 19, Rostka 21, Kwietniewskiego 3 i 5, Korfantego 32, Józefczaka 2, Rycerskiej 4, 6, 11 i Kościelnej 10. Ponadto PEC Sp. z o.o. pozyskało środki w formie dotacji i pożyczki na zabudowę instalacji paneli fotowoltaicznych na terenie Ciepłowni Radzionków przy ul. Ciepłowniczej 1 w Radzionkowie oraz na stację ładowania pojazdów w tym miejscu. W 2024 r. złożono też projekty o pożyczki na modernizację systemów ogrzewania kolejnych budynków: budynku Przedszkola Miejskiego nr 29 i 30 przy ul. Czarnieckiego, Przedszkola Miejskiego nr 8 przy ul. Wrocławskiej, budynków przy ul. Wrocławskiej 46, Wrocławskiej 45, Katowickiej 23, Karola Miarki 23-27a, Huty Julia 12B, Cyryla i Metodego 40 i 42, budynku parafii Ewangelicko-Augsburskiej przy pl. Klasztornym 4, a także na zabudowę instalacji paneli fotowoltaicznych przy ul. Adamka 26j, Bema 1b, Wyzwolenia 4, Pomorskiej 2b, Godulskiej 15a, Nowakowskiego 13b, Orzegowskiej 52b, Wrocławskiej 122. Na część projektów WFOŚiGW wyraził już zgodę, ale na koniec 2024 r. nie podpisano jeszcze umów. W roku 2024 PEC rozpoczęło realizację zadań w ramach projektu „Kopalnia Zielonej Energii". Inwestycje te polegają na likwidacji lokalnych źródeł ciepła zasilanych paliwem węglowym (a w przyszłości również obejmą wymianę kotłów gazowych) w wielorodzinnych budynkach na terenie Bytomia i Radzionkowa. Zastąpi je ciepło wytworzone z odnawialnych źródeł energii, co wpisuje się w długoterminowy cel dekarbonizacji całego systemu ogrzewnictwa i ciepłownictwa. Pierwsze zadanie, którego efekty ekologiczne wpisują się w cele projektu „Kopalnia Zielonej Energii" zostało zrealizowane w 2024 roku na terenie Bobrka. Zakres rzeczowy obejmował likwidację kotłowni lokalnej w budynku wielorodzinnym. Dotychczas ciepło wytwarzane było w dwóch kotłach węglowych, o łącznej mocy cieplnej 100 kW. Roczne zużycie opału wynosiło do 40 ton. Warto nadmienić, iż PEC jako jedno z pierwszych przedsiębiorstw ciepłowniczych na terenie województwa śląskiego realizuje innowacyjną inwestycję polegającą na likwidacji kotłów węglowych i zastąpienie ich ciepłem całkowicie pochodzącym z odnawialnych źródeł energii.

• Szkoła Podstawowa Specjalna nr 2 brała udział w Programie Abakus (2023/2024 i 2024/2025). Jako jedna z 5 szkół w Polsce szkoła wygrała darmowy roczny program pilotażowy i otrzymała wszystkie niezbędne materiały do prowadzenia lekcji – w roku szkolnym 2023/2024 prowadzone były zajęcia z Arytmetyki Mentalnej.

• Przedszkole Miejskie nr 4 wraz z Nationale Nederlanden oraz Fundacją A. Piecucha „Powiatowe dzieci" brało udział w projekcie „Nie jesteś sam", w ramach którego powstało pomieszczenie z przeznaczeniem na udzielanie pomocy psychologicznej dzieciom z przedszkola oraz ich rodzicom. Wartość rzeczowej pomocy otrzymanej przez Przedszkole to 8 000 zł.

• Bytomskie Centrum Kultury brało udział w projekcie Narodowego Centrum Kultury pn. Projektowanie Uniwersalne Kultury (PUK) – projekt obejmuje sfinansowanie programu szkoleniowego i stworzenie autodiagnozy dostępności (projekt realizowany w latach 2024-2025).

Na terenie miasta projekty wsparte ze środków unijnych realizowały też inne podmioty, m.in.:

KS Skarpa Bytom pozyskał dofinansowanie ze środków unijnych z programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego na lata 2021-2027:
• Zielony kwartał KWK Rozbark – Centrum szkoleniowo-noclegowe – Zielona Transformacja (wartość projektu ok. 27,5 mln zł, dofinansowanie ok. 18 mln zł),
• Zielony kwartał KWK Rozbark – Centrum Transformacji Energetycznej (wartość projektu ok. 17 mln zł, dofinansowanie ok. 6 mln zł),
• Zielony kwartał KWK Rozbark – Centrum Transformacji Energetycznej (wartość projektu ok. 3,3 mln zł, dofinansowanie 1,6 mln zł),
• Zielony kwartał KWK Rozbark – Centrum Aktywności Społeczno-Edukacyjnej (wartość projektu ok. 10 mln zł, dofinansowanie ok. 5 mln zł),
• Zielony kwartał KWK Rozbark – Edukacja Zielona

Transformacja (wartość projektu to ok. 5,7 mln zł, dofinansowanie ok. 5,2 mln zł),

• Wspinam się! Kopalnia Skarbów, czyli nowe kompetencje dla dzieci w Bytomiu w ramach podejmowanych działań w placówce wsparcia dziennego (wartość projektu ok. 1,6 mln zł, dofinansowanie ok. 1,3 mln zł).

W roku 2024 trwała realizacja zarówno projektów inwestycyjnych, których celem jest dalsze zagospodarowanie terenów po byłej kopalni Rozbark, jak i projektów nieinwestycyjnych skierowanych na wsparcie społeczności Bytomia.
Dofinansowanie ze środków unijnych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 w działaniu 10.1 Wykorzystanie terenów zdegradowanych w celu rozwoju regionu poprzez inwestycje przedsiębiorstw pozyskali właściciele dla trzech dużych inwestycji w Bytomiu:

• projekt pn. Utworzenie ogólnodostępnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w ramach rewitalizacji zespołu zabudowy Elektrociepłowni Szombierki w Bytomiu, beneficjent Grupa Arche, całkowity koszt realizacji przedsięwzięcia to ponad 83,4 mln tys. zł, kwota dofinansowania wynosi prawie 47,5 mln zł. Projekt zakłada m.in. utworzenie nowoczesnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w części hali kotłowni i części hali pompowni. Powstanie tam kompleks basenowy obejmujący w szczególności kryty basen, brodzik, basenową infrastrukturę rekreacyjną (zjeżdżalnie, leżaki, jacuzzi) oraz strefę saun. W zabytkowym budynku elektrociepłowni powstanie też boisko do badmintona, korty do squasha oraz siłownia zewnętrzna.

• projekt pn. Rewitalizacji byłego Szybu Krystyna w celu utworzenia wielofunkcyjnego obiektu usługowego, beneficjent: firma Multi Polymers, wartość projektu to 22,7 mln zł, kwota dofinansowania wynosi ponad 15,5 mln zł. W ramach inwestycji wnioskodawca planuje zmianę sposobu użytkowania oraz rozbudowę obiektu o nowo projektowaną kubaturę w rejonie nadszybia. W planach jest także zagospodarowanie dwóch poziomów i dachu. Ma tam powstać wygodna przestrzeń dla najemców, sala konferencyjna, taras oraz infrastruktura towarzysząca.

• projekt pn. Zagospodarowania terenu poprzemysłowego po KWK Szombierki w celu utworzenia przestrzeni sportowej, beneficjent: Armada Bytom, całkowity koszt realizacji przedsięwzięcia to prawie 23,5 mln zł, kwota dofinansowania wynosi ponad 15,6 mln zł. Projekt będzie polegał na rozbudowie otwartego w 2013 roku pola golfowego utworzonego na terenach po dawnej kopalni KWK Szombierki. Obiekt zostanie rozbudowany o kolejne dziewięć dołków, dzięki czemu powstanie pełnowymiarowe, 18-dołkowe pole golfowe o łącznej powierzchni 29,27 ha. Elementem inwestycji jest również budowa części treningowej, tzw. driving range wraz z zadaszeniem oraz obszarem do treningu gry krótkiej, a także budowa domku klubowego z restauracją, stanowiącego tzw. 19 dołek. W ramach projektu przewidziany jest również zakup maszyn i urządzeń niezbędnych do utrzymania pola golfowego, jak również budowa hali, w której będą one garażowane.

Parafia Ewangelicko Augsburska w Miechowicach pozyskała dotację na realizację projektów:
• Napędza nas zielona energia – aktywne włączenie uczestników sprawiedliwej transformacji w Bytomiu, w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 w działaniu 10.24. Włączenie społeczne – wzmocnienie procesu sprawiedliwej transformacji. Projekt ma na celu łagodzenie wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji, poprzez działania promujące integrację społeczną osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Celem projektu jest podjęcie działań na rzecz mieszkańców i obszarów uczestniczących w procesie sprawiedliwej transformacji, rozwój aktywności społecznej oraz przygotowanie do akceptacji dla procesu transformacji i zmiany klimatycznej.

• Klub Seniora przy Parafii ewangelicko – augsburskiej w Bytomiu Miechowicach, w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 w działaniu 7.4 Usługi społeczne. Projekt obejmuje utworzenie i działalność Klubu Seniora. W klubie prowadzone będą działania mające na celu: zagospodarowanie czasu wolnego, podtrzymanie aktywności psychofizycznej, edukację prozdrowotną. Ponadto realizowane będą działania kulturalne, sportowe, grupy samopomocowe oraz poradnictwo prawne, psychologiczne, rodzinne.

Muzeum Górnośląskie pozyskało wsparcie na projekt pn. Modernizacja infrastruktury Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu w ramach programu FE ŚL 2021-2027 działanie 8.7. Kultura i turystyka szczebla regionalnego. Wartość projektu to 23 167 768,92 zł, dofinansowanie 14 693 224,53 zł. Przedmiotem projektu jest przebudowa i modernizacja budynku wystawowego Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu przy pl. Jana III Sobieskiego obejmująca modernizację elewacji i podcieni, częściową termomodernizację dachu z przywróceniem naświetli, wymianę stolarki okiennej, modernizację strefy wejścia głównego, częściową modernizację klatki schodowej, wymianę i modernizację instalacji w budynku, roz-

budowę wentylacji i klimatyzacji, montaż instalacji BMS, montaż podnośnika z poziomu 4 na antresolę, adaptację, przystosowanie i wyposażenie przestrzeni pod nowe wystawy, a także opracowanie projektów oraz wykonanie nowych wystaw stałych (archeologicznej, etnograficznej, trzeciej części wystawy przyrodniczej „Miasto" oraz modernizacji sektorów już istniejących). Inwestycję zaplanowano na lata 2024-2027.

Zrealizowane przy wsparciu funduszy unijnych projekty prezentowane były m.in. podczas:

- targów 4 Design Days 2024 w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach (styczeń 2024 r.), gdzie prezydent Mariusz Wołosz zaprezentował projekt rewitalizacji ul. Dworcowej oraz Zaułka;
- obchodów 20 rocznicy przystąpienia Polski do Unii Europejskiej – uroczystości odbyły się 28 kwietnia 2024 r. na zrewitalizowanym obszarze dawnej kopalni Rozbark, podczas imprezy odbyła się wystawa zdjęć (banerów) inwestycji dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej;
- spotkania Zarządu Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego 22 październiku 2024 r. w obiektach Centrum Sportów Wspinaczkowych i Siłowych na Rozbarku, po spotkaniu uczestnicy zwiedzili Centrum oraz Teatr Tańca i Ruchu Rozbark;
- wizyty studyjnej pracowników jst z województwa dolnośląskiego w listopadzie 2024 r.

Projekty realizowane w Bytomiu zgłaszane były do konkursów, w których otrzymały nagrody i wyróżnienia:

- Konkurs „Top Inwestycje Komunalne" organizowany przez Grupę Polskie Towarzystwo Wspierania Przedsiębiorczości organizującą Europejski Kongres Gospodarczy oraz Portalsamorzadowy.pl – wyróżnienie otrzymał projekt rewitalizacji Koloni Zgorzelec;
- Konkurs na najlepszą przestrzeń publiczną województwa śląskiego organizowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego – wyróżnienie otrzymał projekt rewitalizacji Kolonii Zgorzelec;
- Konkurs Towarzystwa Urbanistów Polskich na najlepiej zagospodarowaną przestrzeń publiczną w Polsce (TUP zaproponował projekt rewitalizacji Zaułka).

Bardzo wysoko oceniono zakończony w 2024 r. projekt pn. Relacja ma MOC – profilaktyka przemocy domowej w Bytomiu, realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w ramach Programu „Sprawiedliwość" finansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021, dlatego też MOPR został zaproszony przez Ministerstwo Sprawiedliwości do zaprezentowania projektu podczas konferencji podsumowującej Program „Sprawiedliwość" 12 grudnia 2024 r. w Warszawie.

Poniższe zdjęcia prezentują działania dotyczące zrealizowanych projektów:

Zdjęcia 16-19: Inwestycje zrealizowane w Bytomiu przy wsparciu środków unijnych projektów:

(obchody 20 rocznicy wejścia Polski do Unii Europejskiej w zrewitalizowanej przestrzeni dawnej kopalni Rozbark, odbiór wyróżnienia dla projektu rewitalizacji Kolonii Zgorzelec w Konkursie na najlepszą przestrzeń publiczną województwa śląskiego, prezentacja projektu rewitalizacji ul. Dworcowej podczas 4 Design Days 2024, podsumowanie projektu MOPR Relacja ma moc wspartego z w ramach Programu „Sprawiedliwość" finansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021)

Źródło: www.bytom.pl

2.4 Obsługa klienta

Rozwiązania organizacyjne przyjęte w Urzędzie Miejskim w Bytomiu ukierunkowane są na zapewnienie terminowości realizowanych spraw. Wprowadzone standardy mają na celu zapewnienie dbałości o jakość obsługi klienta oraz sposób komunikowania się uwzględniający pełną i zrozumiałą informację o prowadzonych sprawach.

Cyklicznie przeprowadzana jest analiza ryzyka na podstawie której podejmowane są działania zapobiegawcze.

Jednym ze wskaźników obrazujących funkcjonowanie Urzędu jest prawidłowość prowadzonych postępowań, w tym terminowość wydawania decyzji administracyjnych i postanowień, a także ilość rozstrzygnięć nadzorczych podjętych w stosunku do wniesionych odwołań.

Wykres 10: Terminowość wydawania decyzji w 2024 r. – zadania własne i zlecone

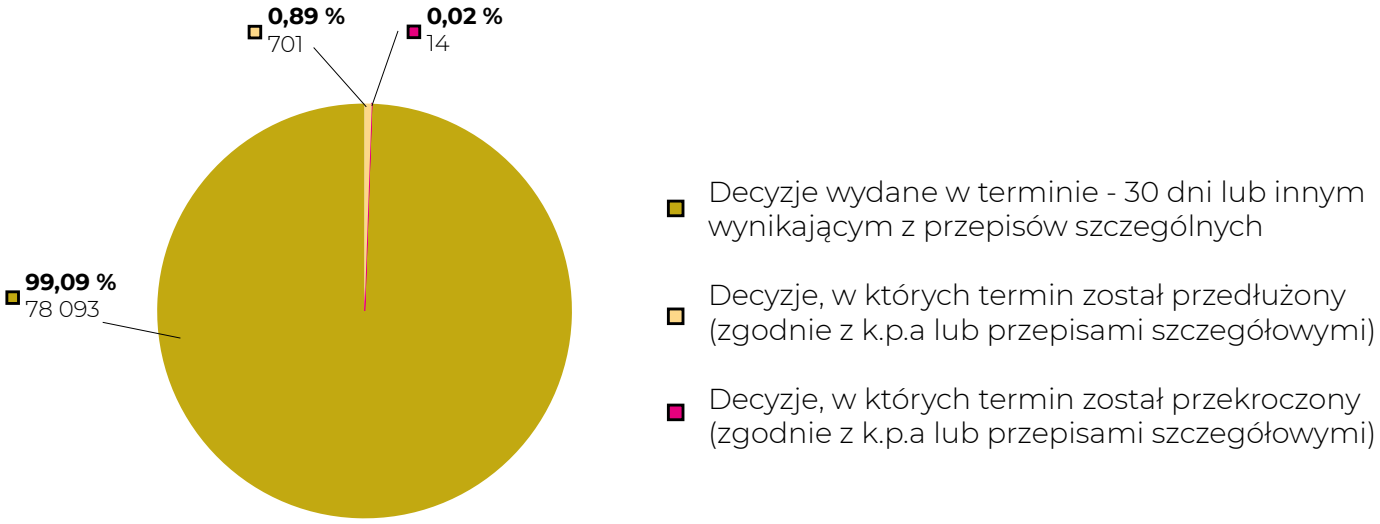

Źródło: dane Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Wykres 11: Decyzje, do których wniesiono środki odwoławcze w 2024r. – zadania własne i zlecone

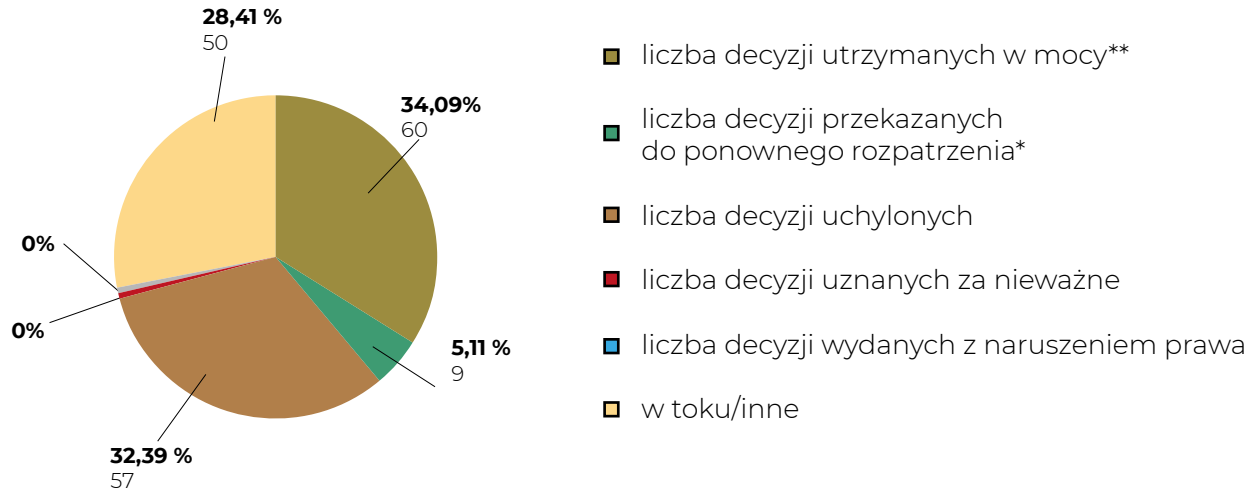

*12 decyzji uchylonych przekazanych do ponownego rozpatrzenia

Źródło: dane Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Wykres 12: Postanowienia, do których wniesiono zażalenie w 2024 r. – zadania własne i zlecone

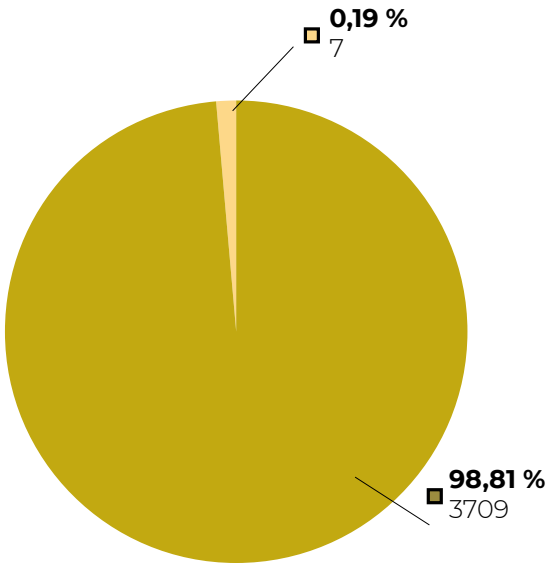

Źródło: dane Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Wykres 13 Liczba decyzji wydanych w terminie w latach 2021-2024

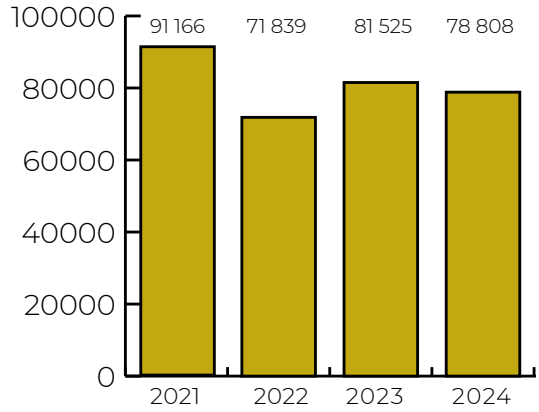

Wydane ogółem

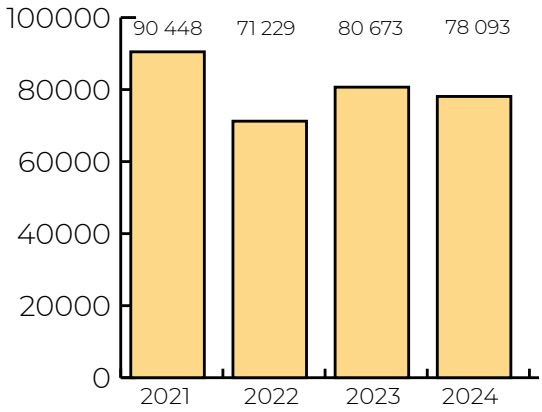

Wydane w terminie - 30 dni lub innym wynikającym z przepisów szczególnych

Źródło: dane Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Wykres 14: Liczba decyzji zaskarżonych w latach 2021-2024

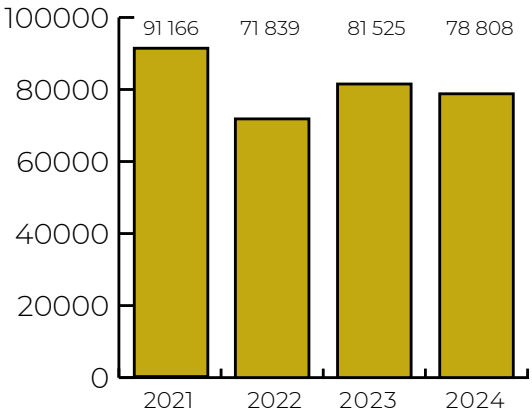

Wydane ogółem

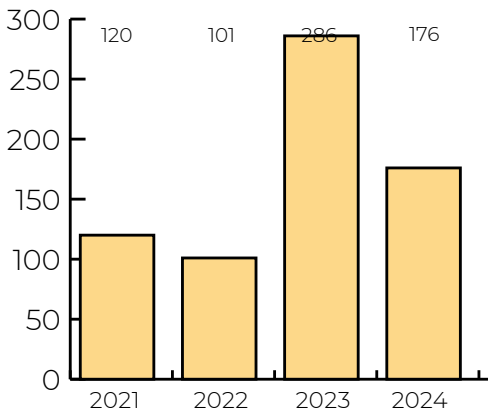

Liczba decyzji zaskarżonych

Źródło: dane Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Wykres 15: Liczba decyzji, w których termin został przedłużony w latach 2021-2024

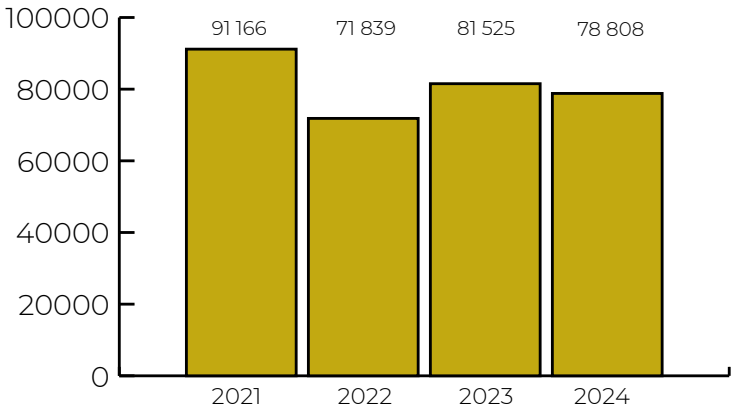

Wydane ogółem

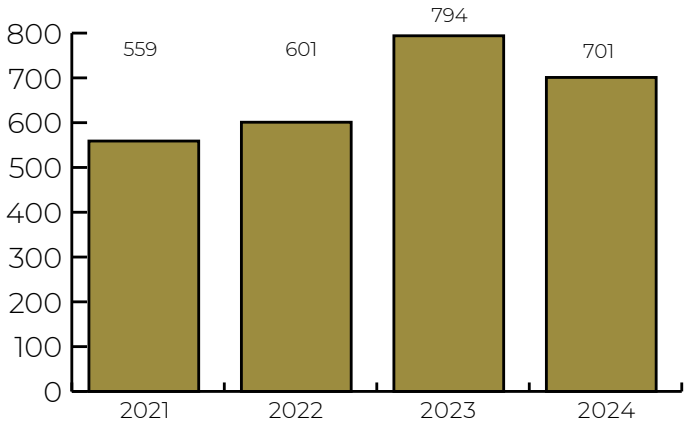

Decyzje, w których termin został przedłużony (zgodnie z kpa lub przepisami szczególnymi)

Źródło: dane Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W gmachu Urzędu Miejskiego w Bytomiu przy ul. Parkowej 2 prowadzony jest Punkt Paszportowy Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego. Został on uruchomiony z myślą o mieszkańcach Bytomia, którzy na miejscu mogą załatwiać swoje sprawy paszportowe. Za obsługę i prowadzenie Punktu odpowiada wyłącznie Śląski Urząd Wojewódzki.

2.5 Promocja miasta

Bieżąca komunikacja urzędu z mieszkańcami oraz dbałość o pozytywny wizerunek miasta to zadania realizowane przez Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji. Działania w tym zakresie w 2024 roku były oparte na kierunkach wyznaczonych we wcześniejszych latach, ze szczególnym uwzględnieniem komunikacji z mieszkańcami prowadzonej za pomocą strony internetowej www.bytom.pl, mediów społecznościowych, poprzez organizację spotkań Prezydenta Bytomia z mieszkańcami oraz konsultacji społecznych w ważnych dla miasta sprawach.

Rzetelne informowanie mediów o ważnych dla funkcjonowania miasta sprawach to jedno z głównych działań Wydziału Komunikacji Medialnej i Promocji. W 2024 roku Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji udzielił dziennikarzom 281 odpowiedzi drogą mailową. Ponadto przygotował informacje prasowe i konferencje prasowe (71 razy).

Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji realizował także bieżące zadania z zakresu publikacji ogłoszeń w prasie. Łącznie w prasie lokalnej, regionalnej i krajowej pojawiło się 106 ogłoszeń, z czego najwięcej ogłoszeń opublikowanych zostało w prasie o zasięgu lokalnym, a dotyczących bieżących informacji oraz promujących lokalne wydarzenia odbywające się na terenie Miasta Bytomia.

Warto podkreślić, że na stronie internetowej www.bytom.pl zostało zamieszczonych łącznie 2 325 artykułów z zakresu działalności miasta w sprawach z zakresu: biznesu, gospodarki, działań kulturalnych, sportowych, edukacyjnych, turystyki, organizowanych imprez w mieście, a także atrakcji dla dzieci oraz wydarzeń związanych z historią Miasta Bytomia. Ponadto zamieszczano także informacje dotyczące realizowanych inwestycji w mieście, spraw komunalnych, działań związanych z ochroną środowiska, a także działalnością organizacji pozarządowych na terenie Bytomia oraz ogłoszenia dot. realizowanych zadań przez Urząd Miejski w Bytomiu.

Ważnym działaniem Wydziału Komunikacji Medialnej i Promocji była w 2024 roku promocja działań związanych z historią Bytomia. Na stronie www.bytom.pl oraz w miesięczniku „Rynek 7" pojawiały się artykuły historyczne dotyczące między innymi: rewitalizacji Kolonii Zgorzelec, szybu „Krystyna" dawnej KWK „Szombierki", Elektrociepłowni Szombierki, jak również tematy związane z jubileuszem 770-lecia nadania praw miejskich Bytomiowi, w tym artykuły m.in. o herbie Bytomia, Piastach bytomskich, wzgórzu św. Małgorzaty, prawach miejskich, które otrzymało Miasto Bytom w 1254 roku, Górnośląskich Kolejach Wąskotorowych, księciu Władysławie opolskim, a także promocji zabytków w dzielnicy

Infografika 2: Aktywność miasta w mediach społecznościowych

W 2024 r. zwiększyło się zainteresowanie miejskimi aktualnościami w mediach społecznościowych.

Wzrosła liczba fanów fanpage'a Miasta Bytom na Facebooku – **z 41 tysięcy do 48 tysięcy osób** obserwujących profil. W 2024 roku opublikowano **1 482 posty**.

Na kanale Youtube.com przybyło **324 subskrybentów**, co dało łączną liczbę 2 433 subskrypcji. W 2024 roku opublikowano **151 materiałów wideo**. Wszystkie materiały na kanale Miasto Bytom w 2024 roku były **oglądane 120,3 tysięcy razy**.

Profil Urzędu Miejskiego w Bytomiu prowadzony w serwisie społecznościowym X.com zyskał w 2024 roku **274 nowych obserwujących**. Łączna liczba obserwujących na koniec 2024 roku wyniosła **2 564**. W 2024 roku na X.com opublikowano **1 549 tweetów**.

W 2024 roku na profilu bytom.pl w serwisie Instagram opublikowano **1 399 postów**, co przyciągnęło prawie **6 850 obserwujących**.

Liczba obserwujących fanpage Bytomski Serwis Informacyjny na Facebooku, w którym publikowane są treści wideo przekroczyła na koniec 2024 roku **3,4 tys. osób**. W całym roku opublikowano **99 postów wideo**.

Rozbark. W 2024 roku, z okazji obchodów 770. rocznicy nadania Bytomiowi praw miejskich gościliśmy w Biurze Promocji Bytomia potomków zasłużonych dla miasta postaci takich jak: nadburmistrz Georg Brüning i Franz Landsberger – założyciel teatru miejskiego, który po wojnie stał się Operą Śląską.

Mieszkańcy mogli korzystać z Biuletynu Informacji Publicznej, w którym w przejrzysty, uporządkowany i dostępny sposób prezentowane są informacje dotyczące funkcjonowania Urzędu Miejskiego w Bytomiu. BIP spełnia standardy WCAG 2.0 i WCAG 2.1 oraz wymogi responsywności i standardy dostępności dla osób niepełnosprawnych. W 2024 roku w Biuletynie Informacji Publicznej zamieszczono 4 924 publikacje.

Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji realizował również zadania związane z dystrybucją gadżetów promocyjnych. W ofercie sprzedaży Biura Promocji Bytomia w 2024 roku oraz w dystrybucji bezpłatnej znalazły się gadżety wyprodukowane z okazji rocznicy 770-lecia nadania praw miejskich Bytomiowi: długopisy bambusowe (łącznie 1 500 sztuk), kubek ceramiczny (500 sztuk), butelki (500 sztuk), kosmetyczki (500 sztuk), notesy (500 sztuk), parasole (500 sztuk), workoplecaki (500 sztuk), a także magnesy (6 tys. sztuk) oraz 10 tys. pocztówek. Wsparcie w postaci materiałów promocyjnych uzyskiwały podmioty miejskie oraz organizacje pozarządowe.

Ponadto w ramach dystrybucji płatnej i bezpłatnej materiałów informacyjnych i promocyjnych miasta w Biurze Promocji Bytomia można było nabyć książki, magnesy, kartki pocztowe, smycze, długopisy, kubki, maseczki, torby ekologiczne, ramki na tablice rejestracyjne, kable USB, powerbanki, ołówki ekologiczne, koszulki z logiem Bytomia, ulotki informacyjne, repertuary instytucji kulturalnych, bezpłatne informatory o Bytomiu i regionie. Od grudnia w Biurze Promocji Bytomia można pobierać darmową mapę odkrywającą historię 10 obiektów znajdujących się na nowo utworzonym Szlaku Architektury Secesyjnej.
Jak co roku mieszkańcy zaopatrzyli się w kalendarze na kolejny rok. Kalendarz na rok 2025 zawiera fotografie secesyjnych budynków tj. IV Liceum Ogólnokształcące czy kamienic znajdujących się przy ul. Rycerskiej, Dworcowej czy Orląt Lwowskich. Rozdaliśmy i sprzedaliśmy łącznie 1 500 kalendarzy trójdzielnych, 1 200 kalendarzy 12-planszowych i 700 biuwarów.

W marcu, w ramach 770-lecia nadania praw miejskich Bytomiowi ogłosiliśmy konkurs „Zmalujmy Coś w Bytomiu 2". Jego ideą było stworzenie muralu zdobiącego kamienicę przy ul. Witczaka 42. Swoje prace nadesłało 43 artystów z całej Polski. Decyzją jury i internautów wygrał projekt „Rozbarczanka" autorstwa Łukasza Chwałka.

Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji administrował także stroną bytomodnowa.pl, która zawiera wszystkie informacje związane z realizowanym w mieście procesem rewitalizacji. Na stronie bytomodnowa.pl w 2024 roku zostało opublikowanych 11 aktualności.

W ramach działań informacyjnych w 2024 roku Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji wydał dwa numery biuletynu informacyjnego Bytom.pl, w którym znalazły się aktualne informacje dotyczące realizowanych w mieście projektów dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej. W marcowym numerze biuletynu nie zabrakło informacji m.in. o rewitalizacji zabytkowego osiedla patronackiego Kolonia Zgorzelec, a także remontowanych kamienicach i przestrzeniach miejskich w Bobrku oraz otwartym po remoncie gmach Opery Śląskiej. Z kolei listopadowe wydanie informatora poświęcone było m.in. dofinansowaniu rewitalizacji bytomskich obiektów poprzemysłowych takich jak Szyb Krystyna, EC Szombierki i zagospodarowania pogórniczych terenów po KWK Szombierki. Przybliżone zostały też tematy związane z metamorfozą kamienicy przy ul. Rycerskiej 1, remontem zabytkowej hali peronowej dworca PKP, budową nowoczesnego i samowystarczalnego centrum transformacji energetycznej na terenie po byłej KWK Rozbark czy dofinansowaniu do odnawialnych źródeł energii dla Bytomskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o. Nakład każdej z wydanych gazet wynosił 70 tys. egzemplarzy i został rozkolportowany do skrzynek pocztowych mieszkańców całego miasta.

Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji kontynuował w 2024 roku realizację zadań związanych z organizacją spotkań prezydenta z mieszkańcami. W 2024 roku spotkania z mieszkańcami odbyły się w następujących dzielnicach:
- 8 stycznia – Łagiewniki, SP 28;
- 22 stycznia – Bobrek, SP nr 16;
- 7 października – Stroszek, os. Ziętka, SP 23;
- 4 listopada – Sucha Góra, SP 38;
- 2 grudnia – Śródmieście, SP 36.

Warto podkreślić, że zapoczątkowane w październiku 2019 roku i kontynuowane przez ostanie lata cykliczne spotkania władz miasta z mieszkańcami cieszą się dużym zainteresowaniem bytomian. Spo-

tkania z mieszkańcami pozwalają spojrzeć na problemy dzielnic z bliższej perspektywy, a bezpośrednie rozmowy, niejednokrotnie dotyczące trudnych kwestii, uzmysławiają mieszkańcom, jak działają mechanizmy zarządzania miastem i jakie są procedury przy rozwiązywaniu konkretnych kwestii. Podczas spotkań prezydentowi towarzyszą zawsze przedstawiciele: Miejskiego Zarządu Dróg i Mostów, Bytomskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego, Przedsiębiorstwa Energetyki Cieplnej, Bytomskich Mieszkań, a także pracownicy wydziałów: Inżynierii Środowiska, Komunalnego, Realizacji Inwestycji i Remontów czy Zarządzania Kryzysowego.

Kolejnym ważnym zadaniem kontynuowanym przez Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji był zapoczątkowany w 2019 roku projekt miejskiej telewizji internetowej pn. Bytomski Serwis Informacyjny. W 2024 roku za pośrednictwem materiałów wideo przekazywane były najważniejsze wydarzenia z życia Bytomia. Na rzetelnie przygotowany serwis informacyjny w 2024 roku składały się dwie aktualności oraz jedno podsumowanie miesiąca (łącznie 2 materiały wideo w tygodniu). Każdego miesiąca na kanale YT w ramach funkcjonowania Bytomskiego Serwisu Informacyjnego publikowano 10 informacji. Łącznie w ciągu roku to 120 materiałów informacyjnych.

Miasto Bytom kontynuowało również wydawanie miesięcznika „Rynek 7". W 2024 roku ukazało się 11 numerów tego pisma. Na jego łamach publikowane były wywiady z interesującymi ludźmi związanymi z różnymi dziedzinami życia miasta. Można w nim było także przeczytać artykuły o historii Bytomia, działaniach podejmowanych przez trzeci sektor, wyjątkowych miejscach na mapie miasta, a także zapoznać się z ofertą kulturalną bytomskich instytucji. Pismo w nakładzie 3 000 egzemplarzy było dystrybuowane co miesiąc w kilkunastu punktach w mieście. Z jego wersją elektroniczną można się było zapoznać na stronie www.bytom.pl. Wywiady publikowane w „Rynku 7" były także dostępne w formie podcastów w serwisach YouTube.com, Spotify, PodcastApple. com, ListenNotes.com, Podcasts.Google.com.

W 2024 roku powstało 15 podcastów w ramach cyklu „Bytom rozmaity". Ciekawymi opowieściami podzielili się w nagraniach m.in. edukatorka kulturalna i społeczniczka Małgorzata Krakowiak, nauczycielka i inicjatorka akcji pomocowych Ewa Milne, dyrektorka Bytomskiego Centrum Kultury Małgorzata Kamińska-Gola, historyczka Izabella Kühnel, literaturoznawca i miłośnik Bytomia Piotr Obrączka, pisarz Zbigniew Rokita, pasjonat zabytków poprzemysłowych Kamil Czarnecki, pasjonat i rekonstruktor starych neonów Dominik Tokarski, pisarz Maciej Siembieda, etnografka Anna Grabińska-Szczęśniak, dziennikarka i społeczniczka Danuta Skalska, pedagog i autor projektów dla młodzieży Grzegorz Rzeszutek. W 2024 roku liczba odtworzeń podcastów w serwisie YouTube wyniosła 4,1 tys., natomiast w serwisie Spotify i na pozostałych platformach: 893 odtworzenia.

W zakresie popularyzowania atrakcji turystycznych w 2024 roku Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji podejmował współpracę z Lokalną Organizacją Turystyczną Miasta Gwarków. W jej ramach odbyło się m.in. 17 spacerów tematycznych po mieście prowadzonych przez doświadczonych przewodników Teresę Ebis, Dariusza Pietruchę, Tomasza Śmiałka i Tomasza Saneckiego. Uczestnicy spacerów mieli okazję przyjrzeć się wnętrzom klatek schodowych z ceramicznymi okładzinami i detalom architektonicznym zabytkowych kamienic, pójść śladami Piastów Śląskich i wzdłuż średniowiecznych murów miejskich, poznać dzieje arystokracji z Miechowic i bytomskich ewangelików, zwiedzić dawne zakłady przemysłowe i ośrodki wydobycia dolomitu i srebra, ruszyć szlakiem przemytników, poznać owiane legendami miejsca zbrodni i występku i poczuć dreszczyk emocji podczas nocnych spacerów ulicami miasta.

Działania prezentujące potencjał turystyczny Bytomia były realizowane także we współpracy z Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią podczas trzeciej edycji święta „Kierunek GZM", organizowanego w formule festiwalu mikrowycieczek po obszarze Metropolii. Wśród wydarzeń przygotowanych przez 41 gmin znalazły się także te bytomskie. Dużym zainteresowaniem cieszyły się spacery prezentujące walory architektoniczne i historyczne bytomskich podwórek zabytkowych kamienic. Łącznie w spacerach prowadzonych przez miłośniczkę i popularyzatorkę bytomskich zabytków Teresę Ebis, połączonych z warsztatami fotograficznymi, wzięły udział 63 osoby. Materiał filmowy oraz fotograficzny prezentujący zapowiedź oraz relację z bytomskich spacerów można oglądać na stronie kierunekgzm.pl oraz w mediach społecznościowych.

Miasto Bytom podjęło także współpracę w zakresie promocji atutów turystycznych ze Śląską Organizacją Turystyczną w Katowicach. W ramach dofinansowanego przez ŚOT projektu pn. Szlaku Architektury Secesyjnej w Bytomiu powstała trasa biegnąca

w śródmieściu, prowadząca przez 35 wartościowych architektonicznie obiektów secesyjnych, przede wszystkim kamienic, z których 10 najciekawszych i najbardziej reprezentatywnych zostało szczegółowo opracowanych przez Marka Wojcika, pasjonata bytomskich zabytków, współtwórcę Cyfrowej Biblioteki Bytomskiej Architektury. Przygotowane w ramach projektu opracowanie merytoryczne, zawierające zarówno informacje o wartości architektonicznej zabudowy, jak i ciekawostki z historii budynków dotyczące dawnych właścicieli, budowniczych czy mieszkańców, jest dostępne w trzech źródłach: w specjalnie przygotowanej w ramach projektu zakładce na stronie bytom.pl – Szlak Architektury Secesyjnej, w składanej, papierowej mapce dystrybuowanej nieodpłatnie w Biurze Promocji Bytomia, a także na szklanych ozdobnych tablicach informacyjnych montowanych na elewacjach wybranych budynków secesyjnych. Oprócz materiału tekstowego powstał także materiał dźwiękowy, który można odsłuchać na stronie www.bytom.pl oraz w mediach społecznościowych miasta.

2.6 Współpraca z zagranicą

2.6.1 Miasta partnerskie

W 2024 roku w ramach umów partnerskich miasto Bytom kontynuowało współpracę międzynarodową z następującymi miastami:

Vsetin (Czechy) Umowę partnerską miasta podpisały 11 listopada 2004 r. w Bytomiu. W 2024 r. poza korespondencją kurtuazyjną, nie prowadzono wspólnych działań.

Drohobycz (Ukraina) Umowę partnerską miasta podpisały 5 grudnia 2011 r. W ciągu całego roku Prezydent Miasta Bytomia Mariusz Wołosz był w stałym kontakcie telefonicznym i mailowym z merem Drohobycza zapewniając go o gotowości Bytomia w niesieniu pomocy jego mieszkańcom. W czerwcu 2024 r. Miasto Bytom obchodziło swój uroczysty jubileusz 770-lecia podpisania praw miejskich. Z tej okazji do miasta została zaproszona delegacja, która wraz z merem Tarasem Kuczmą w dniach 15-17 czerwca uczestniczyła we wszystkich zaplanowanych uroczystościach.

Recklinghausen (Niemcy) Umowę partnerską miasta podpisały 15 grudnia 2000 r. w Bytomiu, a następnie 13 marca 2001 r. w Recklinghausen.
W czerwcu 2024 r. Miasto Bytom obchodziło swój uroczysty jubileusz 770-lecia podpisania praw miejskich. Z tej okazji do miasta została zaproszona delegacja, która w dniach 15-17 czerwca uczestniczyła we wszystkich zaplanowanych uroczystościach.

Butte Silver Bow (Montana, USA) Umowę partnerską miasta podpisały 22 maja 2001 r. w Bytomiu. W 2024 r. poza korespondencją kurtuazyjną, nie prowadzono wspólnych działań.

Ormož (Słowenia) Umowę partnerską miasta podpisały 9 września 2017 r. w Bytomiu. W listopadzie 2024 r. zaplanowano wizytę delegacji z Bytomia do Ormož z okazji obchodów Dnia Św. Marcina. W obchodach wziął udział Przewodniczący Rady Miasta Bytomia.

Żytomierz (Ukraina) Umowę partnerską miasta podpisały podczas I Międzynarodowego Festiwalu NGO w Bytomiu w dniu 9 września 2016 r. W ciągu całego roku Prezydent Miasta Bytomia Mariusz Wołosz był w stałym kontakcie telefonicznym i mailowym z merem Żytomierza zapewniając go o gotowości Bytomia w niesieniu pomocy mieszkańcom Żytomierza. W czerwcu 2024 r. Miasto Bytom obchodziło swój uroczysty jubileusz 770-lecia podpisania praw miejskich. Z tej okazji do miasta została zaproszona delegacja, która w dniach 15-17 czerwca uczestniczyła we wszystkich zaplanowanych uroczystościach.

2.6.2 Pozostała współpraca

Poza współpracą z miastami partnerskimi wspólne działania realizowane z partnerami zagranicznymi w 2024 r. obejmowały następujące przedsięwzięcia:
• 13-17 czerwca – Wizyta potomków rodzin Bruningów i Landsbergerów.
Po latach zacierania śladów przeszłości miasta, Bytom nieustająco odkrywa swoją międzynarodową historię. W trakcie wizyty potomków rodzin Bruningów i Landsbergerów w dniach 13-17 czerwca, odsłonięto tablice poświęcone związanym z miastem postaciom:
– Georgowi Bruningowi – tablica upamiętniająca przy Alei Legionów, nieopodal Willi Bruninga,
– Franzowi Landsbergerowi – tablica upamiętniająca w foyer Opery Śląskiej w Bytomiu.

• 23 sierpnia „Z Polską w sercu" projekt polegający na organizacji letniego wypoczynku dla 35-osobowej grupy młodzieży z Polskiej Szkoły Sobotnio-Niedzielnej im. I. J. Paderewskiego przy Żytomierskim Obwodowym ZPU.

• 22 września – „Lato z polonezem” przyjazd polonijnego zespołu młodzieży „Krakowiacy” z Berlina (Projekt Wspólna Polska).
Organizacja warsztatów tanecznych oraz zajęć edukacyjnych i lekcji muzealnych dla uczniów polskiego pochodzenia członków Zespołu Folklorystycznego „Krakowiacy” z Katharina Heinroth. Młodzież brała udział w treningach, które umożliwiają im rozwój fizyczny i kulturalny. Na koniec pobytu Zespół wystąpił w muszli koncertowej na terenie Parku im. hm. Franciszka Kachla w Bytomiu.

• 12 października – Pielgrzymka młodzieży z Drohobycza (Projekt Wspólna Polska).
Pielgrzymka młodzieży miała na celu zwiedzanie Sanktuariów Maryjnych (w Częstochowie, Piekarach Śląskich oraz Łagiewnikach) młodzież chętnie zwiedziła również Miasto Bytom począwszy od Architektury po Cmentarz Żydowski.

• 11 listopada – przyjazd grupy młodzieży z Berlina (Projekt Wspólna Polska).
Grupa z Berlina przyjechała, aby poznać historię II Wojny Światowej oraz żydowskiej strony Bytomia. Wzięła również udział, wraz z mieszkańcami Bytomia, w obchodach Narodowego Święta Niepodległości 11 listopada. Młodzież chętnie spacerowała i zwiedzała miasto, następnie podczas ceremonii złożyła kwiaty pod pomnikami oraz spotkała się z Prezydentem Miasta.

• Organizacja XVIII-Międzynarodowego Memoriału Bokserskiego im. Leszka Błażyńskiego, który odbył się w dniach 30 listopada – 1 grudnia 2024 roku w Teatrze Rozbark. W zawodach walczyło ponad 60 młodych bokserów z 20 klubów z Polski, Wielkiej Brytanii, Czech i Ukrainy, w tym z miast partnerskich – Drohobycza i Żytomierza.

2.7 Aktywność prawodawcza organów gminy

W 2024 r. Rada Miejska w Bytomiu podjęła 149 uchwał, z czego 39 uchwał miało charakter prawa miejscowego.
Poza 5 uchwałami, których nieważność w całości stwierdził Wojewoda Śląski w ramach nadzoru prawnego, pozostałe uchwały zostały zrealizowane bądź pozostają w realizacji jako obowiązujące także w 2025 r.
Uchwały podejmowano na 15 sesjach Rady – 4 sesjach Rady w kadencji 2018-2024 (22 stycznia, 26 lutego, 15 marca, 25 marca – sesja kontynuowana po przerwie w dniu 11 kwietnia) oraz 11 sesjach Rady kadencji w 2024-2029 (7 maja – sesja kontynuowana po przerwie w dniu 10 maja, 27 maja, 17 czerwca – sesja kontynuowana po przerwie w dniu 24 czerwca, 29 lipca, 26 sierpnia, 16 i 30 września, 21 i 28 października, 25 listopada oraz 16 grudnia). Na sesjach w dniach: 18 marca i 26 listopada Rada obradowała nie podejmując uchwał. Poza sesjami wynikającymi z rocznego harmonogramu Rada obradowała na 3 sesjach zwołanych w trybie art. 11 ust. 2 Statutu Miasta Bytomia oraz na 2 sesjach uroczystych – z okazji nadania tytułu Honorowego Obywatela Miasta Bytomia Pani Danucie Skalskiej oraz sesji podsumowującej obchody 770-lecia nadania praw miejskich Bytomiowi. Z kolei sesja w dniu 18 marca inaugurowała obchody 770-lecia nadania praw miejskich Bytomiowi.
Do dnia 30 kwietnia 2024 r. Rada Miejska w Bytomiu obradowała w składzie wybranym na kadencję 2018-2023, przedłużoną następnie ustawowo do 2024 r., natomiast w wyborach samorządowych przeprowadzonych w dniu 7 kwietnia 2024 r. wybrano nowy skład Rady Miejskiej na kadencję 2024-2029. Na I sesji Rady Miejskiej nowej kadencji w dniu 7 maja 2024 r. przewodniczącym Rady został wybrany Pan Michał Staniszewski, a na funkcje wiceprzewodniczących Rady wybrano: Panią Joannę Stępień, Pana Grzegorza Nowaka i Pana Andrzeja Wężyka.
W roku 2024 zostały wydane 572 zarządzenia Prezydenta Bytomia, w tym dwa zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

3. Społeczność

3.1 Demografia

Zgodnie z rejestrem mieszkańców gminy Bytom (PESEL), w Bytomiu na dzień 31.12.2024 r. zameldowanych na pobyt stały było 128 830 osób, w tym 68 379 osób tj. 53,1% ogółu mieszkańców stanowiły kobiety.

Infografika 3: Piramida płci i wieku mieszkańców Bytomia na 31.12.2024 r.

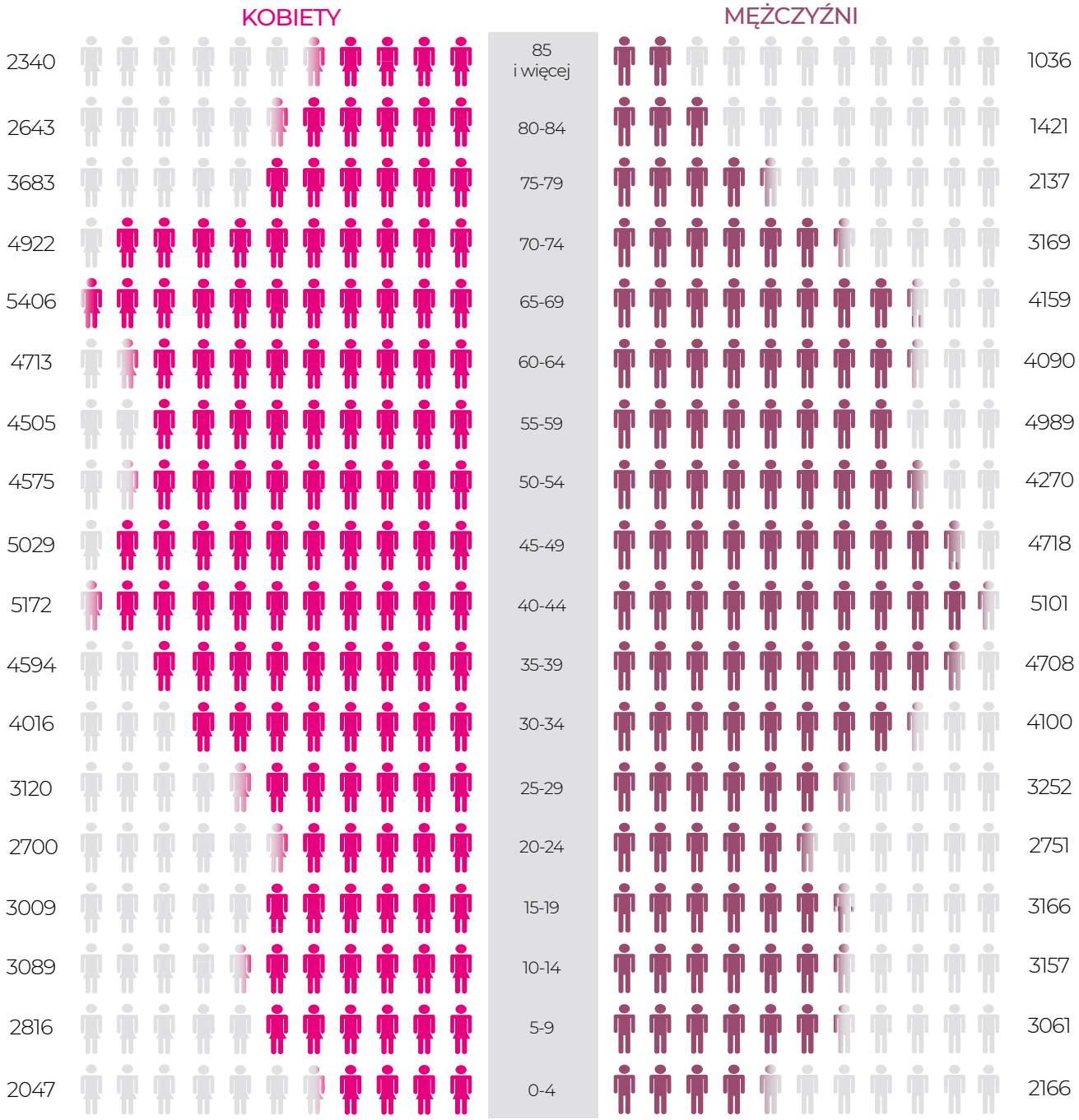

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Tabela 16: Struktura mieszkańców Bytomia według grup ekonomicznych w latach 2023-2024

Grupy ekonomiczne mieszkańców	Płeć	31.12.2023 r.		31.12.2024 r.	
		Liczba	%	Liczba	%
Ogółem	Kobiety	69 846	53,0	68 379	53,1
	Mężczyźni	61 957	47,0	60 451	46,9
	RAZEM	131 803	100	128 830	100
Wiek przedprodukcyjny	Kobiety (0-17 lat)	10 286	7,8	9875	7,7
	Mężczyźni (0-17 lat)	10 911	8,3	10 378	8,1
	RAZEM	21 197	16,1	20 253	15,8
Wiek produkcyjny	Kobiety (18-59 lat)	35 731	27,1	34 797	27,0
	Mężczyźni (18-64 lata)	39 273	29,8	38 151	29,6
	RAZEM	75 004	56,9	72 948	56,6
Wiek poprodukcyjny	Kobiety (60 i więcej lat)	23 829	18,1	23 707	18,4
	Mężczyźni (65 i więcej lat)	11 773	8,9	11 922	9,2
	RAZEM	35 602	27,0	35 629	27,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Spraw Obywatelskich UM w Bytomiu.

Wybrane wskaźniki demograficzne dotyczące mieszkańców Bytomia kształtowały się następująco:
- na 100 mężczyzn przypadło 113 kobiet;
- na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadło 28 osób w wieku przedprodukcyjnym i 47 osób w wieku poprodukcyjnym;
- wskaźnik starości demograficznej wynosił 28%;
- średni wskaźnik gęstości zaludnienia wynosił 1 854 osób na 1 km² powierzchni miasta.

Ruch naturalny ludności w części dotyczącej urodzeń i zgonów przedstawia infografika 4.

Infografika 4: Przyrost naturalny w latach 2019 – 2024

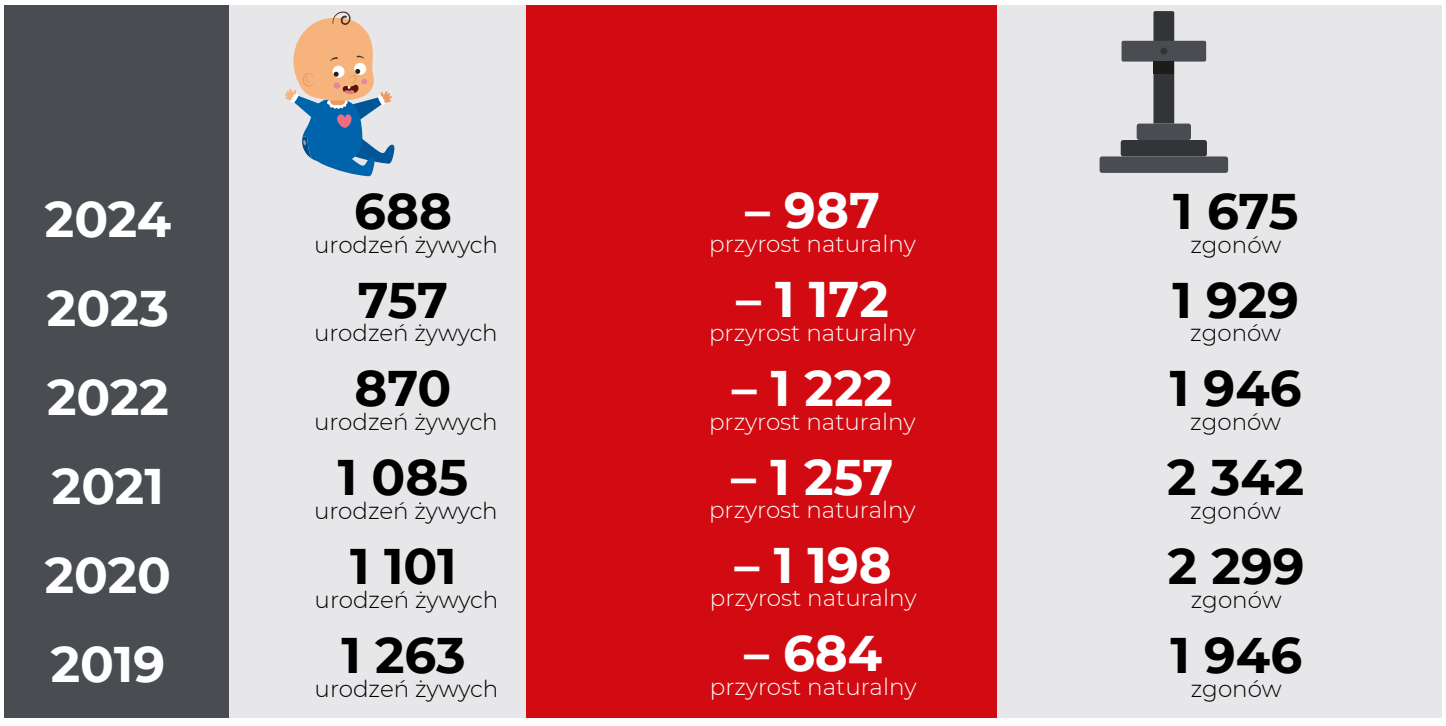

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Mapa 2: Gęstość zaludnienia w ujęciu dzielnicowym

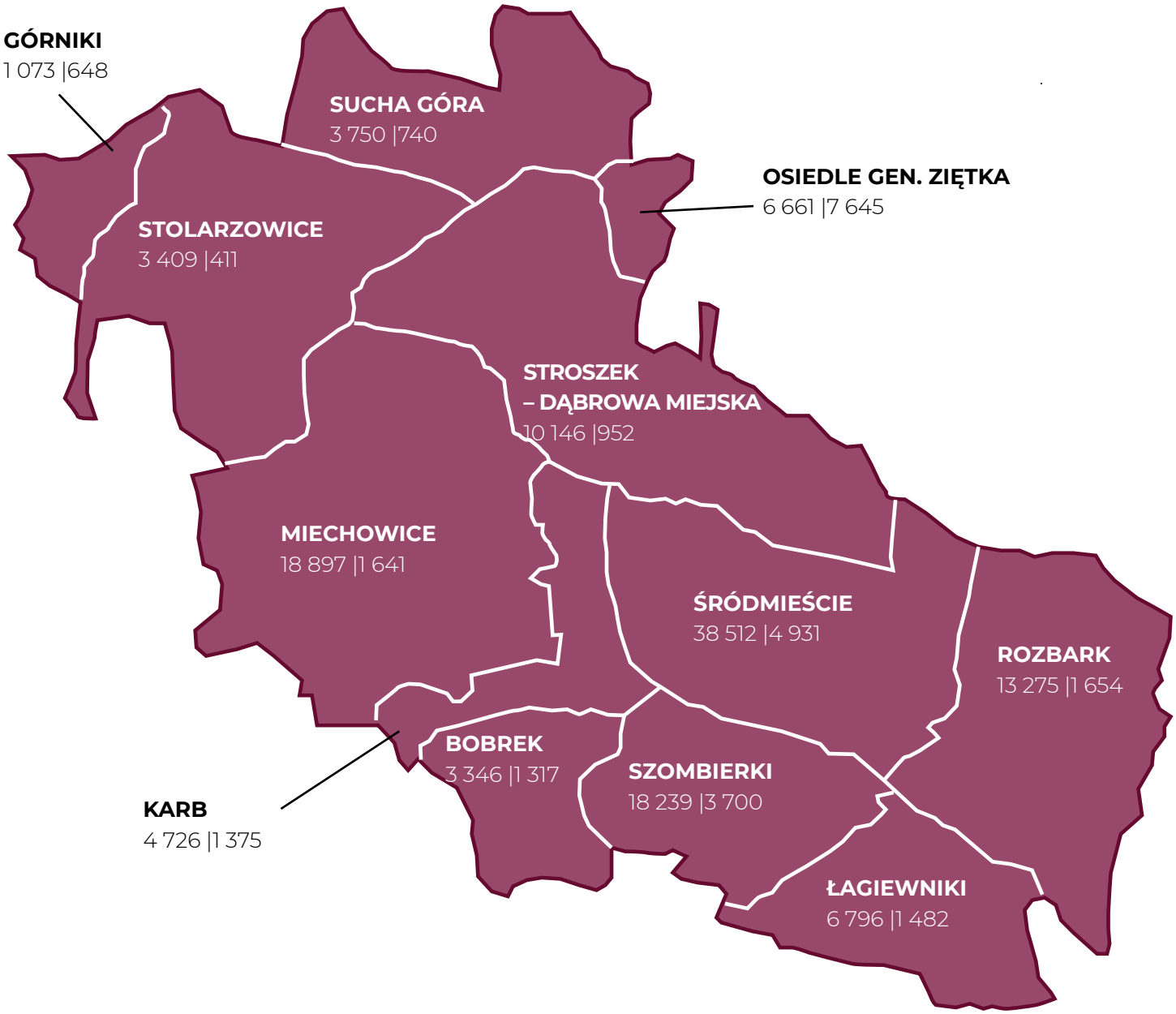

SPOSÓB PREZENTACJI DANYCH:
OBSZAR MIASTA
Liczba mieszkańców |Gęstość zaludnienia (liczba osób na 1 km^2)

RAZEM
128 830 |1 854

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Bytomiu

3.2 Oświata i wychowanie

Na sieć placówek oświatowych w Bytomiu składają się placówki publiczne prowadzone przez gminę i powiat to jest przedszkola, szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe, placówki wychowania pozaszkolnego oraz placówki publiczne i niepubliczne (w tym szkoły wyższe) prowadzone przez inne osoby prawne i osoby fizyczne.

Wychowanie przedszkolne

Infografika 5: Wychowanie przedszkolne na terenie Bytomia

Źródło: dane Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W kilku bytomskich przedszkolach funkcjonowały specjalistyczne oddziały dla dzieci wymagających kształcenia specjalnego, co wynika ze specjalnej i integracyjnej specyfiki ich działania, w szczególności:

- w Przedszkolu Miejskim nr 8 Integracyjnym wszystkie oddziały miały charakter integracyjny (sześć oddziałów),
- w Przedszkolu Miejskim nr 63 z Oddziałami Integracyjnymi kształcenie integracyjne prowadziło pięć oddziałów,
- w Przedszkolu Miejskim nr 21 funkcjonowały dwa oddziały integracyjne,
- w Przedszkolu Miejskim nr 4 funkcjonował jeden oddział specjalny.

Dla dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego prowadzone były indywidualne i grupowe zajęcia rewalidacyjne z zakresu oligofrenopedagogiki, surdopedagogiki, tyflopedagogiki, logopedii, psychologii, terapii pedagogicznej, rehabilitacji itp. z wykorzystaniem specjalistycznej bazy dydaktycznej i terapeutycznego sprzętu. Dodatkowo Przedszkole Miejskie Integracyjne nr 8 oraz Przedszkole Miejskie nr 63 im. Janusza Korczaka z Oddziałami Integracyjnymi realizowały zadanie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, które mają na celu pobudzanie do psychoruchowego i społecznego rozwoju dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole. Powołane przez dyrektorów ww. przedszkoli zespoły specjalistów realizowały pracę indywidualnie z dzieckiem zgodnie z zaleceniami wynikającymi z opinii wydanej przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną.

W wyniku rekrutacji i ze względu na zapotrzebowanie społeczne, na miarę możliwości organizacyjno-lokalowych, niektóre przedszkola miejskie prowadziły dodatkowe oddziały przedszkolne poza ich siedzibą, w szczególności dla dzieci 6-letnich, które realizowały roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne tj.:

- Przedszkole Miejskie nr 5 – 1 oddział w Szkole Podstawowej nr 5 im Poli Maciejowskiej,
- Przedszkole Miejskie nr 16 – 2 oddziały w Szkole Podstawowej nr 9 im. Marii Konopnickiej,
- Przedszkole Miejskie nr 20 – 2 oddziały w Szkole Podstawowej nr 6 im. Grzegorza Gerwazego Gorczyckiego,
- Przedszkole Miejskie nr 25 „Słoneczny Zakątek" – 1 oddział w budynku Spółdzielni Mieszkaniowej „Centrum" do końca roku szkolnego 2023/2024,
- Przedszkole Miejskie nr 39 „Zielony Zakątek" – 3 oddziały w Szkole Podstawowej nr 45 do końca roku szkolnego 2023/2024, a 2 oddziały od roku szkolnego 2024/2025.

Szkoły

Na terenie Bytomia w roku szkolnym 2024/2025 funkcjonowały 54 szkoły z 798 oddziałami, 7 zespołów szkół publicznych, z tego 6 zespołów szkół zawodowych i 1 zespół szkół specjalnych.

Typy i liczbę bytomskich szkół publicznych prowadzonych przez gminę i powiat Bytom oraz liczbę uczniów i absolwentów w roku szkolnym 2024/2025 przedstawia tabela 17.

Tabela 17: Typy i liczba bytomskich szkół publicznych, prowadzonych przez gminę i powiat Bytom, liczba uczniów i absolwentów, w roku szkolnym 2024/2025

Wyszczególnienie	Liczba					
	szkół	oddziałów	uczniów	uczniów/1 oddział	absolwentów	uczniów klas pierwszych
Szkoły podstawowe razem, w tym:	**28**	**558**	**10 541**	**19**	**630**	**1 474**
– samodzielne	24	456	9 601	21	544	1 352
– mistrzostwa sportowego	1	25	555	22	24	67
– specjalne	3	77	385	5	62	55
Licea ogólnokształcące razem, w tym:	6	73	2 110	29	367	245
– samodzielne	3	48	1 479	31	268	163
– mistrzostwa sportowego	1	9	199	22	36	24
– w zespołach szkół zawodowych	2	16	432	27	63	58
Szkoły ponadpodstawowe zawodowe razem, w tym:	**15**	**146**	**3 267**	**22**	**559**	**494**
– technikum	7	91	2 359	26	390	212
– branżowe szkoły I stopnia	6	31	743	24	121	218
– branżowe szkoły I stopnia specjalna	1	24	165	7	34	64
– branżowe szkoły II stopnia z oddz. specjalnymi	1	0	0	0	14	0
– inne:						
– szkoła specjalna przysposabiająca do pracy	1	6	40	7	7	14
Szkoły policealne	1	11	267	24	77	169
– **BYTOMSKI OŚRODEK EDUKACJI w tym: CENTRUM KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO** dla dorosłych, (kształcenie w systemie wieczorowym i zaocznym) w tym:	**3**	**4**	**129**	**32**	**30**	**36**
– szkoła podstawowa dla dorosłych	1	0	0		0	0
– liceum ogólnokształcące dla dorosłych	1	4	129	32	30	36
– szkoła policealna dla dorosłych	1	0	0		0	0
Razem:	**54**	**798**	**16 354**	**20**	**1 670**	**2 432**

* dane według stanu na 30 września 2024 roku w programie SIO
Źródło: dane Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Tabela 18: Zespoły szkół publicznych w roku szkolnym 2024/2025

Wyszczególnienie	Liczba zespołów szkół
Zespoły szkół zawodowych	6
Zespoły szkół specjalnych	1

* dane według stanu na 30 września 2024 roku w programie SIO.
Źródło: dane Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Zmiany w bytomskiej sieci szkół w 2024 roku – uchwały podjęte przez Radę Miejską w Bytomiu dotyczące likwidacji i organizacji szkół i placówek:

• uchwała Rady Miejskiej nr IV/39/24 z dnia 29 lipca 2024 r. uchylająca uchwałę nr LXVIII/910/06 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie utworzenia w Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Wojciecha Korfantego z siedzibą w Bytomiu przy ul. Powstańców Śląskich 10 Bytomskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

• uchwała Rady Miejskiej nr XI/82/24z dnia 25 listopada 2024 r. w sprawie zamiaru likwidacji z dniem 31.08.2025 r. Przedszkola Miejskiego nr 62 w Bytomiu.

Działania opiekuńczo – wychowawcze i pomocowe dla uczniów

Działania opiekuńcze, wychowawcze oraz w zakresie dożywiania uczniów prowadziło 28 świetlic szkolnych w bytomskich szkołach podstawowych.

Baza lokalowa, dydaktyczna i opiekuńczo-wychowawcza bytomskich szkół publicznych

Realizacja procesu dydaktyczno-wychowawczego wymaga stworzenia właściwych warunków organizacyjnych i technicznych, które pozwalają na pełną realizację zadań wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego i zawodowego.

W roku 2024 bytomskie szkoły dysponowały następującymi pracowniami dydaktycznymi: komputerowe, językowe, zawodowe, przedmiotowe oraz pomieszczenia świetlic i bibliotek. Bytomskie szkoły są dobrze wyposażone w sprzęt komputerowy. Warto zaznaczyć, że wszystkie komputery posiadają dostęp do Internetu. Szkoły wyposażone są między innymi w kamery wideo, odtwarzacze dvd, telewizory, projektory multimedialne, kserografy, tablice interaktywne, drukarki 3d.

Ponadto pracownie szkół zawodowych wyposażone są w specjalistyczny sprzęt do nauki zawodu.

W skład bazy sportowej bytomskich szkół wchodzą sale gimnastyczne, boiska szkolne, bieżnie, skocznie, rzutnie, a także 3 baseny.

Infografika 6: Liczba etatów pracowników pedagogicznych w jednostkach i placówkach oświatowych

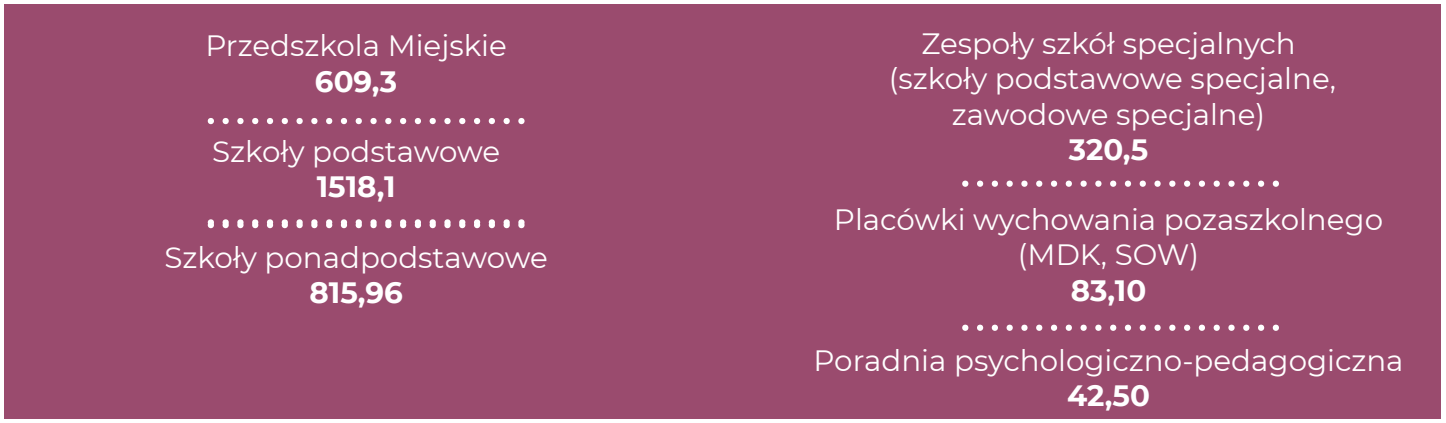

Źródło: dane Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Kadra pedagogiczna w bytomskich szkołach publicznych i placówkach oświatowych

W bytomskich szkołach publicznych i placówkach oświatowych w 2024 roku liczba etatów pracowników pedagogicznych wynosiła **3 389,49.**

Publiczne placówki wychowania pozaszkolnego

W 2024 r. kontynuowały działalność dwie bytomskie publiczne placówki wychowania pozaszkolnego tj.: Młodzieżowy Dom Kultury nr 1 przy ul. Powstańców Warszawskich 12 oraz Młodzieżowy Dom Kultury nr 2 przy ul. ks. J. Popiełuszki 9, obejmujące swym zasięgiem dzieci i młodzież z przedszkoli, szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych. Celem ich działań było prowadzenie zajęć wspierających rozwój dzieci i młodzieży, kształtowanie i udoskonalanie umiejętności spędzania czasu wol-

Tabela 19: Uczniowie objęci opieką w świetlicach bytomskich szkół publicznych w latach 2019-2024

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba uczniów korzystających z różnych form opieki w świetlicach	3572	3211	3656	3812	3778	4161
Liczba uczniów korzystających ze stołówki szkolnej, w tym:	4578	3796	4277	4119	3711	4260
objętych dożywianiem bezpłatnym i refundowanym	929	516	474	473	395	422

Źródło: dane Wydziału Edukacj i Urzędu Miejskiego w Bytomiu

nego, pogłębianie wiedzy oraz rozwijanie zainteresowań i uzdolnień twórczych m.in. plastycznych, muzycznych, aktorskich, wokalnych, literackich, tanecznych, sportowych, naukowych itp. Placówki przygotowują ofertę zajęć w formie kół zainteresowań i sekcji, które każdego roku są dostosowywane i modyfikowane do potrzeb dzieci i młodzieży. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społeczności lokalnej, zajęcia prowadzone są w siedzibie ww. placówek, na terenie bytomskich jednostek oświatowych oraz w udostępnionych przez różne instytucji pomieszczeniach. Placówki zaangażowały się również w zorganizowanie wypoczynku stacjonarnego, tworząc bogatą ofertę zajęć kreatywnych, warsztatów i wycieczek dla dzieci i młodzieży, z którego skorzystało:
– 163 uczestników w ferie zimowe,
– 194 uczestników w ferie letnie.

Tabela 20: Działalność bytomskich placówek wychowania pozaszkolnego w roku 2024

	MDK1	MDK2	Ogółem
Liczba działów	3	3	6
Liczba pracowni	19	10	29
Liczba kół i zespołów	114	82	196
Liczba uczestników zajęć stałych	2091	1570	3 661
Tygodniowa liczba godzin zajęć dydaktyczno-wychowawczych	554	389	943
Liczba imprez	77	42	119
Liczba uczestników imprez	10 770	6 230	17 000

Źródło: dane Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Najważniejsze imprezy w 2024 r. zorganizowane przez MDK Nr 1 w Bytomiu lub te, w których brał udział to:
• II Wojewódzki Konkurs Pieśni Śląskiej i Górniczej,
• Koncert „Mamy Siebie" (23.05.2024),
• Wojewódzki Konkurs Piosenki Żeglarskiej – Wiosenne Szantowisko,
• Parkowy Dzień Dziecka,
• Bytomskie kolędowanie ze świątecznym barszczem.
Ważniejsze wydarzenia zorganizowane lub współorganizowane przez MDK nr 2 w Bytomiu w 2024 r. to:
• Międzynarodowy Festiwal Modelarski BYTOM Impreza odbywa się w Hali Sportowej „Na Skarpie" przy ul. Frycza Modrzewskiego 5a w Bytomiu i jest na stałe zapisana w kalendarzu zawodów modelarskich w tej części Europy. Corocznie imprezę odwiedzają setki modelarzy z Czech, Słowacji, Niemiec, Węgier, Włoch, Austrii oraz szeregu miast naszego kraju. W imprezie wzięło udział ponad 2000 uczestników,

• III Zawody Oyama Karate „O Nagrodę Bytomskiego Górnika",
• Międzyklubowy Trening Walki,
• Wojewódzki Konkurs Wokalny „Motyw Miłości w Piosence".

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
Na terenie Bytomia funkcjonowała publiczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, która realizowała działalność statutową placówki w zakresie:
– diagnozowania dzieci i młodzieży w kierunku określenia indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych,
– udzielania dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
– wspomagania przedszkoli, szkół i placówek w ramach realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.
W ramach ww. działań poradnia organizowała m.in.:
• **Zajęcia oraz warsztaty profilaktyczne i psychoedukacyjne skierowane do dzieci i uczniów** m.in.: „Jak rozsądnie korzystać z komputera i telefonu", „Stres – jak nad nim panować", „Jak rozumieć siebie i innych – budowanie podstaw tolerancji i dobrej komunikacji", „Jesteśmy różni, a jednak tacy sami – zajęcia integracyjne", „Ja i moja klasa – zajęcia integracyjne", „Techniki uczenia się – jak z nich korzystać", „Będę uczniem – zajęcia dla dzieci 6-letnich", „Zajęcia rozwijające kreatywność i kształtujące umiejętności uczenia się", „Jak dbać o swoje emocje – sposoby radzenia sobie z negatywnymi emocjami", „Grupa terapeutyczna dla uczniów z zaburzeniami";
• **Warsztaty szkoleniowe dla nauczycieli** m.in.: „Uczeń a urządzenia cyfrowe", „Organizacja kształcenia specjalnego w szkole – obowiązująca dokumentacja, praktyczne wskazówki (IPET, WOFU) ", „Spectrum autyzmu – dostrzec, poznać, zrozumieć. Inne spojrzenie na ucznia z autyzmem (zespołem Aspergera) ", „Kiedy baterie się wyczerpują – o nauczycielskim dbaniu o siebie", „Uczeń z zaburzeniami integracji sensorycznej w przedszkolu i szkole", „W stronę dobrej komunikacji z rodzicami", „Uczeń w sytuacji kryzysu – zapobieganie i skuteczna pomoc", „Motywowanie jako kierunkowskaz do sukcesów naszych dzieci", „Nastolatek w kryzysie – jak skutecznie reagować? ", „Słowa, które mają znaczenie – jak budować porozumienie z dziećmi? ";
• **Spotkania szkoleniowe dla rodziców** m.in.: „Moje dziecko doświadcza przemocy – rozpoznawanie objawów przemocy u dzieci i młodzieży. Skutecz-

ne sposoby interweniowania", „Dysleksja – o czym każdy rodzic powinien wiedzieć? ", „Dziecko z zaburzeniami integracji sensorycznej – diagnoza, terapia, pomoc", „Gotowość szkolna – co każdy rodzic powinien wiedzieć? ", „Rozmowa to nie tylko słowa … o komunikacji w rodzinie", „Jak się nie wypalić w życiu rodzinnym i zawodowym? ", „Syndrom pustego gniazda", „Jak zadbać o siebie – skuteczne sposoby dbania o swoje emocje", „Dziecko wysoko wrażliwe", „Alicja w krainie ekranów czyli kilka słów o higienie cyfrowej".

Ponadto na mocy zawartego porozumienia pomiędzy Ministerstwem Edukacji Narodowej a Miastem Bytom poradnia realizowała dodatkowo zadania wiodącego ośrodka koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczego, które wynikały z programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem" oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 sierpnia 2023 roku w sprawie szczegółowych zadań wiodących ośrodków koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1801). Do szczegółowych zadań ośrodka w ramach kompleksowego wsparcia rodzin z dziećmi, od chwili wykrycia niepełnosprawności lub zagrożenia niepełnosprawnością do podjęcia nauki w szkole, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci do 3. roku życia, należało:

- prowadzenie doradztwa dla rodzin dzieci z niepełnosprawnością lub zagrożonych niepełnosprawnością,
- ustalenie poziomu rozwoju i funkcjonowania dziecka oraz potrzeb jego rodziny,
- ustalenie kierunków i harmonogramu działań podejmowanych wobec dziecka i jego rodziny,
- zapewnianie usług terapeuty, fizjoterapeuty, psychologa, pedagoga, logopedy i innych specjalistów oraz koordynowanie realizacji tych usług,
- opracowanie i realizowanie z dzieckiem i jego rodziną indywidualnego programu kompleksowego wsparcia, zwanego dalej „programem",
- organizacja zajęć kompleksowego wsparcia dziecka i jego rodziny określonych w programie,
- ustalanie działań służących efektywnej realizacji celów określonych w programie,
- doradztwo w zakresie przystosowania warunków w miejscu zamieszkania dziecka do potrzeb dziecka oraz wykorzystania w pracy z dzieckiem odpowiednich środków dydaktycznych i niezbędnego sprzętu,
- ocenianie postępów dziecka oraz analizowanie skuteczności pomocy udzielanej dziecku i jego rodzinie w ramach programu,
- nawiązywanie współpracy odpowiednio z podmiotami wykonującymi działalność leczniczą, ośrodkami pomocy społecznej oraz jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w celu realizacji zadań.

Nagrody Prezydenta Miasta Bytomia przyznawane wyróżniającym się uczniom

Prezydent Bytomia, chcąc nagrodzić talent, zaangażowanie, zdolności i ambicje dzieci i młodzieży, co roku przyznaje nagrody. Uczniowie, oprócz wysokich średnich wyróżniali się m.in. wybitnymi osiągnięciami sportowymi, tytułami laureatów bądź finalistów konkursów organizowanych przez Śląskiego Kuratora Oświaty lub innych konkursów na szczeblu krajowym bądź wojewódzkim, oraz wybitnymi osiągnięciami artystycznymi i językowymi.
W 2024 r. do Urzędu Miejskiego wpłynęły 199 wniosków o przyznanie nagrody Prezydenta Bytomia. Wyróżniono uczniów i absolwentów szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych. Łącznie przyznano 107 nagród finansowych, których łączna wartość wyniosła 53 500,00 zł. Każdy laureat otrzymał nagrodę w wysokości 500 zł.
Wręczenie Nagród Prezydenta Bytomia dla dzieci i młodzieży odbyło się 28 października 2024 r. o godz. 16:00 w Państwowych Szkołach Budownictwa – Zespole Szkół im. Powstańców Śląskich w Bytomiu. Na uroczystość zaproszeni byli laureaci nagrody, ich rodzice, władze miasta, przedstawiciele Kuratorium Oświaty, posłowie oraz dyrektorzy szkół. Część artystyczna została przygotowana przez Orkiestrę Dętą Państwowych Szkół Budownictwa pod przewodnictwem Pana Michała Hańderka, Mażoretki Charms pod kierunkiem Pani Patrycji Wojtaszek oraz zespół PSBand.

Nagrody i odznaczenia dla nauczycieli

W roku 2024 z okazji Dnia Edukacji Narodowej Prezydent Miasta Bytomia wyróżnił swoją nagrodą 88 dyrektorów i nauczycieli, za ich dotychczasowy wkład pracy w rozwój oświaty w mieście oraz posiadany indywidualny dorobek w pracy pedagogicznej.

Edukacja osób dorosłych

W 2024 roku Bytomski Uniwersytet Trzeciego Wieku rozpoczął działalność przy Wydziale Zdrowia Publicznego w Bytomiu – Śląskiego Uniwersytetu Medycznego po przeniesieniu z Młodzieżowego Domu Kultury nr 1.
Bytomski Uniwersytet Trzeciego Wieku prowadzi działalność edukacyjną, artystyczną i kulturalną oraz społeczną. W BUTW zapisanych jest 694 słuchaczy.

Działalność edukacyjna Bytomskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w 2024 roku:

• Liczba wykładów otwartych – 7
• Liczba cykli wykładów tematycznych – 5
• Liczba spotkań informacyjno-edukacyjnych – 1
• Lektoraty języków obcych: (jakie języki obce, liczba grup oraz liczba uczestników)
- język angielski – 15 grup, 194 osoby,
- język niemiecki – 4 grupy, 45 osób,
- język rosyjski – 2 grupy, 32 osoby,
- język włoski – 4 grupy, 60 osób,
- język hiszpański – 2 grupy, 24 osoby,
• Zajęcia warsztatowe (liczba warsztatów oraz liczba uczestników)
- warsztaty które odbywały się raz w tygodniu:
– warsztaty fotograficzne – 16 osób,
– warsztaty plastyczne – 2 grupy, 30 osób,
– warsztaty rękodzieła artystycznego – 16 osób,
– warsztaty, które odbywały się raz w miesiącu:
– warsztaty kulinarne – 3 grupy, 40 osób,
– akademia wina – 4 grupy, 48 osób.

W Bytomskim Ośrodku Edukacji 76 osób brało udział w kwalifikacyjnym kursie zawodowym „Projektowanie i wytwarzanie wyrobów odzieżowych w zawodzie krawiec".

Niepubliczne placówki oświatowe
W ewidencji szkół i placówek niepublicznych Miasta Bytomia pod koniec 2024 r. zarejestrowanych było 45 placówek oświatowych (nie licząc szkół wyższych).
Z dotacji skorzystało 30 placówek, otrzymując łącznie 44 987 080,98 zł.

Szkolnictwo artystyczne
Szkolnictwo artystyczne w Bytomiu wzbogaca miejską ofertę edukacyjną i kulturalną. Aktywność kadry pedagogicznej i uczniów tych szkół niezwykle pozytywnie wpływa, na jakość oferty edukacyjnej i życie kulturalne w mieście.

Wydział Teatru Tańca w Bytomiu Akademii Sztuk Teatralnych w Krakowie
Rok 2024 był bogaty w różnorodne przedsięwzięcia edukacyjno-artystyczne. Wprowadzono nową formułę spektaklu dyplomowego, która łączy kompetencje aktorskie i taneczne w jednym przedstawieniu. Spektakl „WORK ON IT! " powstał w tandemie twórczym choreografki Anny Krysiak (związanej wcześniej ze Śląskim Teatrem Tańca działającym w Bytomiu) i reżysera, aktora i dramaturga Tomasza Cymermana. Łącznie spektakl zagrany został 15 razy dla ok. 1200 widzów w bytomskim Teatrze Rozbark, podczas Festiwalu Szkół Teatralnych w Łodzi, we Wrocławiu, Krakowie i na międzynarodowym Festiwalu BOSKA KOMEDIA.

Poza eksploatacją spektaklu dyplomowego, bytomska filia AST zorganizowała min. prezentacje „Bajki" dla dzieci – pokazu przygotowanego w ramach współpracy z Miastem Bytom i miejskimi obchodami Dnia Dziecka, pokazy pracy egzaminacyjnej Trylogia królewska Miry Mańki oraz konferencję naukową MONO/DUO/EKO. Program konferencji poza wystąpieniami prelegentów został wzbogacony o prezentacje projektów studenckich AST, powstałych w ramach przedmiotu Laboratorium Inspiracji i Innowacji Twórczych (LIIT).
W roku 2024 Wydział Teatru Tańca:
• dołączył do projektu Beyond Front@: Brigding periphery project, w ramach którego w czerwcu odbył się wyjazd studentów IV roku do Chorwacji. Podczas wydarzenia w Zagrzebiu połączonego z międzynarodowym Dance Week Festival, zaprezentowaliśmy pokaz „Miękkiej ciemności",
• współtworzył projekt „Bytom and Novi Sad mirror with sound – work in progres" z serbską grupą artystyczną Alice in Wonderband i Teatrem Rozbark, w ramach którego zorganizowano w teatrze pokaz body percussion „Bytom and Novi Sad: mirror with sound",
• kontynuował współpracę międzynarodową z Pekińską Akademią Tańca (BDA), dzięki czemu w AST gościli reprezentanci Pekińskiej Akademii Tańca,
• został członkiem – założycielem World Dance Education Alliance pośród 18 innych instytucji reprezentujących świat tanecznej/teatralnej edukacji akademickiej. Obecnie do Alliance przystąpiło 70 instytucji z całego świata; Europy, Azji, Afryki, obydwu Ameryk i Oceanii. Głównym celem WDEA jest promowanie globalnej integracji i rozwoju tanecznej edukacji w duchu otwartości i różnorodności, wspólne podnoszenie jakości tanecznej edukacji poprzez wzmacnianie współpracy i innowacji, wspieranie różnorodności kulturowej, poprzez zachowanie i promowanie poszczególnych kultur tanecznych.

Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna Pierwszego i Drugiego stopnia imienia Fryderyka Chopina
(placówka artystyczna podlegająca Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego)
W roku 2024 uczniowie bytomskiej szkoły muzycznej uczestniczyli, odnosząc sukcesy, w wielu konkursach muzycznych o zasięgu regionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym. Wydarzenia te miały miejsce w miastach takich jak Jastrzębie Zdrój, Jaworzno, Łódź, Berlin, Praga, Olkusz, Katowice, Gdańsk, Poznań, Dąbrowa Górnicza, Kraków, Warszawa oraz w innych lokalizacjach.
Za swoje osiągnięcia uczniowie otrzymali liczne stypendia, w tym: Ministra Kultury i Dziedzictwa

Narodowego, Prezesa Rady Ministrów, Nagrody Prezydenta Bytomia oraz Młodzieżową Nagrodę Prezydenta Bytomia w dziedzinie kultury – WENA 2024. Ponadto uczniowie szkoły aktywnie uczestniczyli w licznych koncertach i występach organizowanych na rzecz mieszkańców Bytomia. Do najważniejszych wydarzeń należy udział w obchodach 770-lecia miasta Bytomia, podczas których Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. F. Chopina w Bytomiu dedykowała miastu koncert „Oratorium. Bytom 770" – występ uczniów, nauczycieli i absolwentów szkoły. Szkoła zorganizowała liczne koncerty i oprawy uroczystości miejskich, w tym: koncert walentynkowy „Przeciw Przemocy", koncert z okazji Święta Konstytucji 3 Maja, koncert podczas konferencji „Zdrowa Bytomianka", a także oprawę muzyczną uroczystości wręczenia stypendiów Prezesa Rady Ministrów, która odbyła się w Sali koncertowej szkoły oraz zakończenia roku szkolnego 2023/2024 zorganizowaną przez Kuratorium Oświaty. W 2024 roku szkoła zorganizowała również liczne koncerty w ramach swojej działalności, w tym: Koncert pedagogów z udziałem Ukraińskiej Orkiestry Symfonicznej NADIIA, Jesienny Koncert Gitarowy „Barwy i Nastroje", koncert „Źródła" w wykonaniu Polskiej Młodzieżowej Orkiestry Symfonicznej. Szkoła współpracuje z miejscowymi ośrodkami kultury m.in. Operą Śląską, gdzie przygotowuje oprawy muzyczne na Salonik Poezji i Muzyki Anny Dymnej, Muzeum Górnośląskim, Pałacem Tiele-Wincklerów w Miechowicach. Jak co roku szkoła zorganizowała cykle koncertów: „Muzyczna dla Bytomia", „Muzyczna Dzieciom" oraz „Koncerty dla przedszkolaków".

Ogólnokształcąca Szkoła Baletowa im. Ludomira Różyckiego w Bytomiu

(placówka artystyczna podlegająca Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego)

Ogólnokształcąca Szkoła Baletowa imienia Ludomira Różyckiego w Bytomiu jest jedną z pięciu tego typu szkół w Polsce. Aktualnie remontowana jest nowa siedziba szkoły przy ul. Chorzowskiej 22. Otwarcie nowego internatu OSB jest przewidziane w 2025 roku.

W roku 2024 uczniowie bytomskiej szkoły baletowej odnosili sukcesy w zakresie zawodowym i ogólnokształcącym:

- III miejsce na XXIII Ogólnopolskim Konkursie Tańca im. W. Wiesiołłowskiego w Gdańsku, Młodzieżowa Nagroda Prezydenta Bytomia w dziedzinie kultury WENA 2024;
- II miejsce w grupie młodszej na XIII Międzynarodowym Konkursie Choreograficznym Uczniów Szkół Baletowych im. Bożeny Kociołkowskiej;
- III miejsce ex aequo w grupie młodszej na XIII Międzynarodowym Konkursie Choreograficznym Uczniów Szkół Baletowych im. Bożeny Kociołkowskiej;
- wyróżnienie na XIII Międzynarodowym Konkursie Choreograficznym Uczniów Szkół Baletowych im. Bożeny Kociołkowskiej;
- Nagroda Fundacji im. Zygmunta Zaleskiego podczas XIII Międzynarodowego Konkursu Choreograficznego Uczniów Szkół Baletowych im. Bożeny Kociołkowskiej;
- Nagroda Dyrektora Międzynarodowego Festiwalu Tańca im. Olgi Sawickiej w Lądku – Zdroju podczas XIII Międzynarodowego Konkursu Choreograficznego Uczniów Szkół Baletowych im. Bożeny Kociołkowskiej;
- Nagroda specjalna pani Senator RP Haliny Biedy podczas XIII Międzynarodowego Konkursu Choreograficznego Uczniów Szkół Baletowych im. Bożeny Kociołkowskiej;
- Stypendium Prezesa Rady Ministrów.

We współpracy Szkoły z choreografką i reżyserką Kariną Elver – solistką Królewskiego Teatru w Kopenhadze powstał spektakl„ Calineczka", który jest w repertuarze Opery Śląskiej (premiera 10 stycznia 2025 r.).

Uczniowie uczestniczyli w międzynarodowym polsko – japońskim projekcie edukacyjnym Wiesława Dudka „Młody Duch Tańca". Szkoła wzięła udział w Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży. Celem projektu była wymiana doświadczeń i współpraca polsko-niemiecka, która zaowocowała organizacją koncertu z udziałem uczniów Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej im. F. Chopina oraz Kreismusikschule Heinsberg z Erkelenz.

W ramach współpracy międzynarodowej, zorganizowano także koncert muzyki pasyjnej we współpracy z Uniwersytetem Ostrawskim, który odbył się w kościele Mariackim w Bytomiu. Projekt obejmował występ Polskiej Młodzieżowej Orkiestry Symfonicznej oraz solistów z obu krajów.

Ponadto szkoła jest inicjatorem, organizatorem oraz gościem wielu wydarzeń, takich jak:

- W 2024 r. – „Bytom tańcem stoi" – 7 wydarzeń w 77-lecie istnienia Szkoły Baletowej dla 770-lecia Miasta Bytom,
- Gale Baletowe z okazji Międzynarodowego Dnia Tańca,
- Koncerty szkolne: Bożonarodzeniowy, Wiosenny z udziałem dyplomantów, Końcoworoczny,
- Ogólnopolskie Warsztaty dla Akompaniatorów oraz Ogólnopolskie Warsztaty dla nauczycieli tańca.

Szkolnictwo wyższe

Szkolnictwo wyższe w mieście przyczynia się

do zwiększenia zainteresowania miastem osób młodych rozpoczynających swoją karierę edukacyjną i zawodową.

Akademia Sztuk Teatralnych imienia Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie Zamiejscowy Wydział Teatru Tańca w Bytomiu
(placówka publiczna działająca na terenie Bytomia od 2008 roku)
Powstały ponad 15 lat temu Wydział Teatru Tańca w Bytomiu Akademii Sztuk Teatralnych im. St. Wyspiańskiego w Krakowie kształci artystów w unikalnej specjalizacji – aktor teatru tańca. Program studiów zakłada interdyscyplinarną edukację w zakresie aktorstwa, tańca, teorii oraz historii teatru i tańca, antropologii, wiedzy o sztuce, filozofii, estetyki, muzyki, anatomii, biomechaniki, nowych mediów, improwizacji, reżyserii i kompozycji. Na dzień 31 grudnia 2024 roku w Wydziale kształciło się 96 studentów. W roku akademickim 2023/2024 Władzami Wydziału byli:
Dziekan: dr hab. Monika Jakowczuk, prof. AST
Prodziekan: dr Eryk Makohon
Od roku akademickiego 2024/2025 Władzami Wydziału są:
Dziekan: dr hab. Przemysław Kania, prof. AST
Prodziekan: dr Sylwia Hefczyńska-Lewandowska

Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach Wydział Zdrowia Publicznego w Bytomiu
(placówka publiczna, działająca na terenie Bytomia od 2001 roku)
W ramach Wydziału prowadzone są studia na niżej wymienionych kierunkach:
- BHP – ochrona zdrowia pracujących – pierwszego stopnia w systemie stacjonarnym,
- Dietetyka – pierwszego i drugiego stopnia w systemie stacjonarnym i niestacjonarnym,
- Koordynator medyczny – pierwszego stopnia w systemie stacjonarnym,
- Zarządzanie ryzykiem zdrowotnym – pierwszego i drugiego stopnia w systemie stacjonarnym,
- Zdrowie publiczne – pierwszego stopnia w systemie stacjonarnym i niestacjonarnym,
- Zdrowie publiczne – drugiego stopnia w systemie stacjonarnym.

W Wydziale Zdrowia Publicznego w Bytomiu na dzień 31 grudnia 2024 roku kształciło się 634 studentów.

3.3 Ochrona zdrowia

W 2024 roku dla mieszkańców Bytomia usługi medyczne świadczyły placówki lecznictwa zamkniętego oraz ambulatoryjnego.

Infografika 7: Placówki świadczące usługi medyczne

W ramach lecznictwa zamkniętego na terenie Bytomia funkcjonowały 3 szpitale:
· **Szpital Specjalistyczny Nr 1**
przy ul. Żeromskiego 7,
· **Szpital Specjalistyczny Nr 2**
przy ul. Batorego 15,
· **Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 4**
przy al. Legionów 10.

W ramach lecznictwa ambulatoryjnego usługi medyczne zapewniało:

43 podmiotów prowadzących poradnie/gabinety podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej,
22 gabinetów i praktyk stomatologicznych.

W mieście działało 43 aptek ogólnodostępnych, w tym 2 apteki działające całą dobę.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Tabela 21: Wybrane dane dotyczące funkcjonowania bytomskich szpitali w latach 2019-2024

L.p.	Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2019 r.	Stan na 31.12.2020 r.	Stan na 31.12.2021 r.	Stan na 31.12.2022 r.	Stan na 31.12.2023 r.	Stan na 31.12.2024 r.
1.	Liczba oddziałów szpitalnych	31	28	34	33	28	35
2.	Liczba oddziałów klinicznych	5	7	6	7	7	6
3.	Liczba łóżek szpitalnych ogółem	1196	1110	1038	852	947	962
4.	Łączna liczba przyjętych do szpitali pacjentów	78,4 tys.	50 tys.	60 tys.	36 tys.	35 tys.	38 tys.
5.	Średni czas pobytu pacjenta w szpitalu (w dniach):						
	– Szpital Specjalistyczny nr 1	9	10	9	9	9,17	8
	– Szpital Specjalistyczny nr 2	5,6	5,7	5	5	5,32	6
	– Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 4	7,2	6,6	8	7	5	6
6.	Liczba pracowników medycznych:						
	– lekarzy medycyny	584	606	484	536	555	543
	– lekarzy dentystów	2	1	1	1	1	1
	– pielęgniarek	780	787	762	747	756	753
	– położnych	123	121	130	136	127	123

7.	Liczba pracowników medycznych przypadających na 10 tys. mieszkańców:						
	– lekarze medycyny	41	43	35	40	42	42
	– lekarze dentyści	0	0	0	0	1	0
	– pielęgniarki	54	55	55	55	57	58
	– położne	8	8	9	10	10	10
8.	Ilość udzielonych porad specjalistycznych w poradniach przyszpitalnych ogółem:	264,4 tys.	181,2 tys.	196,2 tys.	351,5 tys.	219,9 tys.	197,2

Źródło: Opracowanie na podstawie danych bytomskich szpitali.

Infografika 8: Porady świadczone w poradniach ambulatoryjnej opieki specjalistycznej

W poradniach ambulatoryjnej opieki specjalistycznej udzielono

197,2 tys. porad

185,8 tys. dorosłym

11,3 tys. dzieciom

Z ogólnej liczby porad udzielonych dzieciom najwięcej dotyczyło
porad chirurgicznych (5,4 tys.),
neurologicznych i leczenia padaczek (2,0 tys.),
otolaryngologicznych (1,5 tys.).

Spośród porad udzielanych dorosłym największa ich liczba, podobnie jak w latach poprzednich, obejmowała
porady chirurgiczne (29,2 tys.),
kardiologiczne (17,3 tys.),
urazowo-ortopedyczne (16,8 tys.)
okulistyczne (14,5 tys.).

Źródło: opracowanie na podstawie informacji Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Tabela 22: Liczba osób hospitalizowanych z powodu chorób społecznych i cywilizacyjnych w latach 2019 – 2024

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2019 r.	Stan na 31.12.2020 r.	Stan na 31.12.2021 r.	Stan na 31.12.2022 r.	Stan na 31.12.2023 r.	Stan na 31.12.2024 r.
Gruźlica	35	17	0	14	24	26
Cukrzyca	500	240	155	151	119	161
Nowotwory	4265	3880	3855	4474	4 216	4820
Choroby układu krążenia	5365	3419	3768	4119	4 622	5459
Nadciśnienie	317	118	135	410	191	291
Zawał	512	250	222	229	481	131
Choroby psychiczne i alkoholizm	638	723	692	803	822	824
Ogółem	11632	8647	8827	10200	10 475	11712

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych bytomskich szpitali.

Zdrowie Publiczne

W 2024 r. Bytomski Ośrodek Promocji Zdrowia w oparciu o cele Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 realizował następujące zadania:

1. Profilaktyka nadwagi i otyłości:

• edukacja na temat racjonalnego odżywiania skierowana do dzieci bytomskich szkół podstawowych z grupy ryzyka zachorowania na cukrzycę,

• gimnastyka usprawniająca dla młodych Bytomian z nadwagą oraz bytomskich seniorów z nadwagą; uruchomiono dwa dodatkowe punkty prowadzenia zajęć Bytom – Miechowice oraz Bytom – Stroszek (łącznie gimnastyka odbywa się w czterech dzielnicach Bytomia),

• zorganizowano szkolenie dla bytomskich seniorów z zakresy zasad prawidłowego żywienia w wieku starszym.

2. Diagnozowania stanu zdrowia osób starszych i edukacja w zakresie profilaktyki chorób układu krążenia, wzroku, słuchu oraz profilaktyki stopy cukrzycowej („Dzień Zdrowia i Urody").

3. Profilaktyka zdrowia psychicznego:

• edukacja z zakresu profilaktyki zdrowia psychicznego połączona ze szkoleniem z udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej dla nauczycieli, pracowników administracji i obsługi placówek oświatowych miasta Bytomia.

4. Profilaktyka uzależnień:

• edukacja z zakresu profilaktyki używania substancji psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze) dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych,

• edukacja z zakresu szkodliwości palenia papierosów i używania alkoholu,

• edukacja z instruktażem wykrywania zmian nowotworowych piersi i jąder.

Szpital Specjalistyczny nr 2 w Bytomiu realizował programy zdrowotne finansowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia, tj.:

• „Program profilaktyki raka piersi" – w dwóch etapach: podstawowym i pogłębionej diagnostyki,

• „Program profilaktyki raka szyjki macicy" – w dwóch etapach: diagnostycznym oraz diagnostyki pogłębionej.

Zadania z zakresu zdrowia publicznego zgodne z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Bytomiu na 2024 rok.

W zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień przeprowadzono postępowanie konkursowe na realizację przedmiotowych zadań, w wyniku którego przyznano dofinansowanie organizacjom pozarządowym i innym podmiotom niepublicznym, tj.: Bytomskiemu Centrum Kultury w Bytomiu, Bytomskiemu Stowarzyszeniu Rodzin Abstynenckich „Odrodzenie" w Bytomiu, Fundacji Diakonii im. Matki Ewy w Katowicach, Parafii Rzymskokatolickiej św. Jana Nepomucena w Bytomiu, Stowarzyszeniu Klub Abstynentów „Przyszłość" w Bytomiu, Stowarzyszeniu Pomocy Osobom Uzależnionym i Ich Rodzinom „IN VIA" w Bytomiu, Zgromadzeniu Służebnic Najświętszego Serca Jezusa – Region Polska w Bytomiu, Związkowi Harcerstwa Polskiego Hufiec Bytom w Bytomiu. Łącznie dla ww. organizacji w 2024 roku przekazano kwotę 254 640,00 złotych.

Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu, realizujące zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz narkomanii, w ramach swojej statutowej działalności:

• pracowało z osobami uzależnionymi, podczas sesji indywidualnych, grupowych, podczas konsultacji z osobami skierowanymi przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bytomiu oraz klientami izby wytrzeźwień (ogółem skorzystało 527 osób);

• pracowało z członkami rodzin z problemem uzależnień podczas sesji indywidualnych i grupowych (ogółem skorzystało 314 osób);

• prowadziło szkolenia dla osób zajmujących się pracą z osobami uzależnionymi (skorzystało 15 osób);

• zorganizowało konkurs multimedialny dla dzieci z bytomskich szkół propagujący wiedzę na temat HIV/AIDS pod nazwą „Wiem, Nie boję się, Akceptuję", w którym udział wzięło 75 osób;

• prowadziło zajęcia profilaktyczne o tematyce uzależnień od alkoholu, narkotyków, nikotyny, uzależnień behawioralnych dla uczniów szkół podstawowych i średnich (ogółem skorzystało 2 057 osób);

• prowadziło punkt konsultacyjny, w którym 76 osobom udzielono porad prawnych;

• uczestniczyło w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego w Bytomiu oraz grup diagnostyczno – pomocowych.

• w ramach współpracy z Komendą Miejską Policji w Bytomiu realizowało program profilaktyczny dla uczniów bytomskich szkół (ogółem 10 spotkań).

Z usług Izby Wytrzeźwień, funkcjonującej w strukturze Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu w 2024 r. skorzystało 3 947 osób, w tym 2 588 mieszkańców Bytomia.

Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom współpracowało również ze Stowarzyszeniem IN VIA i objęło opieką oraz wsparciem psychologicznym dzieci i młodzież z obszaru Bytomia. Współpraca obejmowała najem pomieszczeń w ramach projektu Fred goes net – program profilaktyki selektywnej dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin.

3.4 Bezpieczeństwo sanitarne miasta i działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej

Zadaniem Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest czuwanie nad bezpieczeństwem sanitarno – epidemiologicznym mieszkańców. Prowadzenie systematycznych badań oraz dokonywanie okresowych ocen stanu sanitarnego umożliwia monitorowanie sytuacji epidemiologicznej i sanitarnej oraz podejmowanie niezbędnych działań interwencyjnych. Ponadto, Inspekcja Sanitarna podejmuje działania mające na celu pobudzanie aktywności społecznej na rzecz własnego zdrowia, inicjowanie i wytyczanie kierunków przedsięwzięć zmierzających do zaznajomienia społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, popularyzowanie zasad higieny i racjonalnego odżywiania oraz zapobiegania chorobom zakaźnym.
Liczbę prowadzonych kontroli, wydanych decyzji i nałożonych mandatów w latach 2020-2024 przedstawia poniższe zestawienie.

Ogółem wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom na terenie miasta Bytomia oceniono jako przydatną do spożycia.

W 2024 roku na terenie miasta czynnych było 6 pływalni opartych na wodzie wodociągowej (w tym 5 krytych i 1 odkryta). W ramach kontroli urzędowych jakości wody w pływalniach, przeprowadzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu, pobrano i przebadano pod względem fizykochemicznym i bakteriologicznym 25 próbek wody. Ponadto, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez zarządców obiektów, kontroli wewnętrznej jakości wody na pływalniach. W 2024 roku liczba raportowanych próbek wody wynosiła 244. W każdym przypadku stwierdzenia niespełnienia wymagań zarządcy obiektów podejmowali

Infografika 9: Kontrole przeprowadzone na terenie Bytomia przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w latach 2020–2024

Wyszczególnienie	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Liczba kontroli	**1 239**	**1 382**	**2 005**	**2 204**	**2 122**
Liczba wydanych decyzji ogółem, w tym:	595	583	357	411	360
– decyzje stwierdzające choroby zawodowe	25	7	16	15	26
Liczba nałożonych mandatów karnych	35	55	77	85	62

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Bytomiu

Łącznie na terenie miasta w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia, pobrano i przebadano 42 próbki wody. Ponadto, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez podmioty odpowiedzialne za dostarczanie wody, kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia. W 2024 roku liczba raportowanych próbek wody wynosiła 260. Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrycznych oraz zalecanych zakresów wartości stwierdzono w 3 próbkach wody (niestanowiące potencjalnego zagrożenia dla zdrowia – podwyższona wartość mętności i ogólnej liczby mikroorganizmów w 22±2oC). Przeprowadzone powtórne badania nie wykazały przekroczeń dla wyżej wymienionych parametrów. na bieżąco stosowne działania naprawcze. W związku z powyższym stwierdza się, że eksploatacja pływalni w Szkole Podstawowej nr 45, ul. Karpacka 27; Szkole Podstawowej nr 54, ul. Reptowska 86; Przedszkolu Miejskim nr 10, ul. Strzelców Bytomskich 152 oraz OSIR ul. Parkowa 1; Stowarzyszenie Centrum Działalności Podwodnej Nurek Bytom, ul. Chorzowska 28 była prowadzona w sposób odpowiadający wymaganiom a w przypadku pływalni OSIR, ul. Wrocławska w sposób odpowiadający wymaganiom, z nieprawidłowościami (pomimo podejmowanych przez zarządcę pływalni działań naprawczych stężenie chloroformu i ∑THM utrzymywało się na podwyższonym poziomie).
W zakresie obecności bakterii Legionella skontrolowano jakość ciepłej wody w 12 obiektach (pobrano 101 próbek wody, w tym zakwestionowano – 40).

Skolonizowanie sieci przez pałeczki Legionella sp. stwierdzono w 4 obiektach – Szpital Specjalistyczny nr 2, ul. Batorego 15; Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 4, al. Legionów 10; Szpital Specjalistyczny nr 1, ul. Żeromskiego 7; Zakład Opiekuńczo – Leczniczy, ul. Krakowska 30. Wydano decyzje nakazującą podjęcie działań mających na celu zapewnienie właściwej jakości wody. Do końca 2024 r. sieć była nadal skolonizowana w Szpitalu Specjalistycznym nr 2, ul. Batorego 15 i prowadzone są prace naprawcze. W pozostałych obiektach decyzje zostały wykonane i nie stwierdzono skolonizowania sieci.

W okresie 12 miesięcy w 2024 roku pod nadzorem PPIS w Bytomiu objętych było 59 przedszkoli, w tym 13 niepublicznych. Przeprowadzono 65 kontroli, w placówkach przedszkolnych. Dla 2 przedszkoli wydano 2 decyzje administracyjne zmieniające termin wykonania zarządzeń decyzji wydanych w latach wcześniejszych. W 2024 roku odnotowano cztery wykonania w całości decyzji administracyjnych wydanych w latach wcześniejszych. W roku sprawozdawczym wydano 6 nowych, nakazowych decyzji administracyjnych na przedmiotowe placówki.
W tym samym czasie pod nadzorem PPIS w Bytomiu były 53 szkoły, w tym 27 szkół podstawowych, 3 szkoły policealne i 12 zespołów szkół, w tym 1 zespół specjalny, 5 LO, 2 technika oraz 3 szkoły specjalne i 1 szkoła branżowa, w których przeprowadzono łącznie 77 kontroli. W wyniku kontroli wydano 3 decyzje administracyjne nakazujące, a na wniosek stron wydano 14 decyzji zmieniających termin wykonania zarządzeń. W roku sprawozdawczym 4 placówki szkolne wykonały w całości decyzje wydane w latach wcześniejszych.

W 2024 roku sprawowano nadzór sanitarny nad 4 szpitalami na terenie Bytomia. Wszystkie szpitale skontrolowano i łącznie przeprowadzono 60 kontroli, w tym 5 kontroli sanitarnych kompleksowych, 5 kontroli tematycznych, 28 kontroli sprawdzających, 4 kontrole działalności zespołów kontroli zakażeń szpitalnych i 18 kontroli w związku z wystąpieniem ognisk zakażeń szpitalnych. W trakcie przeprowadzonych kontroli nieprawidłowości stwierdzono w 4 szpitalach. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami nałożono 1 mandat karny na kwotę 500 złotych i wydano 9 decyzji nakazujących.
Na wniosek stron PPIS w Bytomiu wydał 21 decyzji zmieniających termin wykonania zarządzeń ujętych w uprzednio wydanych decyzjach oraz 1 decyzję uchylającą. Stan sanitarno – higieniczny szpitali wymaga w dalszym ciągu poprawy poprzez bieżącą realizację obowiązków nałożonych w wydanych decyzjach w celu zapewnienia właściwego stanu sanitarno – technicznego oraz dostosowania pomieszczeń do wymagań określonych w obowiązujących przepisach prawnych. W 2024 roku w szpitalach na terenie Bytomia wystąpiło 21 ognisk zakażeń szpitalnych, w tym w Szpitalu Specjalistycznym Nr 2 w Bytomiu – 9 ognisk, w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 4 – 9 ognisk, w SP ZOZ Szpitalu Specjalistycznym Nr 1 – 3 ogniska. Ponadto w 2024 roku PPIS w Bytomiu rozpatrzył 3 interwencje dotyczące szpitali. Na terenie miasta Bytomia przeprowadzono również 6 kontroli zapleczy szpitalnych w Szpitalu Aresztu Śledczego w Bytomiu przy ul. Wrocławskiej 4, w Szpitalu Specjalistycznym nr 2 w Bytomiu przy ul. Batorego 15, w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 4 w Bytomiu przy Al. Legionów 10, w Szpitalu Specjalistycznym Nr 1 w Bytomiu przy ul. Stefana Żeromskiego 7 oraz w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Szpitalu Specjalistycznym nr 1 w Bytomiu przy Al. Legionów 49. W trakcie przeprowadzonych kontroli nieprawidłowości stwierdzono w 2 szpitalach, wobec czego wszczęto postępowania administracyjne i wydano decyzje nakazujące.

Nadzorem Inspekcji Sanitarnej objęte były również zakłady branży spożywczej, zakłady materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (1 514). W 2024 roku przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu skontrolowali 765 zakładów ww. branży, w których przeprowadzono łącznie 1 183 kontrole. Wydano łącznie 214 decyzji administracyjnych. W związku ze stwierdzeniem złego stanu sanitarno – technicznego, w 2024 roku PPIS w Bytomiu wydał 47 decyzji nakazujących. Za stwierdzone uchybienia w zakresie stanu sanitarno – higienicznego nałożono 50 mandatów karnych na łączną kwotę 12 850 złotych. Analizując wydane w 2024 roku dla zakładów żywnościowo – żywieniowych decyzje administracyjne stwierdzono, że stan sanitarno – techniczny ww. zakładów, w porównaniu do roku ubiegłego, uległ polepszeniu, jak również stan sanitarno – higieniczny.

W ramach prowadzonego nadzoru nad warunkami pracy na terenie miasta Bytom skontrolowano 87 zakładów, w których przeprowadzono 102 kontrole. W 21 zakładach stwierdzono nieprawidłowości.
W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości wydanych zostało 20 decyzji administracyjnych nakazujących. Ponadto na wniosek stron wydano 18 decyzji zmieniających termin wykonania nakazów wcześniej wydanych decyzji i 1 decyzję uchylającą wykonanie nakazów w związku z zakończeniem działalności produkcyjnej oraz 1 decyzję umarzającą postępowanie administracyj-

ne w związku z wykonaniem stwierdzonych nieprawidłowości przed wydaniem decyzji. Na koniec 2024 roku w 4 zakładach pracy stwierdzono występowanie przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy tj. hałas, pyły, mikroklimat gorący. Ponadto w związku ze zgłoszonymi wnioskami o interwencję przeprowadzono 14 kontroli, 8 kontroli wykazało nieprawidłowości i zostało wydanych 5 decyzji nakazujących.
W ramach prowadzonego nadzoru nad chemikaliami i produktami kosmetycznymi przeprowadzono 27 kontroli (w tym 3 kontrole interwencyjne) w obiektach wprowadzających do obrotu chemikalia, produkty biobójcze, detergenty, produkty kosmetyczne. W 2 obiektach stwierdzono nieprawidłowości, które dotyczyły:
• Nieprawidłowo oznakowanych produktów kosmetycznych ze względu na brak nr partii lub oznaczenia pozwalającego na jednoznaczną identyfikacje produktu oraz ze względu na obecność substancji zakazanych i brak na opakowaniu jakiejkolwiek tzw. „daty minimalnej trwałości", wobec czego wydano decyzję administracyjną nakazującą wstrzymania nieprawidłowo oznakowanych produktów kosmetycznych i wycofania ich z obrotu. Ponadto nałożono administracyjną karę pieniężną w wysokości 2 500 zł.
• Wprowadzanego do obrotu detergentu klasyfikowanego jako stwarzający zagrożenie dla zdrowia, który nie posiadał oznakowania w języku polskim zgodnego z aktualnym stanem prawnym, a informacje zawarte na etykiecie detergentu były niespójne z treścią karty charakterystyki, wobec czego wydano decyzję administracyjną nakazującą wycofanie z obrotu przedmiotowego detergentu do czasu prawidłowego oznakowania.

W ramach bieżącego nadzoru nad środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi prowadzono weryfikację stron internetowych oferujących w sprzedaży środki zastępcze, w tym produkty zawierające substancje kwas ibotenowy i muscymol w postaci muchomora czerwonego. Nie stwierdzono obiektów, w których są wytwarzane lub wprowadzane do obrotu środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne.

W trakcie trwania roku 2024 skontrolowano 196 zakładów użyteczności publicznej, w których łącznie przeprowadzono 207 kontroli sanitarnych. Za stwierdzone uchybienia i nieprawidłowości nałożono 2 mandaty karne na łączną kwotę 450 złotych. W przypadku złego stanu sanitarno – technicznego wydano 9 decyzji administracyjnych.

W 2024 roku PPIS w Bytomiu rozpatrzył 48 interwencji (skarg mieszkańców). Największa grupa zgłoszonych spraw dotyczyła uciążliwych lokatorów, którzy poprzez niewłaściwe użytkowanie lokali mieszkalnych stwarzali korzystne warunki do namnażania się insektów i gryzoni oraz powodowali uciążliwości zapachowe dla pozostałych lokatorów budynków mieszkalnych. Kolejną dużą grupę stanowiły interwencje dotyczące złego stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej takich jak zakłady fryzjerskie, zakłady kosmetyczne. Zgłoszenia dotyczyły używania podczas świadczenia usług brudnych narzędzi, braku właściwej dezynfekcji stosowanych narzędzi czy braku sterylnych narzędzi używanych podczas wykonywania usług z naruszeniem ciągłości tkanek. Dużą grupę stanowiły sprawy związane ze złym stanem sanitarnym części wspólnych dla lokatorów budynków mieszkalnych i związanych z tym zalegającymi odpadami komunalnymi oraz pojawieniem się gryzoni, insektów czy gołębi, które zanieczyszczały odchodami strychy, parapety i balkony.

3.5 Pomoc społeczna

Świadczenia pomocy społecznej

Świadczenia z zakresu pomocy społecznej (w ramach zadań własnych gminy i zleconych z zakresu administracji rządowej oraz zadań powiatu – własnych i z zakresu administracji rządowej) realizował Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu. W 2024 roku pomocą społeczną zostało objętych 3 896 osób. Udzielono pomocy pieniężnej i niepieniężnej 2 775 rodzinom, liczącym łącznie 4 901 osób. Wydano 12 140 decyzji administracyjnych. Pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej udzielono 1 020 rodzinom.

W ramach zadań własnych gminy, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie udzielił 359 484 świadczeń na takie formy pomocy, jak:

- zasiłki stałe,
- zasiłki: okresowe, celowe,
- posiłki, w tym dożywianie dzieci w szkołach, pomoc w formie gorącego posiłku w barze oraz noclegowni,
- usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- umieszczenie w domach pomocy społecznej,
- pobyt i posiłek w dziennych domach pomocy,
- pobyt w mieszkaniach treningowych i wspomaganych,
- sprawianie pogrzebów.

W ramach zadań własnych powiatu dla 11 rodzin przyznano świadczenia pieniężne i niepieniężne dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej.

Ze środków administracji rządowej na zadania zlecone gminie udzielono 1 654 świadczenia na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz wynagrodzenie opiekuna za sprawowanie opieki.

Tabela 23: Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia oraz liczba wypłaconych świadczeń w ramach pomocy społecznej w latach 2020 – 2024

LP.	Wyszczególnienie		2020	2021	2022	2023	2024
1.	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia		5203	4 526	4 161	3 990	3 896
2.	Liczba świadczeń	Zadania własne gminy	421 845	414 881	418 580	399 038	359 484
		Zadania własne powiatu	19	30	31	34	35
		Zadania zlecone gminie	2699	2324	2070	1 569	1 654
		Zadania zlecone powiatu	0	0	6	2	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu.

Infografika 10: Wartość świadczeń wypłaconych w 2024 r.

Spośród wypłaconych w 2024 roku świadczeń na podstawie ustawy o pomocy społecznej najwięcej środków finansowych przeznaczono na realizację następujących zadań:

- odpłatność za pobyt w DPS – 17 043 325,01 złotych,
- zasiłki stałe – 6 810 839,53 złotych,
- zasiłki okresowe – 3 189 322,59 złotych,
- zasiłki celowe – 1 652 873,21 złotych,
  w tym zasiłek celowy na posiłek (w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu") – 1 386 260,00 złotych,
- **posiłek ogółem 3 922 211,90 złotych,** w tym dożywianie dzieci w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu" – 770 636,60 złotych,
- usługi opiekuńcze – 1 603 872,65 złotych,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne – 610 501,97 złotych.

Źródło: dane MOPR w Bytomiu

Świadczenia rodzinne i alimentacyjne

W roku 2024 Dział Świadczeń Rodzinnych MOPR odnotował wpływ 4 332 wniosków wraz z kompletem dokumentów, w tym:

- 330 wniosków o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka,
- 2 041 wniosków o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego,
- 1 224 wnioski o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego,
- 208 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego,
- 183 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego na zasadach od 01.01.2024 r.,
- 7 wniosków o ustalenie prawa do zasiłku opiekuńczego,
- 322 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego,
- 17 wniosków o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia wynikającego z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem".

W 2024 roku w wyniku prowadzonych postępowań wydano łącznie 7 564 decyzje administracyjne, w tym decyzje:

- ustalające uprawnienia do świadczeń,
- wydane w związku z nabyciem uprawnień do dodatków do przyznanego zasiłku rodzinnego,
- w związku ze zmianą sytuacji rodzinnej lub finansowej świadczeniobiorców,
- na podstawie ustawy z dnia 19 grudnia 2023 roku o szczególnych rozwiązaniach służących zachowaniu ważności niektórych orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2023 r. poz. 2768),
- wydane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44, z późn. zm.),
- ustalające świadczenia nienależnie pobrane i ulgi w spłacie.

W Dziale Świadczeń Alimentacyjnych i Dochodzenia Należności od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku odnotowano wpływ 1 007 wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wydano 923 decyzje administracyjne, w tym:

- 860 decyzji przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 47 decyzji odmawiających prawo do świadczeń,
- 16 decyzji umarzających postępowanie w sprawie ustalenia prawa do świadczeń,
- 79 spraw pozostawiono wnioski bez rozpatrzenia.

Ponadto, wobec dłużników alimentacyjnych w roku 2024 podjęto 2 807 czynności przewidzianych w ustawie z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, 195 z nich okazały się działaniami skutecznymi. Przeprowadzono 226 wywiadów z dłużnikami alimentacyjnymi i odebrano tyleż samo oświadczeń majątkowych. Zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji gospodarczej, dłużnicy alimentacyjni zostali zgłoszeni do krajowych biur gospodarczych, takich jak:

- KRD,
- ERIF,
- KBIG SA,
- BIG INFORMATOR,

Na dzień 31 grudnia 2024 roku liczba dłużników w wyżej wymienionych rejestrach wynosiła 3 053, z czego 2 895 stanowili dłużnicy funduszu alimentacyjnego (pozostała liczba dotyczy dłużników zaliczki alimentacyjnej).

W wyniku prowadzonych przez komorników sądowych postępowań egzekucyjnych w roku 2024 wyegzekwowano od dłużników alimentacyjnych 3 625 501,99 złotych. Powyższa kwota została podzielona zgodnie z wymogami ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zawartymi w art. 27.

Tabela 24: Liczba świadczeń wypłaconych w Bytomiu w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Zasiłki rodzinne	80 500	69 154	58 796	48 463	38 987
Dodatki do zasiłków rodzinnych	38 371	36 142	32 038	27 738	23 857
Świadczenia opiekuńcze, w tym zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne	57 023	57 699	57 414	57183	58 230
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	719	627	495	323	232
Specjalny zasiłek opiekuńczy	625	456	224	115	68
Zasiłki dla opiekunów	173	122	74	61	40
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	19 957	18 265	16 785	14 682	13 158
Świadczenia rodzicielskie	5 346	4 914	3 845	3 245	2 939
Świadczenia wychowawcze (500+)	289 596	287 413	118 083	52	61
Razem:	492 310	474 792	287 754	151 862	137 572

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu

Tabela 25: Kwota udzielonych świadczeń (w tysiącach złotych) wypłaconych w Bytomiu w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Zasiłki rodzinne	9 238,4	7 938,5	6 761	5 596	4 545
Dodatki do zasiłków rodzinnych	4 814,3	4 484,4	3 834	3 248	2 809
Świadczenia opiekuńcze, w tym zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne	24 190,1	26 654,2	28 678	33 156	41 769
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	719	627	495	323	232
Specjalny zasiłek opiekuńczy	387,5	282	139	71	42
Zasiłki dla opiekunów	106,7	75,6	46	38	24
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	8 193,4	7 534,8	6 880,1	6 113,7	5 867,50
Świadczenia rodzicielskie	4 888,2	4 375	3 470	2 924	2 685
Świadczenia wychowawcze (500+)	144 020	142 964,2	58 835	21	30
Razem:	196 557,6	194 936	109 138,1	51 490,7	58 003,50

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu

Ponadto, w ramach Rządowej tarczy energetycznej w roku 2024 przyjęto 735 wniosków o refundację podatku VAT za dostarczone paliwo gazowe.

Tabela 26: Świadczenia przyznane w roku 2024 w ramach Rządowej tarczy energetycznej

	Ilość wypłaconych świadczeń	Łączna kwota w złotych świadczeń
Refundacja podatku Vat za gaz	515	141

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu

Dodatki mieszkaniowe

W okresie od 2019 roku do 2024 roku złożono łącznie 22 416 wniosków o przyznanie dodatków mieszkaniowych. Liczba złożonych wniosków od 2019 roku sukcesywnie maleje, w 2024 roku wyniosła 3 597.

W 2024 roku na wypłatę dodatków mieszkaniowych wydatkowano kwotę 5,6 mln złotych. Dodatki mieszkaniowe wypłacone zostały wnioskodawcom zajmującym lokale w budynkach stanowiących mieszkaniowy zasób gminy w wysokości 1,7 mln złotych oraz pozostałym użytkownikom mieszkań w łącznej wysokości 3,8 mln złotych w budynkach:

- spółdzielni,
- zakładowych,
- wspólnot mieszkaniowych,
- prywatnych,
- domów jednorodzinnych.

Łączna kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2019 – 2024 wyniosła 29,6 mln złotych, z tego 9,3 mln złotych to dodatki w mieszkaniowym zasobie gminy.

Infografika 11: Liczba złożonych wniosków o przyznanie dodatków mieszkaniowych w latach 2020-2024

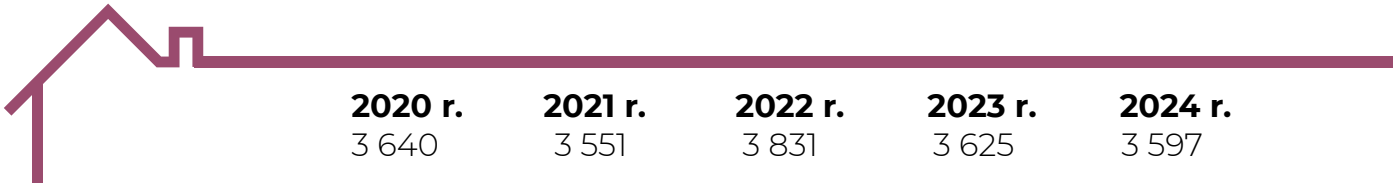

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu

Tabela 27: Wysokość wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2020-2024

Lp.	Wyszczególnienie	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
1.	Wysokość wypłaconych dodatków mieszkaniowych ogółem, w tym:	4 316,80 tys. zł	4 708,40 tys. zł	4 316,80 tys. zł	5 332,50 tys. zł	5 574,33 tys. zł
	– mieszkaniowy zasób gminy	1367,4 tys. zł	1 503,30 tys.zł	1367,4 tys. zł	1 615,42 tys. zł	1 733,72 tys. zł
2.	Średnia wysokość wypłaconego dodatku mieszkaniowego ogółem, w tym:	212,00 zł	241,94 zł	242,83 zł	265,22 zł	289,56 zł
	– mieszkaniowy zasób gminy	193,00 zł	228,57 zł	224,05 zł	245,62 zł	266,11 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu

Tabela 28: Pomoc materialna dla uczniów

Rok szkolny	Rodzaj świadczenia	Liczba złożonych wniosków	Liczba uczniów w wydanych decyzjach przyznających świadczenie	Ogółem liczba uczniów, którzy zrealizowali przyznane świadczenie	Łączna kwota wypłaconych świadczeń w zł
2022/2023	Stypendia szkolne	335	492	536	504 556,47
2023/2024	Stypendia szkolne	210	304	343	300 003,29
2023	Zasiłki szkolne	16	18	16	9 920,00
2024/2025	Stypendia szkolne	144	197	130	151 979,48
2024	Zasiłki szkolne	3	5	5	3 100,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu

Placówki pomocy społecznej w Bytomiu

Infografika 12: Placówki pomocy społecznej w Bytomiu

Na koniec 2024 roku w Bytomiu funkcjonowały następujące placówki pomocy społecznej:
4 domy pomocy społecznej, dysponujące 382 miejscami,
Środowiskowy Dom Samopomocy „Integracja", dysponujący 47 miejscami,
Bytomskie Centrum Wsparcia realizujące zadania w formie:
schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, dysponującego 58 miejscami,
3 dziennych domów pomocy, dysponujących 75 miejscami.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu

Standardy panujące w Noclegowni/Ogrzewalni dla bezdomnych

Placówki te zapewniają pomoc osobom bezdomnym znajdującym się w kryzysie. Noclegownia zapewnia schronienie maksymalnie 100 osobom, w tym 20 kobietom i 80 mężczyznom, natomiast Ogrzewalnia jest pomieszczeniem dla maksymalnie 40 osób. Z osobami bezdomnymi bezpośrednio pracuje pracownik socjalny zatrudniony na terenie Noclegowni. Podstawą udzielenia schronienia w Noclegowni były skierowania, wydane przez pracownika socjalnego. W 2024 roku udzielono schronienia 194 osobom bezdomnym, którym udzielono 26 005 świadczeń w formie noclegów, natomiast 101 osób skorzystało ze schronienia w Ogrzewalni, gdzie udzielono 3 003 świadczenia w formie schronienia. W okresie zimowym placówki są czynne w godzinach od 18:00 do 8:00 dnia następnego, jednak w razie spadku temperatur godziny funkcjonowania Noclegowni oraz Ogrzewalni mogą ulec

zmianie, aż do pobytu całodobowego. Osoby korzystające ze schronienia mogą skorzystać z jednego gorącego posiłku dziennie, dowożonego w jednorazowych opakowaniach w ramach porozumienia z Centrum Integracji Społecznej w Bytomiu. W 2024 roku wydano 20 045 posiłków na łączną kwotę 320 720 złotych.

Projekty współfinansowane przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Razem do celu

W 2024 roku rozpoczęto wdrażanie projektu pn. Razem do celu, realizowanego w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021 – 2027 (priorytet: FESL.07.00-Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, działanie: FESL.07.02-Aktywna integracja).

Głównym celem projektu jest aktywizacja społeczno-zawodowa uczestników projektu, czyli przywrócenie zdolności do zatrudnienia lub podjęcia innej formy aktywności społecznej. Ponadto, projekt ma na celu rozwinięcie lub wzmocnienie samodzielności życiowej i społecznej, a tym samym zapobieganie procesom ubóstwa, marginalizacji i wykluczenia społecznego.

Realizację projektu zaplanowano na okres od 1 grudnia 2024 r. do 30 listopada 2027 r. Na koniec grudnia zrekrutowano 31 osób (29 kobiet, 2 mężczyzn) wobec 120 planowanych do objęcia wsparciem w całym okresie realizacji projektu. Uczestnicy zostaną objęci intensywną pracą w Klubie Integracji Społecznej, zgodnie z wymaganym w konkursie standardem reintegracji społeczno-zawodowej. Będą uczestniczyli m.in. w zajęciach z psychologiem, doradcą zawodowym, prawnikiem, dietetykiem, informatykiem oraz pracownikiem socjalnym. Ponadto, w zależności od ustalonej indywidualnej ścieżki, będą mogli wziąć udział w kursach zawodowych i stażach. Łączna wartość projektu Razem do celu w całym okresie realizacji została zaplanowana na kwotę 1 880 577,36 zł, z czego dotacja UE ma wartość 1 786 548,49 zł (85%).

Centrum Wsparcia Rodziny – CWR I

W 2024 roku rozpoczęto wdrażanie projektu pn. Centrum Wsparcia Rodziny – CWR I, realizowanego w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021 – 2027 (priorytet: FESL.07.00-Fundusze Europejskie dla społeczeństwa, działanie: FESL.07.07 – Wsparcie rodziny, dzieci i młodzieży oraz deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej).

Celem projektu jest rozwój, podniesienie jakości oraz dostępności usług wsparcia dla rodzin, w tym rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych lub w kryzysie oraz dla dzieci powracających do rodzin biologicznych.

Realizację projektu zaplanowano na okres od 1 października 2024 r. do 30 września 2027 r. Projekt realizował Dział Pieczy Zastępczej i Asysty Rodzinnej, w którym sfinansowano 2 dodatkowe etaty asystentów rodziny i 4 etaty specjalistów (psycholog, pedagog, konsultanci). Na koniec grudnia zrekrutowano 158 osób u których zdiagnozowano problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz dzieci powracających do rodzin biologicznych z różnych form pieczy zastępczej (150 kobiet i 8 mężczyzn). Uczestnicy zostali objęci pracą asystentów rodziny oraz specjalistów, w tym psychologa i pedagoga. W kolejnych miesiącach uczestnicy i uczestniczki będą mogli skorzystać z treningów podnoszących kompetencje rodzicielskie oraz zajęć z innymi specjalistami. Ponadto, w ramach projektu wsparcie otrzymają również pracownicy realizujący zadania na rzecz osób objętych projektem poprzez udział w szkoleniach wzmacniających i podnoszących ich kompetencje oraz superwizji.

Łączna wartość projektu Centrum Wsparcia Rodziny – CWR I w całym okresie realizacji została zaplanowana na kwotę 3 422 400,00 zł, z czego dofinansowanie ma wartość 3 251 280,00 zł (85%). Na koniec grudnia 2024 r. wydatkowano kwotę 126 452,18 zł, w tym 117 044,30 zł z dofinansowania.

Projekt współfinansowany ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 w ramach Programu „Sprawiedliwość". Relacja ma MOC – profilaktyka przemocy domowej w Bytomiu

31 marca 2024 roku zakończono realizację projektu polegającego na testowaniu modelu profilaktyki przemocy domowej (modelu Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości). Projekt ten był wdrażany od 1 stycznia 2023 r. Działania skoncentrowane były w dzielnicy Stroszek i polegały na współpracy instytucji miejskich i innych podmiotów w reagowaniu na zagrożenie przemocą domową. Oprócz współpracy podmiotów zapewniono udział 49 par (98 osób) w działaniach polegających na wzmocnieniu relacji partnerskich w celu zapobiegania wystąpieniu przemocy. Natomiast w okresie od stycznia do marca 2024 r. udział w projekcie kontynuowało 45 rodzin. Działania merytoryczne realizowały dwie koordynatorki implementacji modelu (po jednej z Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Działu Pomocy Środowiskowej) oraz zespół pracowników socjalnych (3,25 etatu); koordynację całości zapewnił Dział Planowania, Koordynowania i Realizacji Projektów. Łączna wartość projektu to 1 330 305,00 zł, z czego 1 130 759,25 zł pochodzi z funduszy norweskich,

a 199 545,75 zł z budżetu państwa. Wkład własny nie był wymagany. W 2024 roku wydatkowano 319 536,90 zł.

Pozafinansowe formy wsparcia

W 2024 roku zrealizowano pozafinansowe formy wsparcia:

- Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021 – 2027 (FEPŻ) współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+), który jest bezpośrednim następcą Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Celem szczegółowym programu jest przeciwdziałanie deprywacji materialnej przez udzielanie pomocy żywnościowej lub podstawowej pomocy materialnej osobom najbardziej potrzebującym, w tym dzieciom, oraz zapewnienie środków towarzyszących wspierających ich włączenie społeczne. W 2024 roku realizowano Podprogram 2023 przy współpracy ze Śląskim Oddziałem Okręgowym PCK Katowice (jako Organizacji Partnerskiej Regionalnej) – Oddział Rejonowy PCK Bytom (jako Organizacji Partnerskiej Lokalnej). Osoby kwalifikowano do uzyskania wsparcia przez pracowników socjalnych MOPR. W ramach Podprogramu 2023, który zakończył się w grudniu 2024 r., spośród mieszkańców Bytomia do uzyskania pomocy skierowano 3 216 osób, które spełniały warunki do jej przyznania. Żywność wydawana była w magazynie żywności, znajdującym się w Bytomiu przy ulicy Łużyckiej 12a.
- Samodzielne stanowisko, którego głównym zadaniem jest pomoc osobom w rozwiązywaniu problemów społecznych i prawnych. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku w ramach wyżej wymienionych zadań: 492 osoby skorzystały z konsultacji z zakresu prawa pracy, cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego. W ramach wsparcia zredagowano łącznie 257 pism (pozwy, wnioski, wezwania, skargi, odpowiedzi, odwołania, sprzeciwy, oświadczenia woli), 11 osób zostało objętych pomocą w celu aktywizacji zawodowej w procesie poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne oraz zorganizowano 4 spotkania w formie zajęć grupowych z zakresu prawa, w szczególności cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego, prawa pracy, dla grupy osób bezrobotnych uczestniczących w warsztatach z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej w ramach Klubu Integracji Społecznej.
- Specjalista pracy socjalnej do spraw interwencyjnego udzielania pomocy, którego głównym zadaniem to zdiagnozowanie problemu oraz bezzwłoczne wsparcie osób czy też rodzin w kryzysie, także koordynacja działań podczas interwencji. Telefon interwencyjny zapewnia ciągłość pracy ośrodka w godzinach popołudniowych i dniach świątecznych. W 2024 roku podjęto 86 interwencji w terenie. Specjalista pracy socjalnej ma także w obowiązku koordynowanie spraw socjalnych pacjentów przebywających w szpitalach na terenie miasta Bytom.

Programy i projekty współfinansowane przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej

Opieka wytchnieniowa dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 – w formie pobytu dziennego

Program realizowany był ze środków Funduszu Solidarnościowego (dotacja 172 584,00 zł; wydatkowano 167 555,41 zł). W dniu 27 lutego 2024 r. została zawarta umowa pomiędzy Gminą Bytom, a Wojewodą Śląskim na sfinansowanie wyżej wymienionego zadania w roku 2024. Gmina Bytom otrzymała dotację na realizację programu pod nazwą „Opieka wytchnieniowa dla Jednostek Samorząd Terytorialnego – edycja 2024", który realizowany był w ramach środków Funduszu Solidarnościowego, w łącznej wysokości: 172 584,00 zł, w tym na realizację usług opieki wytchnieniowej 169 200,00 zł, wkład własny na realizację zadania 13 687,31 zł. Ostatecznie wsparciem w tej formie zostało objętych 21 opiekunów sprawujących opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami, w tym 12 opiekunów sprawujących opiekę nad dorosłymi osobami niepełnosprawnymi legitymującymi się znacznym stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniem równoważnym oraz 9 opiekunów dzieci z niepełnosprawnością. Przyznano łącznie 3 760 godzin usług opieki wytchnieniowej na łączną kwotę 164 171,41 zł. Głównym celem programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi, w tym czasowe odciążenie od codziennych obowiązków, łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnienie czasu na odpoczynek i regenerację. W Bytomiu program był realizowany w formie usług opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego.

Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością – edycja 2024

W 2024 roku MOPR przystąpił do realizacji kolejnej edycji programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pod nazwą „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością" dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 – finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego (dotacja 944 946,00 zł; wydatkowano 764 161,77 zł). Głównym celem programu jest wprowadzenie

usług asystenta, jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym, której adresatami są dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka oraz osoby posiadające orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne).Tą formą wsparcia objęto 47 osób z niepełnosprawnościami, u których zrealizowano 16 508 godzin usług asystenta.

Projekt MOPR ze środków Funduszu Przeciwalkoholowego – Prawo ochronnym parasolem dziecka – przyjazne patrole

W 2024 roku przyjazne patrole, złożone z pracownika socjalnego MOPR i funkcjonariusza policji, zrealizowały 144 dyżury, przeprowadziły 565 monitoringów środowisk (rodziny z problemem alkoholowym, patologiczne, niewydolne opiekuńczo i wychowawczo) oraz podjęły 93 interwencje. W dni, kiedy nie odbywały się dyżury przyjaznych patroli realizowane były przez pracowników MOPR telefoniczne dyżury domowe. Dyżury prowadzone były w godzinach: 15.30 – 7.30 następnego dnia. W 2024 roku 48 interwencji zostało przeprowadzonych w trakcie pełnienia przez pracowników MOPR dyżuru domowego. W trakcie przeprowadzonych monitoringów i interwencji 175 dzieci zostało przekazanych pod opiekę najbliższej rodziny, krewnych, gdyż ich rodzice lub opiekunowie ze względu na upojenie alkoholowe nie byli w stanie sprawować należytej opieki nad małoletnimi. 19 dzieci zostało umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, pogotowiach rodzinnych bądź w rodzinach zastępczych. 184 rodziców lub opiekunów znajdowało się pod wpływem alkoholu w trakcie monitoringów lub interwencji, a 10 dorosłych było pod wpływem narkotyków. 18 dzieci przyjazny patrol przewiózł do szpitala na badania lekarskie, niektóre zostały hospitalizowane. 31 osób dorosłych trafiło do izby wytrzeźwień. Przesłano 11 wniosków do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bytomiu. W 2024 roku wartość dofinansowania projektu z funduszu przeciwalkoholowego wyniosła 84 781,71 złotych.

Działania podejmowane na rzecz osób starszych

Program „Korpus Wsparcia Seniorów" na rok 2024

W 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu przystąpił do kolejnej już edycji rządowego programu „Korpus Wsparcia Seniorów" na rok 2024 finansowanego w ramach Solidarnościowego Korpusu Wsparcia Seniorów. Realizacja Programu opierała się o dwa moduły:

- Moduł I usługi sąsiedzkie – w 2024 r. MOPR w Bytomiu oferował usługi sąsiedzkie w ramach Korpusu Wsparcia Seniorów zgodnie z uchwałą nr V/52/24 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 26 sierpnia 2024 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, natomiast wobec braku zainteresowania tą formą pomocy nie zrealizowano usług sąsiedzkich.
- Moduł II – poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość". W ramach Modułu II w zakresie wyposażenia seniorów w tzw. „opaskę bezpieczeństwa", dokonano zakupu obsługi systemu u realizatora usługi wsparcia do 120 opasek bezpieczeństwa zakupionych w ramach programu „Korpus Wsparcia Seniorów" na rok 2022. Na działania w ramach Modułu II otrzymano dotację w kwocie 37 276 zł, całkowita wartość Modułu II to 46 595 zł, z tego wydatkowano kwotę 41 282,65 zł.

Śląska Koperta Życia

Od 2016 roku MOPR bierze udział w akcji Śląska Koperta Życia. Jest to karta, w której podaje się informacje dotyczące jej właściciela – dane osobowe, numer telefonu do bliskiej osoby, przebyte choroby, zażywane leki, wiodące schorzenia i uczulenia. Kartę wkłada się najczęściej do lodówki, na której umieszcza się naklejkę z nadrukiem „Koperta życia". Umieszczenie koperty w miejscu widocznym i dostępnym umożliwia służbom medycznym, w razie wypadku lub zasłabnięcia, a także policji, straży pożarnej, straży miejskiej, czy innym służbom, szybki dostęp do podstawowych informacji o seniorze. „Koperta życia", przyspiesza ratownikom medycznym dostęp do ważnych informacji medycznych mogących uratować życie, ułatwia pracę innym służbom oraz zwiększa poczucie bezpieczeństwa osób starszych.

Program Bytomska Karta Seniora i Program Ogólnopolska Karta Seniora

W 2024 roku wydano 695 Bytomskich Kart Seniora (od początku realizacji programu wydano 13 269 kart). Zniżki dla seniorów oferuje 29 podmiotów.

W 2024 roku mieszkańcom Bytomia wydano 631 Ogólnopolskich Kart Seniora z zamieszczonym herbem miasta (edycja lokalna), a od początku realizacji programu przez Miasto Bytom, tj. od maja 2017 roku, wydano łącznie 3 498 kart.

Działania na rzecz osób niepełnosprawnych

Z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dofinansowano:

- turnusy rehabilitacyjne dla 470 osób (w tym 157 opiekunów) na łączną kwotę 891,33 tysięcy złotych;
- zaopatrzenie 356 osób w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze na łączną kwotę 1 519,33 tysięcy złotych;
- warsztaty terapii zajęciowej dla 155 uczestników na łączną kwotę 5 222,88 tysięcy złotych;
- 118 umów w ramach likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych na łączną kwotę 727,57 tysięcy złotych;
- 19 umów w zakresie sportu, kultury, rekreacji i turystyki na łączną kwotę 76,11 tysięcy złotych.

Realizacja programu „Aktywny Samorząd"

W 2024 roku na realizację programu „Aktywny samorząd" MOPR w Bytomiu otrzymał 1 027 905,91 złotych, w tym na realizację modułu I programu 896 835,61 zł i 131 070,30 zł na realizację modułu II. W ramach programu realizowano następujące zadania:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową

Obszar A – likwidacja bariery transportowej

- Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu ruchu):

- zawarto trzy umowy na kwotę 7 730,00 złotych i zrealizowano dwie umowy na kwotę 4 620,00 złotych,
- planuje się realizację w 2025 r. jednej umowy zawartej w 2024 r. na kwotę 3 110,00 złotych;

- Zadanie 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu słuchu):

- zawarto jedną umowę na kwotę 2 810,00 złotych i zrealizowano ją w całości.

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych):

- zawarto 14 umów na kwotę 122 193,83 złotych i zrealizowano je na kwotę 117 677,96 złotych,
- planuje się zawarcie w 2025 roku pięciu umów na kwotę 58 429,77 złotych;

- Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania (adresowana do osób, którym udzielono pomocy w ramach obszaru B):

- zawarto jedną umowę na kwotę 2 200,00 złotych i zrealizowano ją w całości,
- planuje się zawarcie w 2025 roku dwóch umów na kwotę 4 400,00 złotych;

- Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu wzroku).

- zawarto jedną umowę na kwotę 10 000 złotych i zrealizowano ją na kwotę 9 448,99 złotych;
- planuje się zawarcie w 2025 r. trzech umów na kwotę 28 630,04 złotych;

- Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy):

- zawarto trzy umowy na kwotę 13 804,18 złotych i zrealizowano je umowy na kwotę 13 003,18 złotych;

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym):

- zawarto 11 umów na kwotę 218 969,00 złotych i zrealizowano siedem umów na kwotę 146 040,00 złotych,
- planuje się zawarcie w 2025 r. dwóch umów na kwotę 55 000,00 złotych;
- planuje się realizację w 2025 r. czterech umów zawartych w 2024 r. na kwotę 72 919,00 złotych,

- Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności):

- zawarto dwie umowy na kwotę 4 480,00 złotych i zrealizowano je w całości,
- przyznano jedno dofinansowanie na kwotę 2 799,54 złotych i nie zawarto umowy w związku z rezygnacją wnioskodawcy z ubiegania się o dofinansowanie,
- planuje się zawarcie 2025 roku jednej umowy na kwotę 2 200,00 złotych;

• Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności):
- zawarto pięć umów na kwotę 161 606,37 złotych i zrealizowano trzy umowy na kwotę 122 100,00 złotych;
- planuje się realizację w 2025 roku dwóch umów zawartych w 2024 roku na kwotę 39 506,37 złotych;
• Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności):
- planuje się zawarcie w 2025 roku jednej umowy na kwotę 5 940,00 złotych,
• Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania):
- zawarto dwie umowy na kwotę 16 500,00 złotych i zrealizowano je w całości,
- planuje się zawarcie w 2025 roku jednej umowy na kwotę 4 320,00 złotych.

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej, tj. dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką
Obszar D adresowany jest do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka):
- zawarto dwie umowy na kwotę 11 844,00 złotych,
- planuje się zawarcie w 2025 roku dwóch umów na kwotę 2 640,00 złotych,
- planuje się realizację 2025 roku dwóch umów zawartych w 2024 r. na kwotę 11 844,00 złotych.

Obszar E – pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej
Obszar E adresowany jest do osób ze stopniem niepełnosprawności lub z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia), które korzystają z koncentratora tlenu lub respiratora w ramach świadczenia udzielanego przez ośrodek domowego leczenia tlenem lub ośrodek wentylacji domowej, tj. pod opieką zespołu długoterminowej opieki domowej dla pacjentów wentylowanych mechanicznie lub pod opieką poradni/ośrodka/zespołu domowego leczenia tlenem:
- przyznano dofinansowania w formie dodatku na pokrycie kosztów opłaty za energię elektryczną w związku z użytkowaniem koncentratora tlenu lub respiratora dla 53 osób na kwotę 20 800,00 złotych i zrealizowano je w całości,
- dwa wnioski zostaną w 2025 r. rozpatrzone negatywnie z powodu nieuzupełnienia dokumentacji.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym
Moduł II adresowany jest do osób ze znacznym, umiarkowanym lub lekkim stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej albo kolegium, a także do osób, które mają otwarty przewód doktorski poza studiami doktoranckimi:
- zawarto 14 umów na kwotę 53 146,50 złotych i zrealizowano 12 umów na kwotę 48 911,50 złotych; jedna umowa została rozwiązana za porozumieniem stron po złożeniu rezygnacji przez beneficjenta pomocy,
- planuje się zawarcie w 2025 roku 18 umów na kwotę 73 168,50 złotych,
o planuje się realizację w 2025 r. jednej umowy zawartej w 2024 r. na kwotę 2 750,00 złotych.
Ogółem w ramach środków finansowych przyznanych na realizację programu „Aktywny samorząd" w 2024 roku wypłacono kwotę 50 8591,63 złotych. Przyznano i wypłacono dofinansowania w formie dodatku na pokrycie kosztów opłaty za energię elektryczną w związku z użytkowaniem koncentratora tlenu lub respiratora dla 53 osób na kwotę 20 800,00 zł. Zawarto 59 umów na łączną kwotę 625 283,88 złotych. Zrealizowano 48 umów i wypłacono w ramach tych umów kwotę 487 791,63 złotych. Jedną umowę na prośbę wnioskodawcy rozwiązano za porozumieniem stron. W 2025 roku planuje się realizację 10 umów zawartych w 2024 roku na kwotę 130 129,37 złotych oraz zawarcie 35 umów na kwotę 234 728,31 złotych. Środki finansowe przekazane miastu w ramach realizacji programu w 2024 roku winny być wydatkowane przed 15 kwietnia 2025 roku (zgodnie z zasadami programu). Zawarcie części umów w następnym, 2025 roku wynika z konieczności zagwarantowania dodatkowych środków finansowych i zawarcia aneksu do umowy dotyczącej realizacji programu. Wypłata niektórych świadczeń w roku następnym jest związana z terminami realizacji zadań, określonymi w umowach zawartych z beneficjentami programu. W przypadku Modułu II wypłata dodatków na pokrycie kosztów kształcenia możliwa jest dopiero po zakończeniu zimowego semestru, najczęściej w okresie od lute-

go do marca/kwietnia następnego roku kalendarzowego – dlatego wypłata świadczeń możliwa jest do kwietnia roku następującego po zakończeniu danego roku realizacji programu (do 15 kwietnia 2025 roku MOPR zobowiązany jest rozliczyć środki finansowe, przekazane przez PFRON na realizację programu w 2024 roku).
W pierwszym półroczu 2024 roku wypłacono również dofinansowania w ramach środków finansowych na realizację programu „Aktywny samorząd" za 2023 rok. Zrealizowano 44 umowy na kwotę 422 869,28 złotych. Łącznie w 2024 roku na realizację programu „Aktywny samorząd" w latach 2023 i 2024 wypłacono dofinansowania do 92 umów (w tym 44 z 2023 roku i 48 z 2024 roku) na łączną kwotę 931 460,91 złotych.

Realizacja projektów dofinansowanych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

„Samodzielność-Aktywność-Mobilność" (S-A-M!)
Projekt „Samodzielność – Aktywność – Mobilność! " (S-A-M!) dotyczy rehabilitacji społecznej, zawodowej i leczniczej osób ze szczególnymi potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności. W 2022 roku Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych uruchomił w ramach wyżej wymienionego pakietu pomocowego realizację dwóch programów: „Samodzielność-Aktywność-Mobilność! " Mieszkanie dla absolwenta oraz „Samodzielność--Aktywność-Mobilność! " Dostępne mieszkanie.

„Samodzielność-Aktywność-Mobilność! " Mieszkanie dla absolwenta
Program pierwotnie miał być realizowany w latach 2022 – 2026. Jednakże uchwałą nr 26/2023 Rady Nadzorczej PFRON z dnia 8 grudnia 2023 roku dokonano zmian i termin zakończenia realizacji programu określi Rada Nadzorcza PFRON. Beneficjentem może być osoba z niepełnosprawnością, która posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku osób z niepełnosprawnością narządu słuchu, także w stopniu umiarkowanym (lub odpowiednio orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym albo umiarkowanym stopniu niepełnosprawności), posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych. Beneficjent musi ponadto posiadać status absolwenta szkoły podstawowej, ponadpodstawowej (wszystkich typów szkół) lub szkoły wyższej, uzyskany w okresie 36 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku lub być osobą opuszczającą rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą, warsztat terapii zajęciowej. Osoba ubiegająca się o dofinansowanie musi złożyć oświadczenie, że nie jest właścicielem mieszkania ani nie przysługuje jej spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego w miejscowości realizowania aktywności zawodowej a także oświadczenie o poszukiwaniu zatrudnienia lub o podjętym zatrudnieniu. Dofinansowaniu podlegają opłaty związane w najmem na cele mieszkaniowe lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego (z uwzględnieniem regulacji zawartych w programie). Nabór wniosków odbywa się w systemie SOW (tj. Systemie Obsługi Wsparcia finansowanego ze środków PFRON – platformie udostępnionej przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych). W 2024 roku nie złożono żadnego wniosku w ramach tego programu.

„Samodzielność-Aktywność-Mobilność! "Dostępne mieszkanie
Program realizowany w latach 2022 – 2026, przy czym zawieranie umów z beneficjentami jest możliwe do 31 grudnia 2026 roku. Beneficjentem może być osoba z niepełnosprawnością, która posiada orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym (albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności), z tytułu niepełnosprawności narządu ruchu uniemożliwiającej poruszanie się bez użycia wózka oraz dysponuje tytułem prawnym do lokalu na mocy prawa własności lub spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu. Istotne jest występowanie barier architektonicznych w mieszkaniu i/lub w budynku, uniemożliwiających samodzielne wyjście na zewnątrz na poziom zero. W przypadku osoby małoletniej lub ubezwłasnowolnionej wniosek składa jej opiekun prawny, pod warunkiem wspólnego zamieszkiwania osoby z niepełnosprawnością i opiekuna prawnego. Pierwotnie obowiązywało kryterium wiekowe, to jest w momencie składania wniosku osoba niepełnosprawna nie mogła mieć ukończonego 65 roku życia. Na mocy uchwały nr 20/2023 Rady Nadzorczej PFRON z dnia 30 listopada 2023 roku program jest dostępny dla osób w każdym wieku. Dofinansowanie dotyczy dopłaty do zakupu mieszkania pozbawionego barier architektonicznych, znajdującego się w lokalizacji umożliwiającej samodzielne opuszczenie budynku, aż do poziomu zero przed budynkiem. Nabór wniosków odbywa się w systemie SOW (tj. Systemie Obsługi Wsparcia finansowanego ze środków PFRON – platformie udostępnionej przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych). Termin składania wniosków upływa 31 grudnia 2025 roku. W 2024 roku nie złożono żadnego wniosku w ramach tego programu.

Zmieniamy się dla Ciebie

Projekt Zmieniamy się dla Ciebie był realizowany od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku. Uzyskał dofinansowanie ze środków PFRON w ramach programu Dostępna przestrzeń publiczna. Łączna wartość pozyskanego dofinansowania wyniosła 549 064,56 zł.

Celem projektu było stworzenie przyjaznego i dostępnego środowiska dla pracowników oraz osób korzystających z usług MOPR poprzez likwidację barier architektonicznych i informacyjno-komunikacyjnych.

Dzięki pozyskanemu dofinansowaniu:

– w budynku MOPR przy ul. Strzelców Bytomskich 16 wyremontowano windę, schody wejściowe wraz z ścieżką dla osób niewidomych, boczne wejście do budynku wraz z miejscami parkingowymi dla osób z niepełnosprawnościami oraz przystosowano toaletę do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Ponadto, kancelarię wyposażono w ladę umożliwiającą komfortową obsługę osób z różnymi schorzeniami, tym na wózkach inwalidzkich. W budynku zapewniono dodatkowo przenośną pętlę indukcyjną, krzesło ewakuacyjne, odpowiednie ławki dla osób oczekujących na obsługę, tablice informacyjne i tyflograficzne. Stronę internetową MOPR uzupełniono filmikiem w języku migowym informującym o usługach świadczonych przez naszą instytucję,

– w budynku przy ul. Piłsudskiego 67 wyremontowano windę i toaletę do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, a także zainstalowano tablice informacyjne i tyflograficzne, przenośną pętlę indukcyjną i krzesło ewakuacyjne,

– w budynku przy ul. Piekarskiej 39 zainstalowano tablice informacyjne i nakładki na poręcze, a także zainstalowano krzesło ewakuacyjne i przenośną pętlę indukcyjną.

Łącznie na powyższe usprawnienia wydano kwotę 523 728,89 zł, w tym dofinansowania 418 983,11 zł i wkładu własnego 104 745,78 zł.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Zarządzeniem nr 254/24 z dnia 26 czerwca 2024 r. Prezydent Bytomia powołał nowy Zespół Interdyscyplinarny, którego pierwsze posiedzenie odbyło się w dniu 12 lipca 2024 r. Zgodnie z nowelizacją ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, przeprowadzono wśród mieszkańców Bytomia badania ankietowe, w celu zdiagnozowania skali problemu przemocy na terenie miasta Bytom. Badania dotyczyły przede wszystkim ogólnej wiedzy, a także opinii mieszkańców, ich doświadczeń osobistych oraz postrzegania zjawiska przemocy w najbliższym otoczeniu. W badaniu diagnozującym problem przemocy na terenie miasta Bytom wzięło udział 331 mieszkańców. Na podstawie wyników diagnozy opracowano Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025 – 2028. W Programie określono cel główny – Ograniczenie zjawiska przemocy domowej w Bytomiu i zapewnienie wysokiej skuteczności przeciwdziałania temu problemowi oraz następujące cele strategiczne:

1. Wysoki poziom świadomości i wiedzy mieszkańców na temat zjawiska przemocy domowej.
2. Skuteczna reakcja i wsparcie osób doznających przemocy domowej.
3. Efektywne oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową.
4. Wysokie kompetencje osób zaangażowanych w odpowiadanie na problem przemocy domowej.
5. Dobrze działający system podmiotów odpowiadających na problem przemocy domowej.
6. Systematyczne monitorowanie zjawiska przemocy domowej.

W 2024 roku do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego w Bytomiu wpłynęło 569 formularzy „Niebieska Karta A", w tym 127 sporządzone przez pracowników MOPR. Z Zespołów Interdyscyplinarnych odrębnych powiatów przekazano dodatkowo 26 formularzy „Niebieska Karta". Pracownicy socjalni Ośrodka Interwencji Kryzysowej, koordynując prace grup diagnostyczno – pomocowych powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny w Bytomiu, prowadzili działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, takich jak osób dotkniętych przemocą oraz osób stosujących przemoc. Członkami grup diagnostyczno-pomocowych byli pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, funkcjonariusze Policji, przedstawiciele placówek oświatowych i ochrony zdrowia, kuratorzy sądowi, specjaliści z Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Do zadań członków grup diagnostyczno-pomocowych należało między innymi: diagnozowanie sytuacji rodziny, udzielanie niezbędnej pomocy, zapewnienie w razie konieczności bezpiecznego schronienie osobom dotkniętym przemocą, motywowanie do podjęcia właściwej terapii oraz wnioskowanie o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego, zobowiązywanie osób stosujących przemoc do zaprzestania jej stosowania i kierowanie osób stosujących przemoc do programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych. Członkowie grup diagnostyczno- pomocowych powiadamiali prokuraturę o podejrzeniu popełnienia przestępstwa oraz występowali do sądu w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, jak również po za-

kończonej procedurze „Niebieskie Karty" prowadzili dziewięciomiesięczny monitoring środowisk.
W roku 2024 w Hostelu Ośrodka Interwencji Kryzysowej znalazły schronienie 3 osoby doświadczające przemocy domowej (2 osoby dorosłe i 1 dziecko) oraz udzielono wsparcia psychologicznego 136 osobom doświadczającym przemocy (119 – kobietom, 5 - mężczyznom i 12 dzieciom). Prowadzono zajęcia grupowe w formie psychoedukacyjnych grup wsparcia, w których uczestniczyły 23 kobiety doświadczające przemocy domowej. Odbywały się również zajęcia podnoszące kompetencje opiekuńczo-wychowawcze dla 36 rodziców.
Pod koniec marca 2024 r. odbyło się podsumowanie projektu Funduszu Małych Grantów dla Programu Sprawiedliwość o nazwie „Relacja ma MOC – profilaktyka przemocy domowej w Bytomiu", który był realizowany przez cały rok 2023. Współrealizatorem w/wym. projektu był Ośrodek Interwencji Kryzysowej. W zakresie projektu zawężono i znacznie poprawiono współpracę międzyinstytucjonalną na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Działania podjęte w związku z wdrażaniem strategii rozwiązywania problemów społecznych

W 2024 roku kontynuowano realizację celów strategicznych (CS) Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Bytomia na lata 2021-2026:
CS1. Równe szanse rozwoju mieszkańców,
CS2. Dogodne warunki dla zakładania i rozwoju rodzin,
CS3. Silna tożsamość społeczności lokalnej i zaangażowanie w rozwój miasta,
CS4. Bytom miastem o pozytywnym wizerunku kreowanym przy współudziale mieszkańców,
CS5. Sprawny, adaptujący się do potrzeb system pomocy społecznej,
CS6.Współpraca międzysektorowa podnosząca skuteczność rozwiązywania i zapobiegania problemom społecznym.
Do kluczowych realizatorów Strategii należały: MOPR, PUP, CPU, CIS, DPS, BCW, ŚDS, Bytomskie Mieszkania, policja i straż miejska oraz wydziały Urzędu Miejskiego w Bytomiu: Wydział Polityki Społecznej, Wydział Edukacji, Wydział Kultury i Sportu, Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji, Wydział Lokalowy, Wydział Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora, Wydział Zarządzania Kryzysowego, Wydział Organizacji Pozarządowych. W treści dokumentu zaznaczono, że wdrażanie Strategii odbywać się będzie również w ramach innych polityk lokalnych, w tym w ramach Strategii Rozwoju Bytomia i Gminnego Programu Rewitalizacji. W 2024 r. we współpracy z koordynatorami działań dla poszczególnych celów strategicznych i kierunków działań został opracowany raport podsumowujący realizację działań wynikających ze Strategii za 2023 rok. Ponadto, zgodnie z zarządzeniem nr 198/22 Prezydenta Bytomia z dnia 18 maja 2022 r. w sprawie określenia zasad i zadań dotyczących koordynowania oraz monitorowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Bytomia na lata 2021-2026, z późniejszymi zmianami, opracowano również Raport z ewaluacji częściowej Strategii obejmujący lata 2021-2023. W dniu 1 października 2024 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu zorganizował spotkanie realizatorów SRPS, na którym wymieniono bieżące informacje ważne dla uczestników procesu wdrażania oraz omówiono wnioski do ewaluacji Strategii.
Podsumowanie działań wynikających ze Strategii jest opracowywane corocznie w postaci odrębnego raportu. Raport za 2024 rok będzie opracowany do 30 czerwca 2025 r.

Inne zadania realizowane przez MOPR w Bytomiu
Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

W ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizowane są zadania własne powiatu, w ramach których przyznano 6 530 świadczeń dla: rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka, na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz pomoc rzeczową na zagospodarowanie dla wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych.
Ogółem w rodzinnej pieczy zastępczej w liczbie 266 rodzin przebywało 510 dzieci. Wypłacono między innymi 5 576 świadczenia na kwotę 4 289,47 tysięcy złotych z tytułu pokrycia kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej. W 2024 roku 138 dzieci zmieniło środowisko wychowawcze, w tym między innymi:
- 43 osoby opuściło pieczę z uwagi na osiągniecie pełnoletniości, w tym 27 z rodzinnej pieczy zastępczej i 16 z instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 27 dzieci powróciło do rodziny naturalnej, w tym 10 z rodzinnej pieczy zastępczej i 17 z instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 12 dzieci zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej, w tym 10 z rodzinnej pieczy zastępczej i 2 z instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 17 dzieci zostało umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, w tym 11 z rodzinnej pieczy zastępczej i 6 z instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 17 dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej zostało umieszczonych w rodzinie adopcyjnej,
- 1 dziecko z instytucjonalnej pieczy zastępczej zostało umieszczone w młodzieżowym ośrodku wychowawczym,
- 21 dzieci z pieczy zastępczej opuściło rodzinną

pieczę zastępczą na terenie Bytomia z innego powodu, m.in. rozwiązano rodzinę zastępczą, rodzina zmieniła miejsce zamieszkania, nastąpił zgon rodzica zastępczego, rodzina została ustanowiona na 6 miesięcy.
Uchwałą nr LXXXVII/1104/23 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 18 grudnia 2023 roku został przyjęty Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2024 – 2026, a uchwałą nr LXXXVII/1105/23 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 18 grudnia 2023 roku został przyjęty Gminny program wspierania rodziny na lata 2024 – 2026. Programy stanowią narzędzie polityki miasta na rzecz umacniania rodziny oraz rodzicielstwa zastępczego oraz są odpowiedzią na realizację obowiązku gminy, wynikającego z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, dotyczącego wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, ale również obowiązku powiatu mającego za zadanie opracowanie programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej.

Gminny program wspierania rodziny
Program adresowany jest do bytomskich rodzin przeżywających kryzys, mających trudności w pełnieniu swoich ról i funkcji, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo–wychowawczych. Głównym celem programu jest wspieranie rodzin poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Cele operacyjne gminnego programu wspierania rodziny to:
• zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowych, polegające na rozpoznawaniu deficytów, w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci, oraz na ocenie sytuacji dziecka w rodzinie,
• prowadzenie wzmożonej pracy socjalnej w środowiskach osób zagrożonych wystąpieniem sytuacji kryzysowych,
• podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych na rzecz wspierania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej
Adresatami programu są rodziny zastępcze, prowadzące rodzinne domy dziecka oraz kandydaci do prowadzenia wyżej wymienionych form pieczy zastępczej. Ponadto, program kierowany jest do:
• usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej,
• pracowników instytucjonalnej pieczy zastępczej,
• instytucji odpowiedzialnych za jej doskonalenie.
Celem głównym jest stworzenie optymalnego systemu pieczy zastępczej, natomiast cele operacyjne powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej to:
• poszerzanie i kontynuacja usług w zakresie rodzinnych form pieczy zastępczej, promowanie idei rodzicielstwa zastępczego,
• wspieranie w procesie usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków opuszczających pieczę zastępczą,
• wzmocnienie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Wydawanie decyzji osobom nieubezpieczonym w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej
W ramach zadań zleconych gminie do MOPR w Bytomiu w 2024 roku wpłynęły 563 wnioski w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, finansowanych ze środków publicznych, zgodnie z art. 54 ustawy o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych. W oparciu o przeprowadzone postępowanie administracyjne wydano łącznie 567 decyzji, w 324 przypadkach wydano decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej, a w 32 wydano decyzję odmowną. Natomiast pozostałe 211 decyzji to umorzenia postępowań, wygaszenie decyzji, w tym w 47 przypadkach przekazano wnioski według właściwości miejscowej do wydania decyzji.

Karta Dużej Rodziny
W 2014 roku na podstawie uchwały Rady Ministrów ustanowiono rządowy program dla rodzin wielodzietnych, którego celem jest podjęcie działań na rzecz rodzin wielodzietnych mających zapewnić im szczególne uprawnienia na podstawie Karty Dużej Rodziny. Realizacja zadań gminy związanych z przyznaniem karty należy do zadań z zakresu administracji rządowej. W 2024 roku złożono 396 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny i na tej podstawie wydanych zostało 754 kart, w tym: 449 dla opiekunów oraz 305 dla dzieci.

Gminny Program „3+ Liczna Rodzina”
W 2015 roku, zgodnie z uchwałą nr XII173/15 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 lipca 2015 roku w sprawie zmiany uchwały nr LVII/829/10 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 stycznia 2010 roku w sprawie uchwalenia programu „3 + Liczna Rodzina” Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu z dniem 1 lipca 2015 roku przejął zadanie polegające na realizowaniu programu „3+ Liczna Rodzina”, tj. zapewnianie rodzinom wielodzietnym, zastępczym oraz podopiecznym siedmiu bytomskich placówek opiekuńczo-wychowawczych zniżek oferowanych przez Partnerów Programu, rozpowszechnianie informacji o programie oraz zawieranie umów z Partnerami dotyczące ulg i promocji oferowanych przez nich beneficjentom Programu.

W 2024 roku złożono 40 wniosków o przyznanie karty „3+Liczna Rodzina", na tej podstawie uprawnienia uzyskało 190 beneficjentów, w tym:
1) 69 opiekunów;
2) 121 dzieci.

Dodatek Osłonowy

W ramach realizowanego programu „Dodatek osłonowy" w 2024 roku wypłacano świadczenie mające na celu wsparcie rodzin zamieszkałych na terenie gminy Bytom w ponoszeniu wydatków związanych z rosnącymi cenami energii elektrycznej, gazu i żywności. Ilość złożonych wniosków o dodatek osłonowy – 5 548, kwota wypłaconych dodatków osłonowych – 1 851 025,73 zł.

Bon energetyczny

W 2024 roku realizowano świadczenie w postaci bonu energetycznego, które było dofinansowaniem dla gospodarstw domowych do rachunków za energię elektryczną. Liczba złożonych wniosków o bon energetyczny – 6 418 kwota wypłaconych bonów energetycznych – 1 868 319,47 zł.

Udzielana pomoc dla osób podlegających lub zagrożonych wykluczeniem społecznym

Prace społecznie użyteczne

Liczba osób realizujących prace społecznie użyteczne w poszczególnych miesiącach 2024 roku wynosiła: w styczniu – 50 osób, od lutego do listopada – 100 osób, w grudniu 50 osób. W roku 2024 realizowano omawiane prace w 46 instytucjach. W ramach prac społecznie użytecznych na świadczenia wydatkowano 419 179,05 złotych, z czego 60% zrefundował Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu (251 507,43 złotych). Pozostałe środki – 40% świadczeń (167 671,62 złotych) zostało wypłacone przez gminę. Dodatkowo gmina pokryła wydatki związane z dojazdem uczestników programu do miejsca wykonywania prac – 18 400,00 złotych, a także koszty badań lekarskich uczestników programu w wysokości 970,00 złotych.

Zajęcia szkoleniowo-edukacyjne z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej dla bezrobotnych mieszkańców Bytomia

W zajęciach uczestniczyło 67 osób – były to zajęcia grupowe prowadzone przez specjalistę reintegracji zawodowej oraz pracowników socjalnych. Tematyka zajęć realizowanych w 2024 roku to między innymi: integracja oraz diagnoza potencjału uczestników, motywacja i rozwój, pokazanie korzyści wynikających z powrotu lub zaistnienia na rynku pracy, przygotowanie do przeprowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcą, przygotowanie przez uczestników swoich dokumentów aplikacyjnych. Ponadto, uczestnicy KIS w ramach zajęć uspołeczniających mogli skorzystać z wyjść do kina, kręgielni oraz ogrodu botanicznego. W ramach aktywizacji zawodowej 3 uczestników skierowano do prac społecznie użytecznych, 2 osoby do Centrum Integracji Społecznej w celu dalszej aktywizacji zawodowej, 12 osób podjęło pracę.

Poradnictwo

W 2024 r. prowadzono poradnictwo zawodowe, socjalne oraz prawne. Można było skorzystać ze wsparcia specjalisty reintegracji zawodowej oraz pracownika socjalnego. W 2024 roku przeprowadzono 93 konsultacje indywidualne z zakresu poradnictwa zawodowego dla 66 osób. Zorganizowano 4 grupy osób, które uczestniczyły w spotkaniach z dziedziny poradnictwa prawnego. Specjalista reintegracji zawodowej oraz pracownicy socjalni prowadzili rozmowy indywidualne, konsultacje oraz zajęcia grupowe z uczestnikami lub uczestniczkami zajęć mające na celu wsparcie w procesie poszukiwania pracy.
Zadania gminy w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym realizuje Centrum Integracji Społecznej w Bytomiu.
W 2024 r. w strukturze CIS funkcjonowało 6 pracowni: porządkowa, gastronomiczna, remontowo-porządkowa, pracownia pielęgnacji i konserwacji terenów zielonych, fryzjerska oraz krawiecko-rękodzielnicza, w których prowadzono grupy w ramach działalności statutowej oraz w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE.
Liczba osób, które ukończyły zajęcia w Centrum Integracji Społecznej oraz indywidualny program zatrudnienia socjalnego w 2024 r.:
- łączna liczba osób, które uczestniczyły w zajęciach prowadzonych w CIS to 159 (w tym 19 osób na dodatkowych miejscach utworzonych w ramach projektu współfinansowanego ze środków EFS+),
- liczba osób, które ukończyły w CIS indywidualny program zatrudnienia socjalnego w 2024 r. i otrzymały zaświadczenia (zgodnie ze sprawozdaniem CIS uczestnictwo powyżej 6 miesięcy) to łącznie 50,
- 22 osoby podjęły pracę po ukończeniu realizacji IPZS w CIS w 2024 r., a 1 osoba nabyła prawo do świadczeń emerytalnych.

3.6 Kultura

Kultura to ważny obszar aktywności miasta, który znacząco wpływa na jakość życia mieszkańców. Jest nie tylko istotnym elementem wizerunku miasta i odpowiedzią na potrzebę tworzenia i kontaktu ze sztuką, ale również narzędziem integracji i budowania wspólnej tożsamości lokalnej mieszkańców miasta oraz województwa. W rozwijanie szeroko rozumianej kultury w Bytomiu zaangażowanych jest pięć instytucji samorządowych – trzy miejskie: Bytomskie Centrum Kultury, Bytomski Teatr Tańca i Ruchu „Rozbark", Miejska Biblioteka Publiczna i dwie wojewódzkie: Opera Śląska i Muzeum Górnośląskie, a także wiele organizacji pozarządowych, podmiotów komercyjnych, grup nieformalnych, środowisk twórczych oraz osób indywidualnych. W roku 2024 kultura była główną przestrzenią obchodów 770-lecia lokacji Miasta.

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W BYTOMIU (instytucja kultury Gminy Bytom)

Tabela 29: Porównanie wybranych informacji danych dotyczących MBP w Bytomiu w latach 2020-2024

	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba księgozbioru	220 455	208 537	204 833	207 102	207 631
Liczba czytelników	9 888	10 289	10 566	10 880	10 812
Procent liczby czytelników wobec ogółu mieszkańców	7,02%	7,48%	7,67%	8,25%	8,39%
Wskaźnik wypożyczeń na 100 mieszkańców Bytomia	121,07	132,61	130,60	146,2	135,8

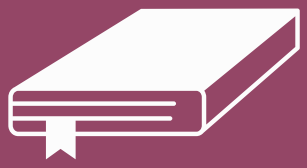

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Stan ilościowy księgozbioru Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bytomiu wyniósł na koniec 2024 r. 207 631 woluminów. W roku 2024 zakupiono 3 503 woluminów (+ 198 egz. książek mówionych). Na zakupy nowych zbiorów przeznaczono kwotę 100 000 zł. W wypożyczalniach zarejestrowano 10 812 czytelników, liczba wypożyczeń na 1 czytelnika wynosiła 15,77 vol. W roku 2024 instytucja zorganizowała 252 wydarzenia kulturalne: 8 lekcji bibliotecznych, 63 spotkania bajkowe, 25 wycieczek, 2 konkursy, 55 wystaw i prezentacji, 7 spotkań w okresie ferii zimowych i letnich wakacyjnych, 23 spotkania autorskie (prelekcji), 27 spotkań w ramach Dyskusyjnych Klubów Książki, a także wiele innych wydarzeń i spotkań. Liczba uczestników wszystkich wydarzeń bibliotecznych w 2024 r. wyniosła: 26 234 osób (w tym 2 806 on-line). Ważnym elementem roku jubileuszowego było opracowanie i stworzenie przez MBP tzw. Panteonu bytomskiego – wystawy plenerowej, na której; zaprezentowano 26 najważniejszych postaci związanych z miastem.

BYTOMSKIE CENTRUM KULTURY (instytucja kultury Gminy Bytom)

Tabela 30: Liczba imprez i widzów w BCK w latach 2020-2024

	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba imprez	346	541	1100	928	917
Liczba widzów	24 535	53 360	86 276	92 512	118 064

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W 2024 roku Bytomskie Centrum Kultury zorganizowało łącznie 917 wydarzeń, z udziałem 118 064 widzów, w tym:

- 41 koncertów,
- 17 spektakli teatralnych,
- 10 występów kabaretowych,
- 308 tytułowych pozycji filmowych (łączna liczba seansów filmowych: 1 519),
- 118 wydarzeń we współpracy z podmiotami zewnętrznymi (wynajmy i użyczenia),
- 423 działania/wydarzenia edukacyjne.

W 2024 roku Bytomskie Centrum Kultury zaprezentowało bogaty program kulturalny, który obejmował: seanse filmowe, spektakle teatralne, koncerty, występy kabaretowe, spotkania autorskie, spotkania

ze sztuką, festiwale. Prowadzono także stałe zajęcia dla dzieci i młodzieży (szkółka szachowa, WeDo4. Robotyka, Warsztaty Pedagogiki Teatru, warsztaty artystyczne, warsztaty teatralne, sportowe czwartki, szkółka gitarowa) oraz dla dorosłych (warsztaty malarskie, teatralne, zajęcia w ramach BAŚKI). W repertuarze znalazły się także familijne spektakle teatralne w wykonaniu najlepszych polskich teatrów, warsztaty Drewniaki EKO-cudaki oraz rodzinne warsztaty muzyczne: Muzykobajki, Muzyczna Bajkoterapia i Stylowe Nuty.

2024 rok BCK rozpoczął od dwóch koncertów noworocznych – dla dorosłych i dla dzieci. Z początkiem 2024 ruszyły kolejne warsztaty w ramach projektu BAŚKA (Becekowa Autorska Świetlica Kobiecej Aktywności). W ramach projektu w 2024 roku odbyły się 54 „kobiece" warsztaty z wielu dziedzin aktywności twórczych. Finałem wydarzenia był koncert „W Bytomiu miasteczku przekrasnym" w wykonaniu Koncertowej Orkiestry Dętej Power of Winds, Bytomskiego Kolektywu Śpiewaczy oraz Kapeli Dejcie Pozór.

W okresie ferii zimowych zaproponowano najmłodszym udział w XXIV Zimowej Feriadzie Artystycznej, podczas której odbyło się 7 rodzajów warsztatów. Finałem feriady był spektakl teatralny dla dzieci „W Dolinie Muminków" w wykonaniu aktorów Teatru Dzieci Zagłębia.

W 2024 r. w BCK odbyło się szereg wydarzeń literackich. Na BCKowej scenie, w styczniu, goszczono Zbigniewa Rokitę; w lutym Agatę Romaniuk oraz Zbigniewa Stryja; w marcu rozmawiano z Witoldem Szabłowskim; w kwietniu spotkano się z Marcinem Hałasiem oraz z Joanną Halander; natomiast w maju zorganizowano spotkanie z Jakubem Żulczykiem; a w czerwcu z Małgorzatą Rejner. Po wakacyjnej przerwie cykl spotkań autorskim zagościł na scenie BCK ponownie we wrześniu – z Sylwią Chutnik; w październiku rozmawiano z Maciejem Siembiedą; w listopadzie spotkano się z Marcinem Hałasiem, w grudniu natomiast goszczono bohaterki projektu „Pamiętniki kobiet z rodzin górniczych".

W BCK odbył się „Aglo Festiwal. Bytom 770". Podczas trzech dni Festiwalu Bytom stał się stolicą regionalnej i ogólnopolskiej refleksji nad wyjątkowością i specyfiką miejsca, w którym żyjemy. Zaplanowano spotkania, dyskusje, spacery po mieście, spektakle, wymianę myśli i zdań. Pomysłodawcą i dyrektorem programowym Aglo Festiwalu jest Zbigniew Rokita. Porozmawiano o Bytomiu i Śląsku, a także innych regionach Polskich z nieoczywistych perspektyw. Gośćmi festiwalu były czołowe postaci życia kulturalnego i publicznego zajmujące się tematami Śląska, m.in. Ryszard Koziołek, Sebastian Rosenbaum, Sonia Wilk, Anna Dudzińska, Grzegorz Piątek, Olga Drenda, Paweł Sołtys (Pablopavo), Arkadiusz Gola, Dariusz Zalega, Zbigniew Rokita, Antoni Piechniczek, Zbigniew Kadłubek, Ewelina Mokrzecka, Artur Jabłoński, Marcin Musiał, Robert Talarczyk. Poza tym odbył się spektakl Teatru Korez „Weltmajstry", film „Ewa", występ teatru improwizowanego Klancyk („Komora Maszyny Losującej jest pusta"), spacery miejskie.

We współpracy z Młodzieżowym Domem Kultury nr 1 w Bytomiu oraz Młodzieżowym Domem Kultury nr 2 w Bytomiu, Bytomskie Centrum Kultury przystąpiło do projektu w ramach XVII Metropolitarnego Święta Rodziny 2024 pn. „Mamy siebie".

Nieprzerwanie, od 32 lat, każdego roku w Bytomiu wyrastają kwiaty na kamieniach, a to za sprawą ogólnopolskiego Festiwalu Piosenki Poetyckiej „Kwiaty na kamieniach", który po raz 33 odbył się w naszym mieście. W tym roku do konkursu piosenki, który jest najważniejszym elementem Festiwalu, zgłosiło się 41 wykonawców z całego kraju. Kilkugodzinne obrady zaowocowały wyborem 5 laureatów, którzy zaprezentowali się w koncercie finałowym.

Ostatni weekend czerwca to tradycyjnie największe wydarzenie kulturalne w Bytomiu – Święto Bytomia. Program Święta Bytomia 2024, jak co roku ułożyli sami bytomianie, którzy w internetowym głosowaniu wybrali artystów, których chcą usłyszeć podczas tegorocznego święta miasta. Podczas tych wyjątkowych dni bawiliśmy się wspólnie z zespołami: Siostry Wajs & Stonoga, TV Silesia, C-Bool, Julia Żugaj, DYM KNF, Pan Savyan, Bajm, Nocny Kochanek, Smolasty oraz Kult. Nie zabrakło również lokalnych akcentów, na scenie wystąpił Tukej – zespół wyłoniony w Przeglądzie Zespołów Muzycznych Bytom Live Music. Na miejscu przewidziane były także atrakcje dla najmłodszych, strefa gastronomiczna, stoiska handlowe i promocyjne. Nie zabrakło także element świętowania – tortu dla mieszkańców miasta I wspólnie odśpiewanego "sto lat – tysiąc lat" z okazji 770.tych urodzin Bytomia.

Bytomskie Centrum Kultury brało udział w corocznej akcji „Lato w mieście", w ramach której odbyły się pokazy filmów w ramach kina stacjonarnego oraz plenerowego, plenerowe koncerty dla dorosłych w ramach cyklu Letnie ParkoGranie (finałem projektu był dedykowany jubileuszowi 770-lecia miasta koncert BAND & LIGHT SHOW Nienadęta Bitwa Orkiestr Dętych z udziałem Koncertowej Orkiestry Dętej Power of Winds pod dyrekcją Klaudiusza Jani oraz Górniczej Orkiestry Dętej BYTOM im. J. Słodczyka pod dyrekcją Dariusza Kaspreka, wokalistów: Kasi Grzesiek, Mateusza Gancarczyka, Magdaleny Rubin, Weroniki Kowolik, Aleksandry Markwicy, Daniela Nowaka, Łukasza Franusika, prowadzenie: Inga Papkala i Tomasz Białek), plenerowe koncerty

oraz spektakle teatralne dla dzieci w ramach cyklu Letnie ParkoBajtle, półkolonie teatralne dla młodzieży – Lato w Teatrze. Eksperyment czuciowy oraz letnie warsztaty objazdowe dla dzieci i młodzieży – BeCeKoBUS w drodze do EKOprzygody.
W połowie września odbyły się "Dobrze mi tu. Dni Kultury Wrażliwej" – wydarzenia dedykowane osobom ze szczególnymi potrzebami w obszarach: słuchu, widzenia, czucia, ruchu i rozumienia, to zaproszenie dla wszystkich ciekawych nowych doświadczeń. W ciągu trzech dni zrealizowano serię warsztatów, spotkań autorskich, seansów dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych, dążąc tym samym do szeroko rozumianej otwartości.
W repertuarze BCK ponownie zagościł Bytomir – Dni Kultury Ludowej. W ramach projektu zrealizowano: 2 koncerty, 7 warsztatów, 2 spotkania związane z kulturą ludową. 2 warsztaty opierały się o wykorzystanie materiałów recyklingowych.
Połowa października to tradycyjnie, Bytomski Festiwal Literacki dla Dzieci i Młodzieży BECEK Czyta. W ramach IV edycji festiwalu odbyło się 36 wydarzeń, w tym warsztaty dla dzieci i rodziców, spotkania autorskie, baśniowy stand-up, literackie show dla dzieci, seans filmowy wraz z dyskusją, dwa wykłady dla bibliotekarzy i nauczycieli, z czego jeden podsumowywał ogólnopolski projekt badawczy „Droga do czytelnika", spektakl „Detektyw Pozytywka" Teatru Groteska z Krakowa, rodzinny spacer po fantastycznym Bytomiu, koncert „Być jak Dyzio Marzyciel" w wykonaniu Kwintetu Śląskich Kameralistów i wystawa niezwykle wciągających rysunków Tomasza Samojlika na holu BCK.
BCK zorganizowało unikalne wydarzenie kulturalne dla najmłodszych – NAJ NAJ. Festiwal. Na maluszki czekały cudowne zajęcia sensoryczne, podczas których dotykały, mieszały, ugniatały i poznawały różnorodne materiały.
Bytomskie Centrum Kultury było również współorganizatorem Bytomskiego Jarmarku Świątecznego, organizowanego w grudniu na bytomskim Rynku. Dbając o oprawę artystyczną Jarmarku BCK zorganizował szereg wydarzeń towarzyszących: koncerty kolęd, spektakle teatralne dla dzieci, fire show, spotkanie z Mikołajem i... prawdziwymi reniferami, Zimowa Plenerowa Parada z Mikołajem oraz świąteczne warsztaty z rękodzieła.

PAŁAC W MIECHOWICACH (filia BCK)

Tabela 31: Porównanie liczby imprez i uczestników w latach 2021-2024

	2021	2022	2023	2024
Liczba imprez	137	443	514	455
Liczba widzów	5 662	11 527	11 801	12 288

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W 2024 r. zorganizowano:
- wystawy – 12,
- koncerty – 15,
- pokazy filmowe, performance, spektakle teatralne – 15,
- spotkania autorskie – 7,
- wydarzenia plenerowe – 16,
- warsztaty i działania edukacyjne dla dzieci i młodzieży – 119,
- warsztaty, wykłady, prelekcje, działania edukacyjne dla dorosłych – 107,
- najmy i imprezy inne – 164.

W ramach imprez kulturalnych, artystycznych oraz historycznych zrealizowano w miechowickim Pałacu następujące wydarzenia:
- Miechowicka Noc Muzeów – edycja poświęcona Francowi Winckelrowi także jako założycielowi parku, którego nazwa została zmieniona z Parku Ludowego na Park Tiele – Winckelrów. Odbyły się trzy spacery po parku z przewodnikiem oraz wykład dr A. Kuzio- Podrudzkiego „Franciszek Winckler. Od górnika do milionera";
- Cykl comiesięcznych spotkań i wydarzeń pod wspólną nazwą: „ŚLĄSKI PLAC", poświęconych tematowi kultury śląskiej w szerokim ujęciu. Wydarzenia stały się okazją powrotu do górniczych tradycji Bytomia i Miechowic, a także związanej nią kultury. W cyklu realizowanym we współpracy z Bytomskim Klubem Samorządowym, miały miejsce następujące wydarzenia:
– spacer do Domku Matki Ewy zakończony spotkaniem z Anną Seeman – Majorek autorką monografii „Matka Ewa z Miechowic. Życie i dzieło" w Pałacu w Miechowicach,
– spektakl „Mianujom mnie Hanka" Teatr Korez,
– debata „Patriarchat czy matriarchat? Rola kobiety w śląskiej rodzinie" – prowadzona przez Małgorzatę Tkacz – Janik z Izoldą Czmok – Nowak, Grażyną Bułką i Katarzyną Michalską,
– warsztaty z dr Małgorzatą Tkacz – Janik w ramach projektu „Trzy I Damy II RP" (współorganizacja z Instytutem Korfantego w Katowicach),
– Śląski plac dla dzieci. Festiwal rodzinnych gier podwórkowych, występy dzieci z Przedszkola nr 20 oraz zabawa plenerowa dla dzieci moderowana przez tancerzy Małego Śląska,

– Śląski plac – wokół tragedii Górnośląskiej. Spotkanie z dr. Sebastianem Rosenbaumem oraz Dariuszem Węgrzynem prowadzone przez Izoldę Czmok – Nowak,
– występ Zespołu Mały Śląsk, zabawa z zespołem, gry i zabawy dla dzieci,
– pokaz mody śląskiej prowadzony przez A. Grabińską – Szcześniak (Muzeum Górnośląskie) oraz potańcówka z Kapelą Dejcie Pozór,
– Śląski plac – śląskie straszki. Zabawa plenerowa dla dzieci z aktorami Teatru Trip, Heksą i Bebokiem. Warsztat szycia maskotek beboków dla dzieci. Rozmowa o straszkach z Izoldą Czmok – Nowak i Alojzym Lysko,
– koncert plenerowy Górniczej Orkiestry Dętej Bytom,
– koncert bluesowy Marek Makaron TRIO,
– projekcja filmów tryptyku Kazimierza Kutza „Sól ziemi czarnej", „Perła w koronie", „Paciorki jednego różańca" oraz spotkanie z filmoznawcą Agatą Tecl – Szubert,
– warsztat zaprawiania krauzów z gospodyniami ze Stolarzowic,
– spacery po Miechowicach z lokalnymi przewodnikami – historie lokalne;
• spotkanie z przedstawicielami rodu Tiele – Wincklerów. Gościliśmy 32 osoby – potomków rodu Tiele – Wincklerów. To niecodzienne wydarzenie, w którym wzięli udział mieszkańcy, historycy i pasjonaci dziejów Miechowic było okazją do poznania nie tylko dawnych i obecnych losów rodziny Tiele-Wincklerów, ale również historycznych miejsc związanych z ich rodem;
• Projekt „Pochodzimy, zobaczymy" zrealizowany w ramach współdziałania z Bytomskim Klubem Samorządowym, dofinansowany z programu „Spójnik! " realizowanego w ramach starań o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury przez Katowice Miasto Ogrodów Katowice GZM 2029. „Pochodzimy, zobaczymy" to projekt, w którym połączyliśmy starsze pokolenie lokalnych miłośników historii Miechowic z młodzieżą. W małych grupach wysłuchano opowieści lokalnych pasjonatów, tworząc wokół nich ścieżki wędrówek po Miechowicach.

BYTOMSKI TEATR TAŃCA I RUCHU ROZBARK (instytucja kultury – instytucja artystyczna Gminy Bytom)

Tabela 32: Liczba spektakli i widzów w BTTiR Rozbark w latach 2020-2024

	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba spektakli	42	77	94	96	81
Liczba widzów	3 401	6 737	7 403	6 516	5 313

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Liczba widzów, spektakli i imprez BTTiR w 2024 r. przedstawiała się następująco:
• liczba spektakli: 81 (w tym: 4 premiery, 21 spektakli szkolnych),
• liczba widzów: 5 313 osób (w tym 4 354 osób w siedzibie, liczba widzów w kraju: 597 liczba widzów za granicą: 362),
• liczba imprez edukacyjnych, warsztatów: 731,
• liczba uczestników działań edukacyjnych: 8 865 osób.
Wykaz ważniejszych spektakli Bytomskiego Teatru Tańca i Ruchu ROZBARK w 2024 r.:
PREMIERY
• Illumination, koncepcja i choreografia: Alexey Torgunakov,
• LATE LOVERS OF MOON SNOW SPÓŹNIENI KOCHANKOWIE KSIĘŻYCOWEGO ŚNIEGU spotkajmy się po wewnętrznej stronie mojego księżyca... koncepcja, reżyseria i choreografia: Anna Piotrowska,
• Zamglony sen, spektakl w wykonaniu zespołu Integracyjnego Teatru Tańca Integra |choreografia: Beata Grzelak-Szweda, Ewelina Dehn wraz z uczestnikami Teatru Tańca Integra,
• Kairos i Hirsch, choreografia: Bartłomiej Gąsior i Aleksandra Grącka-Baczyńska,
• Copy of Copy of NPC |choreografia: Mateusz Wierzbicki,
• Antena |choreografia, reżyseria: Maciej Gorczyński |premiera Przestrzenie Sztuki-Taniec.
W 2024 r. Teatr ROZBARK został nowym operatorem Przestrzeni Sztuki Taniec, dużego programu zleconego przez Narodowy Instytut Muzyki i Tańca. Teatr Rozbark z zaangażowaniem realizował założenia programu, wspierając artystów w ich twórczych przedsięwzięciach oraz aktywnie włączając różnorodne grupy społeczne, w tym seniorów, w życie kulturalne miasta. W ramach programu odbyły się:
• 2 premiery kameralne,
• wielka premiera,
• warsztaty dla seniorów,
• flash mob,
• prezentacje 15 spektakli,
• rezydencje artystyczne*.
Ponadto wybrano i wsparto cztery rezydencje artystyczne:
Małgorzata Czyżowska – „Double Trouble",

Wojtek Grabałowski – „Sny o lataniu – Linie życia”,
Natalia Lis – „Mugwotr”,
Stefan Mazur – „Heksa”.
Przeprowadzono warsztaty dla seniorów pod opieką Krzysztofa Kardasia.
W ramach Przestrzenie Sztuki – Taniec zaprezentowano spektakle:
• 13, 14, 15 września – Odyseja (Prezentacja spektakli),
• 25, 26, 27 września – I love Chopin (Prezentacja spektakli),
• 3 października – pokaz powarsztatowy seniorów (warsztaty dla seniorów),
• 12 października – Kairos i Hirsch – (Wielka Premiera),
• 26 października – Flash mob (działanie z innym operatorem PS – Taniec),
• 31 października – Copy to copy to NPC (Premiera kameralna),
• 8 listopada – Antena (Premiera kameralna),
• 9 listopada Konferencja naukowo-badawcza (Konferencja naukowo-badawcza),
• 15, 16, 17 listopada Disability (Prezentacja spektakli),
• 19 listopada – wernisaż wystawy fotograficznej Alicji Przyboszewskiej z perfomance tanecznym (Wystawa fotograficzna),
• 27 listopada – Ring tańca.

ARTYSTYCZNA WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA BTTiR
Teatr gościł w 2024 r. artystów z Serbii, którzy podczas rezydencji badawczo-artystycznej poszukiwali motywów muzyczno-tanecznych z regionu Śląska i Wojwodiny (Serbia). W ramach tej rezydencji odbyły się dwa spektakle:
• Bytom and Novi Sad mirror with sound – work in Progress,
• Kiss – familijny musical komediowy w wykonaniu Alice in WonderBand.
ZAJĘCIA STAŁE BTTIR Rozbark:
• Maluszki + (2-3 lata),
• Ogólnorozwojowe zajęcia umuzykalniająco – ruchowe przeznaczone dla dzieci w wieku od 2 do 3 lat oraz ich rodziców/opiekunów,
• Warsztaty taneczne z rytmiką: (4-6 lat),
• Hip-hop,
• Taniec współczesny,
• Jazz Gr,
• Zajęcia teatralno-aktorskie (11-15 lat, kl. IV-VIII),
• Tańce Towarzyskie dla seniorów – zajęcia o charakterze taneczno – ruchowym kierowane do seniorów, którzy w aktywny sposób pragną wykorzystać swój czas. Poznanie różnych form tanecznych: tańców towarzyskich, tańców w kręgu i improwizacji, ćwiczeń i zabaw ruchowych oraz metod relaksacyjnych pozwoli na indywidualny rozwój w sferze ciała i ducha,
• INTEGRA (16+)|INTEGRA to grupa taneczno-ruchowa, zainicjowana i prowadzona przez Ewelinę Dehn i Beatę Grzelak-Szwedę, działająca przy Teatrze Rozbark od 2014 roku. Jej celem jest przełamywanie barier tanecznych, dotyczących szeroko pojętej niepełnosprawności. Grupa zrzesza zarówno osoby pełno, jak i niepełnosprawne fizycznie i intelektualnie. Ideą, która towarzyszy grupie jest integracja pomiędzy osobami pełno i niepełnosprawnymi.

OPERA ŚLĄSKA instytucja kultury (artystyczna) Samorządu Województwa Śląskiego

Tabela 33: Liczba spektakli i widzów w Operze Śląskiej w latach 2020-2024

	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba spektakli	74	130	98	91	123
Liczba widzów	31 750	37 635	40 139	31 358	46 156

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Liczba widzów i spektakli w Operze Śląskiej w 2024 r. przedstawiała się następująco:
• ogółem liczba widzów: 46 156 osób (w tym w siedzibie – 36 186 osób, poza siedzibą – 7 568 osób),
• odbiorcy działań edukacyjnych – 51 433 osób,
• liczba premier: 8 („Makbet”, „Poławiacze pereł”, „Horyzont”, „Cyrk Giuseppe”, „Don Giovanni”, „Tosca”, „Luiza Miller”, „Gianni Schicchi & Sour Angelica”),
• liczba wznowień: 1 („Cyganeria”),
• liczba warsztatów i spotkań edukacyjnych: 468.

W 2024 Opera Śląska zaproponowała swoim widzom wiele wspaniałych spektakli, a także wydarzeń muzycznych i tanecznych. Najważniejszym wydarzeniem kulturalnym w Operze Śląskiej w 2024 r. o zasięgu międzynarodowym była V edycja Konkursu Wokalistyki Operowej im. Adama Didura. Konkurs cieszył się dużym zainteresowaniem młodych śpiewaków, zgłosiło się do niego aż 106 kandydatów, spośród 16 krajów z całego świata.
W 2024 artyści związani z Operą Śląska otrzymali wiele nagród i wyróżnień artystycznych m.in. solistka Opery Śląskiej Gabriela Legun – tryiumfatorka V Międzynarodowego Konkursu Wokalistyki Operowej im. Adama Didura, a sama Opera Śląska w Bytomiu otrzymała szereg prestiżowych i branżowych nagród za udaną modernizacje swojej siedziby przy ul. Moniuszki w Bytomiu.

MUZEUM GÓRNOŚLĄSKIE (instytucja kultury Samorządu Województwa Śląskiego)

Tabela 34: Porównanie liczby wystaw i odwiedzających w Muzeum Górnośląskim w latach 2020-2024

	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba wystaw	11	10	13	12	12
Odwiedzający	10 156	19 842	31 636	20 196	27 078

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

• liczba uczestników wystaw: 27 078 osób,
• łączna liczba uczestników działań edukacyjnych: 11 639 osób,
• imprezy inne, w tym popularyzatorskie (Noc Muzeów, Europejskie Dni Dziedzictwa, Europejski Dzień Archeologii, Międzynarodowy Dzień Archeologii): 8 162 osoby,
• lekcji muzealnych 330 lekcji dla 6 501 osób,
• warsztatów 235 warsztatów dla 2 252 osób,
• oprowadzania kuratorskie: 74 oprowadzania dla 1 210 osób,
• wykłady: 56 wykładów dla 783 osób,
• sesje naukowe, konferencje: 8 konferencji dla 341 osób,
• konkursy: 4 konkursy dla 251 osób,
• Projekcje filmowe, spotkania naukowe, promocje wydawnictwa: 14 dla 301 osób,
• Ogółem działań edukacyjnych: 721 wydarzeń dla 11 639 osób, w tym lekcje i warsztaty dla osób ze specjalnymi potrzebami i grup integracyjnych: 40 zajęć dla 599 osób.

Działania edukacyjne online:
• lekcje muzealne: 2 dla 50 osób,
• wykłady online: 7 dla 3 922 osób.

Inne działania popularyzatorskie:
• Wernisaże: 7 dla 362 osób,
• Imprezy plenerowe: 2 dla 913 osób,
• Koncerty: 6 dla 303 osób,
• Udział w imprezach ogólnopolskich/europejskich i zewnętrznych (w tym Noc Muzeów): 8 dla 6 584 osób.

Ogółem: 23 wydarzenia dla 8 162 osób.

Publikacje Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu: 14 pozycji o łącznym nakładzie 2 641 voluminów.
Wystawy w Muzeum Górnośląskim w Bytomiu w 2024 r. (poza stałą ekspozycją):
• „Górnośląskie kroszonki 2024”,
• „Jestem zdrów i w dobrym nastroju... Pocztówki z Wielkiej Wojny w zbiorach Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu”,
• „Zwierzęta przeklęte. Wąż”,
• „Rytm miasta”,
• Bytomskie puzzle. Archeologia miasta,
• „Alchemia epoki przemysłu. XIX-wieczne odlewnictwo artystyczne ze zbiorów Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu”,
• „Szlakiem polskiej szopki. Kaszuby”.
Wydarzenia w Muzeum Górnośląskim Bytomiu:
• Fantastyczne Ferie w Muzeum,
• Sztrykowanie, heklowanie, biglowanie – regionalne inspiracje, realizowane w ramach programu NCK EtnoPolska 2024,
• Międzynarodowa Noc Muzeów – „Noc z gwiazdami”,
• Piknik z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka,
• Gala finałowa XX Ogólnopolskiego Konkursu Literackiego „Obraz a słowo. Literacki opis dzieła malarskiego”,
• Międzynarodowy Dzień Archeologii,
• „Wakacje pod chmurką”,
• Impreza plenerowa – Próba bicia rekordu Polski, 770 osób w strojach śląskich na 770 lat Bytomia,
• Europejskie Dni Dziedzictwa,
• Weekend seniora z kulturą,
• Międzynarodowy Dzień Archeologii,
• Śląski Festiwal Nauki, wykład i warsztaty: Gry i zabawy średniowiecznych mieszczan. Archeologia i historia wspólnie odkrywają przeszłość.

Konkursy:
• XXXIV edycja konkursu „Górnośląskich kroszonek”,
• XX Ogólnopolski konkurs literacki „Obraz a słowo. Literacki opis dzieła malarskiego”,
• XVI Regionalny Konkurs Godek Ślonskich,
• Konkurs Fotograficzny „Rytm miasta”.

GALERIE

CENTRUM SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ „KRONIKA” (filia BCK)

Tabela 35: Porównanie liczby wystaw i odwiedzających w CSW „Kronika” w latach 2020-2024

	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba wystaw	6	9	9	9	5
Odwiedzający	1 646	2 030	3 081	3 403	4 056

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

CSW Kronika w 2024 roku zrealizowała 5 wystaw głównych. Zorganizowano 16 spotkań o charakterze: dyskusje panelowe, odczyty, wykłady, prelekcje, spotkania, oprowadzania kuratorskie, w tym online. Ponadto CSW „Kronika" wydała 3 publikacje i zorganizowała 2 imprezy muzyczne. Przeprowadzono również warsztaty i działania edukacyjne dla dzieci i młodzieży (w tym online) – 68 spotkań oraz warsztaty i działania edukacyjne dla dorosłych (w tym online) – 55 spotkań.
Najważniejszymi wydarzeniami w 2024 r. w CSW „Kronika" była wystawa „Krzycz Siostro, krzycz! " oraz projekt Niebo w papiloty. Sztuka jako piąty żywioł".
Szczegółowa lista wystaw w CSW Kronika:
• Teraz widzę, że to jest złudzenie",
• Antypodręcznik. Jak zbudować niewidzialne miejsce",
• Krzycz, siostro, krzycz! ",
• „Get over it",
• Dom dla Lalek",
• „I wkroczyłam w świat pełen zmartwień",
• Maledictus domi et foris.
GALERIE W BYTOMIU PROWADZĄCE DZIAŁANOŚĆ W ROKU 2024
• Centrum Sztuki Współczesnej Galeria „Kronika",
• Galeria – Pracownia Stalowe Anioły,
• Galeria Motoryzacji i Techniki,
• Galeria „Pod Sztrychem" przy MDK nr 1,
• Śląska Galeria Sztuki & Studia ARTystycznych Realizacji,
• Galeria SPAP „PLASTYKA"- „KOLOR",
• Galeria w FOYER OPERY ŚLĄSKIEJ,
• Galeria ROTUNDA w MBP,
• Galeria „Na Poziomie" w Centrum Handlowym „Agora" w Bytomiu,
• Galeria Art Blaut Academy Ewa Blaut,
• Galeria Sztuki Współczesnej SqArt Gallery.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalnośćo charakterze kulturalnym

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w ramach konkursów ofert na realizację zadań publicznych Miasta Bytomia w dziedzinie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego w 2024 r. dofinansowano 30 projekty kulturalne na kwotę 315 000 zł. W ramach art.19a tej ustawy tzw. „mały grant" w dziedzinie kultury dofinansowano 17 projektów na kwotę 61 982 zł.

Tabela 36: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach otwartych konkursów ofert w dziedzinie kultury w latach 2020-2024

	2020	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
kwota	243 000 zł (wydatkowano: 203 234 zł)	233 400 zł (wydatkowano: 210 676,56 zł)	266 000 zł	300 000 zł (wydatkowano: 269 885 zł)	415 000 zł (wydatkowano: 410 856,79 zł)
liczba projektów	20 (zrealizowano 16)	25 (zrealizowano 22)	25 (zrealizowano 24)	33 (zrealizowano 33)	37 (zrealizowano 36)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu UM w Bytomiu.

Tabela 37: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach tzw. „małych grantów" w dziedzinie kultury w latach 2020-2024

	2020	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
kwota	32 999 zł	30 500 zł	53500 zł	27 700 zł	61 982 zł
liczba projektów	8	5	15	10	17

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu UM w Bytomiu.

Równocześnie zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r., poz. 1491 z późn. zm.) w ramach konkursu ofert na zadania publiczne z dziedziny kultury przeprowadzono konkurs dedykowany projektom dedykowanym 770 – lecia lokacji Bytomia. Przeznaczono na ten cel 100 000 złotych (wydatkowano 99 909,10 zł). Przyznano 6 dotacji.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność o charakterze turystyczno – krajoznawczym

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w ramach konkursu ofert na zadania publiczne z dziedziny turystyki dofinansowano 3 projekty na kwotę 27 000 zł.

Uroczystości miejskie z okazji świąt i rocznic państwowych w 2024 r.:
Zorganizowano miejskie obchody rocznic i świat majowych, w ramach których:
– 2 maja 2024 r. z okazji Święta Flagi odbył się happening historyczny na Rynku w Bytomiu pn. 770 na biało-czerwono;
– 3 maja 2024 r. zorganizowano obchody Święta Konstytucji 3 Maja. W programie obchodów odbyła się msza św. w intencji Ojczyzny i Ziemi Śląskiej w kościele p.w. Świętej Trójcy oraz uroczyste złożenie kwiatów przed pomnikiem Wolności, z udziałem Orkiestry Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach. Po zakończeniu części oficjalnej w Amfiteatrze i na Polanie Piknikowej w Parku Miejskim im. hm. F. Kachla zorganizowano ogólnomiejską imprezę plenerową pn. Piknik Rodzinny – Majówka w Bytomiu. W programie imprezy odbył się: rodzinny Bieg Konstytucji 3 Maja, finał akcji „770 km dla Bytomia", spotkanie o Patriotyzmie z Prezydentem Bytomia – Michałem Biedą. Ponadto w ramach programu imprezy zorganizowano warsztaty twórcze kreatywne, plastyczne, literackie, ekologiczne, tworzenia przypinek i kotylionów, tory przeszkód, gry przestrzenne i edukacyjne, wymianę książkową – Książkowy Bazar, quiz rodzinny, koncerty i występy artystyczne, aktywności sportowe, badania fotokomórką i optojump'em, wystawę plakatów, malowanie twarzy, strefę zdrowia, stoiska profilaktyczne, stoisko TMB z wydawnictwami dot. historii Miasta Bytomia oraz smaczną przestrzeń wypoczynku, koncert Górniczej Orkiestry Dętej Bytom im. Józefa Słodczyka pod dyrekcją Dariusza Kasperka, występ mażoretek UKS „Charms", występy artystyczne dzieci i młodzieży z kół wokalnych Młodzieżowego Domu Kultury nr 2 pn. „Zaśpiewajmy razem", występ dzieci ze Studia Baletowego Opery Śląskiej w Muszli Koncertowej oraz balet na trawie z Operą Śląską, występ Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I i II st. im. F.Chopina – trio jazzowe.

Zdjęcie 20: Narodowe Święto Niepodległości

Źródło: www.bytom.pl

– 11 listopada 2024 r. zorganizowano miejskie obchody Narodowego Święta Niepodległości. Część oficjalna obchodów odbyła się przed pomnikiem Wolności z udziałem Orkiestry Wojskowej z Bytomia. W uroczystości wzięło udział około 300 osób.
Wykaz wybranych ważniejszych imprez kulturalno-rozrywkowych zorganizowanych w 2024 r. w Bytomiu
– 1 czerwca 2024 r. pod Patronatem Prezydenta Bytomia zorganizowano w Amfiteatrze i Polanie Piknikowej w Parku Miejskim im. F. Kachla – ogólnomiejską imprezę plenerową pn. Parkowy Dzień Dziecka „Lubię moje miasto" w ramach XVII Metropolitalnego Święta Rodziny. W programie imprezy na scenie Amfiteatru prezentacje taneczne w wykonaniu dzieci z Przedszkola Miejskiego nr 63 im. J. Korczaka z Oddziałami Integracyjnymi, występ grupy „Mały Rozbark" z Przedszkola Miejskiego nr 20, występ taneczny dzieci z klas I-III ze Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 2, prezentacje pracowni muzycznych i tanecznych Młodzieżowego Domu Kultury nr 1, występy artystyczne Młodzieżowego Domu Kultury nr 2 pn. „Zaśpiewajmy razem", Studio Baletowe Opery Śląskiej pod kierunkiem Anety Pająk-Cwojdzińskiej, pokaz Mażoretek – UKS Charms, zabawa taneczna – tańce śląskie z Danielem Dziurką z Zespołu Pieśni i Tańca „Mały Śląsk", prezentacja tańców hinduskich oraz piosenki muzyki filmowej w wykonaniu Kijowskiego Uniwersytetu Medycznego, a także wakacyjne przeboje i piosenki Zespołu „Understars" z II LO im. Jana Matejki z Siemianowic Śląskich. Równolegle na Polanie przed Amfiteatrem oraz Polanie Piknikowej zorganizowano ogólnorozwojowe gry i zabawy z Bytomskiego Hufca ZHP, zajęcia sensoryczne dla najmłodszych, zabawy ruchowe, edukacyjne i animacje, gry plenerowe, sprawnościowe, warsztaty plastyczne, zajęcia z arteterapii, aktywności sportowe, konkursy i quizy, zajęcia artystyczne z Misiem Bytomisiem, kolorowanki, rodzinne konkurencje śląskich gier podwórkowych, malowanie kredą i gra w klasy, bańki mydlane, malowanie buziek, pokaz pojazdów zdalnie sterowanych, pokazy, zajęcia i warsztaty pierwszej pomocy przedmedycznej i medycznej, tory przeszkód: narkogogle – alko gogle, wymianę książkową dla dzieci, miniboisko do piłki nożnej, hokeja na trawie, koszykówki, profilaktykę zdrowia (punkt pomiaru ciśnienia, saturacji, glukozy), mobilnego bytomskiego lwa. Dodatkowymi atrakcjami były prezentacje sprzętu służb mundurowych, akcja charytatywna „Zetnij włosy na peruki dla chorych dzieci – 9 edycja, spacer z przyrodnikiem z Muzeum Górnośląskiego po parku Kachla, fotobudka prehistoryczna, darmowe dmuchańce – skakańce, maskotki „Olimpiok", „Sznupek" promocja bezpłatnych warsztatów z pro-

gramowania, rowerowy tor przeszkód, prezentacja samochodu Toyota oraz smaczna przestrzeń wypoczynku;
– podjęto z Bytomskim Centrum Kultury współpracę przy organizacji i realizacji Święta Bytomia. W przedostatni weekend czerwca odbyło się największe wydarzenie kulturalne w Bytomiu. W 2024 roku świętowaliśmy 21-23 czerwca na pl. Jana III Sobieskiego. Program wydarzenia jak zwykle ułożyli sami bytomianie, którzy w internetowym głosowaniu wybrali artystów, których chcą usłyszeć podczas święta miasta. W te wyjątkowe dni bawiono się wspólnie z m.in. z C-Boolem, Julią Żugaj, Dymem KNF, Panem Savyanem, Smolastym oraz z zespołami Bajm, Nocny Kochanek i Kult. Nie zabrakło również lokalnych akcentów, na scenie wystąpił Tukej – zespół wyłoniony w Przeglądzie Zespołów Muzycznych BYTOM LIVE MUSIC. Na miejscu przewidziane były także atrakcje dla najmłodszych, strefa gastronomiczna, stoiska handlowe i promocyjne;
– skoordynowano i zestawiono kalendarz wakacyjnych wydarzeń w ramach akcji – Lato w mieście, do którego swój udział złożyło 26 podmiotów I instytucji;
– 19 grudnia 2024 r. we współpracy z Młodzieżowym Domem Kultury nr 1, Młodzieżowym Domem Kultury Nr 2, Hufcem ZHP w Bytomiu, Państwowymi Szkołami Budownictwa oraz Mażoretkami UKS Charms przygotowano oprawę artystyczną ogólnomiejskiej imprezy plenerowej pn. Bytomskie kolędowanie ze świątecznym barszczem. Zapewniono również kompleksowe przygotowanie produkcji technicznej dla potrzeb realizacji części artystycznej tego wydarzenia. Tego dnia odbył się też koncert świąteczno-operetkowy Gabrieli Silvy i przyjaciół;
– od 2 do 30 września 2024 r. przeprowadzono procedurę wyłonienia laureatów 28. edycji przyznania Nagrody Prezydenta Bytomia w dziedzinie kultury – MUZA 2024;
– od 2 do 30 września 2024 r. przeprowadzono procedurę tegorocznej edycji przyznania Medali Miasta Bytomia, do której zgłoszonych zostało 12 kandydatur. Ostatecznie na wniosek Kapituły Medalu Miasta Bytomia, Prezydent Bytomia postanowił przyznać 5 Medali Miasta Bytomia;
– 19 października 2024 r. zorganizowano w Sali ToTu Bytomskiego Centrum Kultury uroczystość wręczenia Młodzieżowych Nagród Prezydenta Bytomia w dziedzinie kultury – WENA 2024 oraz Nagród Prezydenta Bytomia w dziedzinie kultury – MUZA 2024. Podczas uroczystości Prezydent Bytomia wręczył 3 statuetki WENA, które otrzymali: Tymoteusz Winiarski, Natalia Łyszczkowska, Kalina Bombała oraz 5 statuetek MUZA, które otrzymali: Pan Grzegorz Pajdzik, Pan Klaudiusz Jania, Pani Iwona Mohl, Młodzieżowy Dom Kultury nr 1, Wydział Teatru Tańca w Bytomiu Akademii Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie. W części artystycznej wystąpił Piotr Polk;
– 7 listopada 2024 r. zorganizowano w Sali ToTu Bytomskiego Centrum Kultury uroczystość wręczenia Medali Miasta Bytomia. Podczas uroczystości Prezydent Bytomia oraz Przewodniczący Rady Miejskiej w Bytomiu (pełniący z urzędu funkcję Przewodniczącego Kapituły Medalu Miasta Bytomia) wręczyli 5 Medali, które otrzymali: Pan Jacek Woleński, Pan Jacek Panas, Pani Anna Seemann-Majorek, firma Termo Garbacki Sp. z o.o., Ochotnicza Straż Pożarna „Górniki" W części artystycznej odbył się Koncert Oratorium. Bytom 770 stanowiącym dedykację dla Bytomia od Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I i II st. im. Fryderyka Chopina w Bytomiu – zrealizowany dzięki życzliwości oraz uprzejmości Gminy Czechowice-Dziedzice;

Tabela 38: Wybrane imprezy kulturalno-rozrywkowych, jakie miały miejsce w Bytomiu w roku 2024

Nazwa Podmiotu	Nazwa zadania
Uczniowski Klub Sportowy Karb przy Młodzieżowym Domu Kultury nr 2 w Bytomiu	XIX Międzynarodowy Festiwal Modelarski.
Klub Sportowy STS Czarni- Sucha Góra	Organizacja Festynu Rodzinnego – Michałki 2024.
Rzymskokatolicka Parafia Świętej Trójcy	Kulturalny festyn parafialny w Świętej Trójcy 2024.
Ewangelickie Stowarzyszenie Kultury	Jules Schiwy „Wielki Walc Salonowy".
dla Madame de Tiele -Winckler – teledysk.	Krajobraz miasta, architektura Bytomia w obrazach.
Fundacja Instytut Sztuki Młodej	Rozprawa poetycka pamięci Czesława Miłosza – konkurs poezji.
Stowarzyszenie gorczycki. pl	Koncerty gwiazd w ramach 19. Międzynarodowego Festiwalu im. G. G. Gorczyckiego.

Wspólnota Amazonek Ostoja	Amazonki z Kulturą na Ty.
Towarzystwo Muzyczne Śląskich Kameralistów	Muzyka na Wagę.
Stowarzyszenie Rebel Silesia	Koncert jubileuszowy zespołu „Przekrój Misia" z okazji 10-lecia istnienia zespołu i 30 -lecia pracy artystycznej założyciela i lidera Marka Misia oraz promocja ostatniej płyty „Ślad na skale".
Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Południowo Wschodnich.	Bytom i Kresy. Od przeszłości do współczesności. Edycja X.
Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Śląska	Harc_Kultura!
Liga Kobiet Nieobojętnych	Obchody 20-lecia Ligi Kobiet Nieobojętnych.
Uczniowski Klub Sportowy – Charms	Promowanie kultury regionalnej w tym promowanie tradycji Orkiestr Dętych z Górnego Śląska poprzez przygotowanie sekcji Mażoretek Pompon Classic Senior do wspólnych występów z orkiestrami dętymi działającymi na terenie Bytomia.
Parafia Ewangelicko – Augsburska w Bytomiu – Miechowicach	Pałacowe spotkania z muzyką.
Stowarzyszenie Przyjazna Ósemka	Miejskie warsztaty rękodzielnicze pt. Nie dzieli, a łączy – Rękoczyn!
Stowarzyszenie Manuffaktura	Noc Spadających Gwiazd.
Fundacja Śląskie Obrazy	XXV Festiwal Sztuki Wysokiej 2024.
Wolne Stowarzyszenie Zielonych Artystów	70 z 770.
Piękna Strona Miasta	Bytomski Kwietnik. Energia Miasta.
Stowarzyszenie Sztukoffnia	Sąsiad, u którego dramat się rozgrywa / teatr offowy Bytomia.
Fundacja Inqubator Teatralny	Tu Teatr 2024.
Stowarzyszenie im. Maxa Kopfsteina	Bytomski Szlak Kobiet.
Stowarzyszenie Pasjonatów Wojskowości Kompania Bytom	XIX Zlot Pojazdów Militarnych w Bytomiu Śląskie Manewry 2024.
Towarzystwo Miłośników Bytomia	Bytomskie Koncerty Organowe.
Stowarzyszenie Absolwentów i Sympatyków I LO im. Jana Smolenia w Bytomiu – Smoleniacy	XXVI Ogólnopolski Konkurs Poetycki Młodych Nadchodzące pokolenie. Popularyzacja tożsamości kulturowej Śląska.
Stowarzyszenie Górnicza Orkiestra Dęta – Bytom – im. Józefa Słodczyka	Cykl koncertów plenerowych – Pod muzycznymi gwiazdami.
Fundacja W To Mi Graj	Opowiaduszki z Wańkowiczem. Program edukacji kulturalnej.
Stowarzyszenie ISB Crew	Kultura na Kołach: Bytom w Świetle Samochodowej Pasji – Cykl Letniego Kina Samochodowego.
Stowarzyszenie Górnośląskich Kolei Wąskotorowych.	XV edycja Święta Szlaku Zabytków Techniki – Industriada 2024 w Bytomiu.
Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły IV Liceum Ogólnokształcącego im. Bolesława Chrobrego w Bytomiu – Sikorak.	Chuligani sztuki – III edycja Śląskich Obrazów Sikoraku.

Tabela 39: Wydarzenia kulturalne zorganizowane przez organizacje pozarządowe przy wsparciu finansowym Gminy Bytom w 2024 r. w ramach obchodów jubileusz 770- lecia:

Nazwa Podmiotu	Nazwa zadania
Wolne Stowarzyszenie Zielonych Artystów	Bytomianie, kim jesteśmy?
Liga Kobiet Nieobojętnych	Wykonanie muralu z historycznym motywem widoku miasta z końca XIX w. na podstawie oryginalnego obrazu znanego niemieckiego malarza Paula Andorffa (1849-1920).
Fundacja Inqubator Teatralny	Oko Bytomia
Piękna Strona Miasta	Sztuka w barwach i dźwiękach – bytomski jubileuszowy plener malarski.
Stowarzyszenie Muzyczno-Kulturalne Power of Winds	W Bytomiu miasteczku przekrasnym. Koncert urodzinowy dla mieszkańców.
Fundacja TVS	770 osób w strojach rozbarskich na 770-lecie Bytomia. Próba pobicia Rekordu Polski na największe zgromadzenie osób w strojach ludowych oraz Bytomskie Święto Stroju Rozbarskiego.

Stypendia artystyczne

2024 roku był kontynuacją utworzonego w roku 2020 istotnego instrumentu wsparcia bytomskiego środowiska kulturalnego. W celu stworzenia warunków wsparcia dla twórców i artystów oraz inspirowania ich do podejmowania ważnych społecznie zadań z zakresu kultury Rada Miejska w Bytomiu przyjęła uchwałę w sprawie ustanowienia stypendiów dla osób zajmujących się twórczością artystyczną i upowszechnianiem kultury. Prezydent Bytomia przyznał stypendia artystyczne 10 osobom, które realizowały swoje projekty artystyczne przez cały 2024 rok:

- Adrian Katroshi w dziedzinie: literatura;
- Marcin Wądołowski w dziedzinie: literatura;
- Anna Meiser w dziedzinie: literatura, niematerialne dziedzictwo;
- Anna Seemann-Majorek w dziedzinie: literatura;
- Andrzej Chłapecki w dziedzinie: upowszechnianie kultury;
- Nina Nowara-Matusik w dziedzinie: literatura;
- Magdalena Mikrut-Majeranek w dziedzinie: projekty interdyscyplinarne.

Nagrody i wyróżnienia przyznane przez prezydenta Bytomia w dziedzinie kultury w roku 2024

MEDAL MIASTA BYTOMIA

To forma honorowego uznania dla zasłużonych dla naszej wspólnoty osób i instytucji, których osiągnięcia w różnych dziedzinach życia, praca i sukces przekłada się na rozwój, dobry wizerunek i promocję naszego miasta. Medale Miasta Bytomia w 2024 roku otrzymali:

– w dziedzinie gospodarczej DAWID GARBACKI TERMO GARBACKI Sp. z o.o.;
– w dziedzinie społecznej OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA „GÓRNIKI";
– w dziedzinie kulturalnej ANNA SEEMANN-MAJOREK;
– w dziedzinie gospodarczej JACEK PANAS;
– w dziedzinie kulturalnej JACEK WOLEŃSKI.

Tabela 40: Porównanie kwot przeznaczonych na stypendia artystyczne w latach 2021-2024

	2021	2022	2023	2024
kwota	86 400 zł	96 000 zł	86 400 zł	96 000 zł
liczba przyznanych stypendiów	9	10	9	10

- Katarzyna Zioło w dziedzinie: intermedia, projekty interdyscyplinarne i z wykorzystaniem nowych technologii;
- Dominika Malska w dziedzinie: projekty interdyscyplinarne i z wykorzystaniem nowych technologii;
- Tomasz Herisz w dziedzinie: intermedia, projekty interdyscyplinarne i z wykorzystaniem nowych technologii;

Zdjęcie 21: Laureaci Medalu Miasta Bytomia

Źródło: www.bytom.pl

MUZA – NAGRODA PREZYDENTA BYTOMIA W DZIEDZINIE KULTURY

W 2024 r. po raz 28 odbyła się uroczystość wręczenia Nagród Prezydenta Bytomia w dziedzinie kultury „Muza". Muza jest formą uznania za twórczość artystyczną w danym roku lub za całokształt dokonań artystycznych. Przyznaje się ją w trzech kategoriach: osiągnięcia twórcze, upowszechnianie kultury oraz zarządzanie kulturą. W 2024 roku laureatami Muzy zostali:

- Młodzieżowy Dom Kultury nr 1;
- Wydział Teatru Tańca w Bytomiu Akademii Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie;
- Iwona Mohl;
- Grzegorz Pajdzik;
- Klaudiusz Jania.

Nagrody zostały wręczone 19 października 2024 roku w Bytomskim Centrum Kultury w części artystycznej wystąpił Piotr Polk.

Zdjęcie 22: Laureaci Nagrody Muza

Źródło: www.bytom.pl

WENA – NAGRODA PREZYDENTA BYTOMIA W DZIEDZINIE KULTURY (dla dzieci i młodzieży)

Przyznawane od 2007 roku nagrody WENA są wyrazem uznania dla młodych twórców mieszkających lub uczących się w Bytomiu. Projekt „WENA" koordynuje Wolne Stowarzyszenie Zielonych Artystów. W 2024 roku laureatami Weny zostali:

- Kalina Bombała (muzyka);
- Natalia Łyszczkowska (muzyka);
- Tymoteusz Winiarski (taniec).

PROJEKT „MADE IN BYTOM"

W 2024 r. to kolejny rok działalności strony internetowej madeinbytom.pl, na której znajdziemy informacje o działalności instytucji kultury oraz o wydarzeniach organizowanych przez uczestników Projektu. To idea, by być bliżej widza, dać mu możliwość szybkiego odnalezienia informacji i zakupu biletów. Współpracę tę prowadzą: Bytomskie Centrum Kultury, Teatr Rozbark, Pałac w Miechowicach, Centrum Sztuki Współczesnej „Kronika", Opera Śląska, Muzeum Górnośląskie, Wydział Teatru Tańca w Bytomiu Akademii Sztuk Teatralnych w Krakowie, Ogólnokształcąca Szkoła Baletowa im. L. Różyckiego, Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna im. F. Chopina, oraz Młodzieżowe Domy Kultury nr 1 i nr 2.

GRYFNO KOFEINA

W ramach Bytomskiego Budżetu Obywatelskiego Gmina Bytom przeznaczyła 438 327,na realizację projektu „Gryfno Kofeina". Projekt został zrealizowany przez Fundację ALTERNATA w klubach osiedlowych Bytomskiej Spółdzielni Mieszkaniowej „SEZAM" oraz „RELAKS". Celem projektu „Gryfno Kofeina" było zwiększenie bezpłatnej oferty edukacyjno-kulturalnej na terenie miasta Bytomia skierowanej do mieszkańców Bytomia oparty na odkrywaniu pozytywnych wartości międzypokoleniowej więzi. W ramach tego całorocznego projektu zorganizowano:

Klub Relaks

- 16 godzin warsztatów taneczno-wokalnych w cyklu 8 spotkań – 2 godzinnych;
- 48 godzin warsztatów fotograficznych w cyklu 16 spotkań – 3 godzinnych;
- 32 godziny warsztatów baristycznych w cyklu 16 spotkań – 2 godzinnych;
- 32 godziny warsztatów psychologicznych w cyklu 16 spotkań – 2 godzinnych;
- 16 godziny turnieju gier planszowych w cyklu 8 spotkań – 2 godzinnych;
- 32 godziny warsztatów relaksacyjne – pielęgnacyjne w cyklu 16 spotkań – 2 godzinnych;
- 32 godziny warsztatów florystycznych w cyklu 16 spotkań – 2 godzinnych;
- 32 godziny warsztatów ruchowo – relaksacyjne w cyklu 32 spotkań – 1 godzinnych;

• 16 godzin spotkań z ciekawymi ludźmi w cyklu 8 spotkań – 2 godzinnych;
• 3 godziny nordic walking w cyklu 3 spotkań – 1 godzinnych.

Klub Sezam
• 64 godzin warsztatów plastycznych w cyklu 32 spotkań – 2 godzinnych;
• 32 godzin warsztatów mozaiki artystycznej w cyklu 16 spotkań – 2 godzinnych;
• 32 godzin warsztatów muzykoterapii w cyklu 32 spotkań – 1 godzinnych;
• 32 godzin warsztatów choreoterapii w cyklu 32 spotkań – 1 godzinnych;
• 32 godzin warsztatów jogi w cyklu 32 spotkań – 1 godzinnych;
• 32 godzin gimnastyki rehabilitacyjnej w cyklu 32 spotkań – 1 godzinnych;
• 16 godzin spotkań z ciekawymi ludźmi w cyklu 8 spotkań – 2 godzinnych;
• 12 godzin warsztatów florystycznych w cyklu 4 spotkań – 3 godzinnych.

– Organizacja wernisażu prac plastycznych wraz ze stałą kilkumiesięczną wystawą (wernisaż odbył się 14 listopada 2024 r.);
– Organizacja wernisażu prac fotograficznych wraz ze stałą miesięczną wystawą (wernisaż odbył się 13 grudnia 2024 r.);
– Organizacja Pikniku integracyjnego wraz z przeprowadzeniem Turnieju gier planszowych (piknik odbył sie 28 września 2024 r.).

Dane o projekcie:
• liczba warsztatów: 18;
• liczba godzin zajęć – 518;
• liczba uczestników – 4 787;
Festiwal plenerowy – liczba uczestników (rotacyjnie) – 2 000 osób.

Działaność publicznych placówek wychowania pozaszkolnego tj.: Młodzieżowego Domu Kultury nr 1 przy ul. Powstańców Warszawskich 12 oraz Młodzieżowego Domu Kultury nr 2 przy ul. ks. J. Popiełuszki 9 omówiono w rozdziale 3.2 Oświata i wychowanie.

3.7 Jubileusz 770-lecia nadania praw miejskich Bytomiowi

W 2024 roku Bytom świętował jubileusz 770-lecia lokacji miasta. Jubileuszowy program obejmował szereg wydarzeń kulturalnych, rozrywkowych, sportowych. Wydarzenia imprez głównych i towarzyszących, dedykowanych jubileuszowi, zaprezentowano na stronie internetowej miasta Bytomia poprzez tabele i prezentacje w postaci dwóch załączników.
Jubileusz stał się dobrą okazją do przypomnienia bogatej, wielokulturowej historii miasta oraz osób, które tę historię tworzyły. Obchody były również okazją do spotkań mieszkańców i skorzystania ze specjalnej oferty kulturalnej. Przygotowania rozpoczęły się w roku 2023, aby godnie świętować nadanie praw miejskich z mieszkańcami, potrzebne było zaangażowanie wielu osób oraz instytucji. Dołączyła edukacja, bytomskie przedszkola, szkoły, środowisko organizacji pozarządowych, polityki społecznej, włączyły się bytomskie służby mundurowe, jednostki i firmy.
18 grudnia 2023 r. bytomscy radni podjęli uchwałę nr LXXXVII/1107/23 w sprawie ogłoszenia roku 2024 „Rokiem obchodów jubileuszu 770-lecia nadania praw miejskich Bytomiowi".
W temacie organizacji wydarzeń odbyło się wiele spotkań przygotowawczych i organizacyjnych. Przebieg prac przygotowawczych regulowały stosowne Zarządzenia Prezydenta Bytomia:
• zarządzenie w sprawie powołania zespołu ds. opracowania programu obchodów 770-lecia lokacji Bytomia; (Zarządzenie Prezydenta Bytomia nr 479 z dn. 22.11.2023 r.);
• zarządzenie w sprawie powołania zespołu do spraw organizacji plenerowej imprezy masowej artystyczno-rozrywkowej „Dni Bytomia 2024" oraz wydarzeń w ramach Roku obchodów jubileuszu 770-lecia nadania praw miejskich Bytomiowi (Zarządzenie Prezydenta Bytomia nr 6 z dn. 10.01.2024 r.);
• zarządzenie w sprawie zasad korzystania ze znaku „770 lat miasta Bytom" oraz herbu i flagi Bytomia (Zarządzenie Prezydenta Bytomia nr 97 z dn. 28.02.2024 r.). Logotypem autorstwa Marcina Musialika identyfikowanych zostało wiele wydarzeń, aktywności i publikacji realizowanych w ramach rocznicowych obchodów.

Zdjęcie 23 Logotyp znaku „770 lat miasta Bytom",

770 lat miasta Bytom

Źródło: Wydział Kultury i Sportu

Ogłoszono także otwarty konkurs ofert na zadania publiczne obejmujący realizację w 2024 r. określonych zadań Miasta Bytomia poprzez wspieranie lub powierzanie zadań w dziedzinie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego w zakresie obchodów Roku jubileuszu 770-lecia nadania praw miejskich Bytomiowi. Celem konkursu było wyłonienie projektów, wraz z udzieleniem dotacji na wsparcie lub powierzenie ich realizacji, które przyczynią się do zwiększenia oferty miejskich wydarzeń kulturalnych stanowiących oprawę Roku jubileuszu 770-lecia nadania prawa miejskich Bytomiowi.
Obchody rozpoczęto inauguracją roku jubileuszowego, która odbyła się 18 marca 2024 r. Podczas konferencji, a następnie uroczystej sesji Rady Miejskiej przedstawiono propozycje aktywności i imprez, które wpisały się w program jubileuszowych wydarzeń. Program został podzielony na dwie części, w których przyjęto wstępnie realizacje ok. 40 wydarzeń głównych oraz ok. 130 inicjatyw i wydarzeń towarzyszących, dedykowanych jubileuszowi 770-lecia Bytomia. W sumie w jubileuszowym roku 2024 odbyło się ponad 270 imprez, inicjatyw, wydarzeń i aktywności (42 wydarzenia główne i około 230 wydarzeń towarzyszących – dedykowanych). Podczas Sesji Rady Miejskiej inaugurującej jubileusz wykład pt. "Dziedzictwo architektoniczne Bytomia z perspektywy obchodów jibileuszu 770-lecia Miasta" wygłosiła prof. Irma Kozina.
Najważniejsze wydarzenia jubileuszu 770-lecia lokacji miasta Bytomia to m.in.:
• 770 KILOMETRÓW na 770 URODZINY NASZEGO MIASTA – pokonanie dystansu 770 km mając do wyboru bieganie, chodzenie, jazdę rowerem, pływanie;
• ODZNAKA KRAJOZNAWCZA 770 km rowerem na 770-lecie miasta Bytomia 1254-2024 – połączenie pokonania dystansu 770 km na rowerze trasami przez Bytom połączonymi ze zwiedzaniem miasta i jego obiektów;
• NEON – napis BYTOM/rewitalizacja witacza i ekspozycja na neorenesansowej kamienicy przy ul. Piłsudskiego;
• „OKO BYTOMIA" – mural wykonany techniką instalacji i kolażu stworzony z 400 fotografii nadesłanych przez mieszkańców, łączacy przeszłość i teraźniejszość, ukazujący historie, symbole i codzienność Bytomia;

• WYKONANIE MURALU techniką mozaiki oraz malarską z historycznym motywem widoku miasta z końca XIX w. na podstawie oryginalnego obrazu pn. „MARKT IN BEUTHEN"/Targ w Bytomiu/niemieckiego malarza Paula Andorffa;
• „BYTOMIANIE, KIM JESTEŚMY? " – projekt dotyczący korzeni I tożsamości mieszkańców miasta;
• SZTUKA W BARWACH I DŹWIĘKACH – Bytomski jubileuszowy plener malarski;
• PANTEON BYTOMSKI – mobilna wystawa plenerowa przedstawiająca 26 ważnych i znanych postaci w historii Bytomia;
• Jubileuszowe Zwiedzanie Miasta z przewodnikiem – BYTOM NIEOCZYWISTY – 20 nietuzinkowych spacerów tematycznych po Bytomiu;
• BYTOM – RYTM MIASTA – wystawa, publikacja oraz film RYTM MIASTA. Miedzy architekturą a naturą;
• BYTOM TAŃCEM STOI – 7 wydarzeń na 77-lecie szkoły baletowej w 770-lecie istnienia Miasta Bytomia;
• PIKNIK – POSMAKUJ EUROPY w 20-lecie wejścia Polski do UE;
• Piknik Patriotyczny – Radosne Świętowanie – Rodzinna Majówka w Bytomiu – BIEG KONSTYTUCJI 3 MAJA;
• Festiwal AGLO Festiwal. BYTOM 770;
• Śląski Plac – cykl spotkań I wydarzeń popularyzujacych śląskie dziedzictwo kulturowe;
• Bytomski Parkowy Dzień Dziecka;
• DON GIOVANNI – PREMIERA i uroczysty spektakl opery W.A. Mozarta dedykowany mieszkańcom Bytomia i Jubileuszowi 770-lecia Miasta z udziałem zaproszonych gości;
• Organizacja przyjazdu/3-dniowego programu pobytu potomków rodzin Georga Brüninga i Franza Landsbergera w Bytomiu;
• TABLICA upamiętniająca postać Georga Brüninga/al. Legionów;
• TABLICA upamiętniająca postać Franza Landsbergera/foyer Opery Śląskiej;
• Wizualizacje projektów ławeczek upamiętniających postacie Georga Brüninga i Franza Landsbergera;
• ŚWIĘTO BYTOMIA – 770. URODZINY MIASTA – plenerowe koncerty znanych wokalistów i zespołów artystycznych;
• BAND & LIGHT SHOW Nienadęta Bitwa Orkiestr Dętych – KONCERT plenerowy w Amfiteatrze Parku Miejskiego im. hm. F. Kachla;
• „BYTOMSKIE ŚWIĘTO STROJU ROZBARSKIEGO" 770 osób w strojach rozbarskich na 770-lecie Bytomia. Przeprowadzenie próby bicia Rekordu Polski na największe zgromadzenie osób w strojach ludowych;
• 170-LECIE GÓRNOŚLĄSKICH KOLEI WĄSKOTOROWYCH;
• 15. BYTOMSKI PÓŁMARATON;
• 770 DRZEW DLA BYTOMIA – 770 sztuk rocznych sadzonek buku zwyczajnego „Fagus silvatica" przekazano mieszkańcom miasta;
• BYTOMSKIE PUZLE. ARCHEOLOGIA MIASTA – wystawa dot. badań archeologicznych prowadzonych na obszarze Bytomia od ponad 100 lat;
• 96 PZLA MISTRZOSTWA POLSKI W BIEGACH PRZEŁAJOWYCH;
• MEDALE MIASTA BYTOMIA/ORATORIUM. BYTOM 770 – dedykacja Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej im. F. Chopina dla Bytomia;
• UROCZYSTA SESJA RADY MIEJSKIEJ podsumowująca Jubileusz w dniu 26 listopada 2024 r./prezentacja wydarzeń i aktywności jubileuszowych/wręczenie odznaczeń państwowych/KONCERT PIANO DUO – Łuksz Szubski & Krzysztof Włodarczyk;
• „W BYTOMIU, MIASTECZKU PRZEKRASNYM". Koncert pieśni tradycyjnych, wywodzących się z folkloru i zwyczajów Górnego Śląska;
• NAJ, NAJ FESTIWALIK DLA NAJMŁODSZYCH;
• BYTOMSKI JARMARK ŚWIĄTECZNY.

Zdjęcia 24-25: Obchody 770-lecia w Bytomiu

Źródło: www.bytom.pl

3. 8 Ochrona dziedzictwa kulturowego

Samorząd gminny realizuje zasady ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Na Gminę spadają jednak również obowiązki właścicielskie, związane z opieką nad obiektami zabytkowymi, których jest posiadaczem. Obiekty rejestrowe stanowiące własność gminy Bytom charakteryzują się dużą różnorodnością. Są to zarówno zespoły komponowanej zieleni wraz z elementami architektonicznymi, jak i pojedyncze obiekty architektoniczne a także zespoły zabudowy o zróżnicowanej funkcji – od mieszkaniowej, poprzez publiczną, do przemysłowej. Wszystkie te obiekty odgrywały i nadal odgrywają istotną rolę w życiu dawnych i współczesnych mieszkańców miasta. Gmina Bytom posiada prawo własności do szeregu obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego, w tym:
– Parku Miejskiego im. hm. F. Kachla,
– Parku na Górze Gryca,
– Parku krajobrazowego Fazaniec w Bytomiu-Szombierkach,
– IV LO im. Bolesława Chrobrego, Pl. Sikorskiego 1,
– Zakładu Kąpielowego przy ul. Parkowej 1,
– Budynku Szpitala Specjalistycznego nr 1, ul. Żeromskiego 7,
– Kamienicy mieszkalnej, ob. siedziba MDK Nr 1, ul. Powstańców Warszawskich 12,
– Zespołu osiedla robotniczego Kolonia Zgorzelec,
– Założenia pałacowo-parkowe Tiele-Wincklerów,
– Zespołu zabudowy rejonu głównego dawnej kopalni „Rozbark" ul. Chorzowska 12,
– Budynku Urzędu Miejskiego w Bytomiu, ul. Parkowa 2,
– Budynek Urzędu Stanu Cywilnego, ul. Olejniczaka 22.

Rejestr zabytków nieruchomych zawiera obecnie 90 wpisów z terenu Bytomia. W 2024 r. wpisano do rejestru zabytków nieruchomych:
– Dom Polski „UL" przy ul. Wojciecha Korfantego 38,
– zespół zabudowy placu Jana III Sobieskiego i pl. Andrzeja Hiolskiego,
– zespół zabudowy placu Akademickiego w Bytomiu.

Oprócz tego, gmina jest właścicielem oraz współwłaścicielem znacznej liczby kamienic miejskich w ramach wspólnot mieszkaniowych, posiadając w nich różnej wysokości udziały. Duża część z nich ujęta jest w gminnej ewidencji zabytków. Wobec tych obiektów władze Bytomia zobowiązane są do sprawowania opieki, polegającej w szczególności na zapewnieniu warunków do: naukowego badania i dokumentowania zabytku, prowadzenia prac konserwatorskich i robót budowlanych, zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie, korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości, popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku i jego znaczeniu dla kultury.
Specyficzną kategorią wśród zabytków nieruchomych są stanowiska archeologiczne. Na terenie Bytomia odnotowanych zostało 71 stanowisk archeologicznych, w tym jedno z nich – grodzisko wczesnośredniowieczne położone na południe od dworca głównego w Bytomiu nad rzeką Bytomką oraz układ urbanistyczny dawnego miasta wpisane zostały do rejestru zabytków.

Podział funkcjonalny obiektów nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków kształtuje się następująco:
– obiekty mieszkalne – 26,
– obiekty użyteczności publicznej – 13,
– bloki zabudowy, zespoły – 9,
– zieleń – 4,
– obiekty kultu religijnego – 12,
– cmentarze – 2,
– obiekty techniki – 10,
– archeologia – 1,
– pozostałe – 13.

Rejestr zabytków ruchomych obecnie zawiera 40 wpisów. Ostatnim do tej pory obiektem objętym ochroną jest parowóz wąskotorowy znajdujący się na stacji Bytom – Karb Wąskotorowy w Bytomiu przy ul. Reja w Parowozowni.
Gminna Bytom prowadzi również Gminą ewidencję zabytków która ma status instrumentu ochrony prawnej obiektów zabytkowych na danym terenie i stanowi podstawę do prowadzenia planowych działań konserwatorskich. Traktowana jest również jako główna wytyczna dla wszelkich prac związanych z zagospodarowaniem przestrzennym gminy. Przepisy ustawy stanowią, że wójt (burmistrz, prezydent miasta) prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy. Zgodnie z zapisami, w gminnej ewidencji zabytków powinny być ujęte:

– zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków;
– inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków;
– inne zabytki nieruchome wyznaczone przez wójta w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Gminna ewidencja zabytków ma charakter zbioru otwartego, co nakłada na władze gminne obowiązek jej okresowej aktualizacji. Jednak należy pamiętać, że jakiekolwiek zmiany w ewidencji wymagają uzgodnienia z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Gminna Ewidencja Zabytków jako podstawowe narzędzie do rozpoznania zasobu i stanu zabytków nieruchomych, pełni istotną rolę w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz w kształtowaniu środowiska gminy. Otwarty charakter ewidencji powoduje, że ilość wprowadzonych do niej obiektów stale podlega zmianom. Gminna Ewidencja Zabytków dla miasta Bytomia obejmuje obecnie 2 323 obiektów zabytkowych.

W 2023 r. podjęto Zarządzenie Nr 76/23 Prezydenta Bytomia z dnia 22 lutego 2023 r. zmieniające zarządzenie nr 425/18 Prezydenta Bytomia w sprawie przyjęcia gminnej ewidencji zabytków miasta Bytomia.

Do zadań gminy należy również opracowanie i uchwalenie gminnych programów opieki nad zabytkami. Obecnie gmina posiada Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Gminy Bytom na lata 2022-2025.

Zdjęcie 26: Piłsudskiego 50 budynek znajduje się na terenie zabytkowego układu urbanistycznego wpisanego do rejestru zabytków.

Źródło: www.bytom.pl

3.9 Sport i rekreacja

Najistotniejszą działalność sportową w mieście prowadzi Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bytomiu. OSiR Bytom, realizując misję wspierania sportu młodzieżowego, w roku 2024 współpracował w ramach Miejskiego Ośrodka Sportu Młodzieżowego z 29 bytomskimi klubami sportowymi. Z oferty 29 klubów korzystało miesięcznie 3 400 dzieci z Bytomia i okolic oraz młodzież szkolna uczestnicząca w rywalizacji szkolnej organizowanej przez Miejski Szkolny Związek Sportowy (około 9 000 uczniów). Sportowe życia miasta kształtują przede wszystkim bytomskie kluby sportowe, realizując szkolenie zawodników oraz organizując zawody sportowe.
Do podstawowych zadań Ośrodka należy: inicjowanie i popularyzacja masowych imprez sportowo- rekreacyjnych, tworzenie, upowszechnianie i ochrona kultury fizycznej, wspieranie oraz promocja edukacji i inicjatyw sportowych w mieście, dbałość o prawidłowy rozwój psychofizyczny i zdrowie wszystkich mieszkańców, udostępnianie bazy sportowo – rekreacyjnej: placówkom oświatowym, klubom sportowym, organizacjom społecznym i zawodowym, osobom indywidualnym, prowadzenie działalności sportowej dla dzieci i młodzieży w ramach Miejskiego Ośrodka Sportu Młodzieżowego, współdziałanie w sferze kultury fizycznej z innymi podmiotami i miastami sąsiednimi.
Wykaz obiektów sportowo – rekreacyjnych udostępnionych mieszkańcom miasta, administrowanych przez OSIR w Bytomiu:
1. Pływalnia Kryta przy ul. Parkowej 1;
2. Pływalnia Odkryta przy ul. Wrocławskiej 31;
3. Skatepark przy ul. Wrocławskiej 31;
4. Wodny Plac Zabaw przy ul. Wrocławskiej 31;
5. Lodowisko Sezonowe przy ul. Wrocławskiej 31;
6. Hala Sportowa na Skarpie przy ul. Frycza Modrzewskiego 5a;
7. Hala Sportowa przy ul. Kosynierów 15;
8. Hala Sportowa przy ul. Strzelców Bytomskich 131;
9. Lodowisko Kryte przy ul. Pułaskiego 71;
10. Rolkowisko przy ul. Pułaskiego 69;
11. Boisko Sportowe przy ul. Worpie 18;
12. Zespół Boisk Orlik przy ul. Chorzowskiej 28 H;
13. Zespół Boisk przy ul. Ostatniej 10.

Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bytomiu zorganizował/współorganizował następujące wydarzenia sportowo – rekreacyjne w 2024 r.:

Tabela 41: Wydarzenia sportowo – rekreacyjne organizowane w roku 2024 przez OSiR

Lp.	Nazwa wydarzenia	Udział OSiR w wydarzeniu	Liczba uczestników wydarzenia
1	KILOMETRY W WODZIE	ORGANIZATOR	10
2	NW dla SENIORÓW 55+	ORGANIZATOR	Ok 25 os na zajęciach
3	ŚLIZGAWKI - LODOWISKO	ORGANIZATOR	Ok 140 os na każdej ślizgawce
4	GIMNASTYKA DLA SENIORÓW	ORGANIZATOR	Ok 15 osób co zajęcia
5	770 KM – ROWER	ORGANIZATOR	30
6	770 KM – BIEGANIE/CHÓD	ORGANIZATOR	30
7	770 KM – PŁYWANIE	ORGANIZATOR	40
8	ORSZAK TRZECH KRÓLI	WSPÓŁORGANIZATOR	500
9	PUCHAR TRZECH MIAST	WSPÓŁORGANIZATOR	200
10	32 FINAŁWOŚP – LODOWISKO	WSPÓŁORGANIZATOR	400
11	AKCJA ZIMA W MIEŚCIE	ORGANIZATOR	100

12	VIII Bytomski Bieg Pamięci Żolnierzy Niezłomnych	WSPÓŁORGANIZATOR	280
13	Zawody pływackie	WSPÓŁORGANIZATOR	200
14	Mistrzostwa Szkół w badmintonie	WSPÓŁORGANIZATOR	200
15	Szkolne Mistrzostwa Województwa Śląskiego w Biegach przełajowych	WSPÓŁORGANIZATOR	500
16	Śląska Liga Biegowa - Bieg Trzeci	WSPÓŁORGANIZATOR	300
17	Zawody Pływackie	WSPÓŁORGANIZATOR	150
18	Śląska Liga Biegowa - Bieg Czwarty	WSPÓŁORGANIZATOR	300
19	16. Bieg Konstytucji 3 maja	ORGANIZATOR	200
20	VIII Wojewódzkie Mistrzostwa Policji w Biegu Przełajowym-Bieg Sienickiego/teren Kompleksu boisk Kolonia Zgorzelec	WSPÓŁORGANIZATOR	200
21	Dzień Dziecka-Rowerowy tor przeszkód/Park Kachla	ORGANIZATOR	100
22	Akcja Lato w miescie – animacje sportowe	ORGANIZATOR	65
23	Rowerowe rozpoczęcie wakacji z Bytomska Rowerową Masą Krytyczną Rynek-Kol. Zgorzelec	WSPÓŁORGANIZATOR	80
24	Turniej Koszykówki Ulicznej	ORGANIZATOR	16
25	Szkolenie z bezpiecznej jazdy na rolkach, deskorolkach i hulajnogach	WSPÓŁORGANIZATOR	30
26	Wakacyjny rowerowy półmetek z Bytomska Rowerową Masą Krytyczną – Żabie Doły	WSPÓŁORGANIZATOR	100
27	Turniej Koszykówki Ulicznej	ORGANIZATOR	24
28	Szkolenie z bezpiecznej jazdy na rolkach, deskorolkach i hulajnogach	WSPÓŁORGANIZATOR	50
29	Wakacyjny rowerowy półmetek z Bytomska Rowerową Masą Krytyczną – Kopalnia Srebra T. Góry	WSPÓŁORGANIZATOR	60
30	Turniej Koszykówki 3 x 3	ORGANIZATOR	24
31	Aktywny Dzień z AS	WSPÓŁORGANIZATOR	224
32	Narodowy Dzień Sportu (ślizgawki, basen)	WSPÓŁORGANIZATOR	700
33	15. PKO Bytomski Półmaraton	WSPÓŁORGANIZATOR	1600
34	Mistrzostwa Bytomia w wyścigach rowerowych na czas	WSPÓŁORGANIZATOR	40
35	Mistrzostw a Bytomia-Igrzyska Młodzieży Szkolnej i Licealiada w sztafetowych Biegach Przełajowych	WSPÓŁORGANIZATOR	200
36	Trenuj z Aktywna Szkołą	WSPÓŁORGANIZATOR	200
37	Turniej Niepodległościowy w piłce wodnej	WSPÓŁORGANIZATOR	300
38	Śląska Liga Biegowa Bieg nr 3	WSPÓŁORGANIZATOR	150
40	Igrzyska dzieci w pływaniu	WSPÓŁORGANIZATOR	200
41	96. PZLAMistrzostwa Polski w biegach Przełajowych Bytom 2024	WSPÓŁORGANIZATOR	800
42	Mistrzostwa Szkół w Badmintonie	WSPÓŁORGANIZATOR	300
43	XIX Międzynarodowy Memoriał Leszka Błażyńskiego	WSPÓŁORGANIZATOR	70
44	Mistrzostwa Śląska Strażaków PSP	WSPÓŁORGANIZATOR	60

45	Otwarcie Lodowiska Sezonowego	ORGANIZATOR	30
46	Mikołkajkowa Ślizgawka	ORGANIZATOR	300
47	XII BiegŚwiętych Mikołajów	WSPÓŁORGANIZATOR	350
48	Otwarte zawody pływackie	WSPÓŁORGANIZATOR	200
49	Bytomskie Kolędowanie	WSPÓŁORGANIZATOR	200

Wśród obiektów sportowych dostępnych dla mieszkańców Bytomia należy wymienić:

• 4 kompleksy sportowe („Torkacik" – Tarnogórska 1, Zespół Boisk „Orlik" – ul. Chorzowska 28 H, Zespół Boisk – ul. Ostatnia 10, Bytomski Sport sp z o.o. – budynek klubowy i boisko przy ul. Piłkarskiej 8);

• 4 hale sportowe (Hala na Skarpie ul. Frycza-Modrzewskiego 5a, Hala OSiR ul. Kosynierów 15, Hala OSiR przy ul. Strzelców Bytomskich 131, GKS „Czarni" Bytom przy ul. Łużyckiej 90);

• 2 pływalnie kryte (Ośrodek Sportu i Rekreacji ul. Parkowa 1 oraz Stowarzyszenie Centrum Działalności Podwodnej NUREK Bytom – ul. Chorzowska 28A;

• 1 pływalnia odkryta oraz wodny plac zabaw typu „splash park" – ul. Wrocławska 31;

• 1 lodowisko sztuczne kryte im. Braci Nikodemowiczów – ul. Pułaskiego 71;

• 1 Lodowisko sezonowe – ul. Wrocławska 31;

• 2 skateparki – ul. Wrocławska 31 oraz ul. Alojzjanów na Rozbarku;

• 1 rolkowisko – ul. Pułaskiego 69;

• 1 pole golfowe – ul. Golfowa 3;

• 1 hala tenisa stołowego (dwupoziomowa) – ul. Józefa Nickla 143 A;

• 1 centrum wspinaczkowe – Centrum Sportów Wspinaczkowych i Siłowych „Skarpa" Bytom ul. Kilara 33;

• 1 zewnętrzna ściana wspinaczkowa – Centrum Sportów Wspinaczkowych i Siłowych „Skarpa" Bytom ul. Kilara 33;

• 1 centrum narciarskie – Sport Dolina Bytom ul. Blachówka 94;

• 9 boisk piłkarskich;

• 4 strzelnice sportowe;

– Strzelnica PPHU „KRAGAL" Jacek Lipka, Bytom ul. Powstańców Warszawskich 28;

– Strzelnica w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektronicznych, Bytom, pl. Jana III Sobieskiego;

– Strzelnica w Technikum nr 4 im. Marii Skłodowskiej-Curie Bytom, ul. Katowicka 35;

– Strzelnica Grupy Perun sp. z o.o., Bytom, ul. Konstytucji 61.

• korty tenisowe otwarte –13;

• korty tenisowe kryte – 9;

• obiekty spółki Bytomski Sport Polonia Bytom (obiekty są własnością spółki):

– Stadion im. Edwarda Szymkowiaka – Bytom, ul. Olimpijska 2-4;

– Boisko boczne treningowe – Bytom, ul. Olimpijska 2-4;

– Boisko treningowe – Bytom, ul. Piłkarska 1;

– Boisko treningowe Akademii Polonii Bytom – Bytom, ul. Piłkarska 8.

Opis najważniejszych wydarzeń sportowych w 2024 r.

23 listopada 2024 r. Bytom był miejscem wielkiego sportowego święta z udziałem blisko 800 biegaczy. Po raz pierwszy w historii miasto było gospodarzem Mistrzostw Polski w Biegach Przełajowych. Na starcie 96. PZLA Mistrzostwa Polski w Biegach Przełajowych, w Parku im. hm. Franciszka Kachla, zjawili się najlepsi polscy lekkoatleci by walczyć o tytuły najlepszych biegaczy w Polsce. Organizatorem jednej z najbardziej prestiżowych imprez sportowych w kraju były wspólnie: Miasto Bytom, Polski Związek Lekkiej Atletyki oraz Stowarzyszenie Bytomska Lekkoatletyka.

2,5 tysiąca zawodniczek z prawie 70 drużyn mażoretkowych z całego kraju zaprezentowało sie w Bytomiu podczas Mistrzostw Polski Mażoretek, które od 23 do 26 maja odbywały się na Lodowisku im. Braci Nikodemowiczów. W turnieju wzięły udział także bytomskie zawodniczki trenujące w UKS Charms. Zawodniczki rywalizowały o tytuły Mistrzów Polski jak też o możliwość reprezentowania naszego kraju w trakcie Międzynarodowych Mistrzostw – Majorette World Federation oraz International Federation Majorettes Sport.

Ponad 1 600 uczestników we wszystkich kategoriach wzięło udział 21 września 2024 r. w PKO 15. Bytomskim Półmaratonie, jednej z największych w południowej Polsce imprez biegowych. W zawodach mogli wziąć udział zarówno miłośnicy biegów na dystansie 21,097 km – cała trasa półmaratonu, ale również 5 i 10 km oraz pasjonaci nordic walkingu. Na dystansie 21,097 km zwyciężyła wśród kobiet Barbara Pawełczak z czasem 1:22:32, zaś wśród mężczyzn najlepszy był Mateusz Mrówka z czasem 1:11:46.

Drużyna Stowarzyszenia Artystyczno – Gimnastycznego „OARTE" w Bytomiu zdobyła tytuł Wicemistrza Polski w kategorii młodzieżowej podczas odbywających się w listopadzie 2024 r. w Rumii Mistrzostw Polski w układach zespołowych w gimnastyce artystycznej. Zespół pod kierownictwem Oleny Ko-

novalovej wystąpił w składzie: Oliwia Kapuściok, Zofia Pajdzik, Zuzanna Rutkowska, Daryna Tumanian i Lena Winkler. Z okazji jubileuszu 770 lat Bytomia Ośrodek Sportu i Rekreacji zorganizował akcję „770 km dla Bytomia", w której uczestnicy pokonywali wspomniany dystans, mając do wyboru bieg lub chód, jazdę na rowerze oraz pływanie. W akcji, którą przeprowadzono między 15 stycznia a 30 kwietnia wzięło udział ponad 200 osób. Bytom po raz kolejny stał się stolicą polskiego judo. 2 listopada 2024 r. odbywały się Mistrzostwa Polski Juniorów i Juniorek U20, zaś 3 listopada judocy i judoczki rywalizowali na matach w ramach jubileuszowego X Memoriału im. Józefa Wiśniewskiego, który jest jednocześnie Otwartym Pucharem Polski Juniorów i Juniorek. Reprezentanci najlepszych klubów judo w Polsce walczyli o cenne punkty do klasyfikacji generalnej Pucharu Polski Juniorów i Juniorek.
Natalia Michalska, łuczniczka MLKS „Czarna Strzała" Bytom osiągnęła w 2024 r. historyczny sukces zdobywając podczas 88. Mistrzostw Polski Seniorów i Seniorek w Łucznictwie złoty medal i mistrzostwo Polski. Do złotego medalu na Mistrzostwach Polski dorzuciła również brązowy krążek w rywalizacji drużynowej w składzie: Anna Kołodziejczyk, Ewelina Jadczyk, Martyna Stach.

Reprezentujący Polskę oraz miasto Bytom zawodnik Bytomskiego Sportowego Klubu Taekwon-do „Sonso" Karol Pietruszka zajął 9. miejsce podczas Pucharu Świata w Taekwon-do I.T.F. w Mar del Plata w Argentynie. Natomiast podczas rozegranych w kwietniu 2024 roku w Lublinie Mistrzostw Europy w Taekwon-do sięgnął po złoty medal i tytuł mistrza Europy w konkurencji indywidualnych układów formalnych mężczyzn stopni IV-VI Dan. W konkurencji układów formalnych IV-VI Dan wywalczył drużynowo srebrny medal i tytuł wicemistrzowski.

Rok 2024 był najlepszym w karierze Magdaleny Fręch, tenisistki Górnika Bytom. Fręch osiągnęła pierwszy finał w imprezie WTA 250, odniosła pierwsze zwycięstwo i to od razu w turnieju rangi WTA 500 i osiągnęła 22. pozycję, a zakończyła go na 24. miejscu na świecie. W styczniu zawodniczka LOTTO PZT Team/Górnika Bytom osiągnęła 1/8 finału w wielkoszlemowym Australian Open, co pozwoliło jej po raz pierwszy wskoczyć do grona 50 najlepszych tenisistek świata. W lipcu, tuż przed rozpoczęciem igrzysk olimpijskich w Paryżu, osiągnęła pierwszy w karierze finał w cyklu WTA tour. W połowie września, tuż po wielkoszlemowym US Open, zdobyła pierwszy tytuł w cyklu WTA, triumfując w turnieju rangi WTA w Guadalajarze.

Hokeistki Bytomskiego Sportu Polonia Bytom po raz 13 zostały mistrzyniami Polski. 16 marca 2024 r w drugim meczu finałowym pokonały Kojotki Naprzód Janów. Zaszczytny tytuł został zdobyty po raz dziewiąty z rzędu.
Tytuł Mistrza Polski Seniorów w wadze 54 kg wywalczył Nikolas Pawlik, zawodnik Bytomskiej Akademii Boksu podczas 95. Mistrzostw Polski Seniorów w boksie olimpijskim. Srebrne medale wywalczyli na ringu juniorzy Bytomskiej Akademii Boksu: Filip Jóźwiak oraz Danylo Trutniev podczas Międzynarodowego Pucharu Polski w boksie U-15 i U-17, który rozegrano w listopadzie 2024 r w Sokółce.
W dniach 30 listopada – 1 grudnia rozegrany został XVIII Międzynarodowy Memoriał Leszka Błażyńskiego. Klasyfikację drużynową wygrała Bytomska Akademia Boksu. Na deskach teatru Rozbark rywalizowało ponad 60 zawodników z 20 klubów z Polski, Czech, Wielkiej Brytanii i Ukrainy. Najlepszym zawodnikiem turnieju został bytomianin Nikodem Szewczyk. Bytomianie wywalczyli trzy złote, pięć srebrnych i trzy brązowe medale.
W październiku 2024 r. w hiszpańskim Cambrils odbyły się Mistrzostwa Świata w Karate Tradycyjnym pod egidą World Traditional Karate–Do Union. Michał Sowa po raz kolejny zdobył tytuł mistrza świata w kumite indywidualnym oraz w kumite drużynowym seniorów. Z kolei Anna Popławska sięgnęła po złoty medal w kumite drużynowym seniorek. Magdalena Różyło znakomicie wypadła w Mistrzostwa Świata w Karate Tradycyjnym Juniorów i Kadetów. Różyło zdobyła dwa srebrne medale: w kata indywidualnym i kata drużynowym oraz brązowy krążek w kumite drużynowym. W mistrzostwach świata kadetek świetnie spisała się także Oliwia Pogoda, która wywalczyła brąz w kata indywidualnym. Trenerem bytomskich karateków jest Janusz Sowa.
W dniach 12-15 grudnia na Lodowisku im. Braci Nikodemowiczów odbyły się Prekwalifikacje Olimpijskie Kobiet w hokeju. Uczestniczyły w nich zawodniczki reprezentujące Polskę, Chińskie Taipei, Meksyk i Koreę Południową. Mecze rozgrywane były o awans do kolejnej grupy i ostateczne miejsce wśród drużyn, które będą walczyć o olimpijskie medale na XXV Zimowych Igrzyskach Olimpijskich, które odbędą się w 2026 roku we Włoszech. Turniej wygrała reprezentacja Polski i awansowała do finałowego etapu eliminacji w Japonii.

Wybrane informacje na temat współpracy z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność o charakterze sportowym

Współpraca z organizacjami – klubami i stowarzyszeniami sportowymi w Wydziale Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu dotyczyła realizacji

zadań publicznych (konkurs ofert) z zakresu kultury fizycznej oraz rozwoju sportu kwalifikowanego, a także tzw. małych grantów.
Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w ramach konkursu ofert na zadania publiczne z dziedziny upowszechniania kultury fizycznej przeznaczono 207 000 złotych. Prezydent przyznał dotacje na realizację 27 projektów.
W ramach art.19a tej ustawy – tzw. mały grant w dziedzinie kultury fizycznej dofinansowano 10 podmiotów na łączną kwotę 25 394,62 zł.

2024 zrealizowano zadanie pn.: "Bytom Miastem Karate" o wartości 14 750 zł. Projekt odbył się 25 lutego 2024 r. w Bytomiu – Szombierkach w Hali Na Skarpie. Został zorganizowany i przeprowadzony przez Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy przy Zespole Ogólnokształcących Szkół Społecznych Społecznego Towarzystwa Oświatowego.
Zadanie składało się z pięciu części:
– otwartego treningu (warsztatów) karate dla osób niećwiczących,
– konkursu z nagrodami dla osób, które ukończyły warsztaty (mini – zawodów),

Tabela 42: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach otwartych konkursów ofert w dziedzinie kultury fizycznej w latach 2020-2024

	2020	2021	2022	2023	2024
kwota	108 000 zł (wydatkowano: 68 780 zł)	101 300 zł (wydatkowano: 97 914,00 zł)	108 000 zł (wydatkowano: 106 556,19 zł)	117 000 zł (wydatkowano 115 499,96 zł)	207 000 zł (wydatkowano 192 300,00 zł)
liczba projektów	18 (zrealizowano 12)	24	22 (zrealizowano: 21)	23 (zrealizowano: 22)	27 (zrealizowano: 25)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Tabela 43: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach tzw. „małych grantów" w dziedzinie kultury fizycznej w latach 2020-2024

	2020	2021	2022	2023	2024
kwota	17 500 zł	23 687,34 zł	24 000 zł	13 000 zł	25 394,62 zł
liczba projektów	6	4	6	6	10

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W ramach ustawy o sporcie oraz na podstawie uchwały nr XVII/242/13 Rady Miejskiej w Bytomiu z 29 lipca 2013 r. w sprawie określenia warunków i trybu postępowania w sprawach o udzielenie dotacji klubom sportowym w zakresie rozwoju sportu w Gminie Bytom przyznano 25 dotacji celowych dla bytomskich klubów sportowych w kwocie 909 000 zł.
W ramach Bytomskiego Budżetu Obywatelskiego

– gier i zabaw dla dzieci w trakcie trwania wydarzenia,
– Mistrzostw Województwa Śląskiego w Karate Tradycyjnym (dla osób trenujących karate),
– seminarium.
Impreza w Hali na Skarpie zgromadziła około 450 osób. Projekt zrealizowano w ramach BO po raz czwarty.

Tabela 44: Porównanie kwot dotacji i projektów w ramach uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu nr XVII/242/13 w latach 2020-2024

	2020	2021	2022	2023	2024
kwota	899 253 zł	2 550 000 zł	588 000 zł	300 000 zł	909 000 zł
liczba projektów	20	21	23	25	25

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Nagroda Prezydenta Bytomia w dziedzinie sportu „Sportowy Laur Bytomia" w 2024 r.

Do nagrody w edycji 2024 złożono 32 wnioski. Przyznano 8 statuetek:

– w kategorii „SPORTSMENKA SENIOR" Natalia Michalska, zawodniczka MLKS Czarna Strzała Bytom;

– w kategorii „SPORTOWIEC SENIOR" Michał Sowa, zawodnik MUKS przy ZOSS STO Bytom;

– w kategorii „SPORTSMENKA JUNIOR" Martyna Glubiak, zawodniczka Górniczego Klubu Sportowego „Czarni" Bytom;

– w kategorii „SPORTSMENKA JUNIOR" Magdalena Różyło, zawodniczka MUKS przy ZOSS STO Bytom;

– w kategorii „DRUŻYNA" – drużyna judo Górniczego Klubu Sportowego „Czarni" Bytom w składzie: Julia Bulanda, Karolina Rosa, Natalia Kropska, Martyna Glubiak, Beata Pacut – Kłoczko, Paulina Dziopa, Bolesław Flejma, Kamil Michna, Paweł Drzymał, Sebastian Gwóźdź; Dominik Majowski Oskar Burzyk;

– w kategorii „DRUŻYNA" – drużyna kobieca MLKS „Czarna Strzała" Bytom w składzie: Anna Kołodziejczyk, Martyna Stach, Natalia Michalska;

– w kategorii „TRENER" Krzysztof Kloska;

– w kategorii „MANAGER SPORTU" Mirosław Luks.

Przyznanio również trzy wyróżnienia w postaci grawertonów dla:

– Oliwii Zimoląg, zawodniczki MKS MOSM Bytom;

– firmy „Koksownia Bytom";

– firmy „Termo Garbacki".

Stypendia sportowe

Zgodnie z uchwałą nr XXV/375/20 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości stypendiów sportowych W 2024 roku przyjęto 158 wniosków, przyznano 139 stypendiów na łączną kwotę 308 911,00 zł.

Tabela 45: Porównanie kwot przeznaczonych na stypendia sportowe w latach 2020-2024

	2020	2021	2022	2023	2024
kwota	113 012 zł	294 062,55 zł	383 479,63 zł	240 000 zł	308 911 zł
liczba przyznanych stypendiów sportowych	73	114	142	125	139

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Bytom we Współzawodnictwie Sportowym Dzieci i Młodzieży

Ranking Systemu Sportu Młodzieżowego prowadzony przez Instytut Sportu w Warszawie za 2024 r. to spójny i jednolity dla wszystkich dyscyplin system klasyfikacji polskiego sportu młodzieżowego. Uwzględnia wyniki z głównych imprez (zwykle Mistrzostwa Polski) dla 4 grup wiekowych: młodzik, junior młodszy, junior, młodzieżowiec. W 2024 roku sklasyfikowano 1 044 gmin w Polsce. Bytom w skali kraju znalazł się na 20. miejscu (w roku 2023 – również 20. miejsce). Bytom w skali województwa śląskiego zajął 3 lokatę. Najwyżej w klasyfikacji wszystkich klubów uplasowały się: na 42. miejscu GKS „Czarni" Bytom, na 102 miejscu MKS MOSM, 174. miejsce zajął KS „Górnik" Bytom.

3.10 Bezpieczeństwo publiczne

Według danych Komendy Miejskiej Policji w Bytomiu w roku 2024 na terenie miasta odnotowano 3 417 przestępstw. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw ukształtował się na wyższym poziomie w porównaniu do roku 2023 i wyniósł 72,2%. Podstawowe wskaźniki statystyczne za rok 2024 r. przedstawia poniższa tabela:

Rok 2024 okazał się bardziej niebezpieczny na drogach w porównaniu z rokiem poprzednim. Wzrosła zarówno liczba kolizji i wypadków, jak również liczba ich ofiar. Zatrzymano mniej nietrzeźwych kierujących. Szczegółowe zestawienie przedstawia infografika 13.

Tabela 46: Liczba odnotowanych przestępstw na terenie Bytomia w 2024 r.

BYTOM	Wszczęte	Stwierdzone	Wykryte	% Wykrycia	Podejrzani	Nieletni
Ogółem przestępstw, w tym:	3 574	3 417	2 473	72,2	1 512	37
Razem kryminalne	2 623	2 452	1 741	70,1	1 133	37
Razem gospodarcze	493	605	433	71,5	124	0

Źródło: dane KMP w Bytomiu

Infografika 13: Liczba odnotowanych zdarzeń drogowych na terenie Bytomia w 2023 i 2024 r.

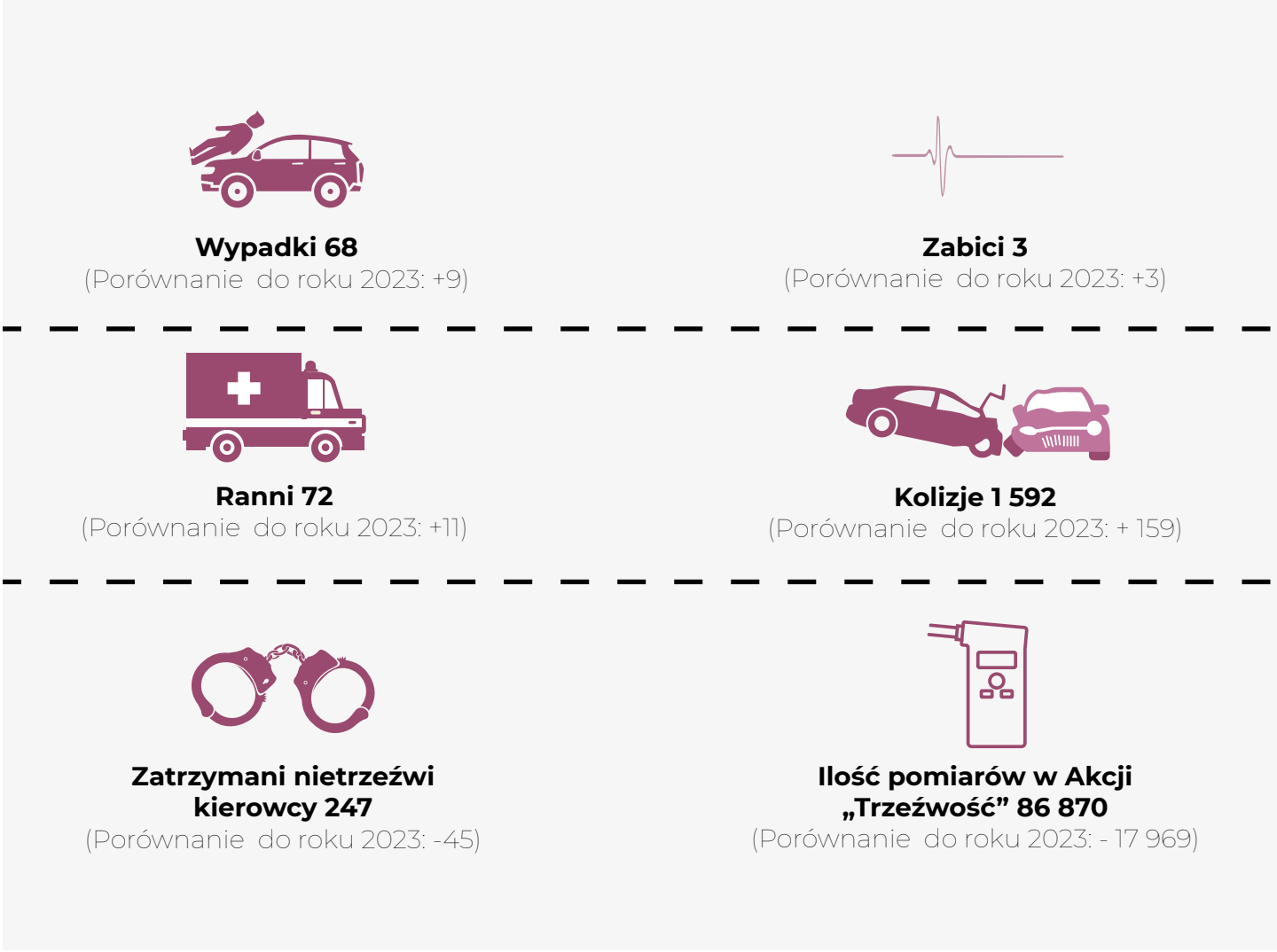

Źródło: dane KMP w Bytomiu

W 2024 r. policjanci Pionu Prewencji ujawnili ogółem 22 297 wykroczeń, nałożyli 13 820 mandatów karnych i skierowali do Sądu Rejonowego w Bytomiu 1 463 wniosków o ukaranie. Szczegółowe ich zestawienie przedstawiają poniższe tabele:

Tabela 47: Zestawienie liczbowe wniosków o ukaranie skierowanych do sądu rejonowego w roku 2024

Ogółem za wszystkie wykroczenia	**1 463**
przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu	81
przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	25
przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi na drogach	414
przeciwko obyczajności publicznej	56
przeciwko urządzeniom użytku publicznego	18
przeciwko przepisom o ochronie przyrody	2
przeciwko osobie	0
przeciwko mieniu	671
przeciwko przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	47
przeciwko innym przepisom	117

Źródło: dane KMP w Bytomiu

Tabela 48: Zestawienie liczbowe mandatów karnych wystawionych w roku 2024

Ogółem za wszystkie wykroczenia	**13 820**
przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu	126
przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	24
przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi ruchu drogowego	9 199
przeciwko obyczajności publicznej	1 059
przeciwko urządzeniom użytku publicznego	365
przeciwko przepisom o ochronie zwierząt	2
przeciwko przepisom o rybactwie śródlądowym	3
przeciwko osobie	0
przeciwko mieniu	699
przeciwko ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi	1 939
przeciwko innym przepisom	300

Źródło: dane KMP w Bytomiu

W 2024 r. kontynuowano współpracę z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w zakresie realizacji programu „Prawo ochronnym parasolem dziecka" – więcej szczegółów na ten temat można znaleźć w rozdziale 3.5 Pomoc społeczna.

W 2024 r. policjanci Komendy Miejskiej Policji w Bytomiu zabezpieczyli ogółem ponad 190 wydarzeń organizowanych na terenie Bytomia m.in. mecze piłki nożnej, mecze hokeja na lodzie, mecze koszykówki oraz imprezy kulturalne.

Działania Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej

Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Bytomiu odnotowała 2 202 zdarzenia (518 pożarów, 1 472 miejscowe zagrożenia oraz 212 alarmów fałszywych) w tym 348 zdarzeń, gdzie w interwencji uczestniczyli druhowie Ochotniczych Straży Pożarnych (OSP Górniki, OSP Sucha Góra, OSP Stolarzowice). W odniesieniu do roku 2023 ogólna liczba zdarzeń jest na podobnym poziomie, nastąpił niewielki wzrost ilości pożarów oraz spadek ilości miejscowych zagrożeń.

mowane były działania w celu ograniczenia liczby zdarzeń powstałych w wyniku użytkowania urządzeń grzewczo-kominowych oraz zatruć tlenkiem węgla (m.in. przekazywanie czujników tlenku węgla oraz udzielanie informacji w zakresie zagrożeń związanych z tlenkiem węgla w trakcie działań prowadzonych w budynkach mieszkalnych).

W 2024 przeprowadzono 4 ćwiczenia obiektowe dla wszystkich zmian służbowych. Oprócz powyższych prowadzone były ćwiczenia i szkolenia w ramach doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy KM PSP w Bytomiu.

Działania Straży Miejskiej

W roku 2024 funkcjonariusze Straży Miejskiej w Bytomiu przeprowadzili 151 105 kontroli, ujawniając 16 746 uchybień. Udzielono 2 614 pouczeń, nałożono 8 957 mandatów karnych na łączną kwotę 1 188 400 zł oraz skierowano 417 wniosków o ukaranie do sądu. Liczba założonych urządzeń blokujących koła wyniosła 7 797. Ponadto dyżurni straży przyjęli 8 014 skarg mieszkańców miasta.

Funkcjonariusze Straży Miejskiej w Bytomiu uczest-

Tabela 49: Zestawienie zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu odnotowanych przez Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Bytomiu

L.p.	Rodzaj zdarzenia oraz jego przyczyna	2023 r.	2024 r.
	Liczba zdarzeń ogółem, w tym:	2 235	2 202
1	Pożary:	463	518
2	Miejscowe zagrożenia, w tym:	1 558	1 472
	– huragany, silne wiatry	359	294
	– gwałtowne opady atmosferyczne	56	48
	– wady konstrukcji budowlanych	94	20
	– niezachowanie zasad bezpieczeństwa ruchu środków transportu	157	145
3	Alarmy fałszywe	214	212

Źródło: Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Bytomiu

W 2024 roku przeprowadzono 240 kontroli obiektów, wydano łącznie 119 opinii, decyzji i postanowień oraz przeprowadzono 6 odbiorów. Rozpatrzono 30 wniosków mieszkańców.

W 2024 roku przeprowadzono w sumie 95 pogadanek i pokazów. Kontynuowano cykliczne spotkania prowadzone w ramach Bytomskiej Akademii Bezpieczeństwa przy WORD Bytom (50 spotkań), gdzie strażacy z KM PSP w Bytomiu prowadzili zajęcia dla dzieci z bytomskich szkół. Zajęcia dotyczyły zagadnień z zakresu bezpieczeństwa pożarowego oraz pierwszej pomocy.

Wzorem lat ubiegłych prowadzona była również działalność edukacyjno-prewencyjna oraz podej-

niczyli w wielu akcjach i zabezpieczeniach imprez organizowanych przez różne podmioty i organizacje na terenie miasta, np.:

- Zabezpieczenie imprezy plenerowej „Dni Bytomia" – 29 funkcjonariuszy;
- Zabezpieczenie Jarmarku Bytomskiego – 25 funkcjonariuszy;
- Zabezpieczenie Wyborów Samorządowych (1) – 49 funkcjonariuszy;
- Masa krytyczna, miasto przyjazne rowerzystom – 18 funkcjonariuszy;
- Zabezpieczenie uroczystości Trzech Króli – 6 funkcjonariuszy;
- Zabezpieczenie uroczystości WOŚP – 6 funkcjonariuszy;

• Zabezpieczenie uroczystości Tragedii Górnośląskiej T – 3 funkcjonariuszy;
• Zabezpieczenie zgromadzenie Kościół Boży – 20 funkcjonariuszy;
• Zabezpieczenie wypompowywania wody z podtopionych terenów miasta – 37 funkcjonariuszy;
• Zabezpieczenie uroczystości Bieg Niezłomnych – 2 funkcjonariuszy;
• Zabezpieczenie Festiwalu Modelarskiego – 8 funkcjonariuszy;
• Zabezpieczenie zlotu Motoserce – 4 funkcjonariuszy;
• Zabezpieczenie uroczystości 20 rocznicy wstąpienia do Unii Europejskiej – 3 funkcjonariuszy;
• Zabezpieczenie uroczystości Święta flagi i Konstytucji 3 Maja – 10 funkcjonariuszy;
• Zabezpieczenie Nocy Muzeów – 2 funkcjonariuszy;
• Zabezpieczenie odpustów i festynów parafialnych – 26 funkcjonariuszy;
• Zabezpieczenie zlotu militarnego „Śląskie Manewry" – 5 funkcjonariuszy;
• Zabezpieczenie uroczystości z okazji Dnia Dziecka – 4 funkcjonariuszy;
• Zabezpieczenie Pikniku Środowiskowego w MDK nr 2 – 2 funkcjonariuszy;
• Zabezpieczenie Festynu OSP Górniki – 2 funkcjonariuszy;
• Zabezpieczenie Śląskie Święto Rowerzysty – 6 funkcjonariuszy;
• Zabezpieczenie imprezy letnie kino plenerowe BC Kino – 8 funkcjonariuszy;
• Zabezpieczenie imprez na terenie amfiteatru w Parku Miejskim „Parkobajtle" – 8 funkcjonariuszy;
• Zabezpieczenie imprez „Letnie parkogranie", „Dzień Dziecka" w Parku Miejskim – 8 funkcjonariuszy;
• Zabezpieczenie festynu „Becekobus" w różnych lokalizacjach – 26 funkcjonariuszy;
• Zabezpieczenie imprezy „Bytomski kwietnik" w Parku Miejskim – 2 funkcjonariuszy;
• Bezpieczna Droga do Szkoły – 19 funkcjonariuszy;
• Zabezpieczenie Fajer – 2 funkcjonariuszy;
• Zabezpieczenie przebiegu imprezy sportowej XIII Bytomski Półmaraton – 10 funkcjonariuszy;
• Akcja „Znicz" – 14 funkcjonariuszy;
• Obchody Narodowego Święta Niepodległości 11 listopada – 8 funkcjonariuszy;
• Zabezpieczenie Mistrzostw Polski w biegach Przełajowych – 5 funkcjonariuszy;
• Zabezpieczenie Uroczystej Sesji Rady Miejskiej – 770 lat Bytomia – 2 funkcjonariuszy;
• Zabezpieczenie uroczystości Dnia Górnika – 2 funkcjonariuszy;
• Zabezpieczenie „Biegu Świętych Mikołajów" – 6 funkcjonariuszy;
• Zabezpieczenie Zimowej Parady z Mikołajem – 5 funkcjonariuszy;
• Zabezpieczenie koncertu kolęd na pl. Rynek – 2 funkcjonariuszy;
• Współdziałanie z funkcjonariuszami WRD Komendy Miejskiej Policji „Bezpieczny pieszy" – 142 funkcjonariuszy

We współpracy z Policją Straż Miejska uczestniczyła również w następujących akcjach:
• Współdziałanie z funkcjonariuszami WRD Komendy Miejskiej Policji w akcji „Bezpieczny pieszy";
• Masa krytyczna, miasto przyjazne rowerzystom;
• Bezpieczna Droga do Szkoły;
• Dni Bytomia;
• Akcja „Znicz";
• Wspólne kontrole zbiorników wodnych prowadzone w celu zapobiegania kąpieli w miejscach niedozwolonych oraz spożywania alkoholu nad wodą;
• Współdziałanie z Komendą Miejską Policji w Bytomiu w ramach zadań określonych w Krajowej Mapie Zagrożeń Bezpieczeństwa;
• Współudział w działaniach doraźnych na rzecz przeciwdziałania przestępczości i demoralizacji nieletnich ze zwracaniem szczególnej uwagi na próby spożywania przez młodzież alkoholu lub innych podobnie działających środków w trakcie imprez kulturalno-rozrywkowych oraz sportowych;
• Zabezpieczenie przebiegu imprezy sportowej Bytomski Półmaraton;
• Zabezpieczenie Jarmarku Świątecznego.

W okresie od stycznia do grudnia 2024 roku Straż Miejska przekazała Policji 1 sprawę noszącą znamiona przestępstwa do dalszego prowadzenia, jak również ujęła i przekazała Policji 8 osób. W omawianym okresie sprawozdawczym funkcjonariusze Straży Miejskiej skierowali 333 wystąpienia o usunięcie nieprawidłowości z wyznaczeniem konkretnego terminu usunięcia uchybień np. oczyszczenie lub odśnieżenie danego terenu czy np. zabezpieczenie budynku do firm (takich mi. jak Miejski Zarządu Dróg i Mostów, Bytomskie Mieszkania, ZBM -TBS, SRK, i innych) oraz osób prywatnych. Realizując działania naprawcze określone między innymi w „Programie ochrony powietrza dla stref województwa Śląskiego", Straż Miejska podejmowała w roku 2023 czynności w tym zakresie w ramach „Kontroli przestrzegania przepisów mających wpływ na jakość powietrza" sprawdzając przestrzeganie zakazu spalania odpadów na otwartych przestrzeniach na terenie całego miasta poprzez przeprowadzenie 680 kontroli, w trakcie których stwierdzono 91 uchybień i zastosowano 10 pouczeń wobec osób dopuszczających się tego wykroczenia.

W ramach zwalczania zjawiska smogu strażnicy kontynuowali wdrożone wcześniej procedury wykorzystujące ustawowe uprawnienia do prowadzenia działań z zastosowaniem analizy spalin emitowanych przez piece i kotły (głównie w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych i innych, użytkowanych przez podmioty gospodarcze). W rezultacie na ogólną liczbę 153 kontroli (zakończonych sporządzeniem protokołu na sprawców naruszenia przepisu art. 191 Ustawy o odpadach) przeprowadzonych w roku 2023 nałożono 25 mandatów karnych na łączną kwotę 2 600 zł. W stosunku do sprawców naruszenia art. 334 Prawo ochrony środowiska w zw. Z USWŚ nr V/36/1/2017 § 6 ust. 4 nałożono 24 mandaty karne na łączną kwotę 2 500 zł. Było to możliwe dzięki uzyskaniu stosownych uprawnień umożliwiających strażnikom karanie osób stosujących niedozwolone paliwa stałe.

Na znaczącym poziomie pozostają osiągnięcia Straży Miejskiej w zakresie zwalczania niezmiennie nasilającego się procederu tworzenia „dzikich wysypisk". W wyniku efektywnego wykorzystania systemu monitoringu wizyjnego „Las" w roku 2023 egzekwując obowiązek porządkowania zanieczyszczonych terenów i przyczyniając się do poprawy czystości i estetyki przestrzeni publicznej w Bytomiu poprzez ujawnianie tych czynów o wyjątkowo negatywnym odbiorze społecznym. Podkreślenia wymaga fakt ukarania mandatami na łączną kwotę 12 900 zł 34 osób winnych zaśmiecania otoczenia w stopniu znacznym, odróżniającym się od wyrzucenia niedopałka papierosa, opakowania słodyczy lub kapsla otwartej przed sklepem butelki. Za zaśmiecanie miejsc dostępnych dla publiczności sumarycznie nałożono 189 grzywien w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 28 300 zł. i udzielono 52 pouczenia. Straż Miejska w Bytomiu egzekwując należyte wykonywanie obowiązków związanych z gospodarką odpadami, wobec osób dopuszczających się naruszenia przepisów określonych w Ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Bytomia wykorzystuje między innymi 5 kamer monitoringu wizyjnego „Las" oraz 1 drona nabytego w roku 2020.

Eliminując zagrożenia powodowane pozostawionymi w niedozwolonych miejscach, lub niesprawnymi, uszkodzonymi i nie użytkowanymi pojazdami, w oparciu o przepisy Prawa o Ruchu Drogowym usunięto na parkingi strzeżone 47 samochodów osobowych.

Podejmując działania towarzyszące wszelkim formom kontroli ruchu drogowego reagowano na uchybienia występujące w dokumentacji pojazdów. Ujawnione nieprawidłowości w postaci braku obowiązkowego ubezpieczenia lub ważnego badania technicznego przekazywano do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego (30 przypadków dotyczących 30 pojazdów) w celu służbowego wykorzystania.

Na rzecz Urzędu Miejskiego i miejskich jednostek organizacyjnych w 2024 roku przeprowadzono 4 konwoje dokumentów lub wartości pieniężnych współpracując z pracownikami Urzędu Miejskiego, MOPR i USC oraz 89 asyst.

Realizując zadania ustawowe dotyczące ochrony zdrowia publicznego (w tym zwalczania chorób zwierząt) funkcjonariusze przeprowadzili szereg kontroli z zakresu przestrzegania przepisów obowiązujących właścicieli psów, stwierdzając uchybienia świadczące o konieczności dyscyplinowania mieszkańców miasta utrzymujących te czworonogi – w rezultacie nałożono 4 mandaty karne na kwotę 400 zł na podstawie art. 85 Ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt za brak obowiązkowych, corocznych szczepień przeciwko wściekliźnie.

Wśród działań prowadzonych konsekwentnie już od szeregu lat ukierunkowanych na utrwalanie zachowań oczekiwanych od właścicieli (opiekunów) licznej populacji czworonogów kontynuowano zadania mające na celu realizację postanowień Rozdziału 5 § 7 ust. 8 i 9 Uchwały NR VII/74/12 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 17 grudnia 2012 roku (o usuwaniu zanieczyszczeń powodowanych przez psy) w wyniku których zastosowano środek karny w postaci nałożonych 4 mandatów karnych na łączną kwotę 350 zł. Podejmowano interwencje dyscyplinujące osoby nie zachowujące środków ostrożności poprzez naruszenie obowiązków nakazanych prawem powszechnie obowiązującym (Kodeks Wykroczeń) lub postanowień prawa miejscowego (Uchwała NR VII/74/12 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 17 grudnia 2012 roku). Brak kontroli nad psem wynikający z nie stosowania smyczy i kagańca skutkował nałożeniem 15 mandatów karnych i pouczeniem 4 właścicieli tych zwierząt.

W ramach realizacji zadań ustawowych bytomska Straż Miejska w 2024 roku wykonała kontrolę obowiązkowej akcji deratyzacji w piwnicach budynków wielorodzinnych. W określonych terminach sprawdzano wykładanie (przez zarządców bądź właścicieli nieruchomości) trutki na gryzonie wraz z informacją o jej zastosowaniu. W kwietniu wykonano 454 kontrole obowiązkowej deratyzacji podmiotów odpowiedzialnych za jej wykonanie w poszczególnych rejonach służbowych. W październiku wykonano 749 kontroli nie stwierdzając uchybień.

W ramach zwalczania procederu umieszczania ulotek, reklam i ogłoszeń w miejscach do tego nie

przeznaczonych, funkcjonariusze wykryli na terenie gminy Bytom a następnie zakończyli 2 sankcjami karnymi na łączną kwotę 700 zł przypadków nielegalnego plakatowania.
W styczniu 2024 roku zgodnie z decyzją Prezydenta Miasta Bytomia przekazano do obsługi i zarządzania monitoring miejski. Obecnie posiadamy 181 kamer z Wydziału Komunalnego, 23 kamery z Wydziału Inżynierii Środowiska, co łącznie daje 204 punkty kamerowe rozmieszczone praktycznie we wszystkich dzielnicach naszego miasta. W wyniku działań operatorów pracujących na monitoringu miejskim strażnicy Straży Miejskiej w Bytomiu nałożyli 388 mandatów karnych, skierowali 11 wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego w Bytomiu oraz udzieli 240 pouczeń. Wystawiono również 1 145 zawiadomień o popełnionym wykroczeniu i założono 48 blokad na koła nieprawidłowo zaparkowanych pojazdów. Policji przekazano 53 sprawy do dalszego prowadzenia.
Ponadto strażnicy podejmowali działania zgodnie z kompetencjami, prowadząc postępowania wyjaśniające w sprawach zgłoszonych uchybień i potwierdzonych nieprawidłowości dotyczących:
• zaśmiecania środowiska w znacznym stopniu;
• udzielania pomocy osobom bezdomnym oraz nieporadnym życiowo;
• monitorowania różnych lokalizacji pod kątem występowania incydentów zakłócających porządek publiczny, w tym spożywania napojów alkoholowych, niszczenia mienia lub dewastacji miejscowej infrastruktury;
• prewencyjnego przeciwdziałania uciążliwościom rzutującym na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców poszczególnych dzielnic (rejonów) miasta w odniesieniu do zdarzeń o charakterze chuligańskim, prowadzących do dewastacji drobnej infrastruktury osiedlowej i niszczenia elewacji budynków poprzez graffiti;
• uchybień w ruchu drogowym występujących na całym obszarze miasta ze szczególnym uwzględnieniem miejsc narażonych na nieprawidłowe parkowanie (w tym na miejscu dla osoby niepełnosprawnej), blokowanie chodnika, zatrzymywanie pojazdu na drodze tylko dla rowerów, zatrzymywanie pojazdów w obrębie skrzyżowania i nie stosowanie się do obowiązującego oznakowania;
• sprawności oświetlenia ulicznego;
• identyfikacji działek gruntu o nie ustalonym statusie właścicielskim z uwagi na konieczność oczyszczenia tych nieruchomości z odpadów;
• problemu należytej segregacji odpadów;
• kontrolami umów na wywóz odpadów;
• egzekwowaniem zakazu spożywania alkoholu w miejscach zabronionych;
• egzekwowaniem zakazu palenia w miejscach zabronionych;
• kontrolami zbiorników wodnych pod kątem zakazu kąpieli;
• właściwego stanu terenów zielonych niszczonych kołami pojazdów.

Działania Komisji Bezpieczeństwa i Porządku
W 2024 r. odbyły się cztery posiedzenia plenarne Komisji Bezpieczeństwa i Porządku, podczas których omawiane były zagadnienia ujęte w zaakceptowanym przez wszystkich członków komisji harmonogramie na rok 2024.

Komisja Bezpieczeństwa i Porządku realizowała swoje ustawowe zadania wynikające z art. 38 pkt. 2a ustawy o samorządzie powiatowym, a w szczególności:
– zaopiniowała złożone za 2023 r. sprawozdania Komendy Miejskiej Policji, Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej, Straży Miejskiej oraz projekt budżetu miasta Bytomia na rok 2025 w zakresie realizacji zadań dotyczących porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej;
– przyjęła sprawozdanie z działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej oraz informację z działalności Prokuratury Rejonowej w Bytomiu za rok 2023.

W trakcie odbywania się posiedzeń plenarnych Komisji Bezpieczeństwa i Porządku oprócz realizacji zadań ustawowych dokonano również oceny stanu przygotowań do akcji „Bezpieczne Ferie" i „Bezpieczne Wakacje", a także omówiono działania „Bezpieczna droga do szkoły".

Zgłaszane wnioski i uwagi członków komisji były przez Prezydenta miasta lub za pośrednictwem naczelnika Wydziału Zarządzania Kryzysowego, niezwłocznie przekazywane do realizacji właściwym służbom i inspekcjom oraz podległym komórkom i jednostkom organizacyjnym.

3.11 Organizacje pozarządowe

W ewidencji Urzędu Miejskiego w Bytomiu na koniec 2024 roku figurowało 460 organizacji pozarządowych. Zaewidencjonowano 29 nowych podmiotów.

Tabela 50: Liczba fundacji i stowarzyszeń w Bytomiu

Wyszczególnienie	Ogółem	Fundacje	Stowarzyszenia zwykłe	Stowarzyszenia rejestrowe w tym:			
				inne	kultury fizycznej	kultury fizycznej-nie-prowadzące działalności gospodarczej	UKS
Zarejestrowane organizacje	460	88	55	215	52	25	25
Organizacje zarejestrowane w 2024 r.	29	13	7	6	2	1	0

Źródło: baza Informacji Biura Organizacji Pozarządowych Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Harmonijna współpraca z organizacjami pozarządowymi jest jednym z elementów efektywnego i sprawnego zarządzania miastem oraz wykorzystywania inicjatyw środowisk lokalnych. Kształtowaniem partnerskich relacji współpracy pomiędzy Urzędem, a organizacjami pozarządowymi – w celu realizacji ich zadań statutowych – zajmował się Wydział Organizacji Pozarządowych.

W ubiegłym roku Wydział Organizacji Pozarządowych wykonał m.in. następujące zadania:

1. Monitoring realizacji umowy w zakresie wspierania funkcjonowania organizacji pozarządowych oraz rozwój lokalnego społeczeństwa obywatelskiego poprzez prowadzenie w 2024 r. Centrum Organizacji Pozarządowych, wsparcie działań doradczych i szkoleniowych oraz wybór Operatora Konkursu na mikrodotacje w ramach funduszu regrantingowego – zadanie publiczne pod tytułem: „lokal w Bytomiu: miejsce aktywacji i integracji 3. sektora":
a) prowadzenie Centrum Organizacji Pozarządowych oraz wsparcie działań doradczych i szkoleniowych w pomieszczeniach przy pl. Jana III Sobieskiego 3 w Bytomiu;

b) przeprowadzono konkurs, w ramach którego przyznano mikrodotacje dla 27 projektów, złożonych przez organizacje pozarządowe i grupy nieformalne, na łączną kwotę 78 000,00 zł.
2. Przeprowadzono procedurę konkursową na realizację zadań publicznych skierowanych do mieszkańców Bytomia oraz organizacji pozarządowych działających na terenie miasta, realizowanych w ramach programów finansowanych ze środków pochodzących spoza budżetu miasta, w części dotyczącej tzw. „wkładu własnego".
3. Wspierano organizacje pozarządowe poprzez poradnictwo i pomoc techniczną, w szczególności poprzez pomoc w przygotowaniu i wypełnianiu dokumentów wymaganych do rejestracji, dokumentacji konkursowych i obsługę eNGO.
4. Stworzono broszurę promującą przekazanie 1,5% podatku na bytomskie stowarzyszenia i fundacje, które posiadają status OPP.
5. Aktualizowano wyszukiwarkę organizacji pozarządowych mających siedzibę w Bytomiu. Wyszukiwarka znajduje się pod adresem www.bytom.pl/dla-mieszkanca/bytomskie-organizacje-pozarzadowe.
6. Kontynuowano możliwość korzystania przez organizacje pozarządowe z elektronicznego generatora wniosków „eNGO", który wspomaga obsługę konkursów ofert.
7. Administrowano stronę internetową: www.bytom.pl/dla-mieszkanca/zaangazuj-sie, www.konsultacje.bytom.pl, www.bytom.engo.org.pl przeznaczone przede wszystkim dla bytomskich organizacji pozarządowych.
8. Bieżąco informowano organizacje drogą e-mailową o trwających konkursach ofert i wydarzeniach dla organizacji.
9. Opracowano zarządzenia Prezydenta Bytomia w sprawie powołania komisji konkursowych do otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych Miasta Bytomia.
10. Przeprowadzano 17 procedur konkursowych

do otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych Miasta Bytomia.
11. Uczestniczono w WYBORCZYM FORUM NGO, które odbyło się 18 listopada – „lokal w Bytomiu". Podczas Forum wybrano przedstawicielki i przedstawicieli sektora pozarządowego, którzy reprezentują interesy trzeciego sektora w Bytomskiej Radzie Działalności Pożytku Publicznego IV kadencji.
12. Współpracowano z Bytomską Radą Działalności Pożytku Publicznego, organizowano posiedzenia, udzielano pomocy w obsłudze administracyjno-biurowej.
13. Opracowano sprawozdanie z realizacji Programu współpracy miasta Bytomia z organizacjami pozarządowymi za rok 2023, które przedłożone zostało Radzie Miejskiej 28 maja 2024 r. oraz opublikowane w BIP (zgodnie z art. 5a ust. 3 Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie).
14. Opracowano i konsultowano dokument: „Program współpracy miasta Bytomia z organizacjami pozarządowymi na rok 2025". Prace nad programem poprzedzone były publicznym zaproszeniem wszystkich przedstawicieli organizacji pozarządowych do aktywnego włączenia się w proces tworzenia ww. dokumentu. Uchwała została przyjęta przez Radę Miejską 25 listopada 2024 r.

Centrum Organizacji Pozarządowych

COP to miejsce aktywizacji i integracji pod nazwą „lokal w Bytomiu" – podobnie jak w latach ubiegłych – działało w gmachu Miejskiej Biblioteki Publicznej przy pl. Jana III Sobieskiego 3 w Bytomiu. W wyniku przeprowadzonego konkursu ofert, operatorami „lokalu" w 2024 roku zostały dwie bytomskie organizacje pozarządowe: Stowarzyszenie Manuffaktura i Fundacja Inqubator Teatralny. „Lokal" dedykowany był organizacjom pozarządowym, grupom formalnym, nieformalnym oraz niezrzeszonym społecznikom działającym w Bytomiu. Stanowił przestrzeń, w tym również wirtualną, do spotkań, nawiązywania relacji, wymiany myśli i rozwoju ich działalności. Odbiorcy zadania otrzymali wsparcie infrastrukturalne oraz techniczne w postaci możliwości nieodpłatnej rezerwacji lokalu wraz z jego wyposażeniem, możliwości skorzystania z szafek, rzutnika, powierzchni magazynowej oraz wystawienniczej, dostępu do stanowiska komputerowego i internetu. Funkcjonowanie "lokalu w Bytomiu" oparte jest o ścisłą współpracę z miastem. Zadanie dotyczące prowadzenia Centrum Organizacji Pozarządowych jest finansowane ze środków Gminy Bytom.

W 2024 r. „lokal w Bytomiu" zrealizował m.in. poniższe inicjatywy oraz działania:

1. Objęto wsparciem infrastrukturalnym i technicznym organizacje pozarządowe działające w Bytomiu i/lub na jego rzecz w wymiarze ok 1400 godzin oraz opracowano bieżący harmonogram dyżurów oraz kalendarz rezerwacji lokalu.
2. Zorganizowano wsparcie merytoryczne w postaci 5 szkoleń, warsztatów, konferencji, porad, wykładów, wydarzeń integrujących itp.
• WOŚP w lokalu – 28.01.2024 r.
• Metropolia stolicą kultury – warsztaty we współpracy z GZM – 16.04.2024 r.
• NGO w Operze – spotkanie sieciujące w Operze Śląskiej – 20.02.2024 r.
• Tkanki Kultury – warsztaty – 26.06.2024 r.
• Czy zielona transformacja może być pozarządowa – warsztaty/szkolenie – 12.12.2024 r.
3. Przygotowano i przeprowadzono Wyborcze Forum NGO, podczas którego wybrano przedstawicieli oraz przedstawicielki 3. sektora do Bytomskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego – 18.11.2024 r.
4. Zarządzano kontami lokalu w mediach społecznościowych (Facebook, Instragram).
5. Prowadzono stronę internetową www.lokalwbytomiu.pl.
6. Zorganizowano 3. edycję Fajeru w Bytomiu, czyli Festiwalu Organizacji Pozarządowych. W wydarzeniu wzięło udział około 40 organizacji z naszego miasta – 7.09.2024 r.
7. Zorganizowano i przeprowadzono konkurs na mikrodotacje („lokalne działania").

Zdjęcie 27: 33. Finał WOŚP

www.bytom.pl

„Lokal w Bytomiu" współpracował z przeszło 50 organizacjami pozarządowymi z terenu Bytomia, instytucjami kultury i lokalnymi przedsiębiorcami. Za realizowane w 2024 r. działania związane z popularyzacją mechanizmu inicjatywy lokalnej pod hasłem „Graj lokalnie" w ramach akcji Masz Głos, otrzymał od Fundacji Batorego nominację do nagrody Super Samorząd 2024 i znalazł się w gronie wyróż-

Zdjęcie 28: Plakat z lokalu w Bytomiu

Źródło: www.bytom.pl

nionych finalistów konkursu.

Wszelkie informacje dot. działań prowadzonych przez „lokal w Bytomiu" znajdują się na stronie internetowej www.lokalwbytomiu.pl oraz na Facebooku (www.facebook.com/lokalwbytomiu).

Fajer w Bytomiu, czyli święto społeczników

7 września pl. Sobieskiego i okolice zamieniły się w wielką scenę, na której swoją różnorodną ofertę zaprezentowały bytomskie NGO-sy. Już po raz trzeci bytomianie wzięli udział w Fajerze w Bytomiu, czyli Festiwalu Organizacji Pozarządowych. Przeszło 40 bytomskich organizacji pozarządowych przygotowało bogatą ofertę, w której każdy znalazł coś dla siebie.

Imprezę rozpoczęła Fundacja Inqubator Teatralny spektaklem jednego aktora pt.: „Wesoły cyrk Pana Pedrro". Były gry i zabawy dla najmłodszych, a Sunset riders zaprosił wszystkich na zlot samochodowy. O muzyczną część wydarzenia zadbało Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców w Bytomiu oraz harcerze z hufca ZHP im. hm J. Kwietniewskiego.

W programie były również warsztaty, pokazy artystyczne i sportowe. Chętni wzięli udział w dyskusjach i zajęciach plastycznych, a odważni na placu Hiolskiego spróbowali swoich sił we wspinaczce. Można było też zagrać w gry razem z harcerzami z Hufca ZHP w Bytomiu. Uczestnicy zasiedli też do wspólnej lektury w ramach Narodowego Czytania 2024. Tegoroczną lekturą był „Kordian" Juliusza Słowackiego. Finałowym wydarzeniem na placu Sobieskiego był znany już z poprzedniej edycji tytułowy "Fajer", czyli ognisty taniec!, a także nocna jazda na rolkach bytomskimi ulicami.

Festiwal Organizacji Pozarządowych ma w Bytomiu długą tradycję, przez wiele lat odbywał się jako Dzień Organizacji Pozarządowych przy okazji innych miejskich imprez plenerowych. Od kilku lat wydarzenie organizowane jest jako samodzielna impreza, która cieszy się coraz większą popularnością wśród bytomian, a to wszystko po to, by przybliżyć mieszkankom oraz mieszkańcom aktywność lokalnego trzeciego sektora oraz zachęcić ich do rozpoczęcia własnej ścieżki działalności non-profit.

Zdjęcie 29: Festiwal Organizacji Pozarządowych

Źródło: www.bytom.pl

Bytomski Anioł Wolontariatu

Anioł Wolontariatu to nagroda mająca na celu wyłonienie najbardziej aktywnych osób lub grup, które działają nieodpłatnie na rzecz mieszkańców Bytomia. Do nagrody mogą być nominowane pojedyncze osoby lub grupy osób, które wykonywały swoje działania na zasadzie wolontariatu w dowolnym obszarze życia społecznego.

W tej edycji Anioła Wolontariatu do wyróżnienia zgłoszono 6 kandydatur: Waldemara Biniędę, Stowarzyszenie Miechowicka Grupa Biegowa, Adama Żurawskiego, Tomasza Fiałkowskiego, Annę Giermak-Grodzińską oraz Miroslavę Zakhariia.

10 grudnia podczas uroczystej gali, która odbyła się w Bytomskim Centrum Kultury, przedstawiono sylwetki wszystkich nominowanych do nagrody Anioła Wolontariatu w 2024 roku, a następnie odczytano werdykt kapituły Anioła Wolontariatu, która tegoroczne wyróżnienie przyznała Tomaszowi Fiałkowskiemu.

Tegoroczny laureat wyróżnienia Tomasz Fiałkowski prowadzi w naszym mieście od 2015 roku przy ulicy Gliwickiej znaną nie tylko w Bytomiu, ale również w ościennych miastach lodziarnię „U Fiołków". Oprócz działalności gospodarczej, tegoroczny laureat znany jest także z wielu akcji charytatywnych w mieście. Tomasz Fiałkowski wspierał m.in. popularną „Smerfetkę" organizując zbiórki darów, jedzenia, lekarstw, niejednokrotnie z własnych środków finansowych dokonywał zakupów spożywczych dla „Smerfetki". Ponadto wspierał również pikniki rodzinne organizowane przez Placówkę Opiekuńczo — Wychowawczą nr 2 w Bytomiu oraz fundację „Iskierka".

Po wybuchu wojny na Ukrainie Tomasz Fiałkowski jako jeden z pierwszych ruszył z darami na Ukrainę, niejednokrotnie dokonywał zakupu najpotrzeb-

niejszych artykułów spożywczych i opatrunkowych i dowoził je do Drohobycza, miasta partnerskiego Bytomia na Ukrainie. Był na Ukrainie aż 9-krotnie z transportem humanitarnym. Z kolei, gdy na południu Polski wystąpiły powodzie Tomasz Fiałkowski zareagował natychmiastowo i ruszył z pomocą humanitarną na tereny popowodziowe. Dowoził do zalanych miast i wsi potrzebne rzeczy, reagował na zgłaszane przez mieszkańców potrzeby, dokonywał zakupów i organizował zbiórki. Oczywiście nie były mu także obce potrzeby schronisk dla bezdomnych zwierząt, które również ucierpiały przy powodzi.

Galę Anioła Wolontariatu uświetnił występ podopiecznych Młodzieżowego Domu Kultury nr 1 pod kierownictwem Danuty Szymczyk, a także wokalistek: Danuty Ungier i Aleksandry Markwicy. Organizatorami XVIII Gali Anioła Wolontariatu byli: ZHP Hufiec Bytom, Liga Kobiet Nieobojętnych, Urząd Miejski w Bytomiu oraz Bytomskie Centrum Kultury.

Zdjęcie 30: Bytomski Anioł Wolontariatu

Źródło: www.bytom.pl

3.11.1 Bytomska Rada Seniorów

Bytomską Radę Seniorów powołano w 2014 roku w celu zapewnienia seniorom wpływu na sprawy dotyczące społeczności lokalnej, włączając ich w działania, pozwalające zaspokoić ich potrzeby i rozwiązywać istotne problemy.
Głównym celem Bytomskiej Rady Seniorów jest pomoc osobom starszym poprzez reprezentowanie ich interesów wobec Rady Miejskiej i Prezydenta Miasta Bytomia. Rada jest organem konsultacyjnym, doradczym i inicjatywnym.
Do zadań Rady należy w szczególności:
• współpraca z Radą Miejską i Prezydentem w zakresie rozwiązywania istotnych problemów i rozpatrywania potrzeb seniorów;
• przedstawianie propozycji w zakresie ustalania priorytetowych zadań oraz inicjowanie działań na rzecz seniorów;
• monitorowanie potrzeb seniorów zamieszkałych na terenie Bytomia;
• wydawanie opinii i formułowanie wniosków, służących rozwijaniu działalności na rzecz seniorów;
• opiniowanie i doradztwo przy tworzeniu dokumentów strategicznych dot. seniorów;
• inicjowanie działań mających na celu upowszechnienie współpracy Gminy Bytom ze środowiskiem seniorów;
• informowanie społeczności miasta o kierunkach działalności podejmowanych przez Gminę Bytom i organizacje pozarządowe na rzecz środowiska bytomskich seniorów.
Bytomska Rada Seniorów w 2024 roku uczestniczyła, w formie wolontariatu, w projekcie „Bytomski Telefon Seniora" prowadzonym przez Centrum Doradztwa Strategicznego w Krakowie w ramach projektu „Halo Aktywni 60+".

3.11.2 Bytomska Rada Działalności Pożytku Publicznego

Bytomska Rada Działalności Pożytku Publicznego w 2024 r. odbyła osiem spotkań, a do jej najważniejszych działań należały:
• organizacja razem z lokalem w Bytomiu Festiwalu Organizacji Pozarządowych – Fajer w Bytomiu,
• wizyta studyjna w Centrum Aktywności w Mikołowie,
• spotkanie NGOsów w Operze Śląskiej,
• udział w posiedzeniu Śląskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego,
• organizacja spotkania NGO z Miejskim Rzecznikiem ds. Osób Niepełnosprawnych,
• przestrzeń dyskusji o sprawach ważnych dla sektora pozarządowego,
• spotkanie z ekspertem z zakresu partycypacji społecznej.
Ponadto członkowie Rady uczestniczyli w konsultowaniu Programu współpracy miasta Bytomia z organizacjami pozarządowymi na 2025 rok oraz brali udział w komisjach konkursowych dotyczących zlecania organizacjom realizacji zadań publicznych.

Kadencja Bytomskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego trwa trzy lata. W 2024 r. w związku z upływem kadencji przeprowadzono wybory do nowej rady.
18 listopada podczas Wyborczego Forum NGO, które odbyło się w „lokalu w Bytomiu", wybranych zostało siedmiu członków Bytomskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego IV kadencji: Marcin Ciesielski (Stowarzyszenie Miechowicka Grupa Biegowa), Mateusz Ciuraj (OSP Górniki), Maciej Kurylas (MKS MOSM Bytom), Marcin Musialik (Fundacja Inqubator Teatralny), Ewa Śliwoń (Stowarzyszenie Manuffaktu-

ra), Paweł Winiarski (Stowarzyszenie Miłośników Rozbarku), Antonia Zatorska (Stowarzyszenie Spełniamy Dziecięce Marzenia).
Skład Bytomskiej Rady Pożytku Publicznego uzupełnili: Barbara Wadowska i Joanna Stępień/przedstawicielki Rady Miejskiej w Bytomiu/oraz trzy przedstawicielki Prezydenta Bytomia – Magdalena Górak, zastępca Prezydenta Bytomia, Beata Michel – Naczelnik Wydziału Organizacji Pozarządowych oraz Krystyna Jankowiak-Markwica – Naczelnik Wydziału Kultury i Sportu.

Zdjęcie 31: Bytomska Rada Działalności Pożytku Publicznego

ródło: www.bytom.pl

Imienne powołanie Bytomskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego IV kadencji nastąpiło na podstawie zarządzenia nr 488/24 Prezydent Bytomia z dnia 27 listopada 2024 r. Podczas inauguracyjnego spotkania członkowie nowej rady wybrali na przewodniczącą – Magdalenę Górak, na wiceprzewodniczącego Marcina Musialika, zaś na sekretarza Ewę Śliwoń.

3.10.3 Bytomski Budżet Obywatelski

Szczególną formą konsultacji społecznych jest budżet obywatelski, w ramach którego mieszkańcy w bezpośrednim głosowaniu decydują corocznie o części wydatków budżetu gminy. Zadania wybrane w ramach budżetu obywatelskiego zostają uwzględnione w uchwale budżetowej gminy. W 2024 r. odbyła się kolejna edycja Bytomskiego Budżetu Obywatelskiego. W związku z tym zostały opracowane i przeprowadzone procedury Bytomskiego Budżetu Obywatelskiego w celu wyłonienia projektów, które realizowane będą w 2025 roku.
W tej edycji Budżetu Obywatelskiego mieszkańcy postawili na projekt pn. „Relaks pod chmurką – rozbudowa basenu odkrytego z atrakcjami". Podczas tegorocznego głosowania mieszkańcy chętnie oddawali swoje głosy także na projekty związane z budową nowych placów zabaw i miejsc rekreacji. Wśród projektów, które bytomianie wybrali do realizacji znalazły się także te o charakterze społecznym oraz edukacyjnym.

Zwycięskie projekty z puli od 500 tys. zł do 2 mln zł
1. „Relaks pod chmurką – rozbudowa basenu odkrytego z atrakcjami" – projekt zakłada rozbudowę basenu odkrytego w Parku Miejskim im. hm. F. Kachla, zakup i montaż nowych urządzeń do siłowni plenerowej wraz z oświetleniem, a także zakup trybuny przenośnej. W ramach projektu, na który swoje głosy oddało 4 006 osób, wybudowane zostaną też dwa boiska do siatkówki plażowej oraz wykonane zostanie przykrycie misy basenu dla pływających. Inwestycja została wyceniona na 1,5 mln zł.

Zwycięskie projekty z puli poniżej 500 tys. zł
1. Bytomskie Wibracje Muzyczne – stworzenie dynamicznej i interaktywnej platformy kulturalnej, która stanie się sercem aktywności artystycznej i społecznej dla wszystkich mieszkańców Bytomia. Poprzez różnorodne wydarzenia muzyczne, w tym koncerty kameralne dla dzieci i dorosłych, plenerowy festiwal, oraz warsztaty muzyczno-artystyczne. W ramach projektu przewidziane są trzy formy aktywności artystycznej: kameralne koncerty muzyczne dla dorosłych i dzieci, warsztaty muzyczno-artystyczne i plenerowy festiwal muzyczny.
2. Razem dla zdrowia zwierząt. Modernizacja schroniskowego ambulatorium – rozbudowa wraz z modernizacją budynku lazaretu, który znajduje się na terenie Schroniska dla bezdomnych zwierząt w Miechowicach z przeznaczeniem m.in. na: stworzenie pomieszczenia na ambulatorium dla zwierząt.
3. Odrodzenie Skweru przy ul. Tuwima – przeprowadzenie kompleksowej rewitalizacji Skweru przy ul. Tuwima: wytyczenie nowych i remont istniejących ścieżek. W celu zwiększenia wygody oraz bezpieczeństwa spacerujących, projekt przewiduje także budowę nowego chodnika dla pieszych, integrującego się z istniejącą infrastrukturą miejską. W ramach projektu planowane jest również zainstalowanie nowoczesnego i energooszczędnego systemu oświetlenia.
4. Skatepark Miechowice – projekt przewiduje budowę skateparku dla użytkowników deskorolek, rowerów BMX, łyżworolek oraz hulajnóg przy ul. Matki Ewy (teren Szkoły Podstawowej nr 33). W ramach projektu przewiduje się: utworzenie dwóch obszarów zawierających rampy i przeszkody o powierzchni 420 mkw., na których zostaną zamontowane przeszkody i elementy małej architektury.
5. BOISKO (Bezpieczne Ogólnodostępne Integrujące Sportowe Kompleksowe Otwarte) w SP 51

– projekt zakłada wykonanie dwutorowej bieżni lekkoatletycznej w miejscu obecnej starej bieżni. Wymiana nawierzchni na istniejącym boisku wielofunkcyjnym renowacja dwóch bramek i zakup nowych siatek do bramek i piłkochwytów za bramkami.
6. Ogród zmysłów, zabaw i pomysłów – powstanie naukowo-sensorycznych miejsc oraz edukacji interaktywnej na terenie Przedszkoli Miejskich nr 16,20,30,59 – projekt zakłada powstanie naukowo-sensorycznych miejsc na terenie przedszkoli miejskich.
7. Razem dla Stolarzowic i Górnik – projekt zakłada realizację siedmiu zadań: modernizację istniejącego placu zabaw w Przedszkolu Miejskim nr 53, wymianę przestarzałych tablic interaktywnych i rzutników na nowoczesne monitory interaktywne w Szkole Podstawowej nr 43, adaptację jednego pomieszczenia na magazyn w Szkole Podstawowej nr 47, wykonanie chodnika na odcinku od istniejącego chodnika do siłowni zewnętrznej na LKS Tempo Stolarzowice, zakup sprzętu sportowego dla sekcji łuczniczej oraz sekcji piłki nożnej. Na terenie klubu LZS Rodło Górniki planuje się wykonanie oświetlenia, montaż 3 słupów oraz zakup i montaż 4 wiat rezerwowych. W OSP Stolarzowice zadanie polegać będzie m.in. na wymianie stolarki okiennej w remizie, zakupie elektrycznego wentylatora oddymiającego. W OSP Górniki kompleksowe odnowienie wozów konnych na wzór stanu oryginalnego wraz z możliwym przywróceniem funkcji użytkowych tj. gaśniczej – na potrzeby dydaktyczno-edukacyjne dla dzieci i młodzieży. W ramach zadania zrealizowane zostanie zagospodarowanie zielonej przestrzeni wokół obiektów.
8. Aktywny Zakątek – projekt zakłada polepszenie oferty rekreacyjno-sportowej Szkoły Podstawowej nr 45 poprzez budowę atrakcji linowych składających się z kilku zestawów połączonych ze sobą linowymi przejściami. W ramach projektu zostanie zamontowane bezpieczne podłoże z gumowych mat. Zamontowane zostaną latarnie (solarne) i monitoring i inne elementy małej architektury.
9. Bezpieczne Podwórko z Siłownią Pod Chmurką – projekt dotyczy rozbudowy i modernizacji ogólnodostępnego podwórka szkolnego przy Szkole Podstawowej nr 3. Planuje się wybudować siłownię plenerową 5-stanowiskową i wymienić nawierzchnię, postawić ławeczki i otoczyć teren trawą. Obiekt ten będzie służył uczniom szkoły, jak i dzieciom i młodzieży zamieszkującym w centrum. Zakres proponowanych prac to budowa siłowni plenerowej na pięć podwójnych stanowisk z wymianą nawierzchni, modernizacja boiska szkolnego poprzez wymianę piłkochwytów, wykonanie dokumentacji projektowej, rozbudowa monitoringu.
10. Ogrodowy – Komputerowy Raj w Szkole Podstawowej nr 5 w Bytomiu – projekt polega na stworzeniu: ogrodu wyciszenia – miejsca, które ma za zadanie zapewnić uczniom i nauczycielom chwilę spokoju i relaksu w ciągu dnia, nowoczesnej pracowni komputerowej w celu stworzenia możliwości jakie dają nowoczesne technologie w szkołach.
11. Wesoły Pociąg Krasnoludków – projekt zakłada doposażenie placu zabaw na terenie Miejskiego Przedszkola nr 40 „Akademia Krasnoludków".
12. Bytom Miastem Karate – projekt zakłada organizację otwartego treningu (warsztatów) karate dla osób niećwiczących, konkursu z nagrodami dla osób, które ukończą warsztaty (minizawodów), gier i zabaw dla dzieci, Mistrzostw Województwa Śląskiego w Karate Tradycyjnym (dla osób trenujących karate) i seminarium. W wydarzeniu wezmą udział licencjonowani instruktorzy i sędziowie Polskiego Związku Karate Tradycyjnego, członkowie bytomskiego klubu karate tradycyjnego MUKS przy ZOSS.
13. Ferie z Rekinkami – seria dwóch tygodniowych szkoleń z piłki wodnej dla najmłodszych w trakcie ferii zimowych. Nad wydarzeniem będą czuwać najbardziej doświadczeni, profesjonalni trenerzy z klubu „WTS Polonia Bytom", a same treningi będą odbywały się w nowoczesnej i przystępnej dla najmłodszych formule. Szkolenie skierowane do dzieci w wieku od 6 do 12 lat; Maksymalna liczba uczestników: 200 w ciągu całego wydarzenia.

Opisy projektów inwestycyjnych realizowanych w roku 2024 w ramach Bytomskiego Budżetu Obywatelskiego zostały umieszczone w rozdziale 4.4.1 Inwestycje miasta.

Działania związane z realizacją Bytomskiego Budżetu Obywatelskiego opisuje strona https://bo-.bytom.pl/, która wyposażona jest w nowoczesne mechanizmy wspomagające zarządzanie treścią i publikowanie informacji o realizowanych projektach. Co najważniejsze, strona poświęcona Bytomskiemu Budżetowi Obywatelskiemu wyposażona jest w system głosowania online. Również wnioskodawcy mogą za pośrednictwem strony internetowej zgłaszać projekty, które następnie poddawane są pod głosowanie.

Ponadto strona https://bo.bytom.pl wyposażona jest również w interaktywną mapę zrealizowanych na przestrzeni ostatnich lat projektów oraz stanowi kompendium wiedzy o projektach na każdym etapie realizacji. Witryna posiada także automatyczny licznik prezentujący czas do ważnego wydarzenia, którym samodzielnie administrują pracownicy Wy-

dział Komunikacji Medialnej i Promocji, dbający również o stałe zachowanie dostępności treści dla osób z niepełnosprawnościami.

Infografika 14: Bytomski Budżet Obywatelski

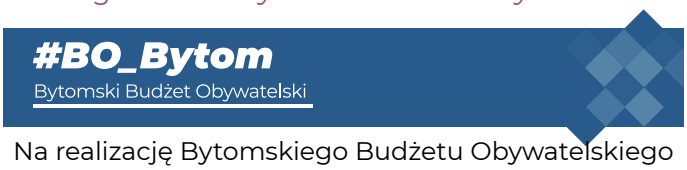

Na realizację Bytomskiego Budżetu Obywatelskiego przeznaczono kwotę ponad **5,9 mln zł.**

Łącznie bytomianie zgłosili **55 projektów.** Po ich zweryfikowaniu pod głosowanie poddane zostały **50 projektów.**

23 600 bytomian oddało rekordową liczbę **43 tysięcy głosów**.

Mieszkańcy głosując w formie elektronicznej, za pośrednictwem platformy bo.bytom.pl, zadecydowali, że zrealizowanych zostanie aż **14 inicjatyw**, z tego:
- 1 projekt z puli od 500 tys. zł do 2 mln zł;
- 13 projektów z puli poniżej 500 tys. zł.

Źródło: Biuro Organizacji Pozarządowych Urzędu Miejskiego w Bytomiu

3.11.4 Partycypacja społeczna i konsultacje z mieszkańcami

Konsultacje aktów prawa miejscowego

Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie nakłada na jednostki samorządu terytorialnego obowiązek konsultowania z organizacjami pozarządowymi lub z radami pożytku publicznego projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji (art. 5, ust 5). W 2014 roku Rada Miejska w Bytomiu podjęła uchwałę nr XXIX/395/14 z dnia 24 marca 2014 roku w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z radą działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji z późn. zm.

Powyższa uchwała była jednym z elementów współpracy przy projekcie „Aktywny Bytom" Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej wspólnie z Urzędem Miejskim w 2013 roku. Głównym celem projektu było zwiększenie o 35% wiedzy i umiejętności w zakresie prowadzenia konsultacji społecznych z zastosowaniem aktywnych narzędzi i technik i wdrożenie platformy e-konsultacje. Realizacja działań projektowych zwiększyła aktywne uczestnictwo podmiotów społecznych w realizowanych przez miasto działaniach. W ramach projektu powołano zespół, w skład którego weszli przedstawiciele Urzędu oraz organizacji pozarządowych, który wspólnie z ekspertami wypracował standardy i zasady przeprowadzania konsultacji z organizacjami pozarządowymi aktów prawa miejscowego. W uchwale uszczegółowiono sposób informowania o wszczęciu procedury konsultacyjnej oraz wprowadzono fakultatywne formy przeprowadzania konsultacji. Ponadto, w ramach ww. projektu wdrożono od 2014 roku platformę konsultacji www.konsultacje.bytom.pl, na której umieszczane są wszystkie konsultowane projekty aktów prawa miejscowego.

W 2024 w Bytomiu na podstawie ww. uchwały przeprowadzono konsultacje aktów prawa miejscowego:

Tabela 51: Konsultacje aktów prawa miejscowego przeprowadzone w roku 2024

Lp.	Nazwa konsultacji:	Data konsultacji:
1	Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie ustalenia wysokości opłaty za pobyt w izbie wytrzeźwień, funkcjonującej w strukturze CPU w Bytomiu.	2024-11-15
2	Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie zmiany uchwały nr LXVII/867/22 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie nadania Statutu Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej Szpitalowi Specjalistycznemu Nr 1 w Bytomiu, z późn. zm.	2024-10-25
3	Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie nadania Statutu Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Rodzinie w Bytomiu.	2024-10-25
4	Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie przyjęcia „Programu współpracy miasta Bytomia z organizacjami pozarządowymi na rok 2025".	2024-10-04
5	Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu zmieniającej uchwałę nr LVIII/761/17 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie wysokości i zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowej na dziecko dla podmiotów prowadzących żłobki lub kluby dziecięce na terenie Bytomia.	2024-08-09

6	Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu zmieniającej uchwałę nr LXXXII/1029/23 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie ustalenia wysokości opłaty za pobyt dziecka w żłobkach, dla których Miasto Bytom jest organem tworzącym i prowadzącym, maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienie oraz warunków częściowego zwolnienia od ponoszonych opłat.	2024-08-09
7	Konsultacje projektu uchwały w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolenienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.	2024-07-26
8	Konsultacje projektu uchwały uchylającej uchwałę nr XXVIII/444/04 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie sprawienia pogrzebu przez Gminę Bytom oraz ustalania zasad zwrotu wydatków na pokrycie kosztów pogrzebu.	2024-07-26
9	Konsultacje projektu uchwały zmieniającej uchwałę nr XXXVI/521/20 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie nadania Statutu Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Rodzinie w Bytomiu.	2024-07-26
10	Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu zmieniającej uchwałę nr LXVII/867/22 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie nadania Statutu Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej Szpitalowi Specjalistycznemu Nr 1 w Bytomiu	2024-06-28
11	Konsultacje projektu uchwały w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych lub mieszkaniach wspomaganych działających w Bytomiu.	2024-06-28
12	Konsultacyjnej projektu uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Bytom w 2024 roku.	2024-01-26
13	Konsultacje projektu uchwały zmieniającej uchwałę nr XV/204/15 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie nadania Statutu Domowi Pomocy Społecznej dla Dorosłych w Bytomiu	2024-01-26
14	Konsultacje projektu uchwały w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniu wspomaganym, prowadzonym przez DPS dla Dorosłych w Bytomiu	2024-01-26

Źródło: platforma konsultacji www.konsultacje.bytom.pl

Platformę konsultacji www.konsultacje.bytom.pl wykorzystano również w 2024 r. do prowadzenia konsultacji w zakresie:

1. „Programu współpracy miasta Bytomia z organizacjami pozarządowymi – pierwszy etap,
2. uchwalania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz jego zmian:

- konsultacja projektu uchwały ws. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie Placu Jana w Bytomiu,
- konsultacja projektu uchwały ws. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom – etap I – dla terenu położonego w rejonie ulicy Brzezińskiej,
- konsultacja projektu uchwały ws. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego północnej i wschodniej części Miechowic w Bytomiu,
- konsultacja projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego śródmieścia Bytomia oraz terenu położonego w rejonie ul. Wrocławskiej w Bytomiu – część 2.

3.11.5 Młodzieżowa Rada Miejska

W 2024 r. odbyło się 8 posiedzeń Młodzieżowej Rady Miejskiej kadencji 2023-2025, podczas których Młodzieżowa Rada Miejska podjęła 27 uchwał. Jedno posiedzenie nie odbyło się z powodu braku kworum.

Zarządzeniem Prezydenta Bytomia nr 324/24 z dnia 14 sierpnia 2024 r. został ogłoszony termin wyborów uzupełniających do Młodzieżowej Rady Miejskiej. Wybory odbyły się w dniach 24 i 25 października 2024 r. Po wyborach uzupełniających skład Młodzieżowej Rady Miejskiej liczył 20 radnych wybranych w 10 szkołach. Pierwsze posiedzenie Młodzieżowej Rady Miejskiej po wyborach uzupełniających odbyło się 22 listopada 2024 r.

Przewodniczącym Młodzieżowej Rady Miejskiej w 2024 r. był pan Mikołaj Błach, którego z dniem 14 maja 2024 r. zastąpiła pani Dorota Roskosz. Funkcję wiceprzewodniczącej pełniła do dnia 14 maja 2024 r. pani Julia Gritner, która została odwołana z zajmowanego stanowiska, a na jej miejsce powołano panią Annę Wojcieszek. W dniu 6 grudnia 2024 r. funkcję wiceprzewodniczącej Młodzieżowej Rady Miejskiej objęła pani Malwina Kulesza. Sekretarzem Młodzieżowej Rady w 2024 r. była pani Karolina Halamus.

Opiekunem Młodzieżowej Rady Miejskiej w 2024 r. była pani Justyna Liszkowska powołana przez Radę Miejską w Bytomiu uchwałą nr LXXXVII/1112/23.

4. Gospodarka

4.1 Przedsiębiorczość w mieście

Na koniec 2024 r. w systemie REGON zarejestrowanych było 16 658 podmiotów gospodarki narodowej, w tym ok. 10,1 tys. osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą oraz ponad 3,6 tys. osób prawnych i jednostek niemających osobowości prawnej. W stosunku do roku 2023 liczba podmiotów gospodarczych ogółem zmalała o 0,13%. O 3,6% wzrosła liczba spółek handlowych, natomiast zmniejszyła się liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą 0,5%.

Tabela 52: Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w Bytomiu w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	Wg stanu na 31.12. 2020 r.	Wg stanu na 31.12. 2021 r.	Wg stanu na dzień 31.12. 2022 r.	Wg stanu na dzień 31.12. 2023 r.	Wg stanu na dzień 31.12. 2023 r.
Podmioty gospodarki narodowej, w tym:	16 349	16 553	16581	16 637	16 658
1. Przedsiębiorcy, z tego:	13 612	13 789	13761	13 765	13 743
a. Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, w tym m.in.:	3 433	3 523	3586	3 623	3651
– przedsiębiorstwa państwowe	0	0	0	0	0
– spółdzielnie	21	21	21	21	17
– spółki handlowe, w tym m.in.:	1 462	1 557	1636	1 696	1757
akcyjne z udziałem kapitału zagranicznego	23 2	22 2	21 2	21 2	19 2
z ograniczoną odpowiedzialnością z udziałem kapitału zagranicznego	1 213 89	1 309 92	1400 95	1473 96	1 546 93
– spółki cywilne	1 646	1 645	1626	1 607	1568
b. osoby fizyczne	10 179	10 266	10175	10 142	10 092
2. Wspólnoty mieszkaniowe, organizacje społeczne, partie polityczne, związki zawodowe, fundacje	2 737	2 764	2820	2 872	2915

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu REGON Urzędu Statystycznego w Katowicach

Spośród 13 743 przedsiębiorców zarejestrowanych w systemie REGON 84,8% to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne.

Wśród osób fizycznych najwięcej prowadziło działalność gospodarczą w sekcjach:
– handel i naprawy – 25,6%;
– działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 13,4%;
– budownictwo – 13%;
– opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 9,8%;
– przetwórstwo przemysłowe – 7,8%;
– transport i gospodarka magazynowa – 7%;
– pozostała działalność usługowa 6,1%;
– Informacja i komunikacja 5,1%;

Strukturę spółek według rodzaju prowadzonej działalności przedstawiają wykresy 16 i 17.

Wykres 16: Struktura spółek z wyłącznym kapitałem krajowym według rodzaju prowadzonej działalności

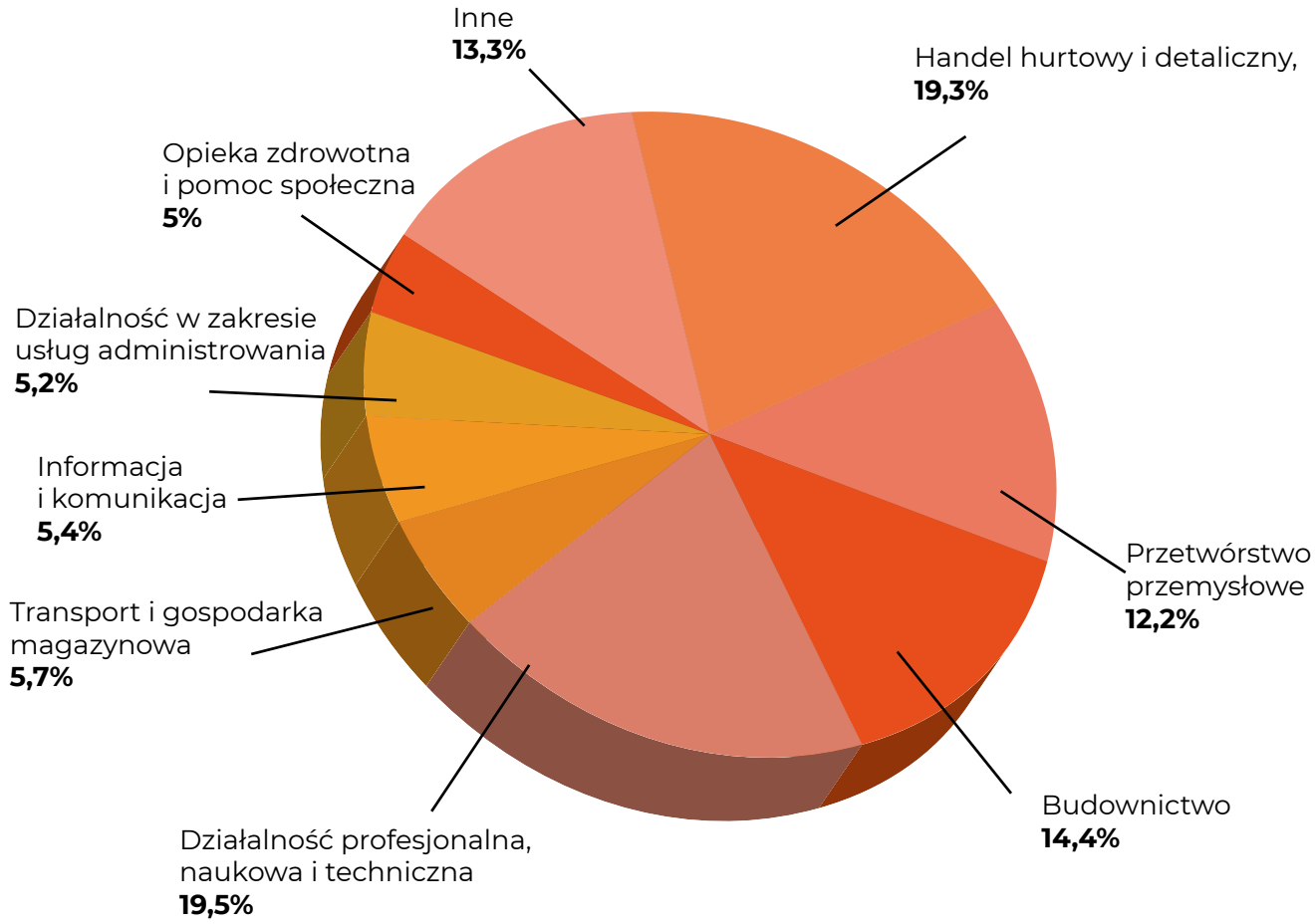

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu REGON US Katowice

Wykres 17: Struktura spółek z udziałem kapitału zagranicznego według rodzaju prowadzonej działalności

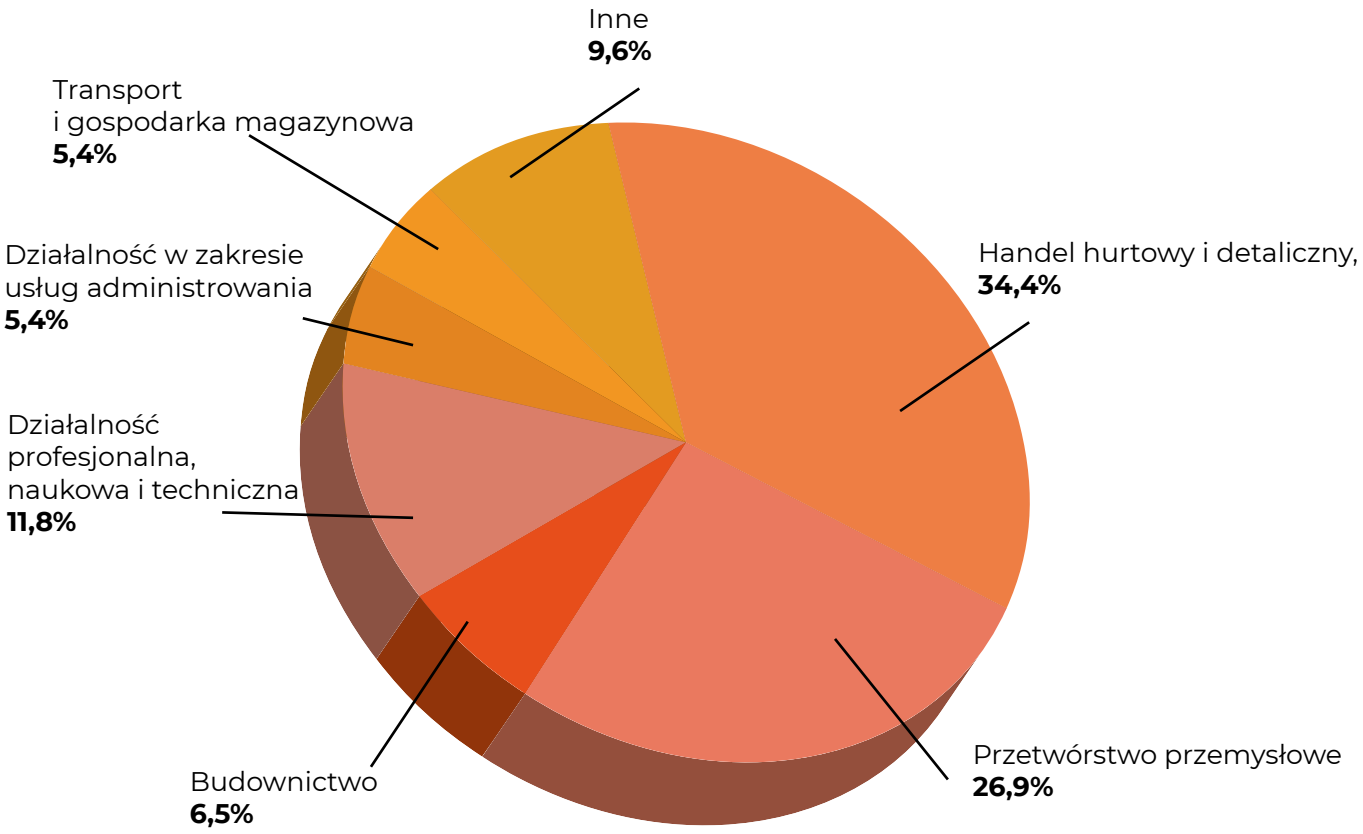

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu REGON US Katowice

Analiza struktury podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON dokonana według liczby zatrudnienia wykazuje dominujący udział podmiotów zatrudniających do 9 osób, które na koniec 2024 r. stanowiły 92,5% ogólnej liczby zarejestrowanych podmiotów. Pozostaje to w bezpośrednim związku z bardzo wysokim udziałem osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i spółek cywilnych w ogólnej zbiorowości zarejestrowanych podmiotów.

Tabela 53: Liczba przedsiębiorców z uwzględnieniem wielkości zatrudnienia w 2024 r.

Forma prawna		A 0-9	B 10-49	C 50-249	D 250-999	E pow. 999	Brak informacji o liczbie zatrudnionych
Ogółem, w tym:	13 743	12 706	526	95	6	-	410
– osoby prawne i jednostki nie posiadające osobowości prawnej	3 651	2765	383	92	6	-	405
– osoby fizyczne	10 092	9 941	143	3	-	-	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu REGON US Katowice

4.1.1 Otoczenia biznesu

Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna

W 2012 r. uchwałą numer XXVI/396/12 Rada Miejska w Bytomiu wyraziła wolę włączenia w granice Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (KSSE) prawie 18 hektarowego terenu po byłej KWK „Powstańców Śląskich" położonego przy ul. Ignatza Hakuby. 31 maja 2014 r. teren o powierzchni 17,4 ha, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów został włączony do Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej Podstrefy Gliwickiej. Łączna powierzchnia terenów inwestycyjnych objętych granicami KSSE przy ul. Ignatza Hakuby wynosi 17,44 ha, z czego wszystkie wydzielone obszaru znalazły już nabywców.

Zdjęcie 32: Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna, Podstrefa Gliwicka – ul. Ignatza Hakuby, Bytom

Źródło: www.bytom.pl

Nieruchomości te są bardzo dobrze skomunikowane, położone w pobliżu węzła A1, w samym sercu aglomeracji z dostępem do infrastruktury technicznej. Status specjalnej strefy ekonomicznej umożliwia korzystanie z pomocy publicznej w ramach Polskiej Strefy Inwestycji na okres do 15 lat. Korzyści wynikające z lokalizacji w Bytomiu dostrzegło już kilku przedsiębiorców, w tym belgijska firma EPCO Polska Sp. z o.o., producent paneli izolacyjnych oraz polskie firmy z sektora MŚP: PHU Cora, producent oświetlenia, firma Domgos 2 Sp. z o.o., producent elementów ze stali m.in. dla branży electromobility, Dominopack Sp. z o.o., producent folii stretch i tulei tekturowych oraz firma AND Sp. z o.o. produkująca wiaty i garaże stalowe, a także elementy architektury ogrodowej. W 2024 roku kolejne przedsiębiorstwo zdecydowało się ulokować swój kapitał w KSSE przy ul. Ignatza Hakuby. Firma GREMBOX Sp. z o.o. nabyła od miasta działkę o powierzchni prawie 4,57 ha. Spółka specjalizuje się w produkcji i sprzedaży opakowań z tektury falistej oraz akcesoriów do pakowania. Wartość całej inwestycji szacuje się na kwotę około 100 mln zł, a planowana realizacja to 3 lata.

Bytomska Strefa Aktywności Gospodarczej

Uchwałą Rady Miejskiej w Bytomiu nr XV/201/13 z późn. zm., z dnia 27 maja 2013 r., została powołana Bytomska Strefa Aktywności Gospodarczej (BSAG). Na dzień 31 grudnia 2024 r. Bytomska Strefa Aktywności Gospodarczej obejmowała 2 obszary o łącznej powierzchni 51 455 m², w tym:

- Obszar II – powierzchnia 28 115 m² położony przy ulicy Hajdy,
- Obszar III – powierzchnia 23 340 m² położony przy ulicy Łagiewnickiej i Kilara.

Wydzierżawiona powierzchnia BSAG wynosiła łącznie 28 115 m², natomiast wolna powierzchnia do wydzierżawienia – 23 340 m².

Samorząd gospodarczy w mieście:

Podmioty reprezentujące samorząd gospodarczy na terenie Bytomia przedstawia infografika 15.

Infografika 15: Podmioty reprezentujące samorząd gospodarczy

BIPH – Bytomska Izba Przemysłowo – Handlowa

Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Bytomiu

Regionalna Izba Gospodarcza – Delegatura w Bytomiu

4.1.2 Oferta inwestycyjna miasta

Gmina Bytom podejmuje szereg starań celem nakłonienia inwestorów do angażowania kapitału na terenie Bytomia. Realizowanie tego zadania jest konsekwencją polityki miasta, ukierunkowanej na pozyskanie nowych partnerów gospodarczych, jak również wspieranie istniejących w Bytomiu podmiotów.

Instrumentami realizującymi tą politykę są m.in.:

– wyspecjalizowana komórka organizacyjna, tj. Wydział Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora – Referat Obsługi Inwestora i Przedsiębiorcy, zajmująca się obsługą Inwestorów. W 2024 r. Referat udzielił informacji nowym 28 inwestorom poszukującym terenów pod swoje inwestycje lub przedsiębiorcom planującym poszerzenie działalności na terenie Bytomia.

– Portal dla Inwestora – aplikacja znajdująca się na www.bytom.pl, która zawiera informacje o Bytomiu, aktualności gospodarcze, a także informacje o przetargach na nieruchomości.

– Katalog Ofert Inwestycyjnych – w skład którego wchodzą nieruchomości gminne przeznaczone m.in. pod działalność produkcyjną i usługową, budownictwo mieszkaniowe, budowę hoteli.

W skład katalogu ofert w 2024 roku wchodziło 30 nieruchomości gruntowych i zabudowanych o łącznej powierzchni 62,55 ha z czego nieruchomości gruntowe zajmowały 58,59 ha, a nieruchomości zabudowane obejmowały 3,96 ha oraz 32 kamienice lub udziały w kamienicach do zbycia.

– Bytomska Baza Nieruchomości – wirtualny katalog terenów należących do osób fizycznych, prawnych, a także innych jednostek organizacyjnych, które posiadają nieruchomości gruntowe, hale produkcyjno-magazynowe oraz budynki biurowe zlokalizowane w granicach administracyjnych Gminy Bytom i zamierzają je sprzedawać, oddać w użytkowanie wieczyste lub wydzierżawić. W 2024 r. Bytomska Baza Nieruchomości zawierała 14 nieruchomości.

– „Przewodnik dla inwestora" – kompendium najważniejszych informacji o mieście przydatnych inwestorom.

Oferta inwestycyjna miasta w 2024 r. była proponowana, między innymi, poprzez:

– strony internetowe zajmujące się promocją terenów inwestycyjnych tj.:

- Portal miejski www.bytom.pl,
- Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego www.invest-in-silesia.pl,
- Polska Agencja Informacji i Handlu www.paih.gov.pl,
- Regionalne Centrum Obsługi Inwestora www.rcoi.pl,

– ścisłą współpracę z Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną SA, Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego, a także Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią – przekazywanie oferty inwestorom za ich pośrednictwem;

– udział w wieloletnim projekcie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii pn. „Metropolitalna Akademia Obsługi Inwestora i Promocji Przedsiębiorczości";

– uczestnictwo w kilkuletnim programie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego pt. „Standardy Obsługi Inwestora w Samorządzie";

– dystrybucję oferty w wersji drukowanej oraz w wersji elektronicznej bezpośrednio zainteresowanym inwestorom.

4.2 Rynek pracy

4.2.1. Bezrobocie

Zmiany stopy bezrobocia w Bytomiu w latach 2020-2024 (wg danych na 31.12 poszczególnych lat) w odniesieniu do poziomu bezrobocia rejestrowanego w Województwie Śląskim i w skali kraju przedstawia poniższy wykres.

Wykres 18: Stopa bezrobocia w latach 2020-2024 (wg danych na dzień 31 grudnia poszczególnych lat)

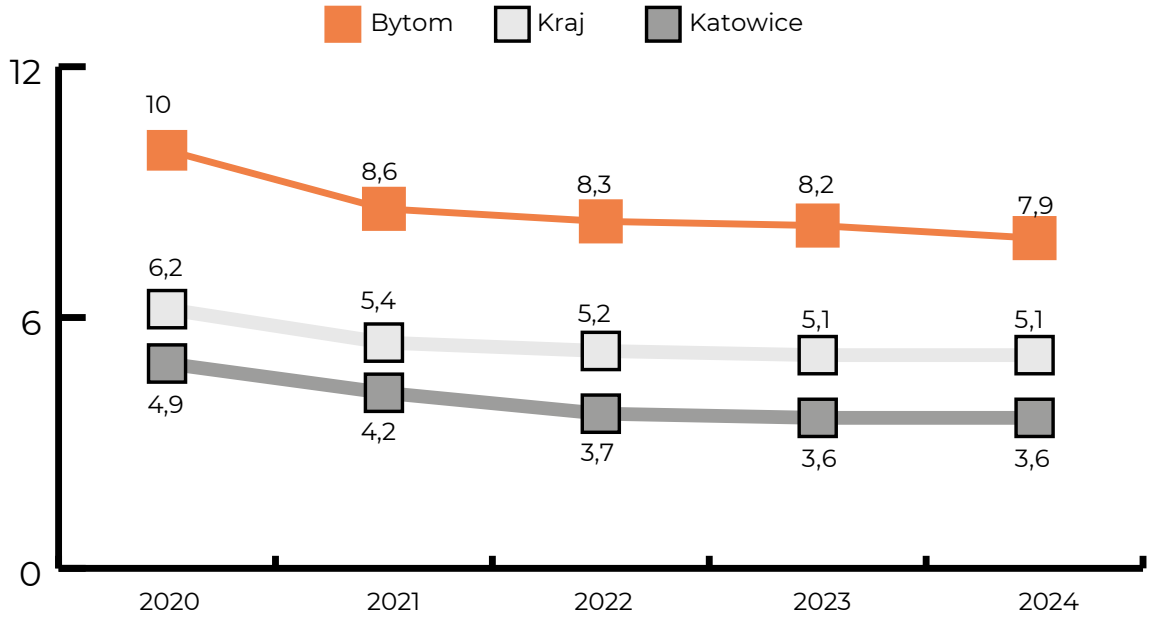

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Bytomiu

Zmiany stopy bezrobocia w Bytomiu w latach 2020-2024 (wg danych na 31 grudnia poszczególnych lat) w odniesieniu do wybranych sąsiadujących miast o zbliżonym potencjale ludnościowym oraz podobnych problemach społeczno–ekonomicznych przedstawia poniższy wykres.

*Wykres 19: Stopa bezrobocia w latach 2020-2024 (wg danych na 31 grudnia poszczególnych lat) **

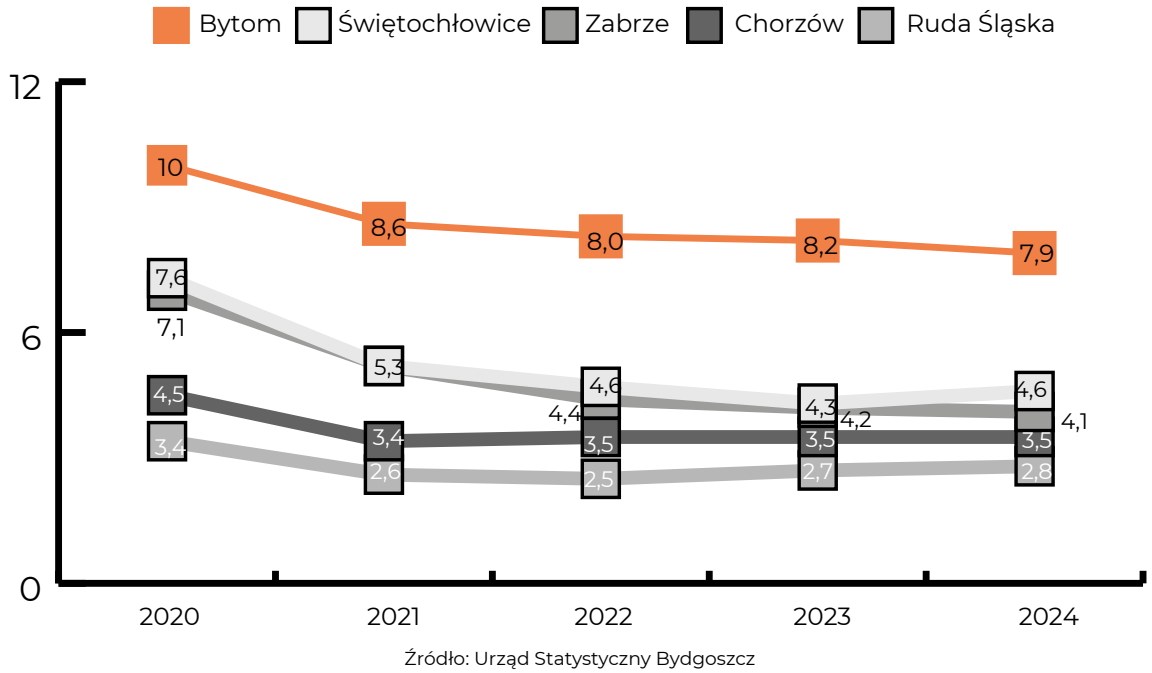

Źródło: Urząd Statystyczny Bydgoszcz

*Rewizja miesięcznej stopy bezrobocia rejestrowanego dla grudni a 2023 r. oraz miesięcy od stycznia do sierpnia 2024 r. uwzględnia ostateczne dane dotyczące liczby osób pracujących w gospodarce narodowej według faktycznego miejsca pracy, przygotowane na podstawie administracyjnych źródeł danych oraz kwartalnej i miesięcznej sprawozdawczości statystycznej podmiotów gospodarki narodowej.

Zmiany liczby osób zarejestrowanych w latach 2020-2024 (wg danych na 31 grudnia poszczególnych lat) w odniesieniu do miast o najwyższej liczbie bezrobotnych przedstawia poniższy wykres.

Wykres 20: Liczba osób zarejestrowanych w latach 2020-2024 (wg danych na 31.12 poszczególnych

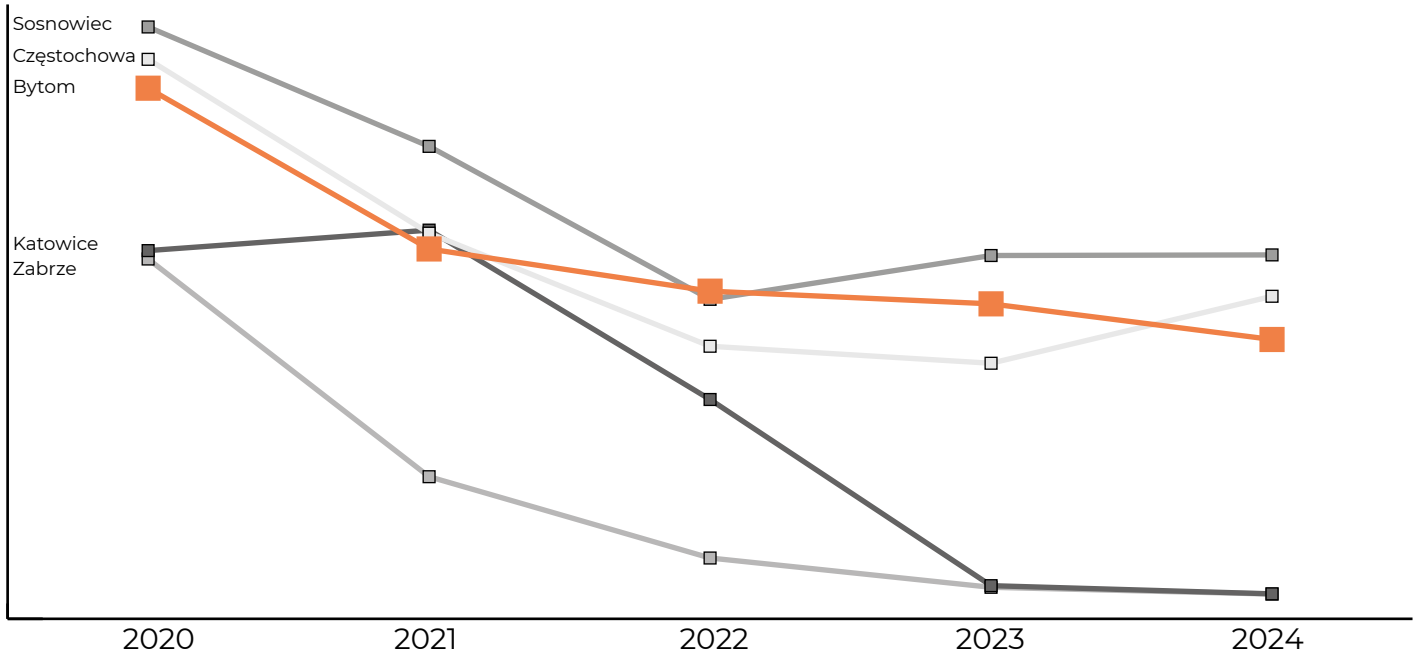

Bytom	Częstochowa	Sosnowiec	Katowice	Zabrze
4 591	4 732	4 890	3 798	3 757
3 806	3 883	4 307	3 898	2 694
3 600	3 331	3 560	3 071	2 297
3 538	3 248	3 774	2 162	2 154
3 364	3 575	3 777	2 122	2 121

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu

Na koniec 2024 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu zarejestrowanych było 3 364 osoby, tj. o 1 227 osób mniej niż w 2020 r. W stosunku do roku 2023 liczba ta zmalała o 174 osoby. W latach 2020 – 2024 stopa bezrobocia zmniejszyła się o 2,1 punktu procentowego. W 2024 r. w stosunku do roku 2023 zmalała ona 0,3 punktu procentowego.

Wykres 21: Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu oraz stopa bezrobocia wg stanu na dzień 31.12

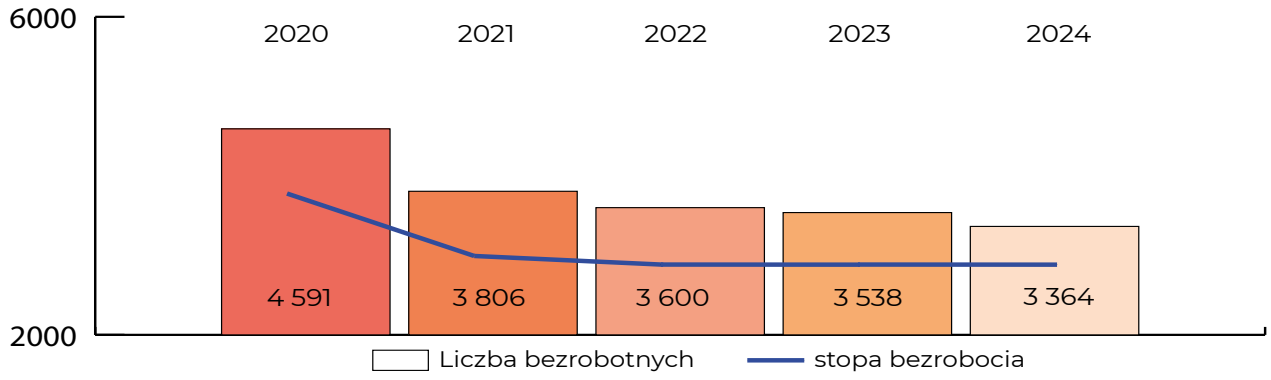

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu

Tabela 54: Poziom i struktura bezrobocia rejestrowanego w Bytomiu

Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.					Dynamika w%
	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2024/2020
Zarejestrowani bezrobotni, w tym:	4 591	3 806	3 600	3 538	3 364	73,3
kobiety	2 634	2 117	2 008	1 912	1 802	68,4
mężczyźni	1 957	1 689	1 592	1 626	1 562	79,8
zarejestrowani po raz pierwszy	607	437	452	463	452	74,5
zarejestrowani po raz kolejny	3 984	3 369	3 148	3 075	2 912	73,1
uprzednio pracujący	3 994	3 363	3 191	3 119	2 979	74,6
pozostający bez pracy ponad 12 miesięcy (długotrwale bezrobotne)	2 321	2178	1 825	1 795	1 821	78,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiPS-01 z PUP Bytom

Liczba bezrobotnych rejestrujących się po raz pierwszy w okresie roku zmalała w stosunku do 2020 r. o 8,3%. Z ewidencji osób bezrobotnych wyłączonych zostało 5 585 osób, tj. o 1,7% mniej niż w 2020 r.

Tabela 55: Bezrobotni nowo rejestrowani i wyłączani z ewidencji PUP

Wyszczególnienie	Razem w okresie roku:					Dynamika w%
	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2024/2020
Bezrobotni rejestrujący się, w tym:	6 531	5 682	5 814	5 956	5 414	82,9
– po raz pierwszy	1121	973	1 271	1 077	1 028	91,7
– po raz kolejny	5410	4709	4 543	4 879	4 386	81,0
Bezrobotni wyłączeni z ewidencji, w tym z powodu:	5680	6466	6 012	6 018	5 585	98,3
– podjęcia pracy	2995	3119	2 630	2 859	2 784	92,9
– rozpoczęcia szkolenia lub stażu	344	570	681	580	393	114,2
– niepotwierdzenia gotowości do pracy	1192	1495	1 439	1 459	1 458	122,3
– z innych powodów	1157	1054	970	1120	950	82,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiPS-01 z PUP Bytom

W 2023 r. PUP w Bytomiu odnotował informacje od 1 zakładu pracy o zamiarze dokonania zwolnień grupowych z przyczyn niedotyczących pracowników.

Wykres 22: Średnioroczny współczynnik płynności rynku pracy

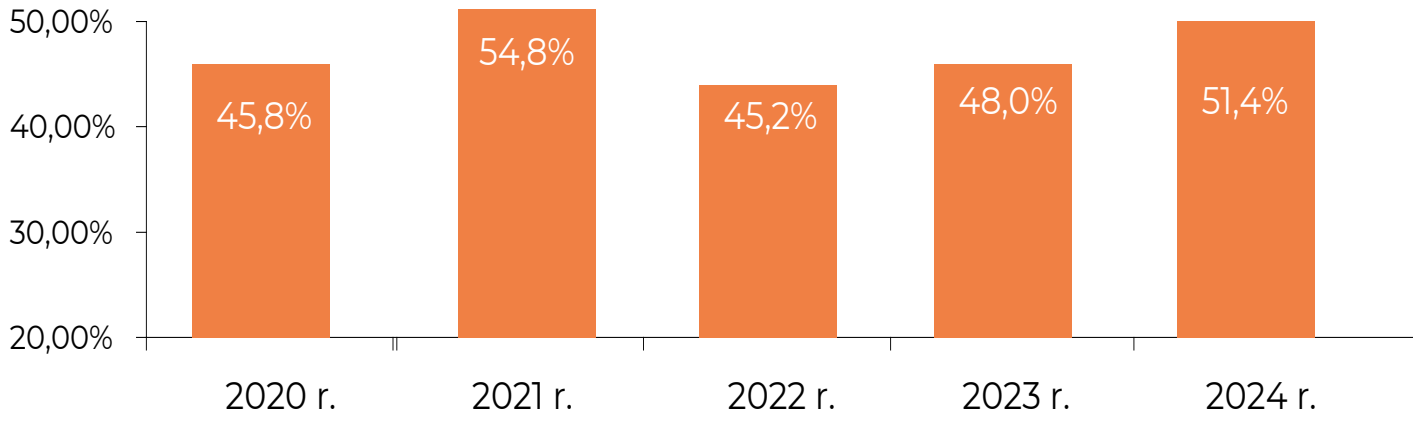

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiPS-01 z PUP Bytom

Infografika 16: Bezrobotni według wieku

	2020 r.	2024 r.
do 24 lat	9,70%	8,90%
25 – 34	26,20%	22,30%
35 – 44	26,10%	26,80%
45 – 54	20,10%	23,40%
55 – 59	11,20%	11,80%
60 i więcej	6,70%	6,90%

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiPS-01 z Powiatowego Urzędu Pracy w Bytomiu

Średnioroczny współczynnik płynności rynku pracy, liczony jako procentowy stosunek liczby bezrobotnych podejmujących pracę do liczby nowo rejestrowanych bezrobotnych, będący ważnym miernikiem szans osób bezrobotnych na uzyskanie zatrudnienia, w 2024 r. wyniósł 51,4% i zwiększył się w stosunku do 2023 r. o 3,4 punku procentowego. W porównaniu do 2020 roku uległ on także zwiększeniu o 5,6 punktu procentowego.

Strukturę wiekową zbiorowości bezrobotnych przedstawia wykres 27. Porównując rok 2020 i 2024, można zauważyć, iż w strukturze bytomskich bezrobotnych w kategorii wieku zwiększył się udział bezrobotnych w przedziale wiekowym 60 lat i więcej o 0,2 punktu procentowego, w przedziale od 55 do 59 lat – o 0,6 punktu procentowego, w przedziale od 45 do 54 lat o 3,3 punktu procentowego, w przedziale od 35 do 45 lat o 0,7 punktu procentowego. W przedziale wiekowym do 24 lat nastąpił spadek o 0,8 punktu procentowego od 25 do 34 lat nastąpił spadek o 3,9 punku procentowego.

Największą grupę bezrobotnych w 2024 roku stanowiły osoby reprezentujące przedział wiekowy od 35 do 44 lat.

Infografika 17: Bezrobotni według wykształcenia

	2020 r.	2024 r.
wyższe	7,80%	8,50%
policealne, średnie zawodowe	19,20%	19,00%
zasadnicze zawodowe	24,60%	24,90%
średnie ogólnokształcące	9,80%	10,70%
gimnazjalne i poniżej	38,60%	36,80%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiPS-01 z PUP Bytom za 2020 i 2024 rok.

W 2024 r., podobnie jak w roku 2020, najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej. Udział tych osób w okresie 5 lat zmalał o 1,8 punktu procentowego. Drugą pod względem wielkości udziału grupę stanowili bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym, których udział wzrósł z 24,6% w 2020 r. do 24,9% w roku 2024. Udział osób pozostających bez pracy do 6 miesięcy zwiększył się z 41,9% w 2020 r. do 44,2% w 2024 r. Udział osób długotrwale bezrobotnych, pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy wzrósł z 16,7% w 2020 r. do 19,7% w roku 2024. Największą grupę bezrobotnych reprezentują osoby pozostające bez pracy do 6 miesięcy.

Infografika 18: Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

	2020 r.	2024 r.
do 6 miesięcy	41,90%	44,2%
6 – 12 miesięcy	21,80%	17,7%
12 – 24 miesiący	19,60%	18,4%
pow. 24 miesięcy	16,70%	19,7%

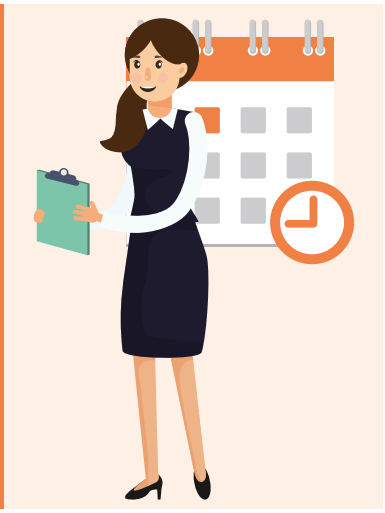

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiP-01 z PUP Bytom za 2020 i 2024 rok.

W 2024 r. do PUP w Bytomiu zgłoszonych zostało 4 218 miejsc pracy.

Infografika 19: Barometr zawodów

Zgodnie z „Barometrem zawodów” zapotrzebowanie na pracowników w 2025 r. będzie w następujących zawodach:

Blacharze i lakiernicy samochodowi | Cukiernicy | Fryzjerzy
Krawcy i pracownicy produkcji odzieży | Kucharze | Mechanicy pojazdów samochodowych
Monterzy instalacji budowlanych | Nauczyciele praktycznej nauki zawodu
Nauczyciele przedmiotów zawodowych | Piekarze | Pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie
Robotnicy obróbki drewna i stolarze | Ślusarze | Tapicerzy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Bytomiu

Tabela 56: Zawody najczęściej występujące w ofertach pracy

31.12.2020 r.			31.12.2024 r.		
nazwa zawodu		liczba miejsc pracy	nazwa zawodu		liczba miejsc pracy
Lp.	razem, w tym m.in.:	25 14	Lp.	razem, w tym m.in.:	4 218
1	Monter rusztowań	300	1	Bez zawodu	1 085
2	Robotnik gospodarczy	251	2	Sprzedawca	442
3	Pomocniczy robotnik budowlany	183	3	Kucharz	145
4	Technik prac biurowych	144	4	Fryzjer	137
5	Sprzątaczka biurowa	136	5	Pracownik utrzymania czystości (sprzątaczka)	89
6	Inwentaryzator	100	6	Ślusarz	81
7	Robotnik górniczy dołowy	88	7	Pomocniczy robotnik budowlany	80
8	Spawacz	46	8	Magazynier	73
9	Sprzedawca	41	9	Mechanik pojazdów samochodowych	70
10	Pozostali spawacze i pokrewni	38	10	Górnik eksploatacji podziemnej	67

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z działalności PUP w Bytomiu za 2020 r. i 2024 r.

Punkt informacyjny dla obywateli Ukrainy – raport na dzień 31.12.2024 r.

1.	Liczba osób – obywateli Ukrainy, które skorzystały z pomocy Punktu Informacyjnego	792
2.	Liczba osób – obywateli Ukrainy zarejestrowanych w Urzędzie Pracy	44
3.	Liczba powiadomień o powierzeniu wykonywania pracy obywatelom Ukrainy	1 632
4.	Liczba oświadczeń o zatrudnieniu cudzoziemców – obywateli Ukrainy	507

Liczba obywateli Ukrainy, którzy zarejestrowali się po 24.02.2022 roku – 761 osób, z czego do dnia 31.12.2024 roku:
- 395 osób podjęło pracę,
- 4 osoby podjęły pozarolniczą działalność gospodarczą,
- 2 osoby podjęły naukę w systemie dziennym,
- 160 osób podjęło szkolenie z zakresu nauki j. polskiego,
- 31 osób podjęło szkolenia branżowe z nauką j. polskiego,
- 10 osób podjęło szkolenie w ramach projektu pn. „Wsparcie cudzoziemców poprzez PSZ Województwa Śląskiego”,
- 12 osób podjęło szkolenia indywidualne – branżowe,
- 28 osób podjęło staż,
- 199 osób wyrejestrowało się na własny wniosek,
- 11 osobom anulowano rejestrację z przyczyn formalnych,
- 56 osób zostało wyrejestrowanych z tytułu nie zgłoszenia się w wyznaczonym terminie,
- 5 osób przeniosło akta do innego PUP,
- 4 osoby zostały wyrejestrowane z tytułu zmiany miejsca zamieszkania,
- 8 osób zostało wyrejestrowanych z tytułu przerwania szkolenia,
- 3 osoby zostały wyrejestrowane z tytułu przerwania stażu,
- 1 osoba została wyrejestrowana z tytułu rozpoczęcia Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego,
- 4 osoby zostały wyrejestrowane z tytułu podlegania na podstawie odrębnych przepisów obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników (art.2 ust.1 pkt 2 lit. l),
- 1 osoba została wyrejestrowana z tytułu odmowy przyjęcia propozycji stażu,
- 1 osoba została wyrejestrowana z tytułu odmowy przyjęcia propozycji pracy,
- 1 osoba została wyrejestrowana z tytułu odmowy przyjęcia propozycji szkolenia,
- 18 osób zostało wyrejestrowanych z tytułu braku gotowości do podjęcia pracy,
- 3 osoby zostały wyrejestrowane z tytułu niezdolność do pracy wskutek choroby lub przebywania w zamkniętym ośrodku odwykowym przez nieprzerwany okres 90 dni,
- 1 osoba została wyrejestrowana z tytułu pobierania na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego,
- 1 osoba została wyrejestrowana z powodu uzyskiwania miesięcznego przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę (art.2 ust.1 pkt 2 lit. h),
- 1 osoba wyłączona z ewidencji – zgon.

Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu realizował kilkanaście zadań mających na celu zmniejszenie bezrobocia oraz aktywizację zawodową osób bezrobotnych. Zadania te były finansowane z Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus i Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w oparciu o Ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.
Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu w 2024 r. wydał środki w kwocie 15 924 083,95 zł.

Tabela 57: Zestawienie wydatkowanych środków w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu w latach 2023 – 2024

L.p.	Źródła finansowania	2023 r.			2024 r.		
		Limit	Wykonanie		Limit	Wykonanie	
1.	Fundusz Pracy	10 167 568,09	9 499 102,50	93%	9 798 867,83	9 326 945,81	95%
2.	Krajowy Fundusz Szkoleniowy	920 302,10	918 182,10	99%	990 716,00	979 352,26	99%
3.	Bytomska Tarcza dla Młodych	20 007,00	3 436,94	17%	-	-	-
4.	NHZ – Nowe Horyzonty Zawodowe	8 216,00	2 300,14	28%	-	-	-
5.	PFRON	4 900,00	4 873,40	99%	164 175,00	163 995,39	99%

6.	Europejski Fundusz Społeczny 7.1.3 OSI ETAP II	947 021,00	747 964,52	79%	-	-	-
7.	Aktywizacja osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Bytomiu EFS+	5 058 995,20	4 198 315,39	90%	5 602 084,74	5 438 649,79	97%
8.	Biznes na zicher – 100 tysięcy na start	-	-	-	18 150,00	15 140,70	83%
RAZEM		17 127 009,39	15 374 174,99	90%	16 573 993,57	15 924 083,95	96%
Efektywność zatrudnieniowa		81,32%			83,90%*		

Źródło: Opracowanie własne PUP
* wskaźnik będzie aktualizowany w kwietniu 2025 r.

Różnymi formami wsparcia, łącznie objęto 1 584 osoby bezrobotne i poszukujące pracy, w tym 13 obywateli Ukrainy. Urząd Pracy w 2024 r. realizował:
• prace interwencyjne, to forma w ramach której, osoby bezrobotne otrzymały umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na okres 9 miesięcy. 92 osoby (w tym 4 obywateli Ukrainy) zostało objętych tą formą wsparcia, wydano 450 934,98 zł,
• roboty publiczne w ramach których, skierowane osoby bezrobotne otrzymują zatrudnienie na okres do 6 miesięcy na umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy. 154 osoby, zostały objęte tą formą, wydano 2 463 730,00 zł,
• refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy – osoba bezrobotna otrzymuje umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na okres 25 miesięcy. Urząd Pracy wsparł utworzenie 41 stanowisk. Urząd wydatkował 1 226 583,61 zł,
• staże zawodowe trwają od 3 do 6 miesięcy, bądź od 3 do 12 miesięcy dla osób do 30 roku życia. Ze staży skorzystało 349 osób (w tym 9 obywateli Ukrainy), wydano 3 072 951,07 zł,
• refundacja kosztów dojazdu – Urząd zrefundował koszty dojazdu 20 uczestnikom stażu na kwotę 11 497,44 zł,
• dofinansowanie kosztów zatrudnienia w domu pomocy społecznej lub jednostce organizacyjnej wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (art. 57a) – w 2022 r. został wprowadzony nowy instrument, w ramach którego Starosta zwraca podmiotowi prowadzącemu dom pomocy społecznej, jednostce organizacyjnej wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, zatrudniającym skierowanych bezrobotnych lub poszukujących pracy w domu pomocy społecznej albo jednostce organizacyjnej WRiPZ, przez okres do 12 miesięcy, część albo całość kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne w wysokości uprzednio uzgodnionej w umowie, nieprzekraczającej jednak kwoty ustalonej jako iloczyn liczby zatrudnionych w miesiącu w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę. Z tej formy skorzystała 1 osoba, wydatkowano 100,33 zł,
• dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej – osoba bezrobotna otrzymuje środki na stworzenie dla siebie stanowiska pracy, działalność gospodarczą należy prowadzić przez okres minimum 12 miesięcy, z tej formy skorzystało 157 osób, wydano 6 495 233,50 zł,
• bon zasiedleniowy – dzięki tej formie Urząd Pracy ma możliwość wsparcia osoby, które nie ukończyły 30 roku życia i mają możliwość podjęcia zatrudnienia poza miejscem zamieszkania. Bon na zasiedlenie został udzielony 4 osobom na kwotę 56 000,00 zł,
• prace społecznie użyteczne – jest to forma, która jest skierowana do osób, które są również klientami MOPR-u i nie mają prawa do zasiłku. Osoby wykonują pracę przez 10 godzin w tygodniu. Objęto 133 osoby, wydano kwotę w wysokości 251 507,43 zł,
• szkolenia – Urząd Pracy realizował szkolenia grupowe i indywidualne, objęto 179 osób, wydano 389 268,70 zł,
• kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców – jest realizowane ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Realizowano szkolenia grupowe i indywidualne dla 369 osób, wydano 979 352,26 zł,
• finansowanie kosztów studiów podyplomowych – skorzystało 55 osób na kwotę 474 136,77 zł,
• refundację kosztów opieki nad dzieckiem – dla osób skierowanych na staż lub szkolenie, skorzystało 17 osób, na kwotę 22 157,77 zł,
• zwrot kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu PFRON – 1 osoba, kwota wydatkowana 5 649,39 zł,
• usługi wspierające (badania lekarskie osób kierowanych do pracy, na szkolenie) dla 10 osób – kwota wydatkowana 470,00 zł,
• dodatek aktywizacyjny to świadczenie przysługu-

jące osobie bezrobotnej, która podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, posiadającą prawo do zasiłku, na połowę okresu w jakim przysługiwałby zasiłek. Świadczenie wypłacono 569 osobom, wydatkowano 1 251 829,00 zł,
• refundacja świadczeń integracyjnych dokonywana jest na podstawie art. 108 ust.1 pkt 40 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, na rzecz CIS w Bytomiu dla uczestników realizujących Indywidualne Programy Zatrudnienia Socjalnego. Zatrudnieniem socjalnym objęto 151 uczestników, wydatkowano 1 479 836,37 zł,
• postępowanie nostryfikacyjne to forma pomocy dająca możliwość finansowania kosztów postępowania nostryfikacyjnego lub postępowania w sprawie potwierdzenia ukończenia studiów na określonym poziomie. Wsparciem objęto 2 osoby bezrobotne, kwota wydatkowana 9 370,00 zł.

Projekty finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego

Tabela 58: Projekty finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego

Tytuł projektu	Beneficjent/realizator	Stan przygotowania	Kwota dofinansowania
Biznes na zicher – 100 tysięcy na start	Powiatowy Urząd Pracy	Projekt w trakcie realizacji do 30.09.2026 r.	5 094 897,50 zł
Aktywizacja osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu	Powiatowy Urząd Pracy	Projekt zakończony, realizowany do 31.12.2024 r.	10 661 079,94 zł

Źródło: Opracowanie własne PUP

4.2.2. Współpraca z Powiatową Radą Rynku Pracy

Realizowana przez władze publiczne polityka rynku pracy opiera się na dialogu i współpracy z partnerami społecznymi, w szczególności w ramach działalności rad rynku pracy. Powiatowa Rada Rynku Pracy w Bytomiu jest organem opiniodawczo-doradczym Prezydenta Miasta w sprawach polityki rynku pracy. Rada działa na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. z 2024 r., poz. 475 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie rad rynku pracy z dnia 14 maja 2014 r. (Dz. U. z 2014 r., poz. 630).
Techniczną obsługę Powiatowej Rady Rynku Pracy w Bytomiu zapewnia Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu.
W skład Powiatowej Rady Rynku Pracy w Bytomiu wchodzą osoby powołane przez Prezydenta Bytomia spośród działających na terenie powiatu:
• terenowych struktur każdej organizacji związkowej i organizacji pracodawców, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego,
• społeczno-zawodowych organizacji rolników, w tym związków zawodowych rolników indywidualnych i izb rolniczych,
• organizacji pozarządowych zajmujących się statutowo problematyką rynku pracy.
Do zakresu działania Powiatowej Rady Rynku Pracy w Bytomiu należy w szczególności:
• inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do pełnego i produktywnego zatrudnienia w powiecie,
• ocena racjonalności gospodarki środkami Funduszu Pracy,
• opiniowanie kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządu powiatu na finansowanie programów dotyczących promocji zatrudnienia i finansowanie innych fakultatywnych zadań oraz opiniowanie opracowanych przez powiatowy urząd pracy propozycji przeznaczenia środków Funduszu Pracy będących w dyspozycji samorządu powiatu i sprawozdań z ich wykorzystania,
• składanie wniosków i wydawanie opinii w sprawach dotyczących kierunków kształcenia, w tym opinii o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy, szkolenia zawodowego oraz zatrudnienia w powiecie,
• opiniowanie planu pracy oraz ocenianie okresowych sprawozdań z działalności powiatowego urzędu pracy.
Ponadto Powiatowa Rada Rynku Pracy w Bytomiu opiniuje celowość realizacji programów specjalnych, biorąc pod uwagę liczbę osób objętych programem i kryteria doboru tych osób, zakładane rezultaty programu oraz koszty jego realizacji.
W 2024 r. odbyły się dwa posiedzenia Powiatowej Rady Rynku Pracy w Bytomiu, tj. w dniu 10 września 2024 r. oraz 3 grudnia 2024 r.

Rada dokonała pozytywnej oceny sprawozdania z działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Bytomiu w roku 2023.
Rada podjęła w 2024 r. łącznie 19 uchwał, w tym 13 w trybie obiegowym działając na podstawie Uchwały nr 13 Powiatowej Rady Rynku Pracy w Bytomiu z dnia 23.02.2017 r.
Podjęte uchwały dotyczyły wydania opinii w sprawie:
• kryteriów podziału środków Funduszu Pracy na finansowanie programów dotyczących promocji zatrudnienia oraz finansowanie innych fakultatywnych zadań w roku 2024 i 2025,
• podziału oraz zmian w przeznaczeniu środków Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego Plus pozostających w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Bytomiu w roku 2024 oraz 2025,
• wniosków o odstąpienie żądania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z Funduszu Pracy,
• planu szkoleń dla osób bezrobotnych organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu w 2024 r. oraz w 2025 r.,
• programu specjalnego „Teren Tańca - program tworzenia rynku pracy dla zawodowych tancerzy edycja III".
Członkowie Rady na bieżąco zapoznawali się z aktualną sytuacją na lokalnym rynku pracy, w tym z sytuacją pracowników likwidowanej Kopalni Węgla Kamiennego Bobrek w Bytomiu, z których 800 osób to mieszkańcy Bytomia.

4.3 Infrastruktura techniczna i usługi komunalne

4.3.1 Gospodarka wodno-kanalizacyjna

Zadania związane z obsługą infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie miasta realizowane są przez Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. (BPK Sp. z o.o.), której właścicielem w 100% jest gmina Bytom. Zadania spółki obejmują zaopatrzenie miasta w wodę i sprzedaż wody odbiorcom, odbiór i oczyszczanie ścieków oraz eksploatacje: sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, oczyszczalni ścieków i obiektów infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. W ramach działań spółki prowadzone są także prace remontowe, modernizacje sieci oraz inwestycje w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.

Producentem i hurtowym dostawcą wody przeznaczonej do spożycia jest Górnośląskie Przedsię-biorstwo Wodociągów SA w Katowicach. Woda transportowana jest siecią rurociągów magistralnych do sieciowych zbiorników wyrównawczych. Na koniec 2024 r. długość sieci wodociągowej wynosiła 448 423,65 mb.

W stosunku do roku 2023 odnotowano niewielki spadek ilości sprzedanej wody, który spowodowany był zmniejszeniem sprzedaży wody dla odbiorców innych niż odbiorcy indywidualni.

Przeciętne zużycie wody przez gospodarstwa domowe w 2024 r. wyniosło 34,7 m³ na 1 mieszkańca. W 2024 r. odnotowano 198 awarii sieci wodociągowej, tj. o 24 więcej niż w 2023 r. Awarie w szczególności spowodowane były pęknięciami, załamaniami oraz rozszczelnieniami sieci powstałymi w wyniku szkód górniczych, korozją materiału lub uszkodzeniami powstałymi podczas prowadzenia robót ziemnych.

System sieci kanalizacyjnej miasta obejmuje sieci: sanitarną, deszczową, ogólnospławną oraz podłączenia do budynków. Długość sieci kanalizacyjnej eksploatowanej przez BPK Sp. z o.o. w 2024 r. wynosiła 445 215,04 mb. Różnica pomiędzy latami 2020/2022 wynika z faktu przekazania większości sieci kanalizacji deszczowej eksploatowanej dotychczas przez spółkę – Gminie Bytom. W imieniu Gminy siecią obecnie zarządza Miejski Zarząd Dróg i Mostów w Bytomiu.

Wybrane dane dotyczące gospodarki ściekowej w Bytomiu przedstawia poniższa tabela.

Tabela 59: Wybrane dane dotyczące gospodarki wodociąggowej w Bytomiu w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan na:				
		2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Długość sieci wodociągowej, w tym:	**km**	**447,0**	**453,31**	**455,8**	**446,0**	**448,4**
– sieci rozdzielczej	km	325,0	330,1	332,8	326	325,4
– podłączeń	km	113,4	114,1	114,4	120,0	123,0
Sprzedaż wody, w tym:	**tys. m³**	**5 938,69**	**5 875,25**	**5 758,13**	**5 723,99**	**5 532,49**
– dla gospodarstw domowych	tys. m³	4 805,13	4 651,19	4 485,60	4 438,97	4 466, 91
– dla pozostałych odbiorców	tys. m³	1 133,56	1 224,06	1 272,53	1 285,02	1 065,58
Zużycie wody na 1 mieszkańca	**m³/rok**	**34,13**	**33,8**	**33,3**	**33,7**	**34,7**
Liczba awarii sieci wodociągowej	**ilość**	**170**	**206**	**160**	**174**	**198**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BPK Sp. z o.o. w Bytomiu

Tabela 60: Wybrane dane dotyczące gospodarki ściekowej w Bytomiu w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan na:				
		2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Długość sieci kanalizacyjnej, w tym:	**km**	**634,1**	**435,6**	**437,4**	**442,7**	**445,2**
– sanitarnej	km	353,9	356,6	357,9	341,8	344,2

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan na:				
		2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
– deszczowej	km	203,6	3,8	3,8	5,7	6,0
– ogólnospławnej	km	76,7	79,0	79,5	100,9	100,9
Długość podłączeń	**km**	**90,0**	**83,7**	**83,0**	**92,2**	**92,5**
Liczba oczyszczalni ścieków*	**obiekt**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**
Ścieki odprowadzone miejską siecią kanalizacyjną, w tym:	**tys. m³**	**5 661,65**	**5 533,31**	**5 366,7**	**5 292,3**	**5 291,5**
– z gospodarstw domowych	tys. m³	4 718,14	4 614,93	4 442,53	4 354,1	4 474,8
– od pozostałych odbiorców	tys. m³	943,51	918,39	924,19	938,2	919,6
Liczba awarii sieci kanalizacyjnej	ilość	61	56	48	31	52

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BPK Sp. z o.o. w Bytomiu

W 2024 r. miejska sieć kanalizacyjna odprowadziła łącznie 5 291 453,68 m³ ścieków bytowych i przemysłowych. Odnotowano 52 awarie sieci kanalizacyjnej oraz 288 zapchań. Awarie spowodowane były głównie przeciwspadkami powstałymi w wyniku szkód górniczych, stanem technicznym sieci, kradzieżami włazów żeliwnych lub wprowadzaniem do kanalizacji m.in. odpadów stałych.

Miejski system oczyszczania ścieków obejmuje 3 oczyszczalnie mechaniczno-biologiczne eksploatowane przez Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. Łącznie w 2024 r. oczyszczonych zostało 9 008 995 m³ ścieków komunalnych, z tego blisko 80% w oczyszczalni „Centralna".

Więcej informacji nt. działalności BPK Sp. z o.o. zostały omówione w rozdziale 4.5.3 Wybrane informacje na temat działalności spółek miejskich.

Infrastruktura sieci kanalizacji deszczowej.

Zadania związane z utrzymaniem i obsługą systemu kanalizacji deszczowej na terenie miasta, od 1 stycznia 2021 roku realizowane są przez Miejski Zarząd Dróg i Mostów. Infrastruktura kanalizacyjna do końca 2020 roku zarządzana była przez Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. Na mocy umowy sprzedaży Zorganizowane Części Przedsiębiorstwa majątek sieci kanalizacji deszczowej o wartości 121 697 270,00 zł został nabyty przez Gminę Bytom i przekazany jednostce miejskiej. Na przejęty majątek sieci kanalizacji składają się:

– 203,6 km sieci kanalizacji deszczowej,
– 6 933 szt. studni deszczowych,
– 46 szt. komór deszczowych (urządzeń podczyszczających),
– 6 przepompowni wód deszczowych.

Tabela 61: Oczyszczalnie ścieków w Bytomiu

Nazwa oczyszczalni	Typ	Przepustowość projektowa [m³/dobę]	Napływ rzeczywisty [m³/dobę]	Ścieki oczyszczone w 2024 r. [m³]
Centralna	Mechaniczno – biologiczna z podwyższonym usuwaniem związków biogennych	30 000	19 932,08	7 295 141
Miechowice	Mechaniczno – biologiczna z podwyższonym usuwaniem związków biogennych	12 000	3 814,27	1 396 023
Bobrek	Mechaniczno – biologiczna	3 500	868,39	317 831

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BPK Sp. z o.o. w Bytomiu

Zadania jednostki w zakresie utrzymywania systemu odprowadzania wód opadowych i roztopowych z powierzchni terenu miasta obejmują utrzymywanie w sprawności technicznej sieci i urządzeń kanalizacji deszczowej, wpustów ulicznych oraz utrzymywanie rowów i wylotów kanałów odwadniających. Aktualną wielkość urządzeń sieci kanalizacyjnej przedstawia tabela 62.

W celu poprawy funkcjonowania infrastruktury sieci kanalizacji deszczowej na terenie Bytomia w 2024 roku przeprowadzono roboty w zakresie utrzymania urządzeń kanalizacyjnych, remontów urządzeń i obiektów o łącznej wartości 1 020 000,00 zł.

Tabela 62: Wybrane dane dot. utrzymania infrastruktury służącej do odprowadzania wód opadowych i roztopowych

WYSZCZEGÓLNIENIE	JEDNOSTKA MIARY	STAN NA ROK 2022	STAN NA ROK 2023	STAN NA ROK 2024
Dł. Sieci kanalizacji deszczowej	KM	203,688	204,088	204,1
Liczba przepompowni	SZT.	12	12	12
Ilość wpustów deszczowych	SZT.	6 044	6 044	6 046
Ilość urządzeń podczyszczających	SZT.	46	46	46

Źródło: dane MZDiM w Bytomiu

4.3.2. Gospodarka odpadami i oczyszczanie miasta

W 2024 roku prowadzone było odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, w ramach którego realizowano następujące zadania:

• zgodnie z umową na usługę odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie miasta Bytom, wprowadzono system 5-pojemnikowego zbierania odpadów bezpośrednio z nieruchomości. Odpady są segregowane na następujące frakcje: niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, papier, szkło, metale, tworzywa sztuczne i odpady opakowaniowe wielomateriałowe (zbierane łącznie), a także bioodpady;

• prowadzono działania mające na celu stałe informowanie mieszkańców o zasadach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w mieście, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych;

• w roku 2024 zakończono akcję „Bytom jest Eko", prowadzoną w bytomskich placówkach oświatowych w roku szkolnym 2023/2024. W jej ramach zebrano łącznie 20,782 t odpadów. Pod koniec sierpnia ogłoszono kolejną edycję akcji „Bytom jest Eko" na rok szkolny 2024/2025, która potrwa od 1 września 2024 r. do 27 czerwca 2025 r. W dniach 20-22 września 2024 r. odbyła się akcja Sprzątania świata, w której uczestniczyły bytomskie szkoły, przedszkola, Wspólnota Mieszkaniowa osiedla Bolko, Centrum Językowo-Edukacyjne oraz społecznicy z Szombierek.

• w ramach działań edukacyjnych i angażujących mieszkańców w działania proekologiczne związane z gospodarką odpadami przygotowano szereg akcji, wśród których należy wymienić:

- akcję sprzątania Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego Żabie Doły, którą przeprowadził Wydział Inżynierii Środowiska we współpracy z firmą Storm Grey Unit w dniach 22 – 23 marca 2024 r.;
- sprzątanie terenów gminnych, w dniach 20 – 21 kwietnia 2024 r., które przygotował Wydział Inżynierii Środowiska w ramach Międzynarodowego Dnia Ziemi. W akcji wzięli udział wzięli bytomscy społecznicy;
- akcję sprzątania Parku Amendy, przygotowaną wspólnie z firmami Storm Grey Unit, FCC Polska Sp. z o.o. oraz WASTE WORLD Sp. z o.o. w dniach 17 – 18 maja 2024 r.;
- akcję Sprzątania Świata w dniach 20 - 22 września 2024 r., przygotowana przez Wydział Gospodarowania Odpadami Komunalnymi i w której udział wzięły szkoły, przedszkola i inne bytomskie placówki oświatowe, a także Wspólnota Mieszkaniowa osiedla Bolko, Centrum Językowo-Edukacyjne oraz społecznicy z Szombierek;

• na terenie składowiska odpadów komunalnych przy Al. Jana Pawła II, jak co roku, funkcjonował Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), do którego mieszkańcy mogli bezpłatnie oddawać odpady powstałe w gospodarstwach domowych. W 2024 roku do punktu trafiły między innymi: zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (17,799 Mg), zużyte opony (66,10 Mg), łącznie zbierane frakcje odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła i opakowań wielomateriałowych (51,626 Mg), urządzenia zawierające freony (6,64 Mg), odpady wielkogabarytowe (284,68 Mg), odpady budowlane i rozbiórkowe (675,72 Mg) oraz odpady zielone (46,24Mg);

• w 31 aptekach na terenie miasta prowadzono zbiórkę niebezpiecznych odpadów w postaci przeterminowanych leków, w ramach której odebrano 3,887 Mg takich odpadów;

• prowadzono odbieranie z nieruchomości zamieszkałych odpadów wielkogabarytowych (3 429,42 Mg) oraz budowlanych i rozbiórkowych (3 190,26 Mg) – na żądanie właścicieli;

• z nieruchomości zamieszkałych odebrano łącznie 49 869,98 Mg odpadów komunalnych, które przekazano do instalacji zajmujących się przetwarzaniem zmieszanych odpadów komunalnych (MBP), odpadów zielonych i bioodpadów oraz do sortowni odpadów komunalnych. Wszystkie te instalacje znajdują się poza terenem miasta Bytomia;

• w Wydziale Gospodarowania Odpadami Komunalnymi Urzędu Miejskiego w Bytomiu, mieszkańcy mogli m.in. uzyskać informacje dotyczące gospodarki odpadami w mieście, zamówić kontener

na odpady i uzyskać pomoc w wypełnieniu deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
• Bytomianie mogli również wrzucać zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny do czerwonych kontenerów ustawionych w 17 punktach w różnych częściach miasta. Bezpłatne, łatwe i bezpieczne dla środowiska pozbywanie się elektrośmieci jest możliwe dzięki porozumieniu podpisanemu przez miasto Bytom z MB RECYCLING Sp. z o.o. i Stala Group Sp. z o.o. Łącznie zebrano 77,54 Mg odpadów;
• mieszkańcy Bytomia nadal mogli korzystać z aplikacji EcoHarmonogram, która pomaga w prawidłowej segregacji odpadów komunalnych. Aplikacja dostarcza również informacji o terminach wywozu poszczególnych frakcji odpadów, działalności Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, lokalizacji pojemników na elektrośmieci oraz jakości powietrza. EcoHarmonogram jest dostępny do bezpłatnego pobrania w sklepach App Store, Google Play i Windows Store.

W Bytomiu stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od dwóch lat pozostaje na niezmienionym poziomie i wynosi 30,00 zł miesięcznie od osoby. W ramach tej opłaty, w 2024 r. mieszkańcy mogli korzystać z szerokiego zakresu usług, takich jak odbiór odpadów segregowanych, bezpłatne dostarczenie kontenera lub worków typu big-bag na gruz podczas remontu, możliwość oddawania przeterminowanych leków w aptekach, nieograniczony odbiór odpadów wielkogabarytowych, dużego sprzętu AGD i elektroodpadów bezpośrednio z nieruchomości, a także bezpłatne przekazywanie opon oraz innych odpadów wymagających specjalnego traktowania w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK).

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy wyniosły 45 320 971,35 zł (wydatki). Wpływy w 2024 roku wynosiły 47 059 284,48 zł w tym:
• 46 858 110,45 zł – wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw,
• 151 302,47 zł – wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych,
• 6 025,00 zł – wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych,
• 29 992,47 zł – wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat,
• 13 854,09 zł – wpływy z pozostałych odsetek.

Podsumowując wyżej przedstawione dane dotyczące dochodów z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi (46 858 110,45 zł) oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (45 320 971,35 zł) powstała nadwyżka w wysokości 1 537 139,10 zł. We wskazanych wyliczeniach należy również wziąć pod uwagę, iż w 2023 r. powstała nadwyżka w wysokości 21 514,63 zł, którą należy ująć w dochodach z 2024 r. Po uwzględnieniu powyższego za 2024 r. w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi powstała nadwyżka w wysokości 1 558 653,73 zł.

W przypadku właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy koszty związane z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych, ponoszone były przez tych właścicieli.

Zestawienie informacji na temat ilości odpadów odbieranych na terenie Bytomia pokazują poniższe tabele.

Tabela 63: Łączna ilość odpadów komunalnych odebranych w mieście Bytomiu z terenu nieruchomości zamieszkałych w latach 2019 – 2024

Lp.	Kod odpadu komunalnego	Rodzaj odpadu komunalnego	Ilość w 2019 r. [Mg]	Ilość w 2020 r. [Mg]	Ilość w 2021 r. [Mg]	Ilość w 2022 r. [Mg]	Ilość w 2023 r. [Mg]	Ilość w 2024 r. [Mg]
1.	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	1 878,98	2 082,69	1 598,332	1 519,29	1 092,54	953,650
2.	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	1 964,53	2 020,08	549,16	856,06	873,78	804,590
3.	15 01 04	Opakowania z metali	245,29	19,60	0	0	0	0
4.	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	6 386,90	245,08	447,75	236,96	74,48	136,420

5.	15 01 07	Opakowania ze szkła	5 782,04	1 927,23	1 167,42	970,6	694,58	564,120
6.	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	2 962,75	3 811,71	1 416,04	1 293,86	1 113,68	1 061,940
7.	17 01 02	Gruz ceglany	0	0	0,38	3,3	0	0
8.	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	2 476,047	0	2 100,04	1 936,53	1 273,02	1 274,260
9.	17 01 07ex	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	0	0	0	0	599,72	854,060
10.	17 02 03	Tworzywa sztuczne	0	0,40	0	0	0	0
11.	17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	0	0	0,46	0	0	0
12.	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	0	0	0	0	0	0
13.	20 01 01	Papier i tektura	0	0	1 469,70	1 409,58	1 416,84	1 498,700
14.	20 01 02	Szkło	0	0	1 549,38	1 512,72	1 407,54	1 446,080
15.	20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	0	0	0	0	603,96	0
16.	20 01 39	Tworzywa sztuczne	0	4,44	2 057,31	2 053,48	2 151,28	2 316,560
17.	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1 744,09	4 606,24	6 040,81	5 595,15	1 367,35	4 453,560
18.	20 02 01ex	Odpady ulegające biodegradacji niezawierające materiałów pochodzenia zwierzęcego	0	0	0	0	4 497,22	1 855,760
19.	20 03 01	Niesegregowan (zmieszane) odpady komunalne	29 931,78	38 618,17	33 347,22	32 029,91	28 694,89	29 220,860
20.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	34 37,189	3 215,12	3 451,80	2 908,10	2 735,188	3 429,420
21.	20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	0	0	0	0	0	0
		Razem:	56 809,596	56 550,76	55 195,8	52 329,888	48 599,364	49 869,98

Tabela 64: Łączna ilość przeterminowanych leków odebranych z aptek zlokalizowanych na terenie miasta Bytomia w latach 2019 – 2024

Lp.	Kod odpadu	Rodzaj odpadu komunalnego	Ilość w 2019 r. [Mg]	Ilość w 2020 r. [Mg]	Ilość w 2021 r. [Mg]	Ilość w 2022 r. [Mg]	Ilość w 2023 r. [Mg]	Ilość w 2024 r. [Mg]
1.	20 01 32	Przeterminowane leki	1,192	1,415	4,37	4,348	3,296	3,887

Źródło: dane Wydziału Komunalnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Tabela 65: Łączna ilość odpadów zebranych w stałym punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych zlokalizowanym w Bytomiu przy Al. Jana Pawła II nr 10 w latach 2019 – 2024

Lp.	Kod odpadu	Rodzaj odpadu komunalnego	Ilość w 2019 r. [Mg]	Ilość w 2020 r. [Mg]	Ilość w 2021 r. [Mg]	Ilość w 2022 r. [Mg]	Ilość w 2023 r. [Mg]	Ilość w 2024 r. [Mg]
1.	15 01 01	Opakowania papieru	0,92	11,65	9,02	9,44	11,48	10,320
2.	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	26,70	19,48	0	0	0	0
3	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	3,78	0	8,96	11,54	14,58	14,560
4.	15 01 07	Opakowania ze szkła	0	0	6,76	10,34	14,58	10,980
5.	15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności – bardzo toksyczne i toksyczne)	0	0	0	0,92	11,351	15,766
6.	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	192,78	196,81	67,14	92,78	431,96	600,100
7.	17 01 02	Gruz ceglany	0	0	0	0	4,94	0
8.	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	38,76	0	414,26	560,54	164,22	0
9.	17 01 07ex	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	0	0	0	0	25,30	0
10.	17 04 05	Żelazo i stal	0	0	0	0	0	0
11.	17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	0	0	0	0	11,56	11,820
12.	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	0	0	0	68,74	66,82	63,800
13.	20 01 01	Papier i tektura	0	0	1,28	0	0	0
14.	20 01 13	Rozpuszczalniki	0	0	0,674	0	0	0
15.	20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,02	0	0	0,12	0	0
16.	20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	0,638	2,619	5,71	6,888	5,435	6,640
17.	20 01 27*	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne	0	0	0,18	0	0	0

18.	20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	0,02	0,963	0	0	0	0
19.	20 01 29*	Detergenty zawierające substancje niebezpieczne	0	0	4,13	6,432	1,28	0
20.	20 01 30	Detergenty inne niż wymienione w 20 01 29	0,02	0	0	0	0	0
21.	20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0	0,3250	0,218	0,135	0,23	0,162
22.	20 01 33*	Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	0	0,012	0,027	0	0,015	0
23.	20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0	0,147	0,054	0,026	0,011	0,121
24.	20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki ([1])	1,673	6,01	6,978	8,94	6,108	6,199
25.	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	1,287	9,376	11,182	9,965	9,589	11,600
26.	20 01 39	Tworzywa sztuczne	0	0	0	0	0	0
27.	20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	0	0	0,017	0	0	0
28.	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	36,52	40,18	34,460	36,34	9,30	30,880
29.	20 02 01ex	Odpady ulegające biodegradacji--niezawierające materiałów pochodzenia zwierzęcego	0	0	0	0	40,04	15,360
30.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	36,619	37,1	271,8	368,08	283,86	284,680
		Razem:	339,737	324,672	842,85	1 191,226	1 112,659	1 082,988

Źródło: dane Wydziału Komunalnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Informacja nt. funkcjonowania składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Bytomiu przy al. Jana Pawła II nr 10

Od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. przyjęto następujące rodzaje i ilości odpadów.

Tabela 66: Rodzaje i ilości odpadów przyjetych na składowisko w Bytomiu.

Lp.	Kod odpadu	Nazwa odpadu	Ilość [Mg]
1	17 01 01	Odpady betonowe oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	2 223,02
2	17 01 02	Gruz ceglany	11 731,64
3	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	162,84
4	17 05 04	Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03	261,00
5	19 08 01	Skratki	8 762,52
6	19 08 02	Zawartość piaskowników	34 931,64

7	19 05 99	Inne nie wymienione odpady	4 518,34
8	19 12 09	Minerały (np. piasek, kamienie)	1 389,48
9	19 12 12	Inne odpady (..) komunalne z mechanicznej obróbki odpadów	63 980,48
10	20 03 06	Odpady ze studzienek kanalizacyjnych	1 198,68
		razem:	41 115,74

Źródło: dane Wydziału Komunalnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Infografika 20: Przedsiębiorcy prowadzący działalność polegającą na gospodarowaniu odpadami w Bytomiu

Na terenie miasta Bytomia w 2024 roku **18 podmiotów prowadziło działalność gospodarczą wymagającą posiadania pozwolenia na wytwarzanie odpadów, 25 podmiotów gospodarczych posiadało zezwolenia na zbieranie odpadów, 15 podmiotów zezwolenia na przetwarzanie odpadów** oraz **1 podmiot – na zbieranie i przetwarzanie odpadów**. W 2024 r. **wydano 11 zezwoleń na zbieranie** odpadów, **2 zezwolenia na przetwarzanie** odpadów oraz **1 pozwolenie na wytwarzanie odpadów** dla działalności stanowiących kontynuację działalności dotychczasowej.

Źródło: dane Wydziału Gospodarowania Odpadami Komunalnymi

Usuwanie odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania

W ramach prac Wydziału Gospodarowania Odpadami Komunalnymi kontynuowano działania, których celem była eliminacja lub ograniczenie nielegalnego deponowania odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych.

W 2024 roku wpłynęło 101 zgłoszeń dotyczących zanieczyszczonych terenów, z czego:

- 7 pochodziło ze Straży Miejskiej,
- 6 pochodziło z Komisariatów Policji,
- 6 dokonanych zostało przez Radnych Rady Miejskiej w Bytomiu,
- 76 zgłoszeń pochodziło od mieszkańców,
- 6 zgłoszeń pochodziło od innych podmiotów.

W związku z nielegalnym gromadzeniem odpadów na terenach będących w posiadaniu osób fizycznych i prawnych, wszczętych zostało 15 postępowań w celu wydania nakazu usunięcia odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania bądź magazynowania, z czego 6 zakończono wydaniem decyzji nakazujących. Łącznie oczyszczonych zostało 48 terenów będących w posiadaniu osób fizycznych i prawnych (poza terenami gminnymi).

W celu przymuszenia wykonania obowiązku usunięcia odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich magazynowania bądź składowania, na zobowiązanych zostało nałożonych 19 grzywien.

4.3.3 Utrzymanie czystości, terenów zieleni oraz obiektów komunalnych

Utrzymanie czystości, terenów zieleni oraz obiektów komunalnych na terenach miejskich należy do zadań Miejskiego Zarządu Dróg i Mostów w Bytomiu. W ramach bieżącego prowadzenia zadań statutowych związanych z oczyszczaniem dróg, chodników, zieleńców, utrzymaniem obiektów komunalnych: fontann, placów zabaw, szaletów miejskich i przejść podziemnych nadzorowane były prace związane z:

- oczyszczaniem ulic na powierzchni ok. 2 381 293,33 m². Łączny koszt wyniósł 4 557 796,78 zł;
- oczyszczaniem chodników (w tym, przystanków komunikacyjnych, prześwitów, kładek, przejść podziemnych, ścieżek parkowych i alejek nieutwardzonych) na powierzchni ok. 620 529,78 m². Łączny koszt wyniósł 2 692 728,54 zł;
- oczyszczaniem terenów zieleni (trawniki, place zabaw, pasy zieleni przydrożnej, podwórka, rabaty) na powierzchni ok. 2 876 812,58 m². Łączny koszt wyniósł 3 814 178,92 zł;
- utrzymaniem zimowym dróg, ulic, parkingów, chodników, alejek na powierzchni ok. 3 001 823,11 m². Łączny koszt wyniósł 4 737 260,73 zł;
- utrzymaniem 5 szaletów miejskich, 11 fontann, 68 placów zabaw, 6 psich wybiegów, 17 boisk, 15 siłowni plenerowych. Łączny koszt utrzymania wyniósł 1 974 070,85 zł;
- utrzymaniem łąk kwietnych na powierzchni ok. 21 540,00 m²;

• koszeniem terenów zieleni na powierzchni ok. 2 801 781,03 m²;
• pielęgnacją ok. 70 828,32 m² krzewów i rabat, różanek. Łączny koszt utrzymania zieleni, w tym grabienie, koszenie, utrzymanie łąk kwietnych, pielęgnacja rabat i krzewów wynosił 2 282 279,05 zł;
• utrzymaniem koszy na śmieci w ilości ok. 1 726 szt. - łącznej kwocie 2 582 728,74 zł;
• likwidacją nielegalnych składowisk odpadów na terenach Gminy Bytom w ilości:
- odpady BIO – 500,00 m³,
- odpady komunalne – 462,00 m³,
- odpady typu gabaryty – 77,00 m³,
- opony – 21,00 m³,
na łączną kwotę 198 212,40 zł;
• dekoracją świąteczną miasta. Łączny koszt wyniósł 1 108 532,07 zł;
• modernizację placu zabaw znajdującego się przy ul. Zakątek w Bytomiu" w ramach projektu IN POST Green CITY, wartość zadania 273 504,03 zł, w tym dofinansowanie IN POST w kwocie 210 350,91 zł.
• Dofinansowanie ze środków programu własnego Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku pn. Rzeźba w przestrzeni publicznej dla Niepodległej – 2024 pochodzących z budżetu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w tym:
- Konserwacja rzeźby „Nike" w Bytomiu: koszt 33 000 zł, w tym dofinansowano 27 687,00 zł,
- Konserwacja rzeźby „Dwoje" w Bytomiu: koszt 38 000 zł, w tym dofinansowano 32 300,00 zł;
• gospodarowanie drzewostanem miejskim:
- konserwacja zieleni wysokiej – 674 724,60 zł,
- wycinka drzew w ilości 246 na kwotę 201 609,00 zł,
- zabiegi pielęgnacyjne (cięcia sanitarne, techniczne oraz formowanie koron drzew) w ilości 451 drzew na kwotę 230 094,00 zł,
- nasadzenie drzew w ilości 281 na kwotę 242 940,60 zł;

Wszystkie prowadzone działania, Miejski Zarząd Dróg i Mostów w Bytomiu realizował ze środków budżetowych przekazanych przez gminę. W roku 2024 realizowano zadania związane z „Letnim i zimowym utrzymaniem czystości pasa drogowego oraz konserwacją zieleni w pasie drogowym na terenie miasta Bytomia". Wykonywanie zadań w pasie drogowym realizowane było przez firmy:
• Zakład Usług Drogowych i Komunalnych „Dromar" Marian Kaliściak,
• Zakład Usługowy Konserwacja Terenów Zielonych Jacek Wieczorek,
• przez Zaplecze Techniczne MZDiM.

Zadania związane z „Letnim i zimowym utrzymaniem czystości i konserwacją zieleni poza pasem drogowym na terenie miasta Bytomia" wykonywane były przez firmy:
• Zakład Usługowy Konserwacja Terenów Zielonych Jacek Wieczorek,
• przez Zaplecze Techniczne MZDiM.

4.3.4. Ciepłownictwo

Producentami energii cieplnej dla miasta Bytomia są Fortum Silesia SA, ze źródłem ciepła zlokalizowa-

Tabela 67: Podstawowe dane dotyczące infrastruktury cieplnej PEC Sp. z o.o. w latach 2019-2024

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan na:					
		2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Długość sieci cieplnej, w tym:	km	128,5	138,8	144,2	143,6	144,3	145,6
– sieć ciepłownicza	km	98,1	107,7	111,3	113,0	113,7	114,8
– zewnętrzna instalacja odbiorcza	km	30,4	31,1	32,9	30,6	30,6	30,8
Liczba kotłowni ogółem, w tym:	ilość	1	-	-	-	-	-
– kotłownie lokalne	ilość	1	-	-	-	-	-
– kotłownie zdalaczynne	ilość	-	-	-	-	-	-
Wielkość produkcji energii cieplnej z własnych źródeł ciepła ogółem, w tym:	GJ	252	-	-	-	-	-
– z kotłowni lokalnych	GJ	252	-	-	-	-	-
– z kotłowni zdalaczynnych	GJ	-	-	-	-	-	-
Liczba węzłów cieplnych ogółem, w tym:	ilość	806	890	929	951	967	980
– grupowe węzły cieplne (własne)	ilość	53	56	56	55	55	55
– indywidualne węzły cieplne (własne)	ilość	655	724	764	789	805	818

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Przedsiębiorstwa Energetyki Cieplnej Sp z o.o. w Bytomiu

nym w Zabrzu oraz Ciepłownia Radzionków PEC Sp. z o.o. w Bytomiu zasilająca w energię cieplną dzielnice Stroszek i Osiedle Ziętka, natomiast zadania w zakresie dostarczenia energii cieplnej dla celów grzewczych oraz ciepłej wody użytkowej w obszarze Bytomia, wykonuje Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o.o. w Bytomiu (PEC Sp. z o.o.). W 2024 roku Spółka zarządzała siecią cieplną o długości 145,6 km, z tego sieć ciepłownicza stanowiła 114,8 km, a zewnętrzna instalacja odbiorcza 30,6 km. W stosunku do roku 2023 długość sieci cieplnej wzrosła o 1,2 km.

z dniem 01 lipca 2024 roku nową taryfę dla ciepła zatwierdzoną decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki Nr OKA.4210.20.2024.CW z dnia 06 czerwca 2024 roku.
Zmiana cen zatwierdzona w taryfie Fortum Silesia SA kształtowała się na poziomie:
– zmiana cen i stawek opłat ogólnie dla Fortum Silesia SA (+) 5,97%,
– zmiana cen w zakresie wytwarzania ciepła (+) 5,71%,
– zmiana stawek opłat w zakresie przesyłania i dystrybucji (+) 9,49%.

Wykres 23: Struktura odbiorców PEC Sp. z o.o. według zamówionej mocy cieplnej w latach 2015-2024

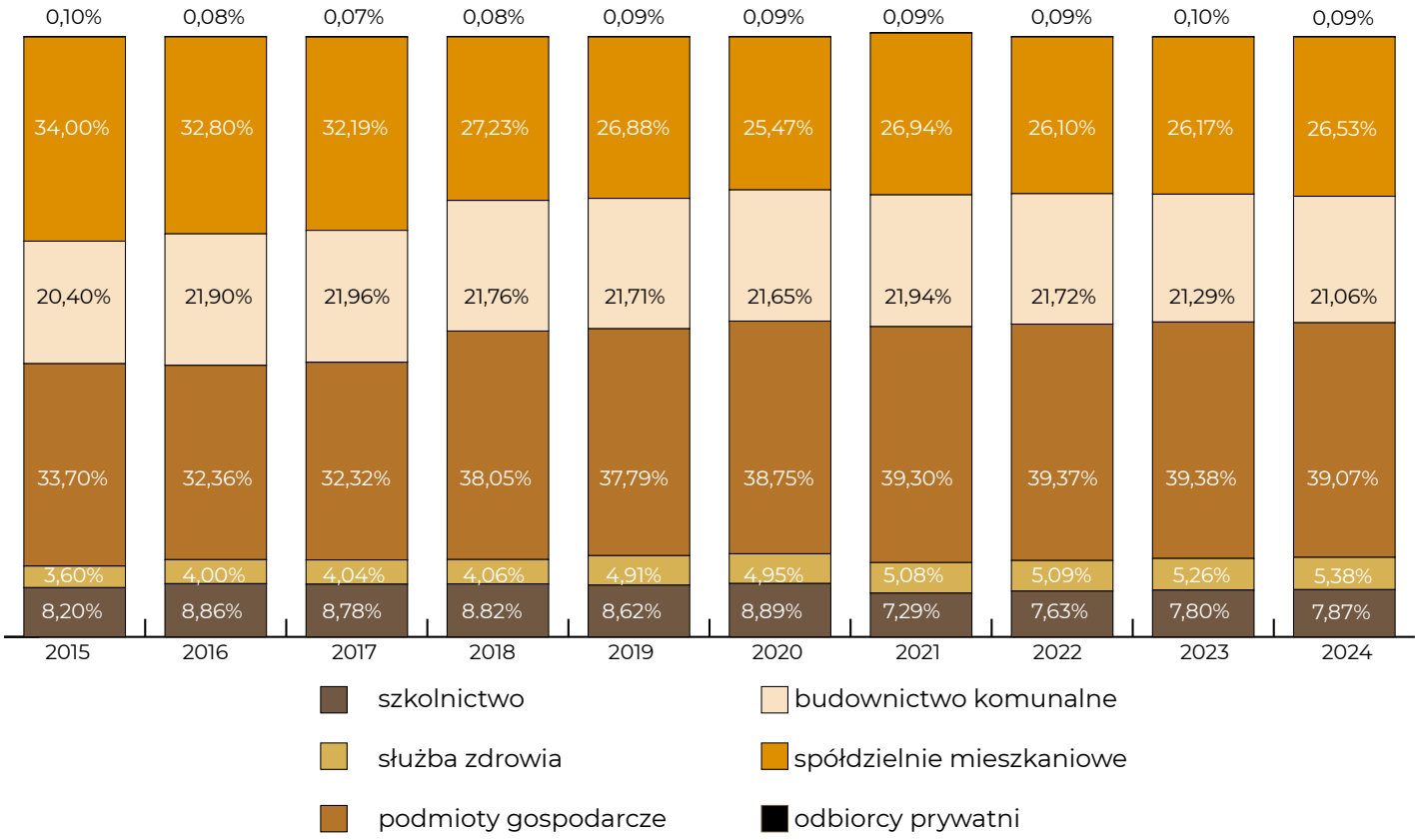

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Przedsiębiorstwa Energetyki Cieplnej Sp z o.o. w Bytomiu

W 2024 roku wielkość zamówionej przez odbiorców mocy cieplnej uległa zmniejszeniu w stosunku do 2023 roku z 209,627 MW do 204,742 MW. Największymi odbiorcami ciepła były podmioty gospodarcze. Łączna powierzchnia lokali centralnie ogrzewanych wynosiła 2 593,1 tys. m², natomiast łączna powierzchnia lokali objętych dostawą ciepłej wody użytkowej – 1 079,8 tys. m².

Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o.o. nie posiada kotłowni lokalnych.

Mieszkańcy Bytomia w roku 2024 uiszczali opłaty za ciepło wg taryf dla ciepła: Fortum Silesia SA oraz Przedsiębiorstwa Energetyki Cieplnej Sp. z o.o. w Bytomiu.
Fortum Silesia SA wprowadziło w roku 2024:

Zmiana taryf obowiązywała odbiorców grupy A1, A2, A3, A4, dla których wytwórcą ciepła jest Fortum Silesia SA Dla odbiorców grupy B, dla których wytwórcą ciepła jest PEC Sp. z o.o. w Bytomiu, ceny ciepła nie uległy zmianie.

Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o.o. w Bytomiu wprowadziło w roku 2024: z dniem 1 grudnia 2024 roku nową taryfę dla ciepła dotyczącą odbiorców zasilanych z Ciepłowni Radzionków (grupy taryfowe B1, B2, B3) oraz odbiorców Bytomia, zasilanych z Fortum Silesia SA i sieci przesyłowych PEC Sp. z o.o. (grupy taryfowe A1, A2, A3, A4). Średni wzrost cen i stawek opłat za usługi przesyłowe ciepła zawartych w taryfie wynosił: (+) 3,46%.
Średni wzrost/spadek cen i stawek opłat za usługi przesyłowe ciepła zawartych w taryfie wynosił:

– grupy taryfowe A1, A2, A3, A4 (+) 9,94%. Taryfa wytwórcy ciepła Fortum Silesia SA pozostała bez zmian. W związku z powyższym w rachunku ciągnionym z cenami wytwórcy ciepła opłaty ogółem w grupach A wzrosły o (+) 2,05%.
– grupy taryfowe B1, B2, B3 (–) 2,15% (minus).
Nowa taryfa zatwierdzona została decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki Nr OKA.4210.40.2024. RZ z dnia 06 listopada 2024 roku.

Informacje dotyczące działań inwestycyjnych i remontowych przeprowadzonych przez PEC Sp. z o.o. w Bytomiu opisane są w rozdziale 4.5.3. Wybrane informacje na temat działalności spółek miejskich.

4.3.5 Gazownictwo

Operatorem Systemu Dystrybucyjnego Gazu w Polsce jest Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. Do zadań PSG należy prowadzenie ruchu sieciowego, rozbudowa, konwersacja oraz remonty sieci i urządzeń, dokonywanie pomiarów jakości i ilości transportowanego gazu. Przesyłowe sieci gazowe wysokiego ciśnienia obsługiwane są przez Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM SA, eksploatację sieci gazowej na terenie Bytomia prowadzi Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. w Zabrzu – Gazowania w Bytomiu.

W 2024 r. sieć gazowa wraz z przyłączami w Bytomiu osiągnęła długość 424,7 km. Szczegółowe dane dotyczące infrastruktury gazowej na terenie miasta w latach 2021-2024 prezentuje poniższa tabela.

Tabela 68: Infrastruktura gazowa w latach 2021 – 2024

Lp.	Wybrane Informacje				
		2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
1.	Ogółem sieć gazowa z przyłączami (m)	408 407	417 564	424 650	424 650
2.	Przyłącza gazowe (m)	92 706	94 097	94 637	96 655
6.	Przyłącza gazowe (szt.)	8 214	8 359	8 441	8 693
	w tym do budynków mieszkalnych (szt.)	7 891	8 018	8 077	8 283
7.	Stacje gazowe I °	4	4	4	4
8.	Stacje gazowe II °	13	13	13	13
9.	Ilość odbiorców	52 713	52 461	52 786	52 897
10.	Zużycie gazu	25 533,3	22 750,3	21 936,4	23 131,7
11.	Stopień gazyfikacji gminy [%]	79,73	77,85	84,03	84,03

Źródło: Dane z Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Zabrzu

Bytomska sieć gazowa jest w dobrym stanie technicznym. Gazociągi są systematycznie kontrolowane pod względem bezpieczeństwa i na bieżąco są usuwane awarie. Całodobowe pogotowie gazowe czuwa nad bezpieczeństwem oraz nad ciągłością dostawy paliwa gazowego. Sieci gazowe, których stan techniczny budzi wątpliwości są na bieżąco remontowane lub wymieniane w miarę pozyskiwania środków finansowych.

4.3.6 Drogi publiczne i komunikacja

Siecią dróg publicznych oraz drogami wewnętrznymi, stanowiącymi własność gminy, powiatu lub Skarbu Państwa nieoddanymi we władanie innym podmiotom, placami i ciągami pieszymi w granicach miasta Bytomia, z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych, zarządza jednostka budżetowa Miejski Zarząd Dróg i Mostów w Bytomiu.
Bytom jest ważnym węzłem logistycznym z uwagi na przebiegające przez miasto drogi krajowe:
– DK nr 11 relacji: Kołobrzeg – Koszalin – Piła – Poznań – Ostrów Wlkp. – Kluczbork – Lubliniec – Bytom;
– DK nr 78 relacji: Chałupki – Wodzisław Śl. – Rybnik – Gliwice – Bytom – Katowice – Pyrzowice – Siewierz – Zawiercie – Chmielnik;
– DK nr 79 relacji: Warszawa – Sandomierz – Kraków – Katowice – Bytom;
– DK nr 88 relacji: Strzelce Opolskie – Gliwice – Bytom;
– DK nr 94 relacji: Legnica – Wrocław – Opole – Bytom – Sosnowiec – Olkusz – Kraków.

Dodatkowe połączenia zapewniają drogi wojewódzkie nr 911 oraz 925. Przez Bytom przebiega również autostrada A-1 (jej węzeł znajduje się przy ulicy Strzelców Bytomskich) oraz obwodnica bytomska (Al. Jana Nowaka Jeziorańskiego), która pozwala na skrócenie przejazdu przez miasto.

Sieć drogowa w utrzymaniu Gminy Bytom stanowią drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne i wewnętrzne. Długość dróg znajdujących się w granicach miasta wynosiła 295,34 kilometrów, w tym:
– krajowe – 29 km,
– wojewódzkie – 5 km,

– powiatowe – 56 km,
– gminne – 125 km,
– drogi wewnętrzne gminy – 80,34 km.

W 2024 roku Spółka Restrukturyzacji Kopalń SA zrzekła się prawa do użytkowania wieczystego działek gruntu, na których znajdują się drogi wewnętrzne o łącznej długości 340 m.

Strukturę dróg w Bytomiu przedstawia poniższy wykres.

Wykres 24: Struktura dróg w Bytomiu

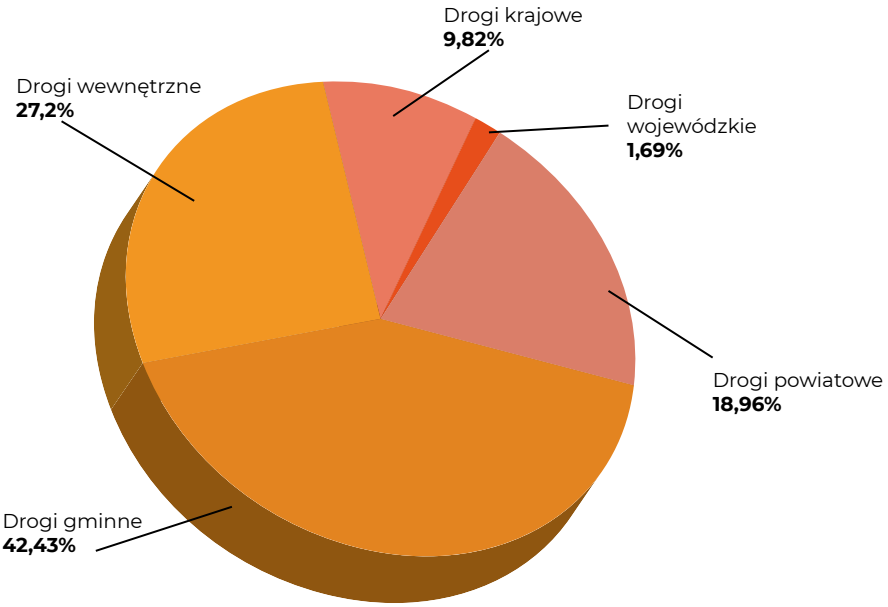

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MZDiM w Bytomiu

Infografika 21: Infrastruktura drogowa w Bytomiu

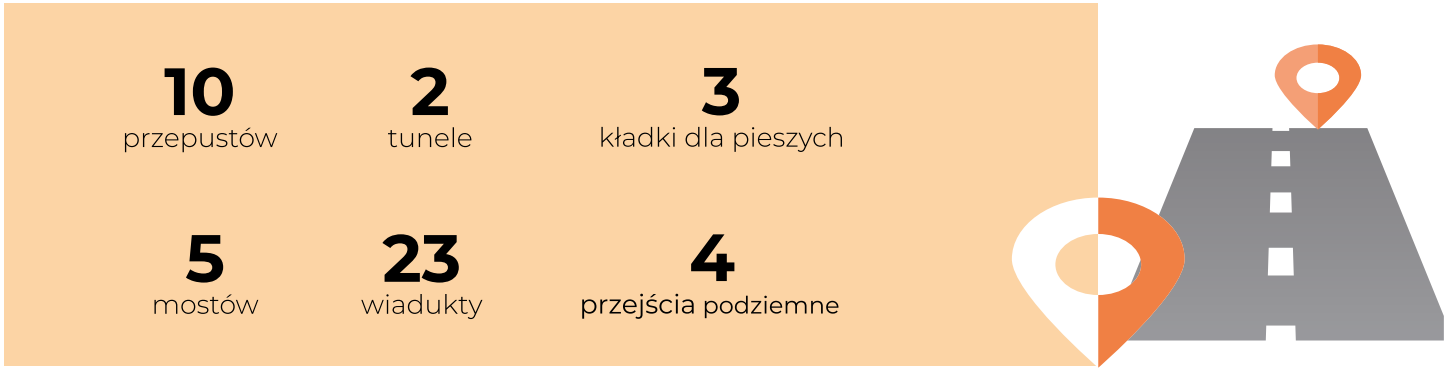

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MZDiM w Bytomiu

Strefa płatnego parkowania

Na terenie miasta funkcjonowała Strefa Płatnego Parkowania, za którą odpowiedzialny był Miejski Zarząd Dróg i Mostów z siedzibą w Bytomiu. Opłatę za parkowanie uiszcza się w parkometrze bądź za pomocą telefonu komórkowego w strefie oznaczonej znakiem D-44, D-45, D-18 „strefa parkowania". Zgodnie z uchwałą nr LXXIII/940/23 Rady Miejskiej miasta Bytomia z dnia 30 stycznia 2023 roku, ustalono następujące stawki za postój w strefie płatnego parkowania:

- za pierwszą godzinę – 2,50 zł;
- za drugą godzinę – 3,00 zł;
- za trzecią godzinę – 3,60 zł;
- za czwartą godzinę i każdą kolejną – 2,50 zł.

Parkowanie pojazdów samochodowych w SPP jest płatne w dni robocze (od poniedziałku do piątku) w godzinach od 9.00 do 17.00 z wyjątkiem parkingu pod Urzędem Miejskim, na którym opłaty są pobierane w dni robocze w poniedziałki w godzinach od 8.00 do 17.30, a od wtorku do piątku od 8.00 do 15.00. Ponadto wprowadzona została zerowa opłata dla klientów Urzędu Miejskiego na parkingu przy ulicy Parkowej pod Urzędem Miejskim, przez pierwszą godzinę parkowania, oraz wszystkich kierowców korzystających z SPP o ile postój nie przekracza 20 min. Warunkiem skorzystania z zerowej opłaty jest pobranie biletu zerowego w parkomacie,

z zastrzeżeniem, że bilet zerowy na dany numer rejestracyjny można otrzymać tylko raz dziennie. Obsługa SPP realizowana była przy pomocy 97 parkomatów dostarczonych przez Wykonawcę, wyłonionego w ramach ogłoszonego przez MZDiM przetargu. Opłatę za postój można było wnieść przy użyciu kart VISA/MASTERCARD, za pomocą systemu BLiK oraz w aplikacjach: Mobilet, SKYCASH, ANYPARK, M-PAY, CITY PARK APP, FLOWBIRD.

Ewidencja pojazdów rejestrowanych w Bytomiu

Ewidencję pojazdów rejestrowanych w Bytomiu przedstawia poniższa infografika:

Transportu Metropolitalnego z siedzibą w Katowicach. Komunikację tramwajową na terenie całej aglomeracji realizują Tramwaje Śląskie SA

Zgodnie z uchwałą nr LIII/651/17 w sprawie ustalenia stawek opłat za korzystanie przez operatorów i przewoźników z przystanków komunikacyjnych i dworca autobusowego, których właścicielem lub zarządzającym jest gmina Bytom, pobierane są opłaty za korzystanie z przystanków komunikacyjnych.

Transport Kolejowy

Transport kolejowy jest realizowany przez spółkę Koleje Śląskie Sp. z o.o. Wspólne działania gminy Bytom

Infografika 22: Liczba samochodów zarejestrowanych na terenie Bytomia

Według danych systemu CEP na koniec 2024 r., na terenie miasta zarejestrowanych było **115 393** pojazdów, w tym **71 702** samochody osobowe.Liczba zarejestrowanych pojazdów w 2024 r. wynosiła **12 626**, z czego **10 409** to samochody osobowe. Wyrejestrowano **2 129** pojazdów. Zgłoszono zbycie **8 689** pojazdów. Na terenie miasta funkcjonowało **13** stacji kontroli pojazdów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Komunikacji Urzędu Miejskiego w Bytomiu

4.3.7 Transport publiczny

Komunikacja autobusowa i tramwajowa

Organizatorem komunikacji zbiorowej jest Zarząd z Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią przyczyniły się do uruchomienia połączenia w relacji Bytom--Gliwice po wyremontowanej linii kolejowej nr 132.

Infografika 23: Linie autobusowe i tramwajowe na terenie Bytomia

Mieszkańcy mogli korzystać z **50 linii autobusowych** o łącznej długości sieci **96,4 km** i **11 linii tramwajowyc**h o łącznej długości sieci torowisk **25 km**. Łączna długość linii autobusowych wyniosła **347,2 km** a linii tramwajowych **116,1 km**. W 2024 uruchomiono dwie linie śródmiejskie o numerach 740 oraz 730. Linie te łączą obszary Śródmieścia i są uzupełnieniem dla kursujących już w centrum linii autobusowych i tramwajowych. Na terenie miasta w 2024 roku funkcjonowały linie metropolitalne:

– **M3** – w relacji Tarnowskie Góry – Bytom – Katowice,
– **M14** – w relacji Gliwice – Zabrze – Bytom – Tarnowskie Góry – Świerklaniec – Ożarowice,
– **M16** – w relacji Piekary Śl. – Bytom – Zabrze – Gliwice,
– **M21** – Bytom – Ruda Śląska – Mikołów,
– **M102** – Bytom – Radzionków – Tarnowskie Góry.

Na terenie miasta usytuowanych było **297 przystanków**, w tym:
· autobusowych – **189,** w tym **1** dworzec autobusowy; · tramwajowych – **108.**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Komunalnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Tabela 69: Dane na temat linii tramwajowych, autobusowych oraz przystanków na terenie Bytomia

	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Komunikacja autobusowa	40	50	50	50	49	50
-ponadlokalna	34	43	43	43	42	42
-lokalna	6	7	7	7	7	8
Komunikacja tramwajowa	10	8	11	11	11	11
-ponadlokalna	8	6	8	8	8	8
-lokalna	2	2	2	2	2	2
Przystanki	297	297	297	297	297	297

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Komunalnego Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W grudniu 2024 roku zakończono przebudowę dworca kolejowego w Bytomiu, której inwestorem był PKP PLK w ramach realizacji zadania pn. „Prace na linii kolejowej CE-65 na odcinku Chorzów Batory – Tarnowskie Góry – Karsznice – Inowrocław – Bydgoszcz – Maksymilianowo", zadanie LOT A – Prace na linii kolejowej 131 na odcinku Chorzów Batory (km 5,900) – Nakło Śląskie (km 29,000). Uruchomiono połączenie kolejowe w relacji: S8 – Chorzów Batory – Bytom – Tarnowskie Góry.

Gmina Bytom w 2024 roku prowadziła prace w ramach Zespołu Oceny Projektu Inwestycyjnego związane z opracowaniem Studium Projektowo-Technicznego oraz realizację robót budowlanych w ramach pozyskanego przez Górnośląsko Zagłębiowską Metropolię dofinansowania z programu „Kolej Plus'' w związku z realizacją inwestycji pn. „Prace na liniach kolejowych nr 189 i 132 oraz budowa nowej łącznicy Kuźnica – Bytom Bobrek Wsch. w celu stworzenia nowego połączenia Ruda Chebzie – Bytom, w tym budowa nowych p.o. Ruda Orzegów i Bytom ul. Zabrzańska.''. Budowa nowej łącznicy przyczyni się do usprawnienia istniejących już połączeń kolejowych. Na budowie nowej linii kolejowej najwięcej zyskają mieszkańcy Bytomia-Bobrka, którzy będą mogli bezpośrednio dojechać do Zabrza, Katowic, ale również Gliwic. W ramach zadania inwestycyjnego mają powstać bowiem nowe przystanki osobowe Ruda Orzegów i Bytom ul. Zabrzańska. Tym samym zwiększy się oferta przewozowa w ramach Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii.

Górnośląska Kolej Wąskotorowa

1. Frekwencja

GKW przewiozły łącznie 25 306 podróżnych w tym:

- 20 767 osób w ogólnodostępnych pociągach planowych;
- 1 888 osób w pociągach uruchamianych z okazji różnego rodzaju imprez i wydarzeń (np. Noc Muzeów, Nocna Szychta);
- 2 651 osób w pociągach czarterowych uruchamianych na zamówienie grup zorganizowanych.

2. Eksploatacja

- Uruchomiono łącznie 514 pociągów;
- Pociągi przejechały łącznie 7 115 km, z czego 5 903 km – pociągi pasażerskie oraz 1 212 km – pociągi służbowe (pociągi robocze służące naprawom infrastruktury, podsyły próżnego taboru na stację początkową lub do lokomotywowni);
- Ogólnodostępne pociągi pasażerskie kursowały w soboty, niedziele i święta od początku maja do połowy października.

3. Wydarzenia

Pociągi uruchamiano też z okazji różnego rodzaju wydarzeń i imprez. Najważniejsze wydarzenia roku 2024 to:

- Idustriada – doroczne Święto Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego.

Podczas Industriady na trasie Bytom Wąskotorowy (dworzec główny w Bytomiu) – Tarnowskie Góry Wąskotorowe kursowały ogólnodostępne pociągi rozkładowe, z których znaczna część była prowadzona trakcją parową (parowozem), zorganizowano szereg wydarzeń o charakterze rozrywkowym (fireshow, gry i zabawy dla młodszych i starszych) oraz kulturalnym (zwiedzanie stacji z przewodnikiem, poznawanie tajników budowy i funkcjonowania taboru kolejowego oraz urządzeń sterowania ruchem kolejowym). Podczas Industriady obiekty Górnośląskich Kolei Wąskotorowych odwiedziło około 4 tysięcy osób, z czego część (ok. 2000) skorzystała z przejazdów pociągami.

- Obchody 170 lat Górnośląskich Kolei Wąskotorowych.

Wydarzenie podzielono na dwie części: oficjalną dla zaproszonych gości (samorządowcy, parlamentarzyści, przedstawiciele służb mundurowych, władz centralnych oraz firm działających w branży kolejowej), która miała miejsce 13 września 2024 r. oraz część ogólnodostępną, która odbyła się w dniach 5 i 6 października 2024 r. W trakcie części oficjalnej przemówienia wygłosili zaproszeni goście, przedstawiciele GKW przybliżyli zebranym historię kolei wąskotorowej, zorganizowano też pociągi specjalne mające na celu umożliwienie zaproszonym gościom osobiste zapoznanie się z walorami wąskotorówki oraz miejscowości zlokalizowanych wzdłuż jej linii. Podczas części dla publiczności na całej trasie kursowały pociągi ogólnodostępne przy czym na trasie Bytom Wąskotorowy – Bytom Karb Wąskotorowy oraz Bytom Karb Wąskotorowy – Tarnowskie Góry Wąskotorowe większość z nich była prowadzona trakcją parową. Obchody uświetnił użyczony przez Zabytkową Stację Kolei Wąskotorowej w Rudach parowóz typu „Las" – była to wyjątkowa okazja kiedy to uczestnicy mogli w jednym miejscu zobaczyć jednocześnie dwa czynne parowozy. Dopełnieniem obchodów były liczne wydarzenia o charakterze edukacyjnym (np. pokaz pracy Kolejowego Ratownictwa Technicznego) i rozrywkowym (symulator pracy maszynisty, gry i zabawy dla dzieci).

- Górnośląskie Koleje Wąskotorowe po raz pierwszy wzięły udział w Nocy Muzeów – ogólnopolskim wydarzeniu podczas którego niemal wszystkie muzea i podobne obiekty udostępniają swoje zbiory w godzinach wieczornych i nocnych. Wydarzenie ma na celu promocję dziedzictwa kultury i techniki.

Podczas tego wydarzenia z oferty bytomskiej wąskotorówki skorzystało około 240 osób.
• Dużym zainteresowaniem cieszyły się wydarzenia edukacyjne z cyklu „Kultura Przemysłowa Ziemi Tarnogórskiej". To nie tylko przejazd koleją wąskotorową, ale także opowieść o ludziach, dzięki którym powstały Tarnowskie Góry, spacer po malowniczej Hałdzie Popłuczkowej Kopalni Fryderyk, pogawędka o gwarkach wydobywających srebro oraz spacer po historycznej stacji Bytom Karb Wąskotorowy. Wydarzenie to już drugi rok z rzędu przyciągało tłumy pasjonatów lokalnej historii oraz przemysłu. Na wydarzenie sprzedano około 400 wejściówek.
• Imprezy z cyklu „Nocna szychta" miały całkowicie rozrywkowy charakter, oferując wspólne pieczenie kiełbasek przy ognisku, wieczorne zwiedzanie zaplecza technicznego wąskotorówki oraz późnowieczorny przejazd otwartymi wagonami z Bytomia do Miasteczka Śląskiego i z powrotem. W roku 2024 z tej oferty skorzystało blisko 350 osób.

4. Remonty infrastruktury
• Przeprowadzono remont około 100 m toru w sąsiedztwie kamieniołomu „Bobrowniki" (rejon dawnej stacji Lazarówka).
• Rozpoczęto remont nieczynnych od wielu lat torów stacyjnych na terenie stacji Bytom Karb Wąskotorowy. Docelowo zostanie odtworzony cały historyczny układ torowy stacji.
• Kontynuowano prace przy remontach oraz odbudowie urządzeń sterowania ruchem kolejowym. Odtworzono semafor wjazdowy „P" ukradziony wiosną 2024, zabudowano dwa elektryczne napędy rozjazdów, a dzięki kilometrowi specjalistycznego kabla sygnałowego podarowanego przez firmę „TeleFonika" podłączono odtworzony semafor oraz zabudowane napędy rozjazdów do urządzeń zlokalizowanych w nastawni dysponującej BKw.
• Kontynuowano odtwarzanie mechanicznych napędów rozjazdów zdewastowanych na początku lat dwutysięcznych oraz odtwarzanie tras pędniowych, dzięki czemu odtworzone napędy zostały podłączone do urządzeń znajdujących się w nastawni BKw.
• Kontynuowano remont budynku nastawni BKw. Prace obejmowały odtwarzanie instalacji elektrycznej, tynkowanie, malowanie, zabudowę regałów magazynowych oraz urządzanie warsztatu. Dzięki wsparciu firmy Kanlux z Radzionkowa zmodernizowano oświetlenie na stacji Bytom Karb Wąskotorowy – wymieniono oprawy oświetleniowe na nowe energooszczędne i bardziej wydajne, odtworzono punkty od wielu lat nieczynne ze względu na ich skrajne wyeksploatowanie.
• Staraniem gminy Miasteczko Śląskie została przebudowana stacja Miasteczko Śląskie Wąskotorowe – jest to jedyny w Polsce przykład ujęcia stacji kolei wąskotorowej w ramach zintegrowanego węzła przesiadkowego obejmującego komunikację miejską, stację kolei normalnotorowej oraz transport indywidualny.

5. Tabor
• Przeprowadzono przeglądy okresowe oraz naprawy bieżące wagonów pasażerskich oraz lokomotyw jest to zadanie wykonywane co roku.
• Wykonano naprawę główną wagonu bagażowo - rowerowego zbudowanego w roku 1898.
• Wykonano remont wagonu krytego - mobilnego warsztatu zaplecza technicznego kolei.
• Dzięki grantowi przyznanemu przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego rozpoczęto odbudowę wpisanego do rejestru zabytków parowozu Tw47-2558. Prace objęły demontaż parowozu, weryfikację stanu ostoi oraz zestawów kołowych, uzupełnienie brakujących oraz wymianę uszkodzonych elementów oraz malowanie.

6. Pozostałe
• Prowadzono bieżącą koordynację ingerujących w infrastrukturę Górnośląskich Kolei Wąskotorowych prac prowadzonych na zlecenie Polskich Linii Kolejowych związanych z remontem stacji Bytom oraz linii kolejowej nr 131.
• Wprowadzono honorowanie ulg ustawowych obowiązujących w transporcie kolejowym na podstawie ustawy o transporcie zbiorowym oraz innych ustaw. Dzięki temu podróżni korzystający z pociągów Górnośląskich Kolei Wąskotorowych mają do dyspozycji wszystkie ulgi dostępne wcześniej tylko u przewoźników normalnotorowych (np. zniżki dla uczniów, studentów, posiadaczy Karty Dużej Rodziny, osób z niepełnosprawnościami, żołnierzy niezawodowych itd.)

Inni przewoźnicy
Stałe połączenia lotnicze krajowe i zagraniczne, a także połączenia czarterowe umożliwia znajdujący się w odległości ok. 20 km od Bytomia Międzynarodowy Port Lotniczy „Katowice" w Pyrzowicach. Port lotniczy Katowice Airport oferuje szeroki wybór połączeń lotniczych z Polski do Europy. Lotnisko obsługuje zarówno regularne połączenia pasażerskie, jak i loty cargo oraz czarterowe. Te ostatnie realizowane są z kilkudziesięcioma popularnymi w kraju touroperatorami. Pasażerowie mają do wyboru loty z Polski do kilkudziesięciu destynacji w Europie Zachodniej i Środkowo-Wschodniej, w tym do największych europejskich miast i stolic. Połączenia lotnicze obsługiwane są przez pięciu przewoźników – niemieckie linie Lufthansa i Germanwings, wę-

gierski Wizz Air, irlandzki Ryanair oraz rodzime Polskie Linie Lotnicze LOT.

Komunikację dalekobieżną krajową, realizuje kilku prywatnych przewoźników obsługujących regularne linie autobusowe, które zapewniają bezpośrednie połączenia z miastami, takimi jak m.in.: Krosno, Polańczyk. Przy centrum handlowym Plejada znajduje się autobusowy przystanek komunikacji międzynarodowej.

4.4 Inwestycje

4.4.1 Inwestycje miasta
W roku 2024 r. na terenie miasta realizowane były zadania mające na celu poprawę stanu infrastruktury technicznej, w tym m.in.:

Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów:
Własne Gminy

1. Remont i adaptacja obiektów przy ul. Worpie i przy ul. Stolarzowickiej 19.
Inwestycja dofinansowana z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych – Polski Ład 2 edycja 2024-2025 oraz GZM Fundusz Odporności w 2024 r.

1.1. W budynku dawnej szkoły przy ul. Stolarzowickiej 19 W Miechowicach, gdzie znajduje się siedziba ProFort Centrum zostanie wymieniona stolarka okienna. Znajdująca się w pobliżu sala gimnastyczna przejdzie gruntowany remont pod kątem wykorzystania jej na cele edukacyjno – kulturalne, dzięki czemu będzie w niej można organizować konferencje, a także wydarzenia edukacyjne i kulturalne. W ramach przebudowy dokonany zostanie podział pomieszczeń sali gimnastycznej, w tym wydzielenie toalet, łaźni z dwoma natryskami, pomieszczenia zaplecza socjalnego. Wymieniona i dostosowana zostanie stolarka okienna i drzwiowa – wewnętrzna i zewnętrzna. Wykonana zostanie modernizacja instalacji elektrycznej, wodnokanalizacyjnej, c.o., c.w.u., wentylacyjnej wraz z montażem rekuperacji w zakresie wynikającym z prac modernizacyjnych.
Przewiduje się wykonać remont pokrycia dachowego sali gimnastycznej i pomieszczeń zaplecza wraz z wymianą rynien i rur spustowych oraz przebudowę wejścia do budynku wraz z zadaszeniem, schodami wejściowymi i remontem elewacji.
Ogłoszono postępowanie przetargowe i wyłoniono wykonawcę robót. Przekazano teren budowy, sporządzono dokumentację projektową. Rozpoczęto roboty przygotowawcze.
Wartość umowna inwestycji: 1 170 000 zł brutto.
Planowany termin zakończenia: II kwartał 2025 r.

1.2. Przy ul. Worpie 18 w Bytomiu przeprowadzona zostanie modernizacja i remont budynku zaplecza stadionu sportowego wraz z wykonaniem pełnej termomodernizacji budynku, zmianą źródła ciepła i wymianą stolarki otworowej.
Ogłoszono postępowanie przetargowe i wyłoniono wykonawcę robót. Przekazano teren budowy, sporządzono dokumentację projektową. Trwają prace remontowe.
Wartość umowna inwestycji: 1 806 000,00 zł.
Planowany termin zakończenia: II kwartał 2025 r.

2. Modernizacja energetyczna budynku SP nr 6 przy ul. Królowej Jadwigi 2 w Bytomiu.
Projekt zgłoszony w naborze dla działania FESL.02.02 – efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej – Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT).
Planowana Inwestycja ma na celu poprawę efektywności energetycznej budynku, co pozwoli na zmniejszenie zużycia energii i emisji zanieczyszczeń oraz ograniczenie kosztów utrzymania budynku.
Na potrzeby inwestycji opracowano audyt energetyczny oraz ekspertyzy ornitologiczną
i chiropterologiczną. Złożono wniosek o dofinansowanie. Rozstrzygnięcie naboru w II kw. 2025 r.
Planowane nakłady finansowe na realizację projektu: 4 972 161,61 zł, w tym:
wnioskowana kwota dofinansowania: 4 226 324,59 zł,
planowany udział własny: 745 837,02 zł.
Planowany termin zakończenia: 2026 r.

3. Czyszczenie, naprawa i hydrofobizacja ścian i mansard budynku Szkoły Podstawowej nr 6 przy ul. Królowej Jadwigi 2 w Bytomiu.
Zadanie dofinansowane z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.
Zadanie ma na celu oczyszczenie powierzchni elewacji z zanieczyszczeń i nawarstwień korozyjnych oraz ograniczenie wnikania wody opadowej poprzez hydrofobizację strukturalną poprzedzoną wykonaną prawidłowo konserwacją cokołu i elewacji ceglanej oraz elementów wystroju architektonicznego. Opracowano Program Funkcjonalno-Użytkowy, ogłoszono postępowanie i wybrano wykonawcę robót. Przekazano plac budowy.
Planowane nakłady finansowe na realizację projektu: 2 005 937 zł, w tym:
wkład własny 40 138,74 zł,
dofinansowanie: 1 966 798,26 zł (Rządowy Programu Odbudowy Zabytków).
Planowany termin zakończenia: I kw. 2026 r.

4. Modernizacja energetyczna budynku przy ul. Smolenia 20 w Bytomiu.

Projekt zgłoszony w naborze dla działania FESL.0202 – efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej – Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT).
Planowana Inwestycja ma na celu poprawę efektywności energetycznej budynku, co pozwoli na zmniejszenie zużycia energii i emisji zanieczyszczeń oraz ograniczenie kosztów utrzymania budynku. Przewiduje się: termomodernizację całego budynku obejmującą izolację fundamentów oraz czyszczenie elewacji wraz z hydrofobizacją, docieplenie dachu i ścian budynku od wewnątrz, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę instalacji elektrycznej, c.o., wodnej, kanalizacyjnej, wentylacji
Na potrzeby inwestycji opracowano audyt energetyczny oraz ekspertyzy ornitologiczną i chiropterologiczną. Złożono wniosek o dofinansowanie, rozstrzygnięcie naboru w II kw. 2025 r.
Planowane nakłady finansowe na realizację projektu: 5 020 158,02 zł, w tym:
wnioskowana kwota dofinansowania: 4 267 134,31 zł,
planowany udział własny: 753 023,71 zł;
Planowany termin zakończenia: 2026 r.

5. Adaptacja budynku przy ul. Smolenia 20 w Bytomiu na potrzeby przedszkola miejskiego oraz oddziału żłobkowego.
Projekt dofinansowany z następujących programów: Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych; Aktywny Maluch 2022-2029; GZM Fundusz Odporności.
Zakres zadania obejmuje dostosowanie budynku przy ul. J. Smolenia 20 w Bytomiu na potrzeby 8 oddziałowego przedszkola z oddziałem żłobkowym. Na potrzeby zadania sporządzony został Program Funkcjonalno-Użytkowy, na podstawie którego opracowana będzie dokumentacja projektowa. Prace remontowo-budowlane przewidują m.in.: kompleksowy remont dachu, wymianę stropów, przebudowę i dostosowanie pomieszczeń, wymianę wszystkich instalacji (wod-kan, c.o., sanitarne, elektryczne, gazowe, p.poż, (wykonanie wentylacji z rekuperacją, wymianę stolarki okiennej, wymianę stolarki drzwiowej (wewnętrznej i zewnętrznej), czyszczenie elewacji wraz z hydrofobizacją, montaż dźwigu towarowego, montaż dźwigu osobowego, podłączenie do sieci PEC lub montaż kotłowni gazowej. Obiekt zostanie zaprojektowany bez barier architektonicznych, co umożliwi dostęp osobom niepełnosprawnym na wszystkie kondygnacje przedszkola. Inwestycja przewiduje również zagospodarowanie terenu, w tym budowę parkingu i placu zabaw, rozbiórkę pomieszczeń gospodarczych. Ogłoszono postępowania o zamówienie publiczne i wybrano wykonawcę robót dla przedmiotowego zadania. Zakończono prace projektowe. Trwają prace rozbiórkowe i przygotowawcze.
Planowane nakłady finansowe na realizację projektu 11 517 293 zł,
w tym pozyskane dofinansowanie:
– Rządowy Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych: 7 990 000 zł,
– Aktywny Maluch: 2 117 293 zł,
– GZM Fundusz Odporności: 1 410 000 zł.
Planowany termin zakończenia: II kwartał 2026 r.

6. Poprawa efektywności energetycznej Przedszkola Miejskiego nr 9 przy ul. Obywatelskiej 6 w Bytomiu.
Zadanie dofinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych oraz Funduszu Odporności GZM. Inwestycja ma na celu poprawę efektywności energetycznej budynku przedszkola, co pozwoli na zmniejszenie zużycia energii i zmniejszenia emisji zanieczyszczeń, oraz ograniczy koszty utrzymania budynku. Zakres zadania przewiduje m.in.: izolację fundamentów, docieplenie ścian i dachu, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej oraz modernizację systemu grzewczego. Opracowano Program Funkcjonalno-Użytkowy. Ogłoszono postępowanie i wybrano wykonawcę robót. Przekazano teren budowy, zakończono prace projektowe, wymianę okien oraz docieplenie stropodachu. Prace w toku.
Planowane nakłady finansowe na realizację projektu: 1 867 771,00 zł,
pozyskane dofinansowanie:
– Rządowy Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych: 1 675 593,90 zł,
– GZM Fundusz Odporności: 186 177,10 zł.
Planowany termin zakończenia: II kwartał 2025 r.

7. Utworzenie żłobka miejskiego nr 3 w budynku przy ul. Strzelców Bytomskich 248a w Bytomiu (siedziba Przedszkola Miejskiego nr 63).
Zadanie dofinansowane z Rządowego Programu „Aktywny Maluch 2022-2029". Projekt zakłada utworzenie Żłobka Miejskiego nr 3 przy Przedszkolu Miejskim nr 63 przy ul. Strzelców Bytomskich 248a w Bytomiu, składającego się z 2 oddziałów żłobkowych, tj. 48 miejsc opieki. Trwa opracowanie Programu Funkcjonalno-Użytkowego niezbędnego do ogłoszenia postępowanie na wyłonienie wykonawcy robót.
Planowane nakłady finansowe na realizację projektu 2 117 293 zł.
Planowany termin realizacji: II kwartał 2025 r.

8. Przebudowa szkolnego basenu w Szkole Podstawowej nr 28 w Bytomiu
Inwestycja dofinansowana z Funduszu Odporności

Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Przedmiotem projektu było ponowne uruchomienie basenu szkolnego. W ramach projektu sporządzono dokumentację projektową, a modernizacja obiektu obejmowała m/In.: montaż nowej niecki basenowej ze stali nierdzewnej, remont pomieszczeń sanitarnych, a także całej hali basenowej z antresolą, na której zamontowano nowe siedziska dla niewielkiej widowni. Wykonawca wykonał nową instalację hydrauliczną, wentylację mechaniczną z odzyskiem ciepła, wymienił stację uzdatniania wody basenowej oraz instalację elektryczną wraz z oświetleniem.
Koszt zadania: 4 036 070,23 zł.

Zdjęcia 33-34: Basen w Szkole Podstawowej nr 28 w Bytomiu

Źródło: Wydział Inwestycji i Remontów w Bytomiu

9. Budowa kotłowni w Szkole Podstawowej nr 47 w Bytomiu.

Zdjęcie 35: Kotłownia: w Szkole Podstawowej nr 47

Źródło: Wydział Inwestycji i Remontów w Bytomiu

Zadanie w całości dofinansowano z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. W ramach zadania wydzielono nowe pomieszczenie kotłowni na parterze budynku, wykonano inst. elektryczną wraz z podłączeniem kotłowni, zakupiono i zamontowano kotły gazowe wraz z systemem odprowadzenia spalin, stacji uzdatniania wody, urządzenia do separacji zanieczyszczeń, system detekcji gazu. Zakupiono i zamontowano grzejniki w pomieszczeniach piwnicy, wykonano stolarkę drzwiową.
Koszt zadania: 192 572,60 zł.

10. Przebudowa 4 łazienek w budynku Przedszkola Miejskiego nr 44 w Bytomiu

Zadanie w całości dofinansowano z Funduszu Odporności Górnośląsko – Zagłębiowskiej Metropolii. Inwestycja polegała na modernizacji istniejących łazienek poprzez wykonanie robót budowlanych i instalacyjnych zgodnie z opracowanym projektem. Wykonano instalację CO wraz z grzejnikami, instalację wod-kan, elektryczną oraz wentylacji mechanicznej wywiewnej, wymieniono stolarkę drzwiową i zamontowano osprzęt sanitarny.
Koszt zadania: 449 525,24 zł.

Zdjęcie 36-37: Łazienki w Przedszkolu Miejskim nr 44

Źródło: Wydział Inwestycji i Remontów w Bytomiu

11. Modernizacja energetyczna budynków w Bytomiu.

Projekt zgłoszony w naborze dla działania FESL.02.02-efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej – ZIT.

Przedmiotem projektu jest poprawa efektywności energetycznej budynków:
– Przedszkola Miejskiego nr 24 przy ul. Niedźwiadka Okulickiego 12b w Bytomiu,
– Przedszkola Miejskiego nr 44 przy ul. Reptowskiej 26 w Bytomiu, co pozwoli na zmniejszenie zużycia energii i emisji zanieczyszczeń oraz ograniczenie kosztów ich utrzymania. Na potrzeby zadania sporządzono audyty energetyczne i ekspertyzy: ornitologiczną i chiropterologiczną dla ww. placówek przedszkolnych. Złożono wniosek o dofinansowanie. Rozstrzygnięcie naboru w II kw. 2025 r. Planowane nakłady finansowe na realizację projektu: 2 675 663 zł, w tym: wnioskowana kwota dofinansowania: 2 274 313,54 zł, planowany udział własny: 401 349,46 zł. Planowany termin zakończenia: 2026 r.

12. Modernizacja energetyczna budynków przedszkoli miejskich w Bytomiu
Przedmiotem projektu jest poprawa efektywności energetycznej budynków:
– Przedszkola Miejskiego nr 36 przy ul. Ks. J. Popiełuszki 11 w Bytomiu,
– Przedszkola Miejskiego nr 51 przy ul. 11 Listopada 1c w Bytomiu,
– Przedszkola Miejskiego nr 52 przy ul. Tysiąclecia 5 w Bytomiu, co pozwoli na zmniejszenie zużycia energii i emisji zanieczyszczeń oraz ograniczenie kosztów ich utrzymania. Na potrzeby zadania sporządzono audyty energetyczne oraz ekspertyzy: ornitologiczną i chiropterologiczną dla ww. placówek przedszkolnych. Ogłoszono nabór dla działania FESL.02.01, termin składania wniosków do 29.11.2024 r. Złożono wniosek o dofinansowanie. Rozstrzygnięcie naboru w II kw. 2025 r.
Planowane nakłady finansowe na realizację projektu: 3 970 150,85 zł, w tym: wnioskowana kwota dofinansowania: 3 374 628,22 zł,
planowany udział własny: 595 522,63 zł.
Planowany termin zakończenia: 2026 r.

13. Bytomski Jarmark Staroci – część 2.
Zadanie dofinansowane z Funduszu Odporności Górnośląsko – Zagłębiowskiej Metropolii – 1 700 000,00 zł.
Projekt jest kontynuacją zakończonego w 2023 roku 1 etapu. Jego przedmiotem jest zagospodarowanie terenu przy ul. Frycza-Modrzewskiego. Planuje się zagospodarowanie terenu ok. 7,6 tys. m², m.in. poprzez ułożenie betonowych płyt prefabrykowanych jako wierzchnią warstwę utwardzenia terenu wraz z odpowiednią podbudową dobraną do występujących warunków gruntowych przewidzianą na obciążenie i ruch pojazdów kołowych o łącznym ciężarze do 3,5 t. W utwardzonym terenie planuje się wykonanie wysepek ziemnych umożliwiających aranżację istniejącej zieleni. Pozostała część działki zostanie wyrównana i uprzątnięta. W ramach projektu wykonano dokumentację projektową. Na potrzeby projektu opracowano Program-Funkcjonalno Użytkowy. Ogłoszono postępowanie na wyłonienie wykonawcy robót – złożone oferty przekraczały środki jakie Zamawiający zamierzał przeznaczyć na ten cel. Inwestycja realizowana będzie w roku 2025.

Miejski Zarząd Dróg i Mostów w Bytomiu:
1. Budowa węzła przesiadkowego na Placu Wolskiego w Bytomiu wraz z przystosowaniem układu komunikacyjnego.
Trwa postępowanie odszkodowawcze za przejęte w ramach ZRID nieruchomości. Wypłacono część odszkodowań w ramach wydanych decyzji odszkodowawczych.
Wykonanie rzeczowo-finansowe: 765 085,25 zł.

2. Przebudowa ul. Frycza-Modrzewskiego.
Umowa z Wykonawcą została podpisana w dniu 06.09.2024 r. na realizację zadania dotyczącego zmiany decyzji ZRID. Termin wykonania do 10 miesięcy od dnia zawarcia – lipiec 2025 r.
Wykonanie rzeczowo-finansowe: 204 516,86 zł.

3. Przebudowa ul. Nickla wraz ze skrzyżowaniem z ul. Daleką.
Trwa rzeczowa realizacja zadania.
Wykonanie rzeczowo-finansowe: 2 519 801,67 zł.

4. Przebudowa skrzyżowania ulicy Chorzowskiej i Arki Bożka dla nadania priorytetu dla ruchu tramwajowego linii T6 w Bytomiu.
Zadanie zostało zrealizowane w 100%. W ramach zadania wykonano:
1. Przebudowę sygnalizacji świetlnej,
2. Wykonanie robót drogowych,
3. Przebudowę sieci kanalizacji deszczowej,
4. Przebudowę oświetlenia ulicznego,
5. Przebudowę sieci elektroenergetycznych.
Wykonanie rzeczowo-finansowe: 741 440,00 zł.

5. Przebudowa wiaduktu na ul. Zabrzańskiej w rejonie ul. Wytrwałych
Zadanie zostało zrealizowane.
Wykonanie rzeczowo-finansowe: 2 183 933,82 zł.

6. Mobilna Metropolia – Budowa Centrów Przesiadkowych na terenie Gminy Bytom.
W dniu 28.06.2024 r. Złożono wnioski o dofinansowanie. Gmina pozyskała dofinansowanie do jednego z trzech centrów przesiadkowych – Bytom Stro-

szek. Wniosek złożony w ramach naboru FENX jest w ocenie Instytucji.
Wykonanie rzeczowo-finansowe: 358 472,00 zł.

7. Poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu w gminie Bytom – 1335/23
Zadanie zostało zrealizowane.
Wykonanie rzeczowo-finansowe: 506 806,71 zł.

8. Poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu w gminie Bytom – 1336/23.
Trwa rzeczowa realizacja zadania.
Wykonanie rzeczowo-finansowe: 457 482,69 zł.

9. Bytom na sportowo – Doposażenie placu zabaw w Parku Łagiewnickim przy ul. św. Piotra i Tulipanów.
Zadanie zostało zrealizowane.
Wykonanie rzeczowo-finansowe: 146 459,79 zł.

10. Przebudowa ul. Tysiąclecia w Bytomiu.
Trwa rzeczowa realizacja zadania. Termin realizacji zadania to 10.03.2025 r.
Wykonanie rzeczowo-finansowe: 2 704 145,53 zł.

11. Rozbudowa układu komunikacyjnego wzdłuż ul. Zabrzańskiej w Bytomiu od istniejącego obiektu inżynierskiego nad nieczynną linią kolejową do ul. Modrzewskiego w ramach zadania pn. Przebudowa infrastruktury tramwajowej wzdłuż ul. Zabrzańskiej w Bytomiu od ul. Modrzewskiego.
Trwa postępowanie odszkodowawcze za przejęte w ramach ZRID nieruchomości. Wypłacono część odszkodowań w ramach wydanych decyzji odszkodowawczych. Wykonanie rzeczowo-finansowe: 665 453,69 zł.

Bytomskie Mieszkania
Projekt: „Rewitalizacja podobszarów 10, 11, 12, 13 – Bytom Śródmieście, Rozbark”
Przedmiotem projektu był remont 7 budynków mieszkalnych wielorodzinnych w Bytomiu położonych przy ul.: Piłsudskiego 34 – 36, Piłsudskiego 38, Piłsudskiego 40, Piłsudskiego 42, Piłsudskiego 44, Piłsudskiego 50, Kwietniewskiego 23. Przeprowadzono remont części wspólnych i indywidualnych budynków oraz przeniesiono sanitariaty zlokalizowane w częściach wspólnych do lokali. Lokale na parterach budynków zostały dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Ponadto wyburzono budynki oficyn i zabudowań gospodarczych oraz zagospodarowano tereny po wyburzeniach, zagospodarowano przestrzenie miejskie przy ul.: Katowickiej 11, Katowickiej 13, Katowickiej 34, Katowickiej 60, Kwietniewskiego 23, Piekarskiej 27, Piekarskiej 43, Piekarskiej 45, Piłsudskiego 15, Piłsudskiego 34, Piłsudskiego 36, Piłsudskiego 38, Piłsudskiego 40, Piłsudskiego 42, Piłsudskiego 44, Piłsudskiego 50, Siemianowickiej 16, Siemianowickiej 18, Żeromskiego 32, Żeromskiego 34, Żeromskiego 36 i Żeromskiego 38.
Wartość projektu: 40 604 458,00 zł. Dofinansowanie: 35 072 517,00 zł, w tym: współfinansowanie UE: 31 380 673,00 zł. Dofinansowanie pozyskane z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.
W dniu 29.12.2023 r. zakończono etap kwalifikowalny projektu. W dniu 29.02.2024 r. zakończono etap niekwalifikowalny projektu dla budynków przy ul. Piłsudskiego 50 oraz Kwietniewskiego 23 i w 2024 r. w ww. budynkach prowadzono roboty niekwalifikowalne, na które pozyskano dofinansowanie z dotacji celowej budżetu Górnośląsko Zagłębiowskiej Metropolii w ramach Funduszu Odporności w kwocie 132 399,99 zł.

Zdjęcie 38-39: ul. Kwietniewskiego 23 – PRZED i PO remoncie

Źródło: Wydział Inwestycji i Remontów w Bytomiu

Projekt: „Rewitalizacja podobszaru 19 – Bytom zabytkowe osiedle Kolonia Zgorzelec”
Przedmiotem projektu był remont zabytkowego osiedla Kolonia Zgorzelec, w ramach którego wyremontowano 13 budynków wielorodzinnych zlokalizowanych przy ul. Kolonia Zgorzelec 7, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 24, 25, 27, 28, 32, 35 oraz obszar przestrzeni publicznych terenów zewnętrznych osiedla wraz z wykonaniem infrastruktury towarzyszącej budownictwu mieszkaniowemu.
W 2023 r. przeprowadzono generalny remont budynków i ich części wspólnych. Wzmocniono fun-

damenty, naprawiono ściany, wyremontowano i ocieplono dachy, zrekonstruowano klatki schodowe, w których utworzono balustrady i stopnie, wykonano niezbędne instalacje. Prowadzono prace zewnętrzne związane z zagospodarowaniem terenu. W 2024 r. kontynuowano etap niekwalifikowalny projektu. Prowadzono prace wykończeniowe w budynkach przy ul. Kolonia Zgorzelec 24, 25, 35. Na terenie osiedla zaadaptowano przestrzeń publiczną dla potrzeb obecnych i przyszłych mieszkańców, m.in. zbudowano chodniki, place zabaw, poprawiono jakość oświetlenia, utworzono miejsca rekreacji oraz zieleńce. Dodatkowo poprawiono drogi, a na osiedlu pojawiły się nowe miejsca parkingowe. Na powyższe roboty pozyskano dofinansowanie z dotacji celowej budżetu Górnośląsko Zagłębiowskiej Metropolii w ramach Funduszu Odporności w kwocie 469 439,33 zł.

Zdjęcia 40-41: Kolonia Zgorzelec – PRZED i PO remoncie

Źródło: Bytomskie Mieszkania

Projekt: „Termomodernizacja oraz zmiana systemów ogrzewania nieruchomości zlokalizowanych w Śródmieściu Bytomia"

Przedmiotem projektu była kompleksowa termomodernizacja 21 budynków komunalnych zlokalizowanych przy ul.: Józefczaka 15; Katowickiej 49, 51, 53, 59, 60; Kochanowskiego 17; Korfantego 7, 9, 11; Matejki 39, 46; Miętkiewicza 5, 7; Staromiejskiej 2, 3; Witczaka 37, 83, 85; Żeromskiego 6, 14.

Dzięki realizacji inwestycji uzyskano poprawę izolacyjności przegród budowlanych. Wymieniono okna i drzwi zewnętrzne, wyremontowano dach, ocieplono ściany frontowe od wewnątrz, a także wykonano kompleksowo instalacje wewnątrz budynku (wodno-kanalizacyjną, wentylacyjną, elektryczną, gazową oraz centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej z kotła gazowego dwufunkcyjnego), wymieniono/zmodernizowano źródła ciepła nieefektywne ekologicznie wraz z pozostałymi elementami systemu grzewczego na źródła/systemy grzewcze wykorzystujące paliwo gazowe. Wydzielono łazienki wewnątrz lokali mieszkalnych. W budynku wyremontowano również klatki schodowe i pomieszczenia piwniczne. W 2024 r. kontynuowano etap niekwalifikowalny projektu. W budynku przy ul. Kochanowskiego 17 prowadzono prace, na które pozyskano dofinansowanie z dotacji celowej budżetu Górnośląsko Zagłębiowskiej Metropolii w ramach Funduszu Odporności w kwocie 616 189,37 zł.

Zdjęcia 42-43: Kolonia Zgorzelec – PRZED i PO remoncie

Źródło: Bytomskie Mieszkania

Projekt: „Przebudowa i termomodernizacja budynków mieszkalnych zlokalizowanych przy ul. Musialika 1 i 3 w Bytomiu wraz ze zmianą sposobu użytkowania lokali usługowych na cele mieszkalne"

Przedmiotem projektu jest kompleksowy remont dwóch zabytkowych kamienic i ich części wspólnych. W marcu 2024 r. podpisano umowę z Wykonawcą na realizację projektu.
W 2024 r. głównie prowadzono prace rozbiórkowo – demontażowe. Zdemontowano ścianki działowe w piwnicy i część ścianek działowych na kondygnacjach nadziemnych oraz rozebrano stare piece na paliwa stałe. W piwnicy wydzielono pomieszczenie na węzeł cieplny, naprawiono oraz ocieplono strop nad piwnicą. Naprawiono także posadzki piwniczne, wykonano izolację pionową budynku i wyremontowano stropy kondygnacji nadziemnych. Ponadto, wymieniono stolarkę okienną, wykonano ściany działowe w celu wydzielenia nowych pomieszczeń sanitarnych oraz przeprowadzono remont elewacji frontowej kamienicy.
Projekt realizowany jest dzięki finansowemu wsparciu ze środków Funduszu Dopłat udzielonych przez Bank Gospodarstwa Krajowego w kwocie 4 375 170,67 zł. Przewidywany koszt całego przedsięwzięcia wynosi 5 468 963,34 zł.

Budżet Obywatelski

1. Stawiamy na łapy – bytomska oaza dla zwierząt.
Projekt zakładał modernizację schroniska dla bezdomnych zwierząt w Bytomiu przy ul. Łaszczyka 18.
W ramach zadania zrealizowano:
1) wyodrębnienie w jednym z budynków pomieszczenia z przeznaczeniem dla pasieki miejskiej,
2) modernizację systemu ogrzewania podłóg w budynku dla czworonogów, połączoną z rozbudową instalacji fotowoltaicznej,
3) wymianę kojców kwarantanny (bez nowego ogrodzenia),
4) wykonanie oświetlenia terenu i alei głównej.
Poniesiony koszt: 1 366 523,40 zł.

Zdjęcie 44: Schronisko dla bezdomnych zwierząt

Źródło: Wydział Inwestycji i Remontów w Bytomiu

W związku z opóźnieniem wykonywania robót i brakiem możliwości dotrzymania terminu realizacji, Gmina odstąpiła od umowy z Wykonawcą. Roboty zostały zakończone na obecnym etapie, sporządzono inwentaryzację. Nie zrealizowano budowy obiektu edukacyjnego wraz z częścią wyodrębnioną na pomieszczenia przystosowane do utrzymania małych zwierząt domowych (wylano jedynie płytę fundamentową).

2. Gramy dalej dla Knajfeldu (Szkoła podstawowa nr 36).
W ramach projektu realizowane będą dwa zadania. Kwota zaplanowana w budżecie na cały projekt: 499 000,00 zł.
Zadanie 1
Renowacja istniejącego zewnętrznego boiska wielofunkcyjnego przy Szkole Podstawowej nr 36 w Bytomiu. Zadanie obejmowało m.in.: retoping czyli naprawę nawierzchni wraz z czyszczeniem, uzupełnieniem ubytków, impregnacją i wykonaniem natrysku poliuretanowego w kolorze czerwonym wraz z malowaniem linii do piłki ręcznej, koszykówki i siatkówki, zakup 2 nowych bramek wraz z siatkami i stelażem, zakup i montaż na przygotowanych już do tego słupach siatki oraz wzmocnienie słupów, ich konserwacja i malowanie, renowację koszy do gry w koszykówkę (głównie wzmocnienie, dokręcenie tablic, malowanie słupów i tablic) oraz zakupienie nowych siatek metalowych na obręcze.
Koszt zadania: 182 721,49 zł.

Zdjęcie 45: Boisko wielofunkcyjne w Szkole Podstawowej nr 36

Źródło: Wydział Inwestycji i Remontów w Bytomiu

Zadanie 2
Opracowanie dokumentacji projektowej odwodnienia terenu. Sporządzono dokumentację odwodnienia terenu obok istniejącego boiska do siatkówki i siłowni. Zadanie zrealizowano i zakończono.
Koszt zadania: 12 300,00 zł.

3. Razem dla Stolarzowic i dla Górnik.
Kwota zaplanowana w budżecie na cały projekt: 410 975,00 zł.

Zadanie 1 Szkoła Podstawowa nr 47 – zadanie obejmowało utwardzenie powierzchni 110,85 m² od strony ulicy Kofty kostką brukową przemysłową 8 – 9 cm, montaż 4 stojaków rowerowych Zadanie zrealizowano i odebrano.
Koszt zadania: 45 678,69 zł.

Zdjęcie 46: brukowa w Szkole Podstawowej nr 47

Źródło: Wydział Inwestycji i Remontów w Bytomiu

Zadanie 2 LKS TEMPO Stolarzowice – zadanie obejmowało wykonanie torów łuczniczych dla osób początkujących w pobliżu już istniejących torów, zakup i montaż 2 strzałochwytów, zakup i montaż 2 piłkochwytów na boiska piłkarskie, zakup i montaż 4 blaszanych pomieszczeń gospodarczo – magazynowych (zabudowa na podłożu wykonanym z kostki betonowej), zakup bramki piłkarskiej przenośnej – 1 szt. Koszt zadania: 101 870,00 zł.

Zdjęcie 47: brukowa w Szkole Podstawowej nr 47

Źródło: Wydział Inwestycji i Remontów w Bytomiu

Zadanie 3 LZS Rodło Górniki – zadanie obejmowało wykonanie prac remontowych pomieszczenia gospodarczego, wykonanie instalacji fotowoltaicznej oraz zakup traktora ogrodowego.
Po weryfikacji kosztów (które okazały się wyższe niż planowano) i oględzin podjęto decyzję o postawieniu nowego pomieszczenia gospodarczego wraz z przyłączem instalacji fotowoltaicznej o mocy 3 kW i zakupieniu kosiarki. Przeprowadzono konkurs ofert w celu wyłonienia realizatora zadania.
Koszt zadania: 60 000 zł.

Zadanie 4 OSP Stolarzowice – zakupiono lemiesz do traktora TC, wykaszarkę spalinową HQV, pilarkę spalinową HQV T435.
Koszt zadania: 7 330 zł.

Zadanie 5 OSP Górniki – zadanie obejmowało modernizację istniejącego oświetlenia poprzez likwidację uszkodzonych słupów i montaż nowoczesnych, spełniających obowiązujące normy w nowych lokalizacjach na terenie OSP Górniki, a także montaż monitoringu wizyjnego.
Koszt zadania: 39 000,00 zł
.

Zdjęcia 48-49: Oświetlenie i monitoring w OSP Górniki

Źródło: Wydział Inwestycji i Remontów w Bytomiu

4. Bytom Aktywne Miasto II.
W ramach projektu odnowiono boisko wielofunkcyjne o pow. 608 m² znajdujące się na terenie Szkoły Podstawowej nr 33 w Bytomiu. Zakres zadania obejmował m.in.: sporządzenie dokumentacji projektowej, usunięcie i utylizację starej warstwy asfaltu, wykonanie podbudowy boiska oraz nawierzchni boiska z poliuretanu, namalowanie linii boisk, montaż piłkochwytów wokół boiska, montaż czterech koszy do koszykówki, montaż słupków oraz siatki do siatkówki, zakup sprzętu sportowego, wykonanie przejść komunikacyjnych do boiska, montaż ławek i pojemników na odpady.
Koszt zadania: 432 960,00 zł.

Zdjęcie 50: Boisko wielofunkcyjne w Szkole Podstawowej nr 33

Źródło: Wydział Inwestycji i Remontów w Bytomiu

5. Ogród deszczowy ze strefą wypoczynkową i domkami dla jerzyków.
W ramach projektu założono ogród deszczowy wraz ze strefą wypoczynkową przy SP 51. Zamontowano 3 altanki ogrodowe, 10 ławek parkowych oraz słup z budkami lęgowymi dla jerzyków.
Koszt zadania: 272 900,00 zł.

Zdjęcia 51-52: Ogród deszczowy w Szkole Podstawowej nr 51

Źródło: Wydział Inwestycji i Remontów w Bytomiu

6. Bytom na Sportowo.
Zadanie 1
Zakupiono 5 szt. elektronicznych trenażerów typu Scatt, odzwierciedlających treningi i zawody strzeleckie w SP 46. Koszt zadania: 61 400,00 zł.
Zadanie 2
Przeprowadzono częściową modernizację strzelnicy ZSM-E poprzez jej doposażenie w elektroniczne tory do transportu tarcz strzelniczych, w ilości 6 sztuk dla każdego z istniejących torów.
Koszt zadania: 219 000,00 zł.
Zadanie 3
Doposażenie placu zabaw w Parku Łagiewnickim
Koszt zadania wyniósł 146 459,79 zł.

7. DŻOŃCIO PARK – Strefa Rekreacji Dla Psów i ich Właścicieli
Zakres rzeczowy: ławki, kosze na odchody, kosze na śmieci, ławko stół, drążki do przeskoków, obręcze trio, pochylnia duża, równoważnia ruchoma mała, równoważnia ruchoma duża, słupki do slalomu, tunel niski, tunel ruchomy, regulamin, miski na wodę, tablica pamiątkowa.
Wykonanie rzeczowo-finansowe: 355 000,00 zł

8. Wykonanie ławki Joanny Gryzik – Schaffgotsch
Koszt zadania wyniósł 71 555,25 zł;

9. „Plac zabaw, rekreacja i bezpieczeństwo w Suchej Górze"
Dostawa i montaż placu zabaw na stadionie piłkarskim Tempo Stolarzowice przy ul. Niepodległości.
Koszta zadania: 159 899,00 zł.

4.4.2. Zasoby mieszkaniowe w mieście

Zasoby mieszkaniowe Bytomia obejmują budynki komunalne, spółdzielcze, będące własnością osób prawnych i fizycznych oraz wspólnoty mieszkaniowe. Z uwagi na brak aktualnych danych dotyczących budynków spółdzielczych, osób prawnych oraz fizycznych poniżej zostały opisane jedynie budynki komunalne oraz wspólnot mieszkaniowych zarządzanych przez ZBM – TBS Sp. z o.o.

Infografika 24: Zasoby mieszkaniowe Bytomia

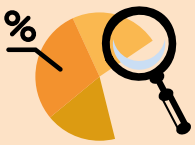

Zgodnie z danymi opublikowanymi w Roczniku Statystycznym 2023 Bytom dysponował potencjałem mieszkaniowym liczącym **74 265** mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej **4136,6 tys. m.**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Rocznika Statystycznego

W poniższej tabeli zaprezentowano dane dot. komunalnych zasobów mieszkaniowych oraz wspólnot mieszkaniowych za lata 2019-2024.

Tabela 70: Zasoby mieszkaniowe w Bytomiu

Wyszczególnienie	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Lokale mieszkalne:	73 627	73 780	74 157	74 190	74 265	*
Lokale mieszkalne gminne	11 501	11 338	10 831	10 445	10 114	9 683

we wspólnotach mieszkaniowych będących w zarządzie ZBM – TBS Sp.. z o.o.	11 760	11 673	11 506	11 550	11 636	11 506
Powierzchnia użytkowa mieszkań (w tys. m²):	4 051,3	4 066,4	4 114,5	4 124,9	4 136,6	*
komunalnych	584,8	575,3	546,3	526,4	509,0	488,0
wspólnoty mieszkaniowe będące w zarządzie ZBM – TBS Sp. z o.o.	623,8	607	616,9	634,86	616,05	609,48
Przeciętna powierzchnia użytkowa w m² 1 mieszkania	50,8	50,7	50,4	50,4	50,3	50,4
Przeciętna powierzchnia użytkowa w m² na 1 osobę	25,7	27,2	27,7	28,3	28,8	29,4
Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	1,98	1,87	1,82	1,78	1,74	1,72
Budynki mieszkalne oddane do użytkowania (nowo wybudowane) ogółem, w tym **:	51	69	80	92	70	*
wielorodzinne**	1	2	4	4	2	*
jednorodzinne**	50	67	76	88	68	*

* dane nie zostały opublikowane w Roczniku Statystycznym
** na podstawie danych opublikowanych w Roczniku Statystycznym w roku 2025
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Bytomskich Mieszkań, ZBM – TBS Sp. z o.o. oraz danych z Roczników Statystycznych.

Komunalne Zasoby Mieszkaniowe

Zasób komunalny miasta jest zarządzany przez jednostkę budżetową Bytomskie Mieszkania. W 2024 r. zasób obejmował 581 budynków (bez Wspólnot Mieszkaniowych). W komunalnym zasobie Bytomia na dzień 31 grudnia 2024 r. znajdowało się ogółem 9 683 lokale mieszkalne o łącznej powierzchni użytkowej 488,0 tys. m², w tym m.in.:

cie remontu przez Gminę, oferowane jako lokale zamienne, propozycje na lokale do remontu na koszt przyszłego najemcy, w trakcie kwalifikacji przeznaczenia lokalu, w trakcie odzyskiwania lokalu itp.
– 458 (4,73%) lokali objętych najmem socjalnym.
W skład zasobu wchodziło także 1 268 lokali użytkowych o łącznej powierzchni 89,3 tys. m².

Tabela 71: Komunalne zasoby mieszkaniowe w Bytomiu w latach 2019-2024

Wyszczególnienie	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Liczba budynków mieszkalnych	685	670	640	627	605	581
Liczba lokali mieszkalnych, ogółem, w tym m.in.:	11 501	11 338	10 831	10 445	10 114	9 683
– wolnostany	1 800	1 904	1 861	1 901	1 935	1 900
– lokale socjalne	286	307	378	355	416	458
– lokale o czynszu wolnym	26	25	20	19	16	13
Powierzchnia użytkowa mieszkań (w tys. m²)	584,8	575,3	546,3	526,4	509,0	488,0
Liczba lokali użytkowych	1 611	1 532	1 446	1 402	1 318	1 268
Powierzchnia lokali użytkowych (w tys. m²)	112,6	107,2	101,7	98,50	92,2	89,3

Źródło: opracowano na podstawie danych z Bytomskich Mieszkań

– 1 900 (19,62%) lokali niezajętych, z czego około 42% to lokale zawieszone z przyczyn technicznych lub posiadające wadę techniczną uniemożliwiającą ich zagospodarowanie. Pozostałe lokale niezajęte to lokale w tzw. obrocie np. objęte rewitalizacją, w trak-

Stan techniczny mieszkań komunalnych określony został w 86,93% jako zadowalający, dobry lub bardzo dobry, natomiast w 13,07% jako zły i bardzo zły. Strukturę budynków mieszkalnych według stanu technicznego przedstawia poniższy wykres.

Wykres 25: Struktura budynków mieszkalnych według stanu technicznego

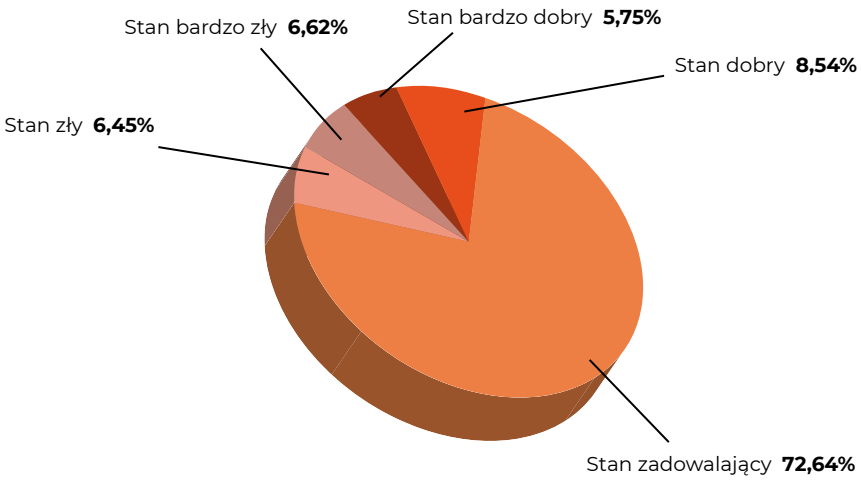

Źródło: opracowano na podstawie danych z Bytomskich Mieszkań

Stopień wyposażenia zasobów mieszkaniowych w podstawowe instalacje i urządzenia sanitarne przedstawiał się następująco:
– 98,82% mieszkań posiadało instalację wodociągową,
– 68,31% mieszkań posiadało WC,
– 63,94% mieszkań posiadało łazienki,
– 32,87% mieszkań posiadało centralne ogrzewanie,
– 1,70% mieszkań posiadało centralnie dostarczaną ciepłą wodę użytkową.

W 2024 r. zasady gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy regulowała uchwała nr XXV/367/20 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 lutego 2020 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Bytom.

W zakresie lokali użytkowych, zasady najmu i dzierżawy lokali użytkowych w roku 2024 regulowała uchwała nr XV/181/07 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 28 sierpnia 2007 r. w sprawie: zasad gospodarowania lokalami użytkowymi (z późn. zm.) oraz wydane na jej podstawie przepisy wykonawcze, tj. następujące zarządzenia Prezydenta Bytomia z dnia 31 sierpnia 2022 r.:
1) nr 350/22 w sprawie ustalenia warunków najmu i dzierżawy lokali użytkowych (z późn. zm.);
2) nr 351/22 w sprawie przyjęcia regulaminu przetargów lokali użytkowych oraz regulaminu negocjacji warunków najmu lub dzierżawy lokali użytkowych, które w dwóch kolejnych przetargach nie znalazły najemcy lub dzierżawcy (z późn. zm.).

W poniższych tabelach przedstawiono najważniejsze dane z zakresu realizacji polityki mieszkaniowej:

Tabela 72: Ilość zawartych umów w latach 2019-2024

Rok	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Zawarte umowy na lokale mieszkalne, w tym:	**477**	**374**	**539**	**490**	**545**	**557**
lokale mieszkalne do zasiedlenia za zapłatą czynszu za lokale mieszkalne	246	216	260	299	277*	320*
lokale do remontu na koszt przyszłego najemcy	200	110	164	155	165**	162**
lokale o najmie socjalnym	25	74	109	30	98	74
Lokale przydzielone na podstawie §27, §28, §29 poprzednio obowiązującej uchwały nr XV/205/13 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 maja 2013 r.	6	5	6	6	5	1

*) umowy wynikające również z tytułu m.in.: wykwaterowania, niepełnosprawności, pieczy zastępczej, zamiany z kontrahentem, zamiany z kontrahentem z jednoczesnym przywróceniem tytułu prawnego, ponownego zawarcia umowy najmu.
Źródło: dane Bytomskich Mieszkań

Tabela 73: Przyznane lokale mieszkalne w latach 2019-2024

Rok	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Przydzielone lokale mieszkalne, w tym:	**277**	**217**	**354**	**395**	**367**	**436**
lokale mieszkalne do zasiedlenia za zapłatą czynszu za lokale mieszkalne	14	70	47	9	48*	111*
lokale do remontu na koszt przyszłego najemcy	200	110	164	155	165**	183**
lokale o najmie socjalnym	7	57	137	52	149	141
przydzielone na podstawie §27, §28, §29 poprzednio obowiązującej uchwały nr XV/205/13 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 maja 2013 r.	6	5	6	6	5	1

Źródło: dane Bytomskich Mieszkań

Tabela 74: Liczba wolnych lokali mieszkalnych zgłoszonych do Bytomskich Mieszkań w latach 2019-2024

Rok	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba wolnych lokali mieszkalnych zgłoszonych do Bytomskich Mieszkań, w tym:	**385**	**406**	**377**	**449**	**568**	**567**
lokali do zasiedlenia	33	157	70	54	175	107
lokali wymagających przeprowadzenia remontu, z czego:	352	249	307	395	393	460
– przeznaczono do sprzedaży	31	53	36	85	110	51
– przeznaczono na wykaz lokali do remontu na koszt własny przyszłego najemcy	214	153	208	167	181	83

Źródło: dane Bytomskich Mieszkań

Tabela 75: Liczba osób oczekujących na lokale mieszkalne i lokale o najmie socjalnym w latach 2019-2024.

Liczba osób oczekujących na lokale mieszkalne i o najmie socjalnym, w tym:	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba osób oczekujących na lokale o czynszu za lokale mieszkalne zgodnie z obowiązującymi listami	167	198	180	223	236	202
Liczba osób oczekujących na lokale o najmie socjalnym zgodnie z obowiązującymi listami	1 159	1 059	1 029	1 000	984	983
Liczba osób oczekujących na lokale do remontu na koszt przyszłego najemcy	2 009	1 729	1 441	1 745	1 304	1 378

Źródło: dane Bytomskich Mieszkań

Tabela 76: Wykaz wypłaconych na rzecz wierzycieli odszkodowań za niedostarczenie lokali o najmie socjalnym lub tymczasowych pomieszczeń w latach 2019-2024

Rok	Należność główna	Kwota odsetek	Koszty sądowe	RAZEM
2019	1 806 747,32 zł	208 585,16 zł	10 313,49 zł	2 025 645,97 zł
2020	94 017,74 zł	9 546,17 zł	11 069,45 zł	114 633,03 zł
2021	282 976,38 zł	50 163,21 zł	45 434,12 zł	378 573,71 zł
2022	644 603,76 zł	146 916,69 zł	121 189,63 zł	912 710,71 zł
2023	573 303,87 zł	201 840,78 zł	111 104,80 zł	886 249,45 zł
2024	**1 116 933,59 zł**	**398 956,91 zł**	**226 560,67 zł**	**1 742 451,17 zł**

Źródło: dane Bytomskich Mieszkań

Wspólnoty mieszkaniowe

Rada Miejska w dniu 24 maja 2019 r. podjęła uchwałę nr XIII/161/19 w sprawie wyrażenia zgody na połączenie spółek gminnych: Towarzystwa Budownictwa Społecznego Bytom Sp. z o.o. i Zakładu Budynków Miejskich Sp. z o.o., których Gmina Bytom jest jedynym Wspólnikiem.

Na podstawie uchwały nr 3 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Towarzystwa Budownictwa Społecznego Bytom Sp. z o.o., udokumentowanej w protokole objętym aktem notarialnym nr Rep. A 356/2020 z dnia 26 marca 2020 r., nastąpiło połączenie spółki Towarzystwo Budownictwa Społecznego Bytom Sp. z o.o. ze spółką Zakład Budynków Miejskich Sp. z o.o.

ZBM – TBS Sp. z o.o. na dzień 31 grudnia 2024 r. zarządzał 912 wspólnotami mieszkaniowymi, w tym 910 wspólnotami mieszkaniowymi z terenu miasta Bytomia.

Na dzień 31.12.2024 r. ZBM-TBS sp. z o.o. zarządzał 912 wspólnotami mieszkaniowymi, w tym 910 wspólnotami mieszkaniowymi z terenu miasta Bytomia. W Bytomiu w budynkach wspólnot znajdowało się 11 510 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 609,48 tys. m² w tym:

- 8 182 lokale własnościowe,
- 3 328 lokale gminne,

oraz 704 lokale użytkowe o powierzchni 54,90 tys. m², zgodnie z poniższymi zestawieniami:

Tabela 77: Wspólnoty mieszkaniowe w 2024 roku

Wyszczególnienie	Rok 2024
Liczba wspólnot mieszkaniowych	445 (3,83%)
w zarządzie ZBM -TBS sp. z o.o.	910
Liczba lokali mieszkalnych	11 104 (95,43%)
ogółem w tym m.in.	11 506
– lokale własnościowe	8 182
– lokale gminne	3 328
– pustostany	Brak danych
Powierzchnia użytkowa mieszkań (w tys. m²)	609,48
Liczba lokali użytkowych	704
Powierzchnia lokali użytkowych (w tys. m²)	54,90

Źródło: dane z Administracji ZBM -TBS Sp. z o.o. w Bytomiu

Infografika 25: Struktura wiekowa budynków wspólnot mieszkaniowych na dzień 31.12.2024 r.

Wybudowane:
- **przed rokiem 1918 - 24,72%**
- **w latach 1918 do 1945 - 40,88%**
- **w latach 1946 do 1959 - 18,46%**
- **w latach 1960 do 1980 - 13,08%**
- **w latach 1981 do 2020 - 2,86%**

Źródło: informacji otrzymane z poszczególnych Administracji ZBM – TBS Sp. z o.o.

Tabela 78: Wspólnoty mieszkaniowe zarządzane przez ZBM Sp. z o.o. a następnie przez ZBM – TBS Sp. z o.o. w latach 2019-2024.

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba zarządzanych wspólnot mieszkaniowych	**915**	**915**	**905**	**905**	**910**	**910**
Liczba lokali mieszkalnych ogółem w tym m.in.	11 760	11 673	11 506	11 550	11 636	11 510
– lokale własnościowe	7 868	7 772	7 852	7 762	8 135	8 182
– lokale gminne	3 892	3 901	3 654	3 788	3 501	3 328
– wolnostany	276	67	289	243	290	287
Powierzchnia użytkowa mieszkań (w tys. m²)	623,8	607	616,9	634,86	616,05	609,48
Liczba lokali użytkowych	704	718	710	705	716	704
Powierzchnia lokali użytkowych (w tys. m²)	53,4	55,8	54,9	54,06	55,38	54,9
Powierzchnia lokali użytkowych (w tys. m²)	64,3	57,6	53,4	55,8	54,9	54,9

*liczba wszystkich pustostanów w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych, zarządzanych przez różne podmioty
Źródło: Dane na podstawie informacji z Administracji ZBM -TBS Sp. z o.o.

Wszystkie wolnostany występujące w zarządzanych budynkach wspólnot są własnością gminy.

Tabela 79: Struktura budynków wspólnot mieszkaniowych na dzień 31.12.2024 r. wg stanu technicznego

Wyszczególnienie	Ilość budynków (% udziału)
Stan bardzo dobry	98 (10,77%)
Stan dobry	465 (51,10%)
Stan zadowalający	333 (36,59%)
Stan zły	12 (1,32%)
Stan bardzo zły	**2 (0,22%)**

Źródło: dane z Administracji ZBM -TBS Sp. z o.o. w Bytomiu

Tabela 80: Stopień wyposażenia technicznego lokali mieszkalnych we wspólnotach mieszkaniowych (w%)

Rodzaj wyposażenia	Liczba lokali (% udziału)
Ciepła woda	452 (3,93%)
Centralne ogrzewanie	3 949 (34,31%)
Łazienka	11 216 (97,45%)
Wc	6 489 (56,38%)
Gaz sieciowy	10 885 (94,57%)
Instalacja wod-kan	11 510 (100%)

Źródło: dane z Administracji ZBM -TBS Sp. z o.o. w Bytomiu

Poniżej przestawiono przykładowe zdjęcia budynku zarządzanego przez ZBM-TBS Sp. z o.o., w którym przeprowadzono i zakończono w 2024 r. remont elewacji.

Informacje na temat zasobów własnych ZBM – TBS Sp. z o.o. znajdują się w rozdziale 4.5.3. Wybrane informacje na temat działalności spółek miejskich.

Zdjęcia 53-54: Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. 11 Listopada 1AB

Źródło: Zasoby ZBM-TBS Sp. z o.o.

4.4.3. Gospodarka nieruchomościami

Sprzedaż i oddanie w użytkowanie wieczyste nieruchomości

Nieruchomości stanowiące własność gminy lub Skarbu Państwa są sprzedawane lub oddawane w użytkowanie wieczyste w drodze przetargu lub w trybie bezprzetargowym. Przetargi na zbycie nieruchomości przeprowadzane są w oparciu o przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości. Zastosowanie trybu bezprzetargowego następuje w przypadkach określonych w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, w tym m.in. przy zbywaniu nieruchomości na rzecz osoby, której przysługuje pierwszeństwo w jej nabyciu lub sprzedaż następuje na rzecz użytkownika wieczystego nieruchomości.

W roku 2024 zbyto 299 nieruchomości stanowiących własność Gminy Bytom na łączną kwotę 23 723,7 tys. zł oraz 5 nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa na łączną kwotę 1 843,2 tys. zł.

Nieruchomości przejęte do gminnego zasobu nieruchomości

W 2024 roku do gminnego zasobu nieruchomości przejęto prawo własności lub użytkowania wieczystego 88 działek położonych na terenie miasta o łącznej powierzchni 230 857 m² o wartości 5 139,72 tys. zł oraz udział w 12 działkach gruntu o powierzchni 1 147 m² o wartości 147,74 tys. zł. Kontrahentami były zarówno osoby fizyczne, jak i prawne, a przejęcie nieruchomości do zasobu gminy związane było przede wszystkim z regulacjami stanu terenowo – prawnego nieruchomości, przeznaczeniem na cele publiczne w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego miasta lub nabyciem ich pod realizację konkretnej inwestycji.

Tabela 81: Sprzedaż nieruchomości stanowiących własność Gminy Bytom w latach 2021-2024

Wyszczególnienie	2021 r.		2022 r.		2023 r.		2024 r.	
	Ilość	Łączna wartość sprzedaży (w tys. zł)	Ilość	Łączna wartość sprzedaży (w tys. zł)	Ilość	Łączna wartość sprzedaży (w tys. zł)	Ilość	Łączna wartość sprzedaży (w tys. zł)
Nieruchomości ogółem, w tym:	482	22 903,2	426	25 227,5	369	23 917,2	299	23 723,7
nieruchomości lokalowe	386	9 257,8	323	6 976,7	271	6 498,3	239	6 672,0
nieruchomości zabudowane	22	4 887,0	14	3 866,5	12	6 988,3	10	3 334,7
garaże	9	182,4	13	295,7	6	145,8	0	0
nieruchomości gruntowe	65	8 576,0	76	14 088,6	80	10 284,8	50	13 717,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Obrotu Nieruchomościami UM Bytom

Tabela 83: Nieruchomości gruntowe nabyte do zasobu Gminy Bytom

Obręb	Kontrahent	2024 r.		
		Ilość	Powierzchnia działek (w m²)	Wartość (tys. zł)
Ogółem, w tym:	X	100	232 004	5 287,46
Łagiewniki	os. fiz.	2	203	6,10
	os. pr.	3	12 510	356,62
Bytom	os. fiz.	6	336	93,55
	os. pr.	39	126 130	295,57
Miechowice	os. fiz.	1	455	85,71
Rozbark	os. pr.	32	76 384	3 869,56
Karb	os. pr.	11	1 103	147,74

Sucha Góra	os. fiz.	1	33	5,62
Szombierki	os. pr.	2	4 465	417,29
Nowy Dwór	os. pr.	1	10 284	0,0
Stolarzowice	os. fiz.	2	101	9,70

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Obrotu Nieruchomościami UM Bytom

W poniższej tabeli przedstawiono zmiany ilości, wartości i powierzchni nieruchomości gruntowych nabyte do zasobu Gminy Bytom w latach 2012-2024 W latach 2012-2024 przejęto 287 nieruchomości o łącznej wartości ok. 31,07 mln zł.

Tabela 84: Nieruchomości gruntowe nabyte do zasobu Gminy Bytom w latach 2012-2024

Rok	Ilość nieruchomości	Powierzchnia działek (w m²)	Wartość (w tys. zł)
Ogółem, w tym:	287	1 405 908	31 068,26
2012	15	37 123	487,9
2013	18	86 639	964,8
2014	31	368 173	4 451,6
2015	12	21 830	1 733,4
2016	36	103 912	5 008,1
2017	18	93 904	4 235,2
2018	30	24 903	1 469,3
2019	12	98 263	609,4
2020	6	1 894	177,9
2021	18	58 994	154,4
2022	26	245 374	2 896,4
2023	24	131 158	3 592,4
2024	41	232 004	5 287,46

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Obrotu Nieruchomościami UM Bytom

4.4.4. Inne inwestycje w mieście

Na terenie Bytomia w okresie od stycznia do grudnia 2024 roku wydano łącznie 71 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, w tym m.in. decyzje dotyczące:

- budowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych (w tym samodzielnych i zespołów budynków jednorodzinnych) przy ulicach: Bażantowej, Witolda Gombrowicza, Musioła, Jerzego Ossolińskiego, Waltera Winklera, Ks. Prymasa Stefana Wyszyńskiego,
- budowy budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Skrajnej,
- budowy budynku zamieszkania zbiorowego przy ul. Kosynierów,
- budowy budynków handlowo-usługowych przy ulicach: Kamieńskiej, Zygmunta Rostkowskiego, Żołnierskiej,
- budowy budynku biurowego przy ul. Arki Bożka,
- budowy budynków magazynowych przy ulicach: Brzezińskiej, Siemianowickiej,
- budowy budynków przemysłowych przy ulicach: Brzezińskiej, Kamieńskiej, Siemianowickiej,
- realizacji sieci uzbrojenia terenu przy ulicach: Bażantowej, Pomorskiej, Skrajnej.

Ponadto, w 2024 roku wydano 194 decyzje o pozwoleniu na budowę, w tym m.in. decyzje dotyczące:

- budowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych (samodzielnych) przy ulicach: Adama Asnyka, Alberta, Bażantowej, Cegielnianej, Dabrówki, Długiej, Emanuela Drobczyka, Drzewnej, Gajowej, Witolda Gombrowicza, Koksowej, Stanisława Małachowskiego, Miedzianej, Jerzego Ossolińskiego, Piastów Śląskich, Pod Brzozami, Północnej, Tęczowej, Stanisława Witczaka, Ks. Prymasa Stefana Wyszyńskiego,
- budowy zespołów budynków jednorodzinnych przy ul. Olchowej,
- budynków użyteczności publicznej, tj. Sądu Rejonowego w Bytomiu, zespołu osiedla robotniczego „Kolonia Zgorzelec”,
- budowy budynków biurowych przy ul. Hutniczej,
- budowy budynków handlowo–usługowe przy ulicach: Celnej, Witolda Gombrowicza, Rokitnickiej, Strzelców Bytomskich,
- budowy budynków przemysłowych i magazyno-

wych przy ulicach: Francuskiej, Wawrzyńca Hajdy, Ignatza Hakuby, Konstytucji, Władysława Łokietka, Feliksa Musialika, Węglowej,

- budowy sieci wod.–kan. przy ulicach: Bażantowej, Konstytucji, Spacerowej/Szyby Rycerskie,
- budowy sieci elektroenergetycznej przy ulicach: Konstytucji, Feliksa Musialika, Strzelców Bytomskich, Suchogórskiej/Podleśnej/Bytomskiej.

Infografika 26: Decyzje i pozwolenia dotyczące budowy obiektów wydane w Bytomiu w 2024 r.

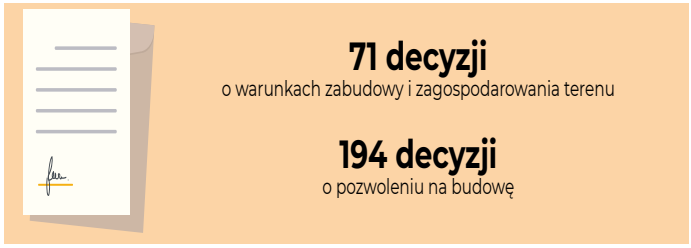

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Architektury UM w Bytomiu

4.5 Mienie komunalne

4.5.1 Wartość majątku komunalnego

Wartość majątku komunalnego określona została w oparciu o:
– ewidencje księgowe prowadzone przez gminne i powiatowe jednostki organizacyjne,
– bilanse spółek prawa handlowego oraz innych podmiotów, w których Gmina posiada udziały i akcje.

Wartość księgowa majątku komunalnego netto według stanu na dzień 31.12.2024 roku wynosiła:
– majątku gminnego wraz z wartością akcji i udziałów Gminy w spółkach prawa handlowego 2 254 603 531 zł
– majątku powiatowego 211 679 092 zł.

Struktura wartościowa majątku komunalnego w użytkowaniu jednostek gminnych według stanu na dzień 31.12.2024 r.:

Jednostki budżetowe:

- majątek trwały netto gminnych jednostek budżetowych	**1 640 115 996 zł**
- wyposażenie i księgozbiory	**69 328 296 zł**
- majątek obrotowy	**120 321 549 zł**

Instytucje kultury:

– majątek trwały netto	**11 890 659 zł**
– wyposażenie i księgozbiory	**6 462 017 zł**
– majątek obrotowy	**200 814 zł**

Struktura wartościowa majątku komunalnego w użytkowaniu powiatowych jednostek według stanu na dzień 31.12.2024 r.:

- majątek trwały netto	**153 205 317 zł**
- wyposażenie i księgozbiory	**37 553 634 zł**
- majątek obrotowy	**20 920 141 zł**

Dochody uzyskiwane z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych:

GMINA		POWIAT	
Wykonanie 31.12.2024 r.	Plan 2025 r. po zmianach	Wykonanie 31.12.2024 r.	Plan 2025 r. po zmianach
78 628 737,33	**72 272 966,00**	**859 867,00**	**791 361,00**

Ograniczone prawa rzeczowe

1) Stan ograniczonych praw rzeczowych ustanowionych tytułem zabezpieczenia należności podatkowych wynosi: 49 432 859,07 zł w tym:
– stan zastawów skarbowych ustanowionych tytułem zabezpieczenia należności podatkowych należnych Gminie Bytom wynosi: 88 926,58 zł;
– stan należności podatkowych zahipotekowanych wynosi: 13 781 710,67 zł.

2) Stan ograniczonych praw rzeczowych ustanowionych tytułem zabezpieczenia należności dochodów niepodatkowych wynosi: 1 823 579,36 zł, w tym:
– stan zaległości niepodatkowych zahipotekowanych wynosi: 208 817,56 zł.

3) Stan środków obrotowych w zakresie zapasów i środków pieniężnych wynosi: 4 540 625,00 zł.

Prognoza majątku na dzień 31.12.2025 roku:

A. Pozyskiwanie mienia w procesie inwestycyjnym

Wartość gminnych inwestycji na dzień 31.12.2025 r. wyniesie ogółem: 20 040 430, zł

1.	Remont i adaptacja obiektów przy ul. Worpie 18 i ul. Stolarzowickiej 19.	**2 826 000,00 zł**
2.	Poprawa efektywności energetycznej Przedszkola Miejskiego nr 9 przy ul. Obywatelskiej 6 w Bytomiu (Polski Ład i GZM).	**1 861 771,00 zł**
3.	Utworzenie Żłobka Miejskiego nr 3 w budynku przy ul. Strzelców Bytomskich 248 w Bytomiu	**1 169 793,00 zł**
4.	Rozwój energetyki rozproszonej opartej o odnawialne źródła energii na terenie Gminy Bytom – Mural na ścianie jednej z bytomskich kamienic	**100 000,00 zł**
5.	Bytomski Jarmark Staroci przy ul. Frycza-Modrzewskiego w Bytomiu – etap II	**2 700 000,00 zł**
6.	BO – „Razem dla zdrowia zwierząt" Modernizacja schroniskowego ambulatorium	**499 000,00 zł**
7.	BO – Skatepark Miechowice	**499 000,00 zł**
8.	BO – BOISKO (Bezpieczne Ogólnodostępne Integrujące Sportowe Kompleksowe Otwarte) w SP 51	**499 000,00 zł**
9.	BO – Ogród zmysłów, zabaw i pomysłów – powstanie naukowo-sensorycznych miejsc oraz edukacji interaktywnej na terenie Przedszkoli Miejskich nr 20,30,59	**481 000,00 zł**
10.	BO- Razem dla Stolarzowic i Górnik	**150 000,00 zł**
11.	BO – Aktywny Zakątek	**490 000,00 zł**
12.	BO – Bezpieczne Podwórko z Siłownią Pod Chmurką	**320 000,00 zł**
13.	BO – Ogrodowy-Komputerowy Raj w Szkole Podstawowej nr 5 w Bytomiu	**140 000,00 zł**
14.	BO – Wesoły Pociąg Krasnoludków	**40 000,00 zł**
15.	Czyszczenie, naprawa i hydrofobizacja ścian i mansard budynku Szkoły Podstawowej nr 6 przy ul. Królowej Jadwigi 2 w Bytomiu	**2 885 925,00 zł**
16.	Adaptacja budynku przy ul. Smolenia 20 w Bytomiu na potrzeby przedszkola miejskiego i oddziału żłobkowego	**4 916 946,00 zł**
17.	Budowa systemu oświetlenia ul. Modrzewskiego 3	**461 995,00 zł**

B. przyjmowanie mienia od zewnętrznych inwestorów i podmiotów

Kierunki działań w zakresie majątku miasta założone na dzień 31.12.2025 r. mają na celu powiększanie zasobów majątkowych, właściwe gospodarowanie nimi i osiąganie określonych pożytków poprzez:

– wytwarzanie mienia w procesach inwestycyjnych i jego właściwe zagospodarowanie,

– dalsze zagospodarowanie zasobów gruntów miejskich poprzez oddawanie ich w wieczyste użytkowanie, zarząd lub sprzedaż w celu zwiększania dochodów Gminy,

– racjonalną gospodarkę mieniem w jednostkach organizacyjnych i gminnych spółkach prawa handlowego,

– zabezpieczanie majątku przed dekapitalizacją poprzez przeznaczanie odpowiednich środków finansowych na odtworzenie majątku oraz jego remonty,

– pozyskiwanie środków zewnętrznych (głównie z funduszy zewnętrznych) na modernizacje i remonty.

4.5.2 Udziały kapitałowe miasta w spółkach prawa handlowego i innych podmiotach

Na dzień 31.12.2024 r. Gmina Bytom posiadała akcje i udziały w 9 spółkach prawa handlowego, których

łączna wartość nominalna na ten dzień wynosiła: 406 274 200,00 zł i była niższa od stanu na koniec 2023 r. o kwotę: 3 819 210,00 zł.
W porównaniu do stanu na koniec 2023 r. uległa zmianie wartość nominalna udziałów w spółkach:
• Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. – w podwyższonym kapitale zakładowym spółki Gmina Bytom objęła 4 607 nowych, równych i niepodzielnych udziałów o wartości po 500,00 zł każdy i łącznej wartości nominalnej 2 303 500,00 zł, które Gmina Bytom pokryła wkładem niepieniężnym w formie aportu;
• ZBM – Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. – w podwyższonym kapitale zakładowym spółki Gmina Bytom objęła 2 175 nowych, równych i niepodzielnych udziałów o wartości po 1 000,00 zł każdy i łącznej wartości nominalnej 2 175 000,00 zł, które Gmina Bytom pokryła wkładem niepieniężnym w formie aportu;
• Bytomski Sport Polonia Bytom Sp. z o.o. – w podwyższonym kapitale zakładowym spółki Gmina Bytom objęła 6 000 nowych, równych i niepodzielnych udziałów o wartości po 100,00 zł każdy i łącznej wartości nominalnej 6 000 000,00 zł, które Gmina Bytom pokryła w całości gotówką (wkład pieniężny);
• Tramwaje Śląskie SA – Gmina Bytom nieodpłatnie zbyła na rzecz Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii 1 429 771 akcji imiennych spółki Tramwaje Śląskie SA z siedzibą w Chorzowie o wartości nominalnej 14 297 710,00 zł, a Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia akcje te nabyła.

Zestawienie udziałów gminy i ich wartości w poszczególnych podmiotach, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 84: Udziały kapitałowe miasta w spółkach prawa handlowego i innych podmiotach

Nazwa jednostki	Udziały/akcje/głosy		w tym udziały/akcje/głosy jednostki samorządu terytorialnego		Uwagi
	Ilość	Kwota (zł)	Ilość	Kwota (zł)	
Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Spółka z o.o.	465 417	232 708 500,00 zł	465 417	232 708 500,00 zł	gmina Bytom 100%; wartość księgowa udziałów na dzień 31.12.2024 r. wynosi 237 710 649,15 zł; różnica pomiędzy wartością księgową a nominalną w kwocie 5 002 149,15 zł z tyt. tzw. Agio wpływa na kapitał zapasowy Spółki
ZBM – Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o.	56 990	56 990 000,00 zł	56 990	56 990 000,00 zł	Gmina Bytom 100%; wartość księgowa udziałów na dzień 31.12.2024 r. wynosi 56 991 673,06 zł; różnica pomiędzy wartością księgową a nominalną w kwocie
1 673,06 zł stanowi tzw. agio i wpływa na kapitał zapasowy Spółki.	69 377	34 688 500,00 zł	52 764	26 382 000,00 zł	udział gminy Bytom w kapitale zakładowym 76,05%; wartość księgowa udziałów na dzień 31.12.2023 r. wynosi 26.383.546,00 zł; różnica pomiędzy wartością księgową a nominalną w kwocie 1.546,00 zł z tyt. tzw agio wpływa na kapitał zapasowy Spółki.

Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Spółka z o.o.	69 377	34 688 500,00 zł	52 764	26 382 000,00 zł	udział gminy Bytom w kapitale zakładowym 76,05%; wartość księgowa udziałów na dzień 31.12.2024 r. wynosi 26 383 546,00 zł; różnica pomiędzy wartością księgową a nominalną w kwocie 1 546,00 zł z tyt. tzw. agio wpływa na kapitał zapasowy Spółki.
Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji Spółka z o.o. w likwidacji	7 124	7 124 000,00 zł	7 124	7 124 000,00 zł	gmina Bytom 100%; wartość księgowa udziałów na dzień 31.12.2024 r. wynosi 7 124 970,00 zł; różnica pomiędzy wartością księgową a nominalną w kwocie 970,00 zł z tyt. tzw. agio wpływa na kapitał zapasowy Spółki.
Bytomski Sport Polonia Bytom Spółka z o.o.	784 159	78 415 900,00 zł	784 159	78 415 900,00 zł	udział gminy Bytom w kapitale zakładowym 100%; wartość księgowa udziałów na dzień 31.12.2024 r. wynosi 78 416 176,00 zł; różnica pomiędzy wartością księgową a nominalną w kwocie 276,00 zł z tyt. tzw. agio wpływa na kapitał zapasowy Spółki.
Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze SA	1 370 693	137 069 300,00 zł	2.000	200 000,00 zł	udział gminy Bytom w kapitale zakładowym 0,146%
Fundusz Górnośląski SA	13 156 732	131 567 320,00 zł	234 600	2 346 000,00 zł	udział gminy Bytom w kapitale zakładowym 1,783%
Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych PRInż -1 Spółka z o.o.	352 726	35 272 600,00 zł	1 078	107 800,00 zł	udział gminy Bytom w kapitale zakładowym 0,306%
Klub Sportowy „Polonia” Bytom SA	1 632 711	16 327 110,00 zł	200 000	2 000 000,00 zł	udział gminy Bytom w kapitale zakładowym 12,25%
Bytomsko-Radzionkowska Spółdzielnia Socjalna	2	20 000,00 zł	1	10 000,00	udział Gminy Bytom: 50%

Źródło: opracowania własne na podstawie danych z Wydziału Nadzoru Właścicielskiego oraz Wydział Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora.

4.5.3. Wybrane informacje na temat działalności spółek miejskich

Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.

W roku 2024 BPK poniosło ogółem wydatki związane z remontami w wysokości 7 488,2 tys. zł (dane przedbilansowe), w tym:
– wydatki na remont infrastruktury wodociągowej wyniosły 1 965,2 tys. zł,
– wydatki na remont infrastruktury kanalizacyjnej wyniosły 2 971,2 tys. zł,
– wydatki na remont przepompowni ścieków wyniosły 669,4 tys. zł,
– wydatki na remont oczyszczalni ścieków wyniosły 866,2 tys. zł,
– wydatki na remont składowiska odpadów wyniosły 202,4 tys. zł,
– wydatki na remont samochodów wyniosły 420,0 tys. zł.

W roku 2024 BPK poniosło nakłady inwestycyjne w wysokości 19 523,9 tys. zł (dane przedbilansowe), w tym:
– nakłady inwestycyjne na urządzenia wodociągowe 2 886,3 tys. zł,
– nakłady inwestycyjne na urządzenia kanalizacyjne 14 441,5 tys. zł.

Wartości wykupu sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w roku 2024 przedstawia poniższe zestawienie:

Tabela 85: Wartości wykupu sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w roku 2024 przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka	2024 r.	
			Plan	Wykonanie
1	wykup sieci wodociągowej	tys. zł	1 402,3	1 063,6
2	wykup sieci kanalizacyjnej	tys. zł	1 671,5	1 568,1
	Razem	tys. zł	3 073,8	2 631,7

ZBM – Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.

ZBM-Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o. na dzień 31.12.2024 r. posiadał łącznie 309 lokali, w tym 264 lokale mieszkalne o łącznej powierzchni użytkowej 13 641 m² oraz 45 lokali użytkowych (w tym całe budynki Kolejowa 2A, Orzegowska 68A, Alojzjanów 4, Matejki 20A) o łącznej powierzchni użytkowej 9 189 m². Zasoby Spółki rozmieszczone są zarówno w budynkach będących własnością (100% udziału) Spółki, jak i w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych.

Na zasób mieszkaniowy, którym dysponuje ZBM -TBS Sp. z o.o. składa się:
– 18 lokali mieszkalnych, 2 lokale użytkowe i 12 garaży w 2 budynkach Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Nowej 74, 76, 78;
– 1 budynek przy ul. Nowej 94, w którym znajduje się 20 lokali mieszkalnych;
– 1 budynek przy ul. Francuskiej 70bc, w którym znajdują się 42 lokale mieszkalne;
– 1 budynek przy ul. Hutniczej 4, w którym znajduje się 14 lokali mieszkalnych oraz 1 lokal użytkowy;
– 1 budynek przy ul. Karpackiej 4, w którym znajduje się 39 lokali mieszkalnych;
– 1 budynek przy ul. Karpackiej 6, 6a, w którym znajdują się 24 lokale mieszkalne;
– 20 lokali mieszkalnych w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Karpackiej 8, 8a, 8b;
– 3 lokale mieszkalne i 5 lokali użytkowych w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy Rynku 19, budynek objęty ochroną konserwatorską;
– 1 budynek przy Rynku 20, w którym znajduje się 11 lokali mieszkalnych i 8 lokali użytkowych, budynek objęty ochroną konserwatorską;
– 1 lokal mieszkalny i 3 lokale użytkowe w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy Rynku 21, budynek objęty ochroną konserwatorską;
– 3 lokale mieszkalne i 7 lokali użytkowych w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy Rynku 26-Krawieckiej 1, budynek objęty ochroną konserwatorską;
– 7 lokali mieszkalnych w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Katowickiej 58;
– 1 lokal mieszkalny w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Karola Miarki 13;
– 1 lokal mieszkalny i 1 lokal użytkowy w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Karola Miarki 21;
– 1 lokal mieszkalny w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Piłsudskiego 25;
– 4 lokale mieszkalne i 2 lokale użytkowe w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Jainty 18;
– 5 lokali mieszkalnych w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Popiełuszki 7-7c;
– 22 lokale mieszkalne w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Cybisa 6, 6a, 6b, 8, 8a, 8b;
– 3 lokale mieszkalne w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Siemianowickiej 66-68;
– 3 lokale mieszkalne w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Siemianowickiej 70;
– 5 lokali mieszkalnych w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Siemianowickiej 76;
– 7 lokali mieszkalnych w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Siemianowickiej 77-91;

– 1 lokal mieszkalny w budynku wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Siemianowickiej 95, 97, 99;
– 6 lokali mieszkalnych w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Chełmońskiego 20, 22 -Grottgera 14;
– 2 lokale mieszkalne w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Gwareckiej 24ab;
– 1 lokal mieszkalny w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Woźniaka 59.

5 budynków grupowych węzłów cieplnych w zakresie naprawy elewacji i dachów. W ramach remontu układów automatyki takie prace wykonano w 5 węzłach cieplnych. Poza tym wykonano pomiary stanu izolacji termicznej rurociągów preizolowanych na terenie Centrum Bytomia, Stroszka, Osiedlu Ziętka, i Radzionkowa, a miejsca gdzie występowały zawilgocenia rurociągów – zawilgocenia usunięto.
Wszystkie zrealizowane prace remontowe miały na celu poprawę stanu technicznego sieci ciepłowniczej, węzłów cieplnych oraz obiektów budowlanych. Dzięki temu dla odbiorców ciepła systemowego zmniejsza się ryzyko wystąpienia awarii, a mieszkańcy z pewnością zauważą poprawę estetyki obiektów PEC Sp. z o.o. w Bytomiu.

Tabela 86: Struktura wiekowa budynków mieszkalnych i użytkowych będących własnością Spółki (100% udział) kształtuje się następująco:

wybudowane przed 1918 rokiem	30% (3 szt.)
w latach 1918 do 1945	10% (1 szt.)
w latach 1946 do 1959	-----
w latach 1960 do 1980	20% (2 szt.)
i w latach 1980 do 2022	40% (4 szt.)

Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o.o.
W 2024 roku złożono w ramach Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji wniosek o dofinansowanie dla zadania, którego realizacja rzeczowa zaplanowana jest na 2025 rok, tj.:
„Dostawa ciepła w oparciu o odnawialne źródła energii do budynków przy ul. Ostatniej 1a i 2a, b, c, d oraz ul. Świętochłowickiej 15 i 17 w Bytomiu".
Aktualnie Spółka jest na etapie przed podpisaniem umowy o dofinansowanie.
Wyżej wymieniony projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w ramach działania FESL.10.06 – Rozwój energetyki rozproszonej opartej o odnawialne źródła energii.

Wykonany został również projekt pn.: „Modernizacja systemu ogrzewania budynku przy ul. Huty Julia 12b w Bytomiu", przewidziany do dofinansowania ze środków statusowych WFOŚ i GW w Katowicach.
Pozostałe inwestycje wykonane w 2024 roku, w tym niektóre zadania dofinansowane z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, obejmowały budowę na terenie miasta Bytomia sieci ciepłowniczej: ok. 0,652 km, budowę zewnętrznej instalacji odbiorczej: ok. 0,117 km oraz budowę nowych węzłów na terenie miasta Bytomia – 11 szt.
W ramach zadań modernizacyjnych infrastruktury ciepłowniczej zabudowano 1 węzeł cieplny dla potrzeb centralnego ogrzewania.
W 2024 roku w ramach przeprowadzonych prac remontowych, wyremontowano łącznie 0,226 km sieci ciepłowniczej, 0,045 km zewnętrznej instalacji odbiorczej. Dodatkowo wykonano 4 remonty armatury odcinającej, przeprowadzono remont

Zakres inwestycji wykonany w 2024 roku w ramach zadań dofinansowanych oraz zgłoszonych do dofinansowania ze środków WFOŚ i GW w Katowicach z programu: „50 kW na start":
1. Zabudowa instalacji paneli fotowoltaicznych przy ul. Bławatkowej 21 w Bytomiu.
2. Zabudowa instalacji paneli fotowoltaicznych przy Placu Pokoju 4 w Bytomiu.
3. Zabudowa instalacji paneli fotowoltaicznych przy ul. Rostkowskiego 5 w Bytomiu.

Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o.
Uchwałą Rady Miasta nr XIII/16/2019 z dnia 24 maja 2019 roku podjęto decyzję o rozwiązaniu przez likwidację Bytomskiej Agencji Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o.
W roku 2024 Spółka prowadziła działania zmierzające do całkowitej likwidacji Spółki i nie prowadziła żadnej działalności.

Bytomski Sport Polonia Bytom Sp. z o.o.
W 2024 roku spółka kontynuowała realizację zadania inwestycyjnego p.n. „Modernizacja i rozbudowa zespołu boisk treningowych wraz z zapleczem socjalnym przy ul. Olimpijskiej i ul. Piłkarskiej w Bytomiu – Etap II, realizowana przy jednoczesnej transformacji terenów pogórniczych."
W I kwartale 2024 roku po opracowaniu niezbędnej dokumentacji do ogłoszenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dot. fazy III i fazy IV

budowy, obejmującej realizację robót budowlanych wykończeniowych oraz instalacyjnych wnętrz budynku w zakresie 1 i 2 kondygnacji dla potrzeb oddania pod klucz pomieszczeń z pełnym wyposażeniem, realizacja trybun zewnętrznych od strony zachodniej oraz rozbudowa trybun dla kibiców drużyny gości, budowa drogi wokół obiektu wraz z zjazdem w części północnej. W dniu 29 lutego 2024 roku wszczęto postępowanie mające na celu wyłonienie Wykonawcy robót budowlanych. Termin składania ofert wyznaczono na 9 kwietnia 2024 r. 29 lutego 2024 r. odbył się briefing prasowy poświęcony ww. tematowi, w którym głos zabrał prezes klubu Sławomir Kamiński, a także prezydent Bytomia – Mariusz Wołosz. W ramach prac powstanie w całości zadaszona trybuna z żelbetu, dzięki której obiekt zwiększy swoją pojemność do ponad 2,2 tys. widzów. Będzie ona także zawierać tunel z wyjściem dla piłkarzy. Budynek zostanie wzbogacony o pomieszczenia dla sekcji e-sportu, muzeum Polonii Bytom, pomieszczenia biurowe dla pracowników, a także kawiarenkę z tarasem dla rodziców. Środkowe piętro będzie natomiast przeznaczone na użytek pierwszej drużyny, a całość zostanie dostosowana do wymogów określonych w podręczniku licencyjnym PZPN. Ukończenie inwestycji pozwoli na jeszcze większy rozwój Akademii, która już na ten moment liczy niemal pół tysiąca zawodników.

W II kwartale 2024 roku, ze względu na ilość i złożoność zapytań Wykonawców do treści Specyfikacji Warunków Zamówienia termin składania ofert przesunięto na dzień 27 czerwca 2024 roku. Kwota przeznaczona na realizację zamówienia została ustalona na 22 755 925,00 zł brutto. W przedmiotowym postępowania ofertę złożył jeden Wykonawca: Meritum Grupa Budowlana Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k.
ul. Jugowicka 8a, 30-443 Kraków
cena oferty: 26 072 310,00 zł.

Po zweryfikowaniu poprawności złożonej oferty oraz złożonych środków dowodowych potwierdzających spełnienie warunków udziału w postępowaniu, postanowiono, że Wykonawca zostanie zaproszony do negocjacji w celu uzyskania korzystniejszej ceny zamówienia.

W III kwartale 2024 roku, w dniu 22.07.2024 r. odbyły się negocjacje z powyższym Wykonawcą w celu ustalenia możliwości ulepszenia złożonej oferty w zakresie ceny. Po negocjacjach Meritum Grupa Budowlana Sp. z o.o. Sp. k. została zaproszona do złożenia oferty dodatkowej. W terminie składania ofert dodatkowych tj. do dnia 30.07.2024 r. wpłynęła oferta:

Meritum Grupa Budowlana Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k.
ul. Jugowicka 8a, 30-443 Kraków
cena oferty: 25 998 510,00 zł.

Informacja o wyborze najkorzystniejszej oferty została opublikowana na stronie prowadzonego postępowania w dniu 27.08.2024 r., jednak w toku czynności poprzedzających zawarcie umowy, kompletując dokumentację stanowiącą załączniki do umowy, Spółka Bytomski Sport Polonia Bytom Sp. z o.o. powzięła wątpliwości co do potwierdzenia spełnienia przez Wykonawcę jednego z warunków udziału w postępowaniu. W związku z powyższym w dniu 29.08.2024 r. Zamawiający unieważnił czynność wyboru najkorzystniejszej oferty i wezwał Wykonawcę do ponownego złożenia dokumentacji. Wykonawca nie zgodził się z decyzją Zamawiającego i w dniu 04.09.2024 r. wniósł odwołanie do Krajowej Izby Odwoławczej. Krajowa Izba Odwoławcza wyznaczyła termin rozprawy na dzień 27.09.2024 r. W dniu 26.09.2024 r. Spółka wniosła odpowiedź na odwołanie wraz z dowodami w sprawie, po czym w tym samym dniu Wykonawca wycofał swoje odwołanie, w związku z czym Krajowa Izba Odwoławcza umorzyła postępowanie odwoławcze, o czym poinformowała w postanowieniu z dnia 27.09.2024 r. Ze względu na wykluczenie jedynego Wykonawcy, który złożył ofertę, postępowanie o udzielenie zamówienia unieważniono.

W IV kwartale 2024 roku Spółka niezwłocznie podjęła działania w celu przeprowadzenia kolejnego zamówienia publicznego. W związku z unieważnieniem poprzedniego postępowania na podstawie art. 255 pkt 2 Pzp w związku z art. 226 ust. 1 pkt 2 lit c Pzp zaszły przesłanki do udzielenia zamówienia w trybie z wolnej ręki. Po aktualizacji dokumentów zamówienia oraz aktualizacji kosztorysu szacunkowego, w dniu 08.10.2024 r. zaproszono wybranego Wykonawcę – Meritum Grupa Budowlana Sp. z o.o. sp.k. do negocjacji w trybie z wolnej ręki. Negocjacje odbyły się dnia 10.10.2024 r. w siedzibie Bytomskiego Sportu Polonii Bytom Sp. z o.o. Strony wynegocjowały cenę za realizację przedmiotu zamówienia na kwotę: 25 949 310,00 zł brutto. Po uzupełnieniu wszystkich niezbędnych dokumentów zamówienia, w dniu 17.10.2024 r. zawarto umowę z Wykonawcą o wykonanie robót budowlanych i prac projektowych dla zadania pn. „Modernizacja i rozbudowa zespołu boisk treningowych wraz z zapleczem socjalnym przy ul. Olimpijskiej i ul. Piłkarskiej w Bytomiu – Etap II, realizowana przy jednoczesnej transformacji terenów pogórniczych – Faza III i Faza IV". Jeszcze tego samego dnia przekazany został Wykonawcy teren budowy.

Bytomsko-Radzionkowska Spółdzielnie Socjalna

Gmina Bytom posiadała w 2024 roku 1 udział o war-

tości 10 000,00 zł w Bytomsko-Radzionkowskiej Spółdzielni Socjalnej. Jednocześnie Gmina Bytom przestała być członkiem Bytomsko-Radzionkowskiej Spółdzielni Socjalnej z dniem 1 września 2019 r. Zgodnie z zapisami §28 Statutu Bytomsko-Radzionkowskiej Spółdzielni Socjalnej „Po ustaniu członkostwa, udziały byłego członka wypłaca się na podstawie zatwierdzonego sprawozdania finansowego za rok, w którym członek przestał należeć do Spółdzielni, w całości i jednorazowo, w terminie 30 dni od daty zatwierdzenia tego sprawozdania". Należy stwierdzić, że ww. procedura nie może zostać wdrożona ze względu na fakt, iż z dniem 16 sierpnia 2019 r. Zarząd Spółdzielni złożył rezygnację, a nowy nie został powołany, co pozostawiło Bytomsko-Radzionkowską Spółdzielnię Socjalną bez reprezentacji ale również spowodowało, że sprawozdania finansowe nie zostały przygotowane ani zatwierdzone, a tym samym udział nie został dotychczas wypłacony. Ponadto Sąd Rejonowy w Katowicach w roku 2021 wszczął, a następnie umorzył postępowanie w sprawie wykreślenia Bytomsko-Radzionkowskiej Spółdzielni Socjalnej z Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego. Biorąc powyższe pod uwagę, status prawny i faktyczny Bytomsko-Radzionkowskiej Spółdzielni Socjalnej w 2024 roku nie uległ zmianie.

5. Środowisko

5.1 Uwarunkowania środowiskowe

5.1.1 Obszary cenne przyrodniczo

Do najcenniejszych obszarów przyrodniczych na terenie naszego miasta, ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych należą:

• **Rezerwat Przyrody Segiet** – stanowi fragment krajobrazu pogórniczego Srebrnej Góry i jest jednym z obiektów wpisanych w 2017 roku na listę światowego dziedzictwa UNESCO pod nazwą „Kopalnia rud ołowiu, srebra i cynku wraz z systemem gospodarowania wodami podziemnymi w Tarnowskich Górach". Rezerwat został utworzony w celu ochrony lasu bukowego i obejmuje obszar o powierzchni 92,29 ha. Położony jest na pograniczu Bytomia i Tarnowskich Gór. Zbudowany jest z trzech typów buczyn – ciepłolubnej buczyny storczykowej, kwaśnej buczyny niżowej oraz buczyny karpackiej. Poza 15 gatunkami drzew, na terenie rezerwatu występuje ponad 100 gatunków krzewów, roślin zielonych mszaków; Wokół rezerwatu wyznaczona jest otulina o powierzchni 142,14 ha.

Zdjęcia 33: Rezerwat Przyrody Segiet

Źródło: www.bytom.pl

• **Zespół przyrodniczo-krajobrazowych „Żabie Doły"** – zespół obejmuje obszary o powierzchni 44,57 ha położone w granicach administracyjnych Bytomia oraz obszary o pow. 173,09 ha położone w granicach administracyjnych Chorzowa. Zespół tworzy kompleks nieużytków, stawów oraz gruntów rolnych stanowiących miejsca gniazdowania nielicznych w skali województwa śląskiego ptaków. Na terenie zespołu zarejestrowano kilkaset gatunków roślin naczyniowych, w tym chronionych oraz występowanie ssaków reprezentowanych przez gatunki owadożerne, drapieżne i gryzonie;

• **Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Suchogórski Labirynt Skalny** – o powierzchni 20,6 ha leży na pograniczu Bytomia i Tarnowskich Gór, w rejonie ulic: Wodczaka, Prywatnej i Obrońców Westerplatte. Celem ochrony niniejszego zespołu jest zachowanie fragmentu krajobrazu, który powstał na skutek działalności człowieka jak i naturalnej sukcesji przyrodniczej;

• **Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Miechowicka Ostoja Leśna** – obszar lasu o powierzchni około 305,60 ha, położony w północno-zachodniej części Bytomia, którego zasięg wyznaczają: od północy – ul. Stolarzowicka, od południa – ul. ks. Jana Frenzla, od wschodu – granice zabudowy osiedla Miechowice, od zachodu – granica miasta Bytomia i Zabrza oraz fragment koryta Potoku Rokitnickiego;

• **Stanowisko dokumentacyjne przyrody nieożywionej Kamieniołom Blachówka** – celem ochrony obiektu jest zachowanie fauny i flory na terenach dawnych wyrobisk dolomitu, gdzie obowiązują szczególne przepisy z zakresu ochrony przyrody. Od 2017 roku stanowisko dokumentacyjne znajduje się na liście światowego dziedzictwa UNESCO. Na uwagę zasługują wyloty sztolni, w których gnieździ się 8 gatunków nietoperzy. Ogromnym zagrożeniem dla podziemi i przebywających w niej nietoperzy jest rozwijająca się w ostatnich latach niekontrolowana penetracja podziemi, mimo zabezpieczenia wylotów sztolni metalowymi kratami.

• **Użytek ekologiczny Verona** o powierzchni 14,45 ha, stanowiący obszar po byłej kopalni rud galmanu „Verona", na którym znajdują się tereny leśne wraz z polaną śródleśną z formami wypukłymi (kopce, wydmy) z licznie występującymi rzadkimi gatunkami roślin, ściśle związanymi z prowadzoną dawniej działalnością wydobywczą rud cynkowo-ołowiowych, formami wklęsłymi (doły, zagłębienia terenu wypełnione wodą, dawne zbiorniki i wyrobiska) oraz dolinką potoku, podlegający pod leśnictwo Stolarzo-

wice – Nadleśnictwo Brynek. Uchwałą NR LIII/711/22 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 stycznia 2022 roku uznano obszar położony w Gminie Bytom pod nazwą „Verona" za użytek ekologiczny.

Na terenie Bytomia znajdują się również parki spacerowo-wypoczynkowe, w tym m.in.:
- **Park Miejski im. hm. Franciszka Kachla w Śródmieściu** – założony w około 1840 roku na terenach dawnych wyrobisk górniczych, zajmujący powierzchnię 43 ha;
- **Park Fazaniec w Szombierkach** – założony w drugiej połowie XIX wieki jako park prywatny na terenach o bardzo specyficznej rzeźbie, wykorzystujący istniejący las grądowy z niewielką domieszką dębów, zajmujący powierzchnię 18,1 ha;
- **Park Tiele – Winckelerów w Miechowicach** – zajmujący powierzchnię 13,95 ha, założony na początku XIX wieku jako park pałacowy. W latach 1840-1850 ogród pałacowy połączono z przylegającym do niego lasem;

Zdjęcia 34: Park Tiele – Winckelerów

Źródło: www.bytom.pl

- **Park Mickiewicza w Rozbarku** – założony na początku XX wieku, wykorzystując naturalny las, a także ukształtowanie terenu, położony w Rozbarku przy dolinie rzeki Bytomki;
- **Park Grota w Suchej Górze** – założony siłami mieszkańców na wyrobiskach rud na powierzchni około 2 ha;
- **Park na Górze Gryca w Miechowicach** – charakterystycznym elementem jest aleja lipowa, a także platan klonolistny;
- **Park Amendy w Łagiewnikach** – na którego terenie znajduje się duży staw.

Parki zajmują obszar o łącznej powierzchni 97 ha (ok. 1.4% powierzchni miasta), z czego parki: Miejski, Fazaniec i Ludowy objęte są ochroną Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Ze względu na szczególne ukształtowanie ekosystemów, parki te wyróżniają się dużymi wartościami przyrodniczymi oraz bogactwem gatunków.

5.1.2 Obszar NATURA 2000

Na terenie Bytomia występuje Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie, który stanowi jeden z największych systemów podziemnych na świecie obejmujący 5 sztolni odwadniających oraz liczne szyby i odsłonięcia w kamieniołomach. Powierzchnia tego terenu wynosi 3 490,8 ha i graniczy z obszarem Rezerwatu Przyrody Segiet oraz stanowiskiem dokumentacyjnym przyrody nieożywionej Kamieniołom Blachówka. Położony jest w obrębie następujących gmin: Bytom, Tarnowskie Góry, Radzionków i Zbrosławice. Podziemia tworzą wyrobiska po eksploatacji kruszców metali ciężkich, które powstały w czasie od XII do XX wieku i obejmują ponad 300 kilometrów chodników oraz liczne komory i wybierki. Obszar „Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie" stanowi jedno z największych w Europie oraz drugie, co do wielkości w Polsce, zimowisko nietoperzy, które liczy kilkanaście tysięcy osobników. Obiekt zasiedlany jest przez nietoperze również w okresie letnim. Poza ssakami podziemia zasiedlają między innymi: pajęczaki, skoczogonki, dżdżownice, muchówki i chrząszcze. Przedstawicielami flory są mszaki i paprocie, które występują w strefach przyotworowych podziemi. Wewnątrz podziemi występują formy naciekowe: stalaktyty, stalagmity, stalagnaty, perły jaskiniowe i inne.

Utworzone na mocy aktów prawnych formy ochrony są na bieżąco monitorowane pod względem zachowania ich wartości przyrodniczych i różnorodności biologicznej oraz stanu porządkowego. W tym przypadku wszelkie stwierdzone nieprawidłowości są likwidowane przy współpracy z miejskimi jednostkami budżetowymi. Wszystkie ww. działania mają na celu zachowanie, zrównoważone użytkowanie oraz odnawianie zasobów, tworów i składników przyrody. Dodatkowo również z uwagi na objęcie północnej części miasta wpisem na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO (Rezerwat Segiet, Stanowisko Dokumentacyjne „Blachówka"), w ramach zadania koordynuje się działania związane z pracami dotyczącymi uzyskanego wpisu. W roku 2024 zostało również zrealizowane zadanie dotyczące wykonania prac polegających na przeprowadzeniu zabiegów ochrony czynnej tj.: usunięcie gatunku inwazyjnego (rdestowiec ostrokończysty) na terenie Zespołu Przyrodniczo Krajobrazowego Miechowicka Ostoja Leśna w pobliżu zbiorników wodnych.

5.2 Działania na rzecz ochrony środowiska i stan ogólny środowiska naturalnego w Bytomiu

5.2.1 Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego

Na terenie Bytomia brak jest stanowiska pomiarowego. Stacją pomiarową reprezentatywną dla obszaru miasta jest stanowisko zlokalizowane w Zabrzu przy ulicy Marii Curie-Skłodowskiej 34. Monitoring jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) koordynowany i prowadzony jest zgodnie z ustawą z dnia 10 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (https://powietrze.gios.gov.pl/). Monitoring jakości powietrza obejmuje zadania związane z badaniem i oceną stanu zanieczyszczenia powietrza, w tym pomiary i oceny jakości powietrza w strefach, monitoring tła miejskiego pod kątem WWA, pomiary stanu zanieczyszczenia powietrza pyłem PM2,5 dla potrzeb monitorowania procesu osiągania krajowego celu redukcji narażenia, pomiary stanu zanieczyszczenia powietrza metalami ciężkimi i WWA oraz rtęcią w stanie gazowym na stacjach monitoringu tła regionalnego, pomiary składu chemicznego pyłu PM2,5, monitoring prekursorów ozonu; programy badawcze dotyczące zjawisk globalnych i kontynentalnych wynikające z podpisanych przez Polskę konwencji ekologicznych.

Na stronie internetowej GIOŚ na bieżąco zamieszczane są powiadomienia o jakości powietrza m.in. w województwie śląskim. Komunikaty są również publikowane na stronie internetowej www.bytom.pl w zakładce Dla Mieszkańca/Środowisko/Jakość powietrza.

Na terenie miasta działa lokalny monitoring powietrza – czujniki. Sieć czujników pomiarowych zamontowanych na przedszkolach i szkołach oraz tzw. ekosłupki (26 sztuk) wizualizuje sytuację aerosanitarną i wskazuje, gdzie problem zanieczyszczeń jest największy i gdzie należy zintensyfikować działania związane z likwidacją kotłów węglowych poprzez np. podłączenie do sieci ciepłowniczej.

W ramach sieci pomiarowej dokonywany jest pomiar stężenia pyłów zawieszonych PM 2,5 i PM 10. Wyniki pomiarów dostępne są na stronie PEC Sp. z o.o. pod adresem https://www.pec.bytom.pl w Aktualnościach w zakładce Alarm smogowy oraz rozpowszechniane są poprzez portal społecznościowy Facebook.

Ponadto Urząd Miejski w Bytomiu w 2024 roku zakupił mobilne laboratorium do pomiaru powietrza, które ma możliwość badania zanieczyszczeń powietrza z samochodu elektrycznego lub bezpośrednio z kominów dzięki możliwości mocowania do drona. W wyniku przeprowadzonego pomiaru powietrza możliwe jest określenie poziomu związków gazowych takich jak: chlorowodór, cyjanowodór, formaldehyd oraz lotne związki organiczne, czyli substancji charakterystycznych dla spalania odpadów. Pomiarów można dokonywać zarówno z ziemi, jak i na wysokości. W 2024 roku zespół składający się z pracowników Wydziału Inżynierii Środowiska oraz funkcjonariuszy Straży Miejskiej w sezonach grzewczych prowadził kontrole na terenie miasta dotyczące źródeł ciepła i źródeł spalania paliw.

5.2.2 Pola elektromagnetyczne

W ramach monitoringu środowiska GIOŚ dokonuje również pomiaru pól elektromagnetycznych w trybie realizacji czynności ustawowych Programu Państwowego Monitoringu Środowiska. W 2024 roku monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony był zgodnie z nowym rozporządzeniem (Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku). Punkty pomiarowe, w których wykonuje się okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, wyznacza się dla każdego województwa w ramach państwowego monitoringu środowiska dla stałej sieci monitoringu oraz dla monitoringu badawczego (https://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-pol-elektromagnetycznych.)

Ponadto na bieżąco są analizowane oraz rejestrowane aktualizacje stacji bazowych telefonii komórkowych zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska.

W 2024 roku Instytut Łączności – Państwowy Instytut Badawczy przeprowadził pomiary natężenia pola elektromagnetycznego (PEM) wykonane z wykorzystaniem szerokopasmowej stacji monitoringu stacjonarnego zainstalowanego na dachu budynku wielorodzinnego przy Rynek 7 w Bytomiu. Wyniki pomiarów uzyskane z wykorzystaniem systemu szerokopasmowego monitoringu stacjonarnego, w przeciwieństwie do wyników klasycznych pomiarów chwilowej wartości PEM, pozwalają na ciągłą obserwację zmian wartości PEM w dowolnym czasie z okresu wykonywania pomiarów.

5.2.3 Zanieczyszczenie wód

Jakość wód, przede wszystkim tych przeznaczonych do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia, ma istotny wpływ zarówno na zdrowie społeczeństwa, jak i prawidłowe funkcjonowanie ekosystemów. Największe zagrożenia dla gospodarki wodnej w województwie śląskim stanowią m.in.: eksploatacja sieci wodociągowej, przemysł, odprowadzanie ścieków nieoczyszczonych, a także zanieczyszczenia pochodzące z obszarów rolniczych, stawów rybnych czy składowisk odpadów.

Na terenie Bytomia brak jest urządzeń kontrolno-pomiarowych służących określeniu jakości wód powierzchniowych i podziemnych znajdujących się w granicach administracyjnych miasta.

W celu oceny jakości wód zarówno powierzchniowych jak i podziemnych na terenie Bytomia należy posiłkować się pośrednio oceną wynikającą z badań z przeprowadzonego monitoringu jednolitych części wód w punktach kontrolno-pomiarowych zlokalizowanych w miastach sąsiadujących.

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) wynika z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne. Od 1 stycznia 2019 r. badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów biologicznych, fizykochemicznych, chemicznych, realizuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska (GIOŚ).

GIOŚ przygotowuje program monitoringu wód powierzchniowych na okres 6 lat. Obecnie obowiązuje cykl monitoringu na lata 2022-2027. Opracowany program ma charakter wstępny i będzie podlegał corocznej aktualizacji. Obejmuje on zadania wynikające z odrębnych ustaw, zobowiązań międzynarodowych oraz innych potrzeb wynikających ze strategii rozwoju, a także innych programów i dokumentów programowych. Celem programu jest m.in. dostarczenie informacji o stanie wód rzecznych i zbiorników zaporowych wyznaczonych jako jednolite części wód powierzchniowych (jcwp).

Szczegółowy program badań monitoringu wód powierzchniowych rzecznych i zbiorników w punktach pomiarowo-kontrolnych w latach 2022-2027 oraz lokalizacja punktów pomiarowo-kontrolnych na rzekach i zbiornikach w latach 2022-2027 dostępny jest na stronie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska pod adresem https://wody.gios.gov.pl/pjwp/publication/RIVERS. Pod ww. adresem dostępne są również tabele „Klasyfikacja wskaźników i grup wskaźników w jednolitych częściach wód powierzchniowych rzek i zbiorników zaporowych za rok 2023" oraz „Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu", zawierające wyniki badań wód rzeki Szarlejki oraz Bytomki.

Dane zawarte w powyższych raportach zostały opracowane w oparciu o rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych (Dz. U.2021 poz. 1576) oraz rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U.2021 poz. 1475).

Na stronie https://wody.gios.gov.pl/pjwp/dostępne są szczegółowe informacje dotyczące sposobu prowadzenia badań.

Z uwagi na obecny stan jakościowy oraz ilościowy wód występujących na terenie Bytomia, gmina nie posiada własnych ujęć wód powierzchniowych i podziemnych służących zaopatrzeniu ludności w wodę przeznaczoną do spożycia. Do występujących na terenie Bytomia ujęć wód, zaliczyć można studnie ujmujące wody podziemne – głównie wody pochodzące z odwodnienia wyrobisk górniczych, wykorzystywane na indywidualne potrzeby zakładów.

W 2023 roku Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadził monitoring diagnostyczny stanu chemicznego wszystkich 174 jednolitych części wód podziemnych. Próbki wód podziemnych pobrano w 1404 punktach pomiarowych, w tym w punkcie pomiarowym zlokalizowanym w granicach jednolitej części wód podziemnych JCWPd 129, obejmującej południowo-zachodnią część miasta Bytomia, w granicach dorzecza Odry.

Na podstawie przeprowadzonych badań piezometrem określono:

- głębokość do stropu warstwy wodonośnej: 65,2 m p.p.t.,
- przedział ujętej warstwy wodonośnej: 70,0 – 90,0 m p.p.t.,
- zwierciadło wody: swobodne,
- typ wód: szczelinowo-krasowe,
- użytkowanie terenu: zabudowa miejska luźna.

Otrzymane wyniki badań terenowych i laboratoryjnych poddano analizie i wyznaczono klasy jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych. Badania fizykochemiczne prób jednolitej części wody

podziemnej JCWPd 129 w dorzeczu Odry na terenie Bytomia wykazały, że wody podziemne w punkcie monitoringu diagnostycznego, wg danych z 2023 r., są wodami zadowalającej jakości, w związku z czym zgodnie z ww. rozporządzeniem klasyfikują się do III klasy jakości wód podziemnych, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 27 sierpnia 2021 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2021 poz. 1576).

Szczegółowe wyniki badań dostępne są na stronie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska pod adresem https://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2023.html.

Aktualnie Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska realizuje program „Aktualizacja programu monitoringu jednolitych części wód podziemnych w układzie dorzeczy na lata 2022-2027".

W 2023 roku Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, przeprowadził monitoring operacyjny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych. Próbki wód podziemnych pobrano dwukrotnie – wiosną i jesienią – w 362 punktach pomiarowych, w tym w dwóch na terenie Bytomia.

Szczegółowe informacje na temat programu, punktów kontrolnych i sposobu prowadzenia monitoringu stanu wód podziemnych można uzyskać pod adresem https://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2023.html, natomiast raporty z przeprowadzonych badań są dostępne pod adresem https://mjwp.gios.gov.pl/raporty-art/2022.html.

Gospodarka wodno-ściekowa

Dla osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych, zgodnie z polityką Ramowej Dyrektywy Wodnej, przyjęte zostały m.in. plany gospodarowania wodami na obszarze poszczególnych dorzeczy, których głównym celem jest analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych oraz ocena ich wpływu na stan wód. Jedną z form działań podejmowanych przez Gminę w ramach ochrony wód i gospodarki wodno-ściekowej w roku 2024 r. była kontynuacja prowadzonej ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, celem umożliwienia monitoringu ilości odprowadzanych ścieków pochodzących z indywidualnych systemów oczyszczania. Przedmiotowa ewidencja pozwala także na bieżącą kontrolę przestrzegania przepisów z zakresu ochrony środowiska przez jej użytkowników.

Nowelizacja ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nałożyła na właścicieli nieruchomości wyposażonych w przydomowe oczyszczalnie ścieków lub zbiorniki bezodpływowe tzw. szamba, obowiązek posiadania umowy zawartej z przedsiębiorcą posiadającym zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych lub z przedsiębiorcą odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej. Zobowiązani są również do przechowywania dowodów uiszczania opłat za usługi wywozu nieczystości ciekłych. Ustawa ta zobowiązała również gminy do przeprowadzenia raz na dwa lata kontroli realizacji wywozu nieczystości ciekłych z ww. instalacji. W związku z tym przedstawiciele Urzędu Miejskiego w asyście Straży Miejskiej w 2023 r. dokonali kompleksowej kontroli nieruchomości wyposażonych w przydomowe oczyszczalnie ścieków. W 2024 r. przeprowadzana była również kontrola nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe. Przeprowadzone zostały również kontrole nieruchomości wyposażonych w przydomowe oczyszczalnie ścieków, których gotowość do eksploatacji została zgłoszona w 2023 r.

Jednocześnie, na terenie gminy współtworzona jest wraz z miastem Radzionków, tzw. Aglomeracja Bytom, integralna część Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK), opracowanego na potrzeby spełnienia wymogów określonych w Dyrektywie Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r., dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych. Głównym celem programu jest ograniczanie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a w konsekwencji ochronę środowiska wodnego. Program zawiera wykaz inwestycji w zakresie budowy, rozbudowy i modernizacji systemów kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków komunalnych, a także terminy ich realizacji, niezbędnych do wykonania dla osiągnięcia standardów jakości odprowadzanych ścieków do środowiska.

Na podstawie zawartego w marcu 2023 r. porozumienia międzygminnego dotyczącego współdziałania Gminy Bytom oraz Gminy Radzionków przy realizacji zadania polegającego na wykonaniu przeglądu Aglomeracji Bytom, przyjętego uchwałą nr LXXIV/950/23 Rady Miejskiej w Bytomiu, oraz spełniając obowiązek określony ustawą – Prawo wodne, w 2024 r. dokonano przeglądu utworzonej Aglomeracji. Przeprowadzona weryfikacja wykazała aktualny stopień skanalizowania Aglomeracji wynoszący 98,80%. Zgodnie z Dyrektywą Rady 91/271/EWG poziom skanalizowania aglomeracji nie może być mniejszy niż 98 proc. Mając na uwadze powyższe

aglomeracja Bytom spełnia ww. wymogi. Na podstawie ww. działań, przygotowano projekt uchwały zmieniającej obszar i granice Aglomeracji Bytom, który został przesłany do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w celu zaopiniowania. Zgodnie z art. 92 ustawy Prawo wodne obowiązkiem prezydenta miasta jest dokonanie przeglądu aglomeracji co dwa lata, w związku tym kolejny przegląd aglomeracji przypadnie w 2026 roku.
W celu przystosowania oraz wzmocnienia miasta do zmieniających się warunków klimatycznych, w tym mogących mieć wpływ na gospodarowanie wodami (np. powodzie, susze), w ramach Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020), na terenie Bytomia realizowany jest „Plan Adaptacji Miasta Bytom do zmian klimatu do roku 2030" przyjęty uchwałą XVI/205/19 Rady Miejskiej w Bytomiu. Dokument dostępny jest na stronie internetowej: https://www.bytom.pl/dla-mieszkanca/programy-w-zakresie-ochrony-srodowiska.

5.2.4 Zanieczyszczenie gleb

Gleby występujące na obszarze Bytomia są w większości zanieczyszczone i zdegradowane. Nadal uznaje się, że na terenie Bytomia występują gleby naturalne – zmienione w mniejszym lub większym stopniu w wyniku antropogenicznej działalności człowieka oraz gleby o pogłębionym poziomie próchnicznym czy ulepszonej strukturze.
W roku 2024 nie stwierdzono, aby stan gleb na terenie Bytomia, w stosunku do lat ubiegłych uległ zmianie. Obecność zanieczyszczeń w glebie wynika zarówno z lokalizacji na terenie Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego, jak i historycznego rozwoju Bytomia (rozwój przemysłu hutniczego, wydobywczego i przeróbczego). Istotne znaczenie ma również wysoka naturalna zawartość metali w glebie oraz przebieg przez miasto głównych tras tranzytowych sprzyjających intensyfikacji zanieczyszczeń gleby w rejonach bezpośrednio do nich przyległych.

5.2.5 Ochrona powietrza

Program ochrony powietrza.

Bytom, jako jedno z miast tworzących Aglomerację Górnośląską, objęty jest „Programem ochrony powietrza dla województwa śląskiego". Uchwałą nr VI/62/8/2023 z dnia 20 listopada 2023 roku Sejmik Województwa Śląskiego przyjął aktualizację „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego" przyjętego uchwałą Nr VI/21/12/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 22 czerwca 2020 roku.

Nadrzędnym celem Programu ochrony powietrza jest wskazanie działań naprawczych, których realizacja doprowadzi do poprawy stanu jakości powietrza, co w konsekwencji spowoduje ograniczenie niekorzystnego wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie i życie mieszkańców województwa śląskiego.
W roku 2024, w dalszym ciągu kontynuowane były zadania naprawcze, wskazane w wyżej wymienionym dokumencie oraz mające na celu poprawę stanu jakości powietrza atmosferycznego, w tym między innymi:
- ograniczenie emisji ze źródeł spalania paliw o małej mocy (do 1 MW),
- ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych,
- ograniczenie emisji ze źródeł punktowych,
- prowadzenie spójnej polityki planowania przestrzennego,
- prowadzenie działań wspomagających (informowanie o stanie jakości powietrza, edukacja ekologiczna, działania kontrolne, termomodernizacja obiektów podłączonych do sieci ciepłowniczej), wdrożenie i zarządzanie realizacją programu ochrony powietrza,
- prowadzenie innych działań wspomagających, przewidzianych do warunkowej realizacji.

Zarządzeniem Prezydenta Bytomia został przyjęty Program Redukcji Ubóstwa Energetycznego dla Gminy Bytom. Problem ubóstwa energetycznego dotyka w dobie kryzysu energetycznego i trudnej sytuacji geopolitycznej coraz większą liczbę osób i gospodarstw domowych. Konsekwencje tego zjawiska nie dotykają tylko ich, ale i całą społeczność, szczególnie na wsi. Stanowi więc to wyzwanie dla polityki publicznej. Gmina Bytom konsekwentnie działa na polu podnoszenia jakości powietrza oraz zapobiegania i redukcji ubóstwa energetycznego. Gmina realizowała, realizuje i będzie realizować programy z udziałem środków zewnętrznych, które pozwalają zainstalować nowoczesne instalacje OZE (instalacje fotowoltaiczne, kolektory słoneczne) oraz źródła ciepła. Dodatkowo dzięki instytucji ekodoradcy połączono zarówno dostępne formy dofinansowania, jak i edukację, promocję i spersonalizowane doradztwo. Działania te będą kontynuowane i rozwijane. W ramach działań z zakresu ochrony powietrza i zdrowia mieszkańców w Bytomiu funkcjonowały w gminie trzy programy, których celem jest poprawa jakości powietrza, ograniczenie emisji pyłów oraz gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej w lokalach mieszkalnych znajdujących się w wielorodzinnych budynkach mieszkalnych oraz budynkach jednorodzinnych.

Program Priorytetowy „Ciepłe Mieszkanie".

Dnia 28 grudnia 2022 roku została podpisana umowa o dofinansowanie nr 11/2022/12/OA oe/CM w ramach programu priorytetowego"Ciepłe Mieszkanie", która określa prawa i obowiązki gminy w związku z udzielaniem przez gminę, zgodnie z Programem, dofinansowania beneficjentom końcowym w ramach Przedsięwzięcia. Od dnia 13 lutego 2023 roku trwa nabór wniosków o dofinansowanie w ramach Programu Priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie" dla mieszkańców Bytomia. Dotacja obejmowała wymianę źródeł ciepła na paliwa stałe poniżej klasy 5 na efektywne źródła ciepła lub podłączenie do efektywnego, zbiorczego źródła ciepła w budynku. Dodatkowo dofinansowaniem objęta była wymiana stolarki drzwiowej i okiennej w lokalu mieszkalnym. Wysokość dotacji uzależniona jest od poziomu dochodów. Maksymalna wysokość dotacji przypadająca na jeden lokal mieszkalny mogła wynosić od 19 000 złotych do 43 900 złotych. Do końca 2024 roku wpłynęło 38 wniosków o dofinansowanie Pozytywnie zweryfikowanych: 28 w tym 20 wniosków kwalifikujących się do podstawowego poziomu dofinansowania (wariant I), 2 wnioski uprawniające do podwyższonego poziomu dofinansowania (wariant II) i 4 wnioski, które uprawniały do otrzymania dofinansowania w najwyższym poziomie (wariant III).

Gmina Bytom podpisała 26 umów z beneficjentami na likwidację starego źródła ciepła. W 2024 roku dofinansowanie przyznano na: pompę ciepła powietrze/powietrze – 1 sztuka, kocioł na pellet drzewny o podwyższonym standardzie w ilości 1 sztuki, kocioł gazowy kondensacyjny w ilości 23 sztuki i ogrzewanie elektryczne w ilości 1 sztuki. We wszystkich trzech progach warunkiem otrzymania wsparcia było zobowiązanie beneficjenta końcowego, że po zakończeniu realizacji inwestycji w mieszkaniu nie będą zainstalowane żadne źródła ciepła o klasie niższej niż 5 według normy przenoszącej normę europejską EN 303-5. Do końca 2024 roku zostało złożonych 58 wniosków o płatność, a łączna kwota wypłaconych dofinansowań wyniosła 755 188,16 złotych. Środki finansowe pochodzą z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, a dystrybutorem ich była Gmina Bytom. Planowana realizacja programu to lata 2023-2025.

Program Priorytetowy „Ciepłe Mieszkanie" 2.0. w Gminie Bytom.

W dniu 17 maja 2024 roku Gmina Bytom podpisała umowę o dofinansowanie nr 17/2024/12/OA/oe/CM1 w ramach Programu Priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie", która określa prawa i obowiązki gminy w związku z udzielaniem przez Gminę, zgodnie z Programem, dofinansowania beneficjentom końcowym w ramach Przedsięwzięcia. 1 lipca 2024 roku został ogłoszony II nabór wniosków o dofinansowanie w ramach Programu Priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie" 2.0. w Gminie Bytom. Beneficjentami Programu mogli zostać oprócz właścicieli i współwłaścicieli mieszkań z wyodrębnioną księgą wieczystą, najemcy mieszkań gminnych jeśli nie wszystkie mieszkania w budynku wielorodzinnym stanowią własność gminy oraz wspólnoty mieszkaniowe obejmujące od 3 do 7 lokali mieszkalnych. Dotacja obejmowała wymianę źródeł ciepła na paliwa stałe poniżej klasy 5 na efektywne źródła ciepła lub podłączenie do efektywnego, zbiorczego źródła ciepła w budynku. Program wspierał zastosowanie: kotła gazowego kondensacyjnego, kotła na pellet drzewny o podwyższonym standardzie, pompy ciepła powietrze/woda, pompy ciepła powietrze/powietrze, ogrzewania elektrycznego. Dodatkowo dofinansowaniem objęta jest wymiana stolarki drzwiowej i okiennej w lokalu mieszkalnym. Wysokość dotacji jest uzależniona od poziomu dochodów. Maksymalna wysokość dotacji przypadająca na jeden lokal mieszkalny mogła wynosić od 19 000 złotych do 43 900 złotych. Wspólnoty mieszkaniowe od 3-7 lokali mieszkalnych mogły skorzystać z dofinansowania udzielanego na inwestycje związane z demontażem nieefektywnego źródła ciepła na paliwa stałe a także z zakupem i montażem wspólnego źródła ciepła do ogrzewania (lub ogrzewania i c.w.u). W ramach inwestycji mogły zostać przeprowadzone także prace termomodernizacyjne (montaż ocieplenia przegród budowlanych). Wspólnoty od 3-7 lokali mogły skorzystać z dofinansowania na: kompleksową termomodernizację z wymianą źródła ciepła na pompę ciepła oraz zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznej (dofinansowanie do kwoty 375 000,00 złotych), kompleksową termomodernizację z wymianą źródła ciepła (dofinansowanie do kwoty 350 000,00 złotych) oraz termomodernizację bez wymiany źródła ciepła (dofinansowanie do kwoty 150 000,00 złotych). Do końca 2024 roku wpłynęło 37 wniosków o dofinansowanie złożonych przez właścicieli lokali mieszkalnych. Pozytywnie zweryfikowanych: 35 wniosków, w tym 25 wniosków kwalifikujących się do podstawowego poziomu dofinansowania (wariant I), 7 wniosków uprawniających do podwyższonego poziomu dofinansowania (wariant II) i 3 wnioski, które uprawniały do otrzymania dofinansowania w najwyższym poziomie (wariant III). W 2024 roku dofinansowanie dla właścicieli lokali mieszkalnych przyznano na: kocioł na pellet drzewny o podwyższonym standardzie w ilości 1 sztuki, kocioł gazowy kondensacyjny w ilości 33 sztuk i ogrzewanie elektryczne w ilości 1 sztuki.

Od najemców mieszkań gminnych wpłynęło w 2024 roku 14 wniosków o dofinansowanie. Pozytywnie zweryfikowanych 8 wniosków, w tym 4 wnioski kwalifikujące się do podstawowego poziomu dofinansowania (wariant I) i 4 wnioski, które uprawniały do otrzymania dofinansowania w najwyższym poziomie (wariant III).
W 2024 roku dofinansowanie dla najemców mieszkań gminnych przyznano na kotły gazowe kondensacyjne w ilości 8 sztuk. Gmina Bytom podpisała 8 umów z beneficjentami będącymi najemcami mieszkań gminnych na likwidację starego źródła ciepła. Do końca 2024 roku zostały złożone 2 wnioski o płatność. Środki finansowe pochodzą z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, a dystrybutorem ich jest Gmina Bytom. Planowana realizacja programu to lata 2024-2025. Do końca 2024 roku wpłynęły 2 wnioski od wspólnot mieszkaniowych z czego 1 został zweryfikowany pozytywnie. Została podpisana 1 umowa na zakres „Termomodernizacja bez wymiany źródła ciepła" (dofinansowanie 60% do kwoty 150 000,00 złotych). Warunkiem otrzymania wsparcia jest zobowiązanie beneficjenta końcowego, że po zakończeniu realizacji inwestycji w mieszkaniu nie będą zainstalowane żadne źródła ciepła o klasie niższej niż 5 według normy przenoszącej normę europejską EN 303-5.

Program Priorytetowy „Czyste Powietrze".
W Bytomiu, w ramach realizacji działań związanych z poprawą jakości powietrza, funkcjonował Punkt Konsultacyjno-Informacyjny Programu „Czyste Powietrze". Zadanie realizowane jest na podstawie porozumienia zawartego 27 maja 2021 roku z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Dokument ten określa zasady promocji oraz realizacji programu na terenie Bytomia, w tym wsparcie i pomoc wnioskodawcom w procesie składania wniosków o dofinansowanie na poziomach podstawowym, podwyższonym oraz najwyższym, a także w zakresie uzyskiwania i rozliczania środków. Porozumienie obowiązuje w latach 2020–2029. W 2024 roku udało się złożyć 100 wniosków o dofinansowanie, w tym: 80 wniosków na poziom podstawowy (wariant I), 14 wniosków na poziom podwyższony (wariant II), i 6 wniosków na najwyższy poziom (wariant III). Każdy wniosek zawierał zaświadczenie wydane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu, określające przeciętny miesięczny dochód na członka gospodarstwa domowego oraz rodzaj gospodarstwa (jednoosobowe lub wieloosobowe). Dodatkowo przygotowano 16 korekt do wniosków o dofinansowanie, a wsparcie uzyskało 71 wnioskodawców w zakresie przygotowania wniosków o płatność, w tym 8 korekt wniosków o płatność.

Program „Stop Smog w GZM".
Program „Stop Smog" wspiera wymianę bądź likwidację źródła ciepła i termomodernizację w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych. Realizacja zadania ma pomóc w ograniczeniu emisji zanieczyszczeń i poprawie jakości powietrza oraz poprawie efektywności energetycznej budynków poprzez realizację przedsięwzięć niskoemisyjnych na rzecz najmniej zamożnych gospodarstw domowych. Program realizowany jest na podstawie zawartej w dniu 17 lutego 2022 roku umowy ramowej w sprawie wspólnej realizacji rządowego programu STOP SMOG, podpisanej pomiędzy Gminą Bytom a Górnośląsko – Zagłębiowską Metropolią. W Gminie Bytom zostanie zrealizowanych 5 przedsięwzięć niskoemisyjnych, które zmniejszą zapotrzebowanie budynków jednorodzinnych na energię do ich ogrzewania i podgrzewania wody. Zakres prac w konkretnym budynku został określony na podstawie audytu energetycznego. Audytor określa, jakie prace remontowe należy przeprowadzić, aby zmniejszyć zużycie energii w budynku. Zakres prac jest określony w taki sposób, by po ich przeprowadzeniu koszty ogrzania domu były niższe lub przynajmniej porównywalne do kosztów przed remontem. Średni koszt przedsięwzięcia niskoemisyjnego nie może przekroczyć 53 000,00 złotych.
W uzasadnionych przypadkach by nie doprowadzić do ubóstwa energetycznego beneficjentów końcowych GZM zapewni dodatkowe finansowanie w wysokości do 53 000,00 złotych na jedno przedsięwzięcie nisko-emisyjne. Prace możliwe do wykonania w ramach programu to: wymiana lub likwidacja zanieczyszczających, nieefektywnych pieców i kotłów na ekologiczne, docieplenie ścian, stropów, podłóg na gruncie, stropoda-chów, dachów, likwidacja liniowych i punktowych mostków cieplnych, wymiana okien i drzwi zewnętrznych, podłączenia do ciepła systemowego lub gazu, instalacje OZE m.in. pompy ciepła czy panele fotowoltaiczne, modernizacja systemu wentylacji, naprawy kominów. Program realizowany jest w latach 2022-2025.

Bytom – miasto na prawach powiatu zawarło umowę o dofinansowanie projektu grantowego pn. „Rozwój energetyki rozproszonej opartej o odnawialne źródła energii na terenie Gminy Bytom" nr FESL.10.06-IZ.01-0347/23 w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 Priorytet FESL.10 „Fundusze europejskie na transformację" Działanie FESL.10.06 „Rozwój energetyki rozproszonej opartej o odnawialne źródła". W ramach projektu przewidu-

je się zakup i montaż instalacji wykorzystujących Odnawialne Źródła Energii. Bytom jest jednym z Liderów sześciu projektów w województwie śląskim, które otrzymały dofinan-sowanie na tak duże inwestycje. Dzięki unijnemu grantowi mieszkańcy zabudowy jednorodzinnej będą mogli zainstalować panele fotowoltaiczne, powietrzne pompy ciepła do c.o. wraz z c.w.u., magazyny energii elek-trycznej oraz systemy zarządzania energią. W ramach realizacji projektu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji) mieszkańcy Bytomia otrzymają do 85% dofinansowania na zakup i montaż instalacji odnawialnych źródeł energii. Energia cieplna i elektryczna wytwo-rzona w instalacjach OZE zainstalowanych w ramach projektu będzie zużywana wyłącznie na potrzeby własne gospodarstw domowych (cele socjalno-bytowe) i nie będzie mogła być wykorzystywana do prowadzenia działalności rolniczej oraz działalności gospodarczej w jakiejkolwiek formie prawnej. W latach 2024-2026 przewidzianych jest łącznie 143 inwestycje w budynkach mieszkalnych, zlokalizowanych na terenie Gminy Bytom, w tym: montaż powietrznej pompy ciepła do c.o. oraz c.w.u. w ilości 122 szt., instalacji fotowoltaicznej w ilości 136 szt., magazyn energii elektrycznej w ilości 130 szt. i system zarządzania energią w ilości 119 szt.
Bytom – miasto na prawach powiatu zawarło umowę o dofinansowanie projektu grantowego „Rozwój ener-getyki rozproszonej opartej o odnawialne źródła energii na terenie Gminy Bytom i Radzionków" nr FESL.10.06-IZ.01-0337/23 w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 Priorytet FESL.10 „Fundusze europejskie na transformację" Działanie FESL.10.06 „Rozwój energetyki rozproszonej opartej o odnawialne źródła". Projekt będzie realizowany w latach 2024-2026.

Uchwała antysmogowa

Od września 2017 r. na terenie całego województwa śląskiego, w tym na obszarze Bytomia, obowiązuje uchwała numer V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (tak zwana „uchwała antysmogowa"), zgodnie z którą między innymi:
- obowiązuje zakaz spalania najgorszej jakości paliw węglowych,
- obowiązuje zakaz spalania biomasy stałej, której wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%,
- użytkownicy urządzeń grzewczych, są zobowiązani wymienić je na kotły spełniające wymogi klasy 5 lub urządzenia spełniające wymagania tak zwanego ekoprojektu, zgodnie z terminami określonymi w uchwale, uzależnionymi od daty produkcji urządzeń.

Do 31 grudnia 2023 r. należało zlikwidować źródła ogrzewania (kotły), jeżeli rok produkcji danego źródła ciepła był poniżej 2012 r. Obecnie użytkowane mogą być kotły, których rok produkcji mieści się w zakresie od 2013 roku i powyżej.
Z kolei miejscowe ogrzewacze powietrza np. kominki i piece mogą być obecnie użytkowane tylko w przypadku, jeżeli osiągają poziom sprawności cieplnej na poziomie min. 80% lub wyposażone są w urządzenie do redukcji emisji pyłu lub które spełniają minimalne poziomy sezonowej efektywności energetycznej i normy emisji zanieczyszczeń dla sezonowego ogrzewania pomieszczeń określone w punkcie 1 i 2 załącznika II do Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 roku w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe. Podmiot eksploatujący instalację jest zobowiązany do wykazania spełniania wymagań określonych w niniejszym zapisie poprzez przedstawienie instrukcji dla instalatorów i użytkowników, o której mowa w punkcie 3 lit. a załącznika II w/w rozporządzenia.
Wprowadzone regulacje prawne mają doprowadzić do poprawy jakości powietrza w regionie, a tym samym – przyczynić się do poprawy zdrowia i większego komfortu życia mieszkańców Bytomia.

Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków (CEEB)

W związku z obowiązującą od 1 stycznia 2021 r. nowelizacją ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów, której rezultatem jest stworzenie Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB), z dniem 1 lipca 2021 r. na samorządy gminne zostały nałożone nowe obowiązki związane z inwentaryzacją źródeł ciepła. Sama ewidencja jest utworzona przez Główny Urząd Nadzoru Budowlanego, a zobowiązani do raportowania są przede wszystkim właściciele i zarządcy nieruchomości. Deklaracje składane są w formie elektronicznej bezpośrednio do bazy CEEB lub papierowej w Urzędzie Miejskim.
Do zadań samorządów gminnych należy m.in.:
- wprowadzanie danych z kilkudziesięciu tysięcy deklaracji do CEEB,
- przeprowadzanie akcji informacyjnej i promocyjnej skierowanej do właścicieli i zarządców nieruchomości w zakresie raportowania do CEEB,
- zorganizowanie systemu zbierania deklaracji o emisyjności budynków,

• weryfikacja danych wprowadzonych do CEEB poprzez kontrole nieruchomości,
• wpisywanie do CEEB wyników przeprowadzonych kontroli, zarówno w sprawie weryfikacji danych z deklaracji, jak i wszelkich innych kontroli przeprowadzonych na podstawie przepisów prawa,
• nakładanie kar na właścicieli i zarządców nieruchomości, którzy nie zrealizują obowiązku raportowania do bazy, w oparciu o Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia,
• sprawozdawczość i analiza danych zawartych w CEEB w celu opracowania i wdrożenia skutecznych działań na rzecz poprawy jakości powietrza (np. programów ograniczenia niskiej emisji).

Jeżeli deklaracja dotyczy źródła ciepła/spalania paliw uruchomionego po 1 lipca 2021 r. tzw. nowego źródła ciepła, należy ją złożyć w terminie 14 dni od dnia pierwszego uruchomienia instalacji, w przypadku kiedy deklaracja dotyczy źródła ciepła uruchomionego przed ww. datą należało ją przedłożyć w nieprzekraczalnym terminie do dnia 30 czerwca 2022 r.

Łączna ilość źródeł ciepła i spalania paliw w Gminie Bytom na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosiła 117 759. Na taką ilość składają się następujące instalacje źródeł ciepła:
• Ogrzewanie elektryczne – 23 313;
• Pompa ciepła – 514;
• Ciepło systemowe – 19 100;
• Kocioł olejowy – 143;
• Kocioł gazowy i inne urządzenia gazowe – 49 426;
• Kocioł na paliwo stałe – 5 829;
• Mieszkaniowy ogrzewacz pomieszczeń (kominek, koza, ogrzewacz powietrza na paliwo stałe, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa, piec kaflowy) – 19 017;
• Kolektory słoneczne (instalacje) – 229;
• Fotowoltaika (instalacje) – 188.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej oraz Założenia do Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe

W roku 2024 miała miejsce kontynuacja niektórych działań niskoemisyjnych ujętych w Aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej przyjętej uchwałą Rady Miejskiej w Bytomiu nr XXXVIII/542/21 z dnia 25 stycznia 2021 r. oraz przygotowanie dokumentu pn.: Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Bytom, opracowanego na podstawie art. 19 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r. poz. 266 z późn. zm.), który stwierdza, że Prezydent Miasta ma obowiązek raz na okres co najmniej 15 lat wykonania przedmiotowej dokumentacji. Głównym celem opracowania niniejszej dokumentacji było zaplanowanie racjonalnego użytkowania ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych, jak i poprawa efektywności energetycznej w Gminie Bytom.
Pierwszy, przyjęty uchwałą w 2021 r. dokument wyznacza kierunki działań na szczeblu lokalnym, w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej, redukcji emisji gazów cieplarnianych oraz wzrostu udziału energii ze źródeł odnawialnych, a konieczność jego sporządzenia wynikała ze zobowiązań, jakie Polska podjęła w ramach porozumień międzynarodowych w zakresie ograniczania niskiej emisji.
Opracowanie drugiego natomiast, jest konkluzją zmian, jakie nastąpiły w ostatnich latach, zarówno bezpośrednio w sferze gospodarki energetycznej miasta (m.in. zmiany formalno-prawne, własnościowe, organizacyjne przedsiębiorstw energetycznych), a także zmian dotyczących kierunków rozwoju i zagospodarowania przestrzennego, stanu zaopatrzenia miasta w nośniki energii, oceny bezpieczeństwa zaopatrzenia w kontekście perspektywy zaostrzenia wymagań środowiskowych oraz wskazania niezbędnych kierunków działań dla zapewnienia szeroko rozumianego bezpieczeństwa energetycznego.

5.2.6 Ochrona przed hałasem

Obowiązek wykonania strategicznej mapy hałasu miasta Bytomia wynika z art. 118 pkt. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku (POŚ), którą to mapę wykonuje się i aktualizuje co 5 lat dla miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy.
Strategiczna mapa hałasu zgodnie z art. 118 pkt.1 (POŚ) stanowi źródło danych wykorzystywanych do:
1) informowania społeczeństwa o zagrożeniach środowiska hałasem;
2) opracowania danych dla państwowego monitoringu środowiska;
3) tworzenia i aktualizacji programów ochrony środowiska przed hałasem;
4) planowania strategicznego;
5) planowania i zagospodarowania przestrzennego.
Strategiczne mapy hałasu, zawierają odrębne mapy dotyczące źródeł hałasu drogowego, szynowego (kolejowego i tramwajowego) oraz miejsc prowadzenia działalności przemysłowej. SMH wykonuje się w oparciu o dane dotyczące poprzedniego roku kalendarzowego oraz są zamieszczane na stronie internetowej miasta.
Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska do dnia 30 czerwca 2022 roku Prezydent Bytomia

sporządził Strategiczną Mapę Hałasu dla miasta Bytomia. Następnie co 5 lat zarządzający drogą, linią kolejową lub lotniskiem oraz prezydent miasta o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy przygotowuje strategiczne mapy hałasu i przekazuje je Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska oraz właściwemu marszałkowi województwa.
Działania na rzecz ochrony środowiska przed hałasem podejmowane są również w procesie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, określającej środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia. Podmioty planujące realizację przedsięwzięcia występujące o wydanie wyżej wymienionej decyzji, są zobowiązane do przedstawienia działań mających na celu wyeliminowanie lub w znacznym stopniu ograniczenie uciążliwości związanych z oddziaływaniem hałasu na otoczenie, w tym zdrowie ludzi, zarówno na etapie budowy, jak i eksploatacji przedsięwzięcia.
Realizacja przedsięwzięć nie może powodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku na najbliższych terenach podlegających ochronie akustycznej określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

5.2.7 Ochrona przyrody i ochrona zwierząt

Usuwanie drzew i krzewów

W ubiegłym roku przeprocedowano 302 postępowania z zakresu wydawania zezwoleń na usunięcie drzew i/lub krzewów (głównie decyzje inwestycyjne) oraz około 124 postępowania dotyczące zgłoszeń osób fizycznych będących właścicielami terenu, które nie prowadzą działalności gospodarczej na terenie z którego zo-staną usunięte drzewa i/lub krzewy.

Ochrona zwierząt

Prowadzone są działania związane z ochroną zwierząt w tym m.in. organizowanie ochrony bezdomnych zwierząt, zarządzanie schroniskiem i miejscem grzebalnym zwierząt, a także nadzorowanie i przygotowywanie decyzji w sprawie odebrania właścicielowi lub osobie utrzymującej zwierzę rażąco zaniedbywane lub okrutnie traktowane i przekazywanie go do schroniska dla zwierząt albo innej osobie lub instytucji. Zawarto również umowę na wykonanie kompleksowej usługi związanej z zabezpieczeniem zdarzeń z udziałem zwierząt oraz zapewnieniem bezpieczeństwa przed zwierzętami na terenie Gminy Bytom. Zakres umowy obejmuje: udzielanie humanitarnej pomocy dzikim zwierzętom wolno żyjącym, bezdomnym zwierzętom gospodarskim, zwierzętom egzotycznym (gatunków CITES) lub objętych ochroną gatunkową, zwierzętom domowym (z wyłączeniem psów i kotów), zwierzętom które są zranione lub też wymagają opieki i pomocy w celu ich przetrwania, odławianie i zwracanie „do natury" zabłąkanych zwierząt dzikich przebywających na terenach zabudowanych, działań prewencyjnych wobec zdarzeń z udziałem zwierząt, a także zapewnienie fachowej opieki podczas transportu. Podjęto współpracę z „Leśnym Pogotowiem" – schroniskiem dla dzikich zwierząt, które świadczy usługę polegającą zabezpieczeniu chorych, zranionych zwierząt dziko żyjących, zwierząt gospodarskich porzuconych przez właściciela (za wyjątkiem trzody chlewnej, koni i krów), zwierząt stwarzających zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi i zwierząt domowych, zwierząt gatunków CITES (m.in. porzuconych przez właściciela), odłowionych na terenie Gminy.
Zostały wydane 4 decyzje na utrzymywanie psów ras uznawanych za agresywne, oraz 3 decyzje na utrzymywanie chartów i ich mieszańców.
Z zakresu łowiectwa na podstawie zawartej umowy Gminy Bytom z Kołem Łowieckim „Orzeł" Tarnowskie Góry w sprawie wydzierżawienia obwodu łowieckiego (nr 112), z tego tytułu rozliczony został czynsz dzierżawny za rok 2024. Na terenie miasta działa Społeczna Straż Rybacka, której wydawane są legitymacje strażnika SSR. Na podstawie złożonych wniosków o wydanie karty wędkarskiej w powiecie wydano 227 sztuk kart.

Inne tereny biologicznie czynne

W Bytomiu działają 32 Rodzinne Ogrody Działkowe zrzeszone w Polskim Związku Działkowców, są zielonymi ostojami i nieodłącznym elementem krajobrazu Gminy Bytom. W 2024 roku została podjęta uchwała nr LXXXVIII/1116/24 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 22 stycznia 2024 r. w sprawie określenia zasad udzielania z budżetu Gminy Bytom dotacji celowych na dofinansowanie zadań związanych z tworzeniem warunków dla rozwoju Rodzinnych Ogrodów Działkowych, w szczególności na budowę lub modernizację infrastruktury ogrodowej na terenie Gminy Bytom. Uchwała określa tryb postępowania, sposób rozliczenia oraz sposób kontroli dotacji celowych z budżetu Gminy Bytom dla stowarzyszenia ogrodowego prowadzącego Rodzinny Ogród Działkowy lub Rodzinne Ogrody Działkowe. W ramach zadania zostało przyznanych 10 dotacji.

Bytom posiada również około 100 gospodarstw rolnych. W związku z powyższym corocznie opracowywany jest harmonogram zakładający przeprowadzanie kontroli obowiązku zawierania umowy odpowiedzialności cywilnej z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego oraz harmonogram kontroli

wykonywania obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia upraw. W roku 2024 przeprowadzono kontrole w 11 gospodarstwach rolnych.

5.2.8 Edukacja ekologiczna

Część edukacji ekologicznej była realizowana w ramach działalności Ekodoradcy, zatrudnionego w ramach Projektu zintegrowanego LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit" – kompleksowej realizacji programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego. Zakres tych działań obejmował różnorodne akcje, takie jak organizacja warsztatów ekologicznych, konkursów związanych z tematyką ochrony środowiska, a także prowadzenie spotkań poświęconych problemom ekologicznym. W ramach tych działań odbyły się warsztaty popularnonaukowe, dotyczące przyczyn i skutków powstawania smogu, możliwości poprawy jakości powietrza poprzez działania indywidualne i zbiorowe oraz omawiające dostępne programy ograniczające niską emisję na terenie Gminy Bytom. W dniach 29 lutego i 1 marca 2024 roku w Szkole Podstawowej nr 26 w Bytomiu przeprowadzono i zorganizowano zajęcia edukacyjne na temat zapobiegania zamianom klimatu dla uczniów szkoły podstawowej w wymiarze 5 godzin lekcyjnych. Zajęcia odbyły się podczas organizowanego I Bytomskiego Szkolnego Panelu Klimatycznego, którego współorganizatorem jest Wydział Inżynierii Środowiska Urzędu Miejskiego w Bytomiu. Odbiorcami byli uczniowie liceów oraz uczniowie klas 6-8 szkół podstawowych, nauczyciele szkół podstawowych i ponadpodstawowych, łącznie uczestniczyło około 500 osób. Uczestnicy zapoznali się z tematyką dotyczącą systemu klimatycznego i jego przyszłości, wpływu zmian klimatycznych na ekosystem Morza Bałtyckiego, a także zmian klimatu na przykładzie Bytomia. Przeprowadzono też warsztaty mapy synoptycznej.

W dniu 10 maja 2024 roku zostały przeprowadzone zajęcia edukacyjne na temat smogu w Przedszkolu Miejskim nr 25 „Słoneczny Zakątek" w Bytomiu. Dzieci podczas zajęć wykonały samodzielnie pamiątkowe przypinki. W spotkaniu uczestniczyło około 60 osób.

W dniach 17 i 18 maja 2024 roku zorganizowano akcję edukacyjną na temat wpływu dzikich wysypisk śmieci (emisji niezorganizowanej) na stan powietrza na przykładzie Parku Amendy w Bytomiu. Uczestnicy to około 200 osób, głownie młodzież licealna i lokalni mieszkańcy.

18 maja 2024 roku przeprowadzono spacery przyrodnicze na temat roli parków miejskich w zapobieganiu zanieczyszczeniom powietrza na przykładzie Parku Tiele – Wincklerów w Bytomiu w wymiarze 5 godzin lekcyjnych. W wydarzeniu tym uczestniczyło około 50 osób, a w dniu 21 sierpnia 2024 roku Ekodoradca przeprowadził zajęcia popularnonaukowe dla grupy uczestników inicjatywy Becekobusik organizowanej przez Bytomskie Centrum Kultury. Ponadto 7 września 2024 roku podczas Festiwalu Organizacji Pozarządowych „Fajer w Bytomiu" rozdawano mieszkańcom zakupione sadzonki buka zwyczajnego w ilości 770 sztuk.

Pod koniec listopada zorganizowano i ogłoszono konkurs pn.: „Zielona Bajka o Świętach Bożego Narodzenia", który skierowany był dla bytomskich przedszkolaków oraz uczniów klas I – III bytomskich szkół podstawowych. Konkurs miał na celu propagowanie zainteresowania u dzieci obyczajów i tradycji związanych z tradycją obchodzenia Świąt Bożego Narodzenia oraz podniesienie świadomości ekologicznej dzieci w aspekcie ochrony powietrza poprzez rozbudzenie wrażliwości, fantazji oraz wyobraźni twórczej. Oprócz wymienionych działań, mieszkańcy codziennie uzyskiwali informacje na temat terminów wymiany źródeł ciepła (zgodnie z wymogami Uchwały Antysmogowej), możliwości uzyskania dofinansowań na powyższe wymiany oraz deklaracji CEEB. W ramach projektu „Śląskie. Przywracamy błękit" został także sfinansowany zakup materiałów reklamowych na potrzeby akcji promocyjnych dla mieszkańców, które były przekazywane podczas spotkań informacyjnych.

5.2.9 Gospodarka odpadami (odpady przemysłowe)

W związku z niestabilną sytuacją na rynku paliw i energii Gmina Bytom podjęła działania związane z możliwością racjonalnego wykorzystania istniejących naturalnych zasobów energetycznych.

W 2022 roku w porozumieniu z Przedsiębiorstwem Energetyki Cieplnej Sp. z o.o., Bytomskim Przedsiębiorstwem Komunalnym Sp. z o.o. oraz Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną SA stworzono tzw. klaster energii pn. „Klaster Innowacji Energetycznych w Bytomiu", którego celem jest rozwój energetyki rozproszonej na terenie Bytomia, służący poprawie lokalnego bezpieczeństwa energetycznego przy jednoczesnej poprawie jakości środowiska naturalnego oraz ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do powietrza. Pojęcie „klaster energii" wprowadzony został ustawą o odnawialnych źródłach energii i stanowi cywilne porozumienie lokalnie działających podmiotów dotyczące wytwarzania i równoważenia zapotrzebowania, dystrybucji lub obrotu energią ze źródeł odnawialnych lub innych źródeł lub paliw, w ramach sieci dystrybucyjnej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV.

W ramach podpisanego porozumienia opracowany został dokument strategiczny działania Kla-

stra z perspektywą do roku 2040, określający kierunki rozwoju zgodnie z oczekiwaniami obecnych i potencjalnych członków oraz przygotowano plan operacyjny zawierający informacje o działaniach planowanych do realizacji w poszczególnych perspektywach czasowych.

Ponadto rozpoczęto procedurę uzyskiwania niezbędnych dokumentów na potrzeby realizacji przez Gminę inwestycji związanych z budową farm fotowoltaicznych m.in. w rejonie ul. Kędzierzyńskiej oraz ul. Magdaleny.
Przedsięwzięcie planowane do realizacji przy ul. Magdaleny jest m.in. rozwiązaniem zabezpieczającym przedmiotowy obszar przed dalszym zanieczyszczeniem terenu odpadami.

5.3 Eksploatacja górnicza

5.3.1 Zakłady górnicze prowadzące działalność na terenie Bytomia

Na terenie miasta funkcjonują następujące zakłady górnicze:

1. Węglokoks Kraj SA KWK Bobrek,

Węglokoks Kraj SA KWK Bobrek prowadzi działalność górniczą w oparciu o przyznane koncesje:

a. nr 38/99 z dnia 1 września 1999r. na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża „Bytom III" objętego obszarem górniczym Bytom III – ZG, udzielonej na okres 27 lat tj. do 31 sierpnia 2026 r.

Dla złoża węgla kamiennego Bytom III kopalnia posiada:

– dokumentację geologiczną po dodatku nr 2 zatwierdzonym 8 listopada 2017 r.,

– dokumentację określającą warunki hydrogeologiczne w związku z projektowaniem odwodnień do wydobywania węgla kamiennego po dodatku nr 1 zatwierdzonym 17 czerwca 2019 r.,

– projekt zagospodarowania złoża po dodatku nr 11,

b. nr 1/2013 z dnia 07 marca 2013 r., zmienioną dnia 8 czerwca 2020 r. na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża „Bobrek-Miechowice 1" objętego obszarem górniczym Bobrek-Miechowice 1, obowiązującą do 31 grudnia 2050 r.

Dla złoża węgla kamiennego Bobrek – Miechowice 1 kopalnia posiada:

– dokumentację geologiczną zatwierdzoną 8 września 2006 r.,

– dokumentację określającą warunki hydrogeologiczne w związku z projektowaniem odwodnień do wydobywania węgla kamiennego po dodatku nr 1 zatwierdzoną 20 września 2019 r.,

– projekt zagospodarowania złoża po dodatku nr 4,

Węglokoks Kraj SA KWK Bobrek prowadzi ruch zakładu górniczego zgodnie z zatwierdzonym w dniu 18 grudnia 2023 r. przez Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Katowicach planem ruchu dla Węglokoksu Kraj SA Kopalnia Węgla Kamiennego Bobrek na okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2025 r. Do niniejszego planu ruchu sporządzono 9 dodatków.

2. Zakład Górniczy Eko – Plus Sp. z o.o.,

Zakład Górniczy Eko-Plus Sp. z o.o. z siedzibą w Radzionkowie prowadzi eksploatację w granicach Gminy Bytom w Obszarze Górniczym Bytom VII w oparciu o koncesję wydaną przez Ministra Środowiska Nr 2/2015 z dnia 16 kwietnia 2015 r. na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża Bytom I–1, ważną do 31 grudnia 2043 r. Z.G. Eko-Plus Sp. z o.o. prowadzi ruch zakładu górniczego na podstawie planu ruchu zatwierdzonego 28 grudnia 2022 r. decyzją Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Katowicach na okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2025 r. wraz z dodatkami do tego planu ruchu. Przedmiotowy plan ruchu, jak również dodatki zostały negatywnie zaopiniowane przez Prezydenta Bytomia z uwagi na potencjalne obniżenia i deformacje terenu, mogące naruszać zapisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego m.in. w zakresie ochrony torowiska kolejki wąskotorowej – obiektu ujętego w gminnej ewidencji zabytków. Ponadto, może negatywnie wpływać na istniejącą infrastrukturę drogową, kolejową i inżynieryjną.

Działalność górnicza Z.G. Eko-Plus Sp. z o.o. prowadzona jest równocześnie w oparciu o następujące dokumenty: dodatek nr 2 do dokumentacji geologicznej złoża węgla kamiennego Bytom I-1, dodatek nr 6 do projektu zagospodarowania złoża węgla kamiennego Bytom I-1 oraz pozwolenie wodnoprawne na pobór wód powierzchniowych z rzeki Szarlejki w celu sporządzenia mieszaniny podsadzkowej.

3. Zakład Górniczy Siltech Sp. z o.o.

W dniu 8 listopada 2019 r. Zakład Górniczy Siltech Sp. z o.o. uzyskał koncesję nr 6/2019 na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża Bobrek-Miechowice 2, objętego obszarem górniczym Bobrek–Miechowice II, leżącego na terenie Gminy Bytom ważną do dnia 31 grudnia 2023 r., przedłużoną decyzją Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 20 lipca 2023 r. do 31 grudnia 2024 r. Niniejsza koncesja wygasła z mocy decyzji, w związku z tym Zakład Górniczy Siltech Sp. z o.o. zakończył eksploatację z dniem 1 stycznia 2025 r.

W dniu 10 sierpnia 2023 r. Zakład Górniczy Siltech Sp. z o.o. uzyskał koncesję nr 2/2023/p na rozpoznawanie złoża węgla kamiennego w obszarze Miechowice z terminem rozpoczęcia robót geologicznych 23 października 2023 r. Roboty geologiczne zostały zakończone, w związku z tym 30 września 2024 r. Minister Klimatu i Środowiska stwierdził wygaśnięcie koncesji rozpoznawczej nr 2/2023/p w pokładzie 507.

Obecnie Zakład Górniczy Siltech Sp. z o.o. nie prowadzi i nie planuje w przyszłości ruchu zakładu gór-

niczego wydobywającego węgiel kamienny na obszarze Gminy Bytom.

4. Spółka Restrukturyzacji Kopalń Spółka Akcyjna w Bytomiu:

a. Centralny Zakład Odwadniania Kopalń w Czeladzi, Oddziałem Centralny Zakład Odwadniania Kopalń w Czeladzi objęte są trzy pompownie stacjonarne: PS Szombierki, PS Centrum i PS Bolko. Dodatkowo teren miasta Bytom swoim zasięgiem odwadniania obejmuje również PS Chorzów, będącą częścią PS Siemianowice.

Ruch zakładu odbywa się na podstawie zatwierdzonego przez Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Katowicach Planu Ruchu Oddziału Centralny Zakład Odwadniania Kopalń w Czeladzi na okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2026 r. Zmiany w planie ruchu dotyczące obszaru miasta Bytom wprowadzane są dodatkami do planu ruchu, które jeśli jest to wymagane przepisami prawa są przedkładane do zaopiniowana Prezydentowi Miasta Bytomia.

Pompownia Stacjonarna (PS) Szombierki (wyłączona z użytkowania)

W 2024 r. zlikwidowano infrastrukturę dołową PS Szombierki, a 26 czerwca 2024 r. całość wód dopływających do pompowni została skierowana otworami spływowymi do PS Centrum. SRK SA planuje likwidację szybu Ewa oraz roboty likwidacyjne w zakresie infrastruktury na powierzchni. W I półroczu 2024r. wypompowano 1 029 869 m³ wody, którą odprowadzono do rzeki Bytomki.

Dla PS Szombierki Zarząd Województwa Śląskiego wyznaczył przestrzeń górotworu do prowadzenia działalności związanej z odwadnianiem. Użytkowanie górnicze obejmuje przestrzeń o powierzchni rzutu wynoszącej 387 373,00 m², od głębokości 859,32 m do dolnej granicy posadowienia nieruchomości gruntowych. W związku z wyłączeniem i likwidacją stacjonarnego systemu odwadniania SRK SA wystąpiło do Marszałka Województwa Śląskiego z wnioskiem o wypowiedzenie użytkowania górniczego.

SRK SA posiada Dokumentację hydrogeologiczną określającą warunki hydrogeologiczne w zlikwidowanej KWK Szombierki, w związku z zakończeniem jej odwadniania przez PS Szombierki (rzędna piętrzenia wody: -464,0m n.p.m.), opracowaną w październiku 2017 r. wg stanu udokumentowania na 30 czerwca 2017 r., zatwierdzoną przez Marszałka Województwa Śląskiego dnia 29 grudnia 2017 r.

SRK SA dla PS Szombierki posiada pozwolenie wodnoprawne z dnia 29 listopada 2018 r., wydane przez Dyrektora Zarządu Zlewni Wód Polskich w Gliwicach Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie wydane na okres 10 lat. Jednakże w związku z trwałym wyłączeniem odwadniania i docelową likwidacją pompowni, Spółka zwróciła się z wnioskiem do ww. organu o wygaszenie powyższego pozwolenia.

Pompownia Stacjonarna (PS) Centrum

Oddział SRK SA KWK Centrum został włączony w struktury Oddziału CZOK SRK SA z dniem 1 stycznia 2024 r., jako Pompownia Stacjonarna Centrum. Jej zadaniem jest ochrona czynnej KWK Bobrek Węglokoksu Kraj SA PS Centrum osiągnęła zakładany na ten czas model odwadniania pompowni centralnej odbierającej wody ze zlikwidowanych kopalń węgla kamiennego ze wschodniego skrzydła niecki bytomskiej, tj.: KWK Grodziec, KWK Jowisz, KWK Piekary, KWK Rozbark V i KWK Szombierki. W 2025 roku Oddział CZOK nie planuje przedsięwzięć związanych z upraszczaniem lub zmianą systemu odwadniania.

W 2024 roku PS Centrum wypompowała 9 258 706 m³ wody, w tym do rzeki Bytomki odprowadzono 9 213 886,00 m³.

Dla PS Centrum Zarząd Województwa Śląskiego wyznaczył przestrzeń górotworu do prowadzenia działalności związanej z odwadnianiem. Przestrzeń ta zawiera się w granicach administracyjnych miasta Bytomia. Użytkowanie górnicze (zgodnie z Aneksem nr 1) obejmuje przestrzeń o powierzchni rzutu wynoszącej 3 188 020,5 m².

SRK SA posiada Dokumentację hydrogeologiczną określającą warunki hydrogeologiczne w związku ze zmianą poziomu odwadniania likwidowanego zakładu górniczego SRK SA Oddział KWK Centrum, wg stanu na 30 czerwca 2017 r., Dokumentacja została zatwierdzona przez Marszałka Województwa Śląskiego dnia 4 stycznia 2018 r. SRK SA PS Centrum posiada pozwolenie wodnoprawne z dnia 29 listopada 2021 r., wydane przez Dyrektora RZGW w Gliwicach PGW WP wydane na okres 4 lat.

Pompownia Stacjonarna (PS) Siemianowice (System Chorzów)

PS Siemianowice w praktycznie niezmienionej formie funkcjonuje od 2002 roku.

W 2025 roku Oddział CZOK nie planuje przedsięwzięć związanych z upraszczaniem lub zmianą systemu odwadniania.

W 2024 roku PS Siemianowice System Chorzów (przy szybie Kolejowy I) wypompowała 7 511 632 m³ wody, którą odprowadzono poprzez Rów Graniczny do rzeki Bytomki.

Dla PS Siemianowice Zarząd Województwa Śląskiego wyznaczył przestrzeń górotworu do prowadze-

nia działalności związanej z odwodnieniem, oddzielnie dla Systemu Siemianowice i Systemu Chorzów. Przestrzeń dla Systemu Chorzów zawiera się w byłym obszarze górniczym kopalni Barbara-Chorzów od głębokości 672,50 m ppt do dolnej granicy posadowienia nieruchomości gruntowych, a ich rzut na powierzchni terenu zajmuje powierzchnię 181 595,00 m².

SRK SA posiada Dokumentację określającą warunki hydrogeologiczne, w związku ze zmianą poziomu odwadniania zlikwidowanego zakładu górniczego – Rejon Siemianowice Centralnego Zakładu Odwadniania Kopalń, wg stanu na 30 czerwca 2003 r. Dokumentacja została przyjęta bez zastrzeżeń przez Ministra Środowiska w dniu 4 marca 2005 r. dla dopuszczalnej rzędnej piętrzenia -327,0 m n.p.m.

SRK SA dla PS Siemianowice (System Chorzów) – posiada pozwolenie wodnoprawne z dnia 1 lutego 2016 r., wydane na okres 10 lat.

W zakresie ww pompowni z inicjatywy Ministra Aktywów Państwowych, Ministra Przemysłu i Ministra Klimatu i Środowiska został powołany Zespół ds. Upraszczania Odwadniania Kopalń w Niecce Bytomskiej, po zakończeniu działalności górniczej przez KWK Bobrek. Jego zadaniem była analiza sytuacji hydrogeologicznej i konsekwencji likwidacji KWK Bobrek, ze wskazaniem możliwych do zastosowania wariantów uproszczenia odwadniania w pompowniach SRK SA Oddziału Centralny Zakład Odwadniania Kopalń w Czeladzi (CZOK) w Niecce Bytomskiej.

Wyniki pracy zespołu zostały przedstawione na spotkaniu w dniu 24 października 2024 r. oraz na 25 Zespole Porozumiewawczym dla okresowej oceny wpływów eksploatacji górniczej na powierzchnię terenu w granicach administracyjnych Miasta Bytom, które odbyło się 14 listopada 2024 r. w siedzibie Urzędu Miejskiego w Bytomiu w obecności Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Katowicach oraz Prezydenta Miasta.

Pompownia Stacjonarna (PS) Bolko

Pompownia Stacjonarna Bolko włączona została do SRK SA Oddział CZOK 01 stycznia 2021 r. W tym samym roku podjęto decyzję o zmianie systemu odwadniania ze stacjonarnego na głębinowy.

Aktualnie na terenie PS Bolko w Bytomiu przy ul. Kruszcowej trwają prace, związane ze zmianą systemu odwadniania ze stacjonarnego na głębinowy, realizowane przez firmę DOMINEX Sp. z o.o. Do chwili obecnej:

– wykonano 3 otwory z powierzchni do poz. 124,9 m o średnicy Ø 1220 mm,
w których zostaną zabudowane pompy głębinowe,
– wykonano 2 żelbetowe komory pomp oraz komorę zasuw. W trakcie są prace wykończeniowe, związane z komorą zasuw (hydroizolacje, nadlewki posadzki, koryta odwadniające). Trwają prace związane z montażem suwnicy dla potrzeb montażu ciągów pompowych,
– zlikwidowano istniejące fundamenty kompensatorów i komory kolektorów oraz wiatę stalową, kolidujące z przebudową pompowni,
– wykonano trasy kablowe (prace ziemne, wykonanie kanału kablowego, zabudowa rur ochronnych typu arot dla zasilania trzech układów pompowych),
– przystąpiono do remontu elewacji budynku nadszybia szybu Bolko oraz adaptacji pomieszczeń na potrzeby rozdzielni 6 kV.

W 2024 roku Pompownia Bolko wypompowała 12 204 128 m³ wody, którą odprowadzono do rzeki Brynicy.

Dla Pompowni Stacjonarnej Bolko Zarząd Województwa Śląskiego wyznaczył przestrzeń górotworu do prowadzenia działalności związanej z odwadnianiem. Przestrzeń ta zawiera się w granicach administracyjnych miast Bytomia i Piekar Śląskich. Powierzchnia rzutu przestrzeni górotworu, dla której ustanowiono użytkowanie górnicze na powierzchnię terenu wynosi 62 081 m².

W związku z nabyciem przez Spółkę Restrukturyzacji Kopalń SA w Bytomiu Centralnej Pompowni Bolko Sp. z o.o. z dniem 1 stycznia 2021 r., wstąpiła we wszystkie prawa i obowiązki nabytego zakładu. SRK SA Oddział Centralny Zakład Odwadniania Kopalń w Czeladzi, jako nowy użytkownik górniczy, przejął ruch zakładu Pompowni Bolko i odwadnianie zlikwidowanych kopalń rudnych. Jednym z przejętych dokumentów był Plan Ruchu Centralnej Pompowni Bolko Sp. z o.o. w Bytomiu – prowadzącego działalność określona w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze na lata 2021 - 2026, zatwierdzony decyzją Dyrektora OUG w Gliwicach z dnia 21 grudnia 2020 r. Dodatkiem Nr 3 dokonano kompilacji planu ruchu Centralnej Pompowni Bolko z Planem Ruchu Oddziału w Czeladzi – Centralny Zakład Odwadniania Kopalń na okres 2021 - 2026.

SRK SA posiada Dokumentację hydrogeologiczną określającą warunki hydrogeologiczne, w związku ze zmianą poziomu odwadniania zlikwidowanego Zakładu Górniczo-Hutniczego Orzeł Biały w Bytomiu, opracowaną w czerwcu 2018 r., wg stanu udokumentowania na 31 grudnia 2017 r., zatwierdzoną przez Marszałka Województwa Śląskiego dnia 31 lipca 2017 r. W związku ze zmianą systemu odwadniania ze stacjonarnego na głębinowy, SRK SA wystąpiła do Marszałka Województwa Śląskiego z wnioskiem o zatwierdzenie Dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w związku

ze zmianą poziomu odwadniania zlikwidowanego zakładu górniczego i budową Pompowni Głębinowej Bolko.
SRK SA Pompownia Stacjonarna Bolko – posiada pozwolenie wodnoprawne z dnia 28 sierpnia 2023 r. wydane na okres 5 lat.

b. Zakład Kopalnie Węgla Kamiennego w całkowitej likwidacji w Rudzie Śląskiej,
Zakład prowadzi m.in. sprawy związane z usuwaniem szkód górniczych na obiektach budowlanych, odwadnianiem niecek bezodpływowych i rekultywacją zdegradowanych terenów wyrządzonych ruchem zlikwidowanych zakładów górniczych: Bobrek – Miechowice, Centrum – Szombierki, Powstańców Śląskich, Rozbark (w tym Rozbark V) i Centrum bez konieczności posiadania planów ruchu.
W posiadanych planach ruchu czynne zakłady górnicze zobowiązały się do zapobiegania i ograniczania szkód poprzez prowadzenie profilaktyki zarówno górniczej jak i budowlanej. Nadzorem konstrukcyjno – budowlanym objęto obiekty o kategorii niższej bądź równej projektowanym wpływom eksploatacji górniczej. W celu umożliwienia bezpiecznego przejęcia przez obiekty wpływów projektowanej eksploatacji górniczej realizowano prace naprawcze i zabezpieczające oraz rozbiórkowe. W przypadku ujawnienia się poważnych uszkodzeń w tym w obiektach liniowych tj. sieciach wodociągowo – kanalizacyjnych, gazowych, obiektach inżynieryjno – drogowych kopalnie usuwały je w trybie awaryjnym.

5. JUST Sp. z o.o. w Zawierciu Odkrywkowy Zakład Górniczy Rozbark VI,
JUST Sp. z o.o. Odkrywkowy Zakład Górniczy Rozbark VI prowadzi działalność górniczą w oparciu o przyznaną koncesję nr 3688/OS/2017 z dnia 7 listopada 2017 r. udzieloną przez Marszałka Województwa Śląskiego na wydobywanie dolomitu wraz z piaskiem i gliną jako kopalinę towarzyszącą ze złoża Rozbark objętego obszarem górniczym Rozbark VI, udzielonej do 31 grudnia 2027 r., JUST Sp. z o.o. Odkrywkowy Zakład Górniczy Rozbark VI prowadzi ruch odkrywkowego zakładu górniczego zgodnie z zatwierdzonym w dniu 26 października 2020 r. przez Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczeg w Gliwicach planem ruchu dla JUST Sp. z o.o. Odkrywkowy Zakład Górniczy Rozbark VI do 31 grudnia 2025 r.

5.3.2 Wpływ i skutki eksploatacji górniczej – ujęcie dzielnicowe

Śródmieście
Spółka Restrukturyzacji Kopalń Spółka Akcyjna w Bytomiu Oddział w Bytomiu Kopalnia Węgla Kamiennego Centrum z siedzibą w Bytomiu nie prowadzi eksploatacji od jej zakończenia 28 kwietnia 2015 r. przez Kompanię Węglową SA.
W 2018 roku stwierdzono wygaśnięcie obniżeń, o czym Oddział poinformował Gminę Bytom w piśmie z dnia 12 marca 2018 r. Znak: SRK/KWKC/TMG/261/124/18. Od 2018 roku kopalnia nie prowadziła i nie będzie prowadziła pomiarów obniżeń i deformacji na terenie miasta Bytomia.
W październiku 2020 roku kopalnia przekazała do Urzędu Miejskiego w Bytomiu Dokumentację określającą kategoryzację przydatności terenu do zabudowy po zakończeniu działalności górniczej dla Spółki Restrukturyzacji Kopalń Spółka Akcyjna w Bytomiu Oddział Kopalnia Węgla Kamiennego Centrum opracowana przez Główny Instytut Górniczy w Katowicach. Cytowana dokumentacja zawiera wszystkie informacje dotyczące wpływów i skutków eksploatacji górniczej prowadzonej w przeszłości oraz zagrożenia jakie mogą wynikać po zakończeniu eksploatacji na teren Gminy Bytom. Dokumentacja obejmuje teren górniczy Bytom – Centrum I z wyłączeniem terenu będącego pod wpływami sąsiednich czynnych zakładów górniczych.
Po zlikwidowaniu poprzez zasypanie szybu Witczak oraz szybu Komunikacyjny zostały wyburzone zbędne obiekty budowlane. Pozostałe obiekty budowlane wraz z terenem szybu Witczak zostaną przejęte przez Gminę Bytom w celu dalszego zagospodarowania. Obiektami do przejęcia są m.in. Wieża szybowa szybu Witczak wraz z budynkiem nadszybia i budynkiem maszyny wyciągowej oraz rozdzielnią główną, budynek wentylatorów głównych z dyfuzorami, powierzchniowy otwarty zbiornik wody podsadzkowej, mosty samowyładowcze piasku i kamienia oraz budynek administracyjno-gospodarczy.
4 października 2024 r. Gmina Bytom aktem notarialnym nabyła umową darowizny od Spółki Restrukturyzacji Kopalń SA, prawo użytkowania wieczystego działek gruntu o powierzchni 12.3 ha zlokalizowanych na terenie byłej KWK Centrum na potrzeby projektu Nowoczesnego centrum kreatywności, innowacyjności oraz przedsiębiorczości – Akcelerator biznesowy KSSENON. Realizacja tego projektu jest możliwa dzięki podpisanemu 3 lipca 2024 r. w Urzędzie Miejskim w Bytomiu porozumieniu trójstronnemu, regulującego warunki współpracy Gminy Bytom, Spółki Restrukturyzacji Kopalń oraz Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Stroszek – Dąbrowa Miejska
W 2024 roku Z.G. Eko-Plus Sp. z o.o. prowadził roboty górnicze w pokładach 507 i 509 na głębokościach od ok. 400m - ok. 750m. w rejonie filara ochronnego szlaku PKP Tarnowskie Góry – Bytom oraz filara Autostrady A-1 oraz w rejonie ul. Celnej na odcinku

od ul. Leśnej do ul. Dąbrowa Miejska a także w rejonie ul. Dąbrowa Miejska 80% wydobycia pochodziła z wyrobisk chodnikowych drążonych w obrębie filara ochronnego ustanowionego dla szlaku PKP oraz autostrady A-1.
W 2024 roku w wyniku prowadzonej działalności górniczej Z.G. Eko-Plus Sp. z o.o. na powierzchni terenu wystąpiły obniżenia maksymalnie do 25 cm. Wartości największe zostały zmierzone w rejonie przecięcia pasa autostrady A-1 z ul. Celną. W tym miejscu wystąpiły też największe odkształcenia poziome, które osiągnęły wartości właściwe dla dolnej granicy II kategorii terenu górniczego. W pozostałych rejonach objętych wpływami, wartości te mieściły się w I kategorii terenu górniczego.

Karb
W 2024 roku Węglokoks Kraj SA KWK Bobrek prowadził eksploatację górniczą ścianą 3a w pokładzie 504 w.d. w rejonie pozafilarowym na północ od filara ochronnego dzielnicy Karb, której eksploatacja rozpoczęła się w marcu 2024 r.
W rejonie dzielnicy Karb miasta Bytomia wartości obniżeń terenu pomierzone w okresie od października 2023 r. do października 2024 r. kształtowały się następująco:
- rejon budynku Kościoła pw. Dobrego Pasterza 0,00 m,
- skrzyżowanie ul. Konstytucji z ul. Miechowicką od 0,04 m do 0,06 m,
- ul. Falista od 0,08 m do 0,11 m,
- ul. Młodzieżowa od 0,10 m do 0,14 m,
- ul. Św. Marka od 0,14 m do 0,16m,
- ul. Orkana od 0,15 m do 0,17 m,
- ul. Kołłątaja od 0,11 m do 0,18 m,
- ul. Krańcowa od 0,16 m do 0,19 m,
- ul. Racławicka od 0,11 m do 0,18 m,
- ul. Św. Tomasza od 0,11 m do 0,12 m,
- ul. Celna od 0,04 m do 0,12 m,
- ul. Braci Śniadeckich od 0,02 m do 0,04 m.

Miechowice
W rejonie filara ochronnego dzielnicy Miechowice w 2024 roku prowadzono eksploatację górniczą ścianą 5 w pokładzie 504, której wpływy swoim zasięgiem obejmowały wschodnią i południową część filara ochronnego dzielnicy Miechowice.
Dodatkowo na północ od zlikwidowanego filara ochronnego Elektrociepłowni Miechowice, w rejonie pozafilarowym kopalnia prowadziła eksploatację ściany 11 w pokładzie 503.
W rejonie dzielnicy Miechowice wartości obniżeń pomierzone w okresie od października 2023 r. do października 2024 r. kształtowały się następująco:
- ul. Generała Andersa od 0,03 m do 0,08 m,
- ul. Wolnego od 0,00 m do 0,09 m,
- ul. Warszawska/ul. Ogrodowa od 0,19 m do 1,34 m,
- ul. Księdza Jana Frenzla od 0,02 m do 0,12 m,
- ul. Karbowska od 0,08 m do 0,31 m,
- ul. Drobczyka od 0,19 m do 0,45 m,
- ul. Elsnera od 0,01 m do 0,10 m,
- ul. Lipowa od 0,02 m do 0,09 m,
- Rejon Stawu W-47 od 0,11 do 1,32 m,
- ul. Hutnicza od 0,06 m do 0,07 m,
- ul. Chroboka od 0,02 m do 0,06 m,
- ul. Energetyki od 0,11 m do 0,16 m,
- ul. Elektrownia od 0,10 m do 0,14 m,
- ul. Racjonalizatorów od 0,09 m do 0,11 m,
- Al. Jana Nowaka-Jeziorańskiego od 0,01 do 0,24m.

Monitoring wpływów eksploatacji górniczej prowadzony był zgodnie z zatwierdzonym przez Kierownika Ruchu Zakładu Górniczego „Harmonogramem obserwacji geodezyjnych dla określenia deformacji powierzchni terenu górniczego „Bytom III – ZG" i „Bobrek-Miechowice 1 na lata 2024 – 2025". Pomiary geodezyjne prowadzone są w okresach półrocznych (cykl wiosenny i cykl jesienny). Pomierzone wielkości deformacji terenu nie przekroczyły wartości prognozowanych w planie ruchu kopalni. Nie stwierdzono występowania deformacji nieciągłych w nowych rejonach w wyniku prowadzonych robót górniczych.
Obiekty o szczególnym znaczeniu lub obiekty użyteczności publicznej, w okresie ujawniania się wpływów eksploatacji, są monitorowane ze zwiększoną częstotliwością.
Do obiektów tych należą m.in. hale produkcyjne firmy DESCH IPP Sp. z o.o. położone przy ul. Elektrownia 16 w Bytomiu-Miechowicach. W rejonie powyższych obiektów, które w 2024 roku znajdowały się w zasięgu wpływów od prowadzonej eksploatacji ścianą 11 w pokładzie 503, zaobserwowano w okresie od lipca 2023 r. do lipca 2024 r. obniżenia w zakresie od 0,14 m do 0,16 m.
Obiekty znajdujące się w zasięgu wpływów eksploatacji górniczej objęte były bieżącym nadzorem budowlanym, który prowadzony jest przez pracowników Instytutu Techniki Budowlanej w Katowicach przy współpracy pracowników Głównego Instytutu Górniczego w Katowicach. Z prowadzonego nadzoru wykonywane były w okresach kwartalnych sprawozdania techniczne, na podstawie których prowadzone są na bieżąco doraźne prace naprawcze i zabezpieczające.

5.3.3 Zadania związane z usuwaniem szkód górniczych

1. Węglokoks Kraj SA KWK Bobrek

Na terenie Gminy Bytom w 2024 roku Węglokoks Kraj SA KWK Bobrek realizował sprawy dotyczące

naprawy szkód górniczych, a całościowy koszt zadań kształtował się na kwotę 19 548,5 tys. zł.
Kopalnia Bobrek prowadziła między innymi prace likwidujące szkody górnicze obejmujące:
• Bieżące odwadnianie niecek bezodpływowych W-47 (Bączek) i W5/24/71 (Staw 24 Brandka) – strona wiodąca: Węglokoks Kraj SA, współfinansujący: Gmina Bytom;
• Finansowanie awaryjnego odpompowywania zbiorników bezodpływowych przy Placu Słonecznym 1 i 2 oraz obsługi pompowni w ciągu kanalizacyjnym w obrębie budynków przy ul. Pogodnej 10-13;
• Obsługa przez kopalnię pompowni wód w rejonie ogródków działkowych ROD Jutrzenka kolonia II;
• Finansowanie awaryjnego odpompowywania i czyszczenia terenu po ponadnormatywnych opadach w rejonie budynków mieszkalnych przy ul. Falistej 3, 5, 7;
• Wykonanie na zlecenie Kopalni robót rozbiórkowych budynku mieszkalnego wielorodzinnego położonego przy ul. Pogodnej 10;
• Wykonanie przez właściciela po wypłacie odszkodowania remontowego rozbiórki budynku mieszkalnego i gospodarczego położnego przy ul. Alberta 1 oraz zabudowań usługowych przy ul. Konstytucji 141e;
• Odszkodowanie jednorazowe obiektów prywatnych: budynków mieszkalnych przy ul. Karbowskiej 25 (1/2 prawa własności), ul. Reptowskiej 2a (4/6 prawa własności), ul. Wolnego 16 (4/6 prawa własności) oraz budynku gospodarczo-garażowego przy ul. Hutniczej 16 bez konieczności rozbiórki;
• Odszkodowanie jednorazowe budynków mieszkalnych wielorodzinnych gminnych położonych przy:ul. Andersa 10, 11, 23, ul. Chroboka 13, 15, 21, 23, 25, ul. Drobczyka 10, ul. Pogodnej 14 bez konieczności rozbiórki na obecnym etapie;
• Wypłata Parafii św. Krzyża przy ul. Frenzla 42 odszkodowania remontowego dla wykonania zabezpieczeń poprzez osiatkowanie elementów wewnętrznych i zewnętrznych budynku kościoła oraz odszkodowania remontowego naprawy tarasu pomiędzy budynkiem plebanii i domu katechetycznego;
• Zakończenie prowadzonych przez kopalnię robót zabezpieczająco-remontowych nakazanych decyzją PINB w postaci wzmocnienia przez ankrowanie budynku mieszkalnego, wymiany stropów, poziomowania podłóg i usunięcia pozostałych uszkodzeń położonego przy ul. Wolnego 3;
• Wykonanie rektyfikacji bryły budynku mieszkalnego położonego przy Placu Słonecznym 8 i rozpoczęcie prac przygotowawczych do rektyfikacji budynku przy ul. Alberta 14;
• Wyłonienie wykonawcy i przekazanie placu budowy celem wykonania rektyfikacji brył budynków położonych przy: ul. Wolnego 2a, 2b i 4 wraz z wykonaniem robót towarzyszących;
• Zwrot Właścicielowi kosztów awaryjnej naprawy suwnicy hali produkcyjnej Desch IPP Sp. z o.o. przy ul. Elektrownia 16;
• Wypłata odszkodowań remontowych dla wykonania znacznych robót remontowych usunięcia szkód górniczych właścicielom obiektów: ul. Francuskiej 74 (hale produkcyjne, nawierzchnia), ul. Energetyki 1, 1a (naprawa kominów budynku mieszkalnego po wstrząsie), ul. Hutniczej 9 (budynek usługowo-garażowy, nawierzchnia, ogrodzenie), ul. Racjonalizatorów 52 (budynek garażowy, zaplecza, nawierzchnia);
• Wykonanie na zlecenie Kopalni robót usunięcia uszkodzeń w obiektach kubaturowych i przynależnej im infrastrukturze położonych przy: ul. Pogodnej 12, 20, ul. Technicznej 12 oraz innych mniejszych robót pod względem zakresu i kosztów;
• Naprawy awaryjne dróg i chodników, sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, budynków – po interwencji właścicieli (pisemnej oraz zgłaszanych telefonicznie), z własnej inicjatywy oraz po przeglądach w ramach obserwacji i nadzoru.

Ponadto wykonywanych jest wiele innych drobniejszych napraw budynków realizowanych we własnym zakresie przez Poszkodowanych, po wypłacie odszkodowania remontowego Poszkodowanym oraz na zlecenie Spółki. Naprawiane uszkodzenia nie zagrażają bezpieczeństwu obiektów. Zakres prac remontowych budynków obejmuje głównie przemurowania spękanych ścian i stropów, uszkodzonych nadproży okiennych i drzwiowych, zarysowanych tynków, zwichrowanej stolarki okiennej i drzwiowej, przemurowanie uszkodzonych przewodów kominowych, itp. W nielicznych wykonywane są poziomowania posadzek, naprawy wewnętrznych instalacji wodociągowo-kanalizacyjnych. Ponadto wokół obiektów dokonuje się napraw podjazdów i chodników.
Niezależnie od powyższego kopalnia posiada zawarte ugody z gestorami sieci uzbrojenia podziemnego i umowy z wykonawcami, w ramach których wykonywane są prace naprawcze związane z usuwaniem ewentualnych awarii, jak i naprawy realizowane w normalnym trybie.
Zgodnie z zaleceniami Komisji ds. Ochrony Powierzchni przy WUG prowadzone są nadzory i obserwacje budowlane obiektów o niskiej odporności na wpływy eksploatacji górniczej. Wytypowane obiekty znajdujące się w zasięgu wpływów eksploatacji górniczej poddawane są bieżącym obserwa-

cjom i nadzorowi budowlanemu, który w 2024 roku prowadzony był przez pracowników Instytutu Techniki Budowlanej oraz Głównego Instytutu Górnictwa. Z nadzorów tych wykonywane są w okresach kwartalnych sprawozdania techniczne, na podstawie których prowadzone są doraźne prace naprawcze i zabezpieczające.
Do dnia obowiązującej wcześniej umowy tj. 31 stycznia 2024 r. monitoringiem tym objętym było 86 obiektów budowlanych:
• 49 w Miechowicach,
• 37 w Karbiu.
Od dnia zawarcia nowej umowy tj. 13. czerwca 2024 r. monitoringiem tym objętych zostało 108 obiektów budowlanych:
• 72 w Miechowicach,
• 36 w Karbiu.
Ponadto, pracownicy kopalni prowadzą niezależne obserwacje i przeglądy zabudowy znajdującej się w zasięgu oddziaływania prowadzonej eksploatacji górniczej, zgodnie z ustaleniami zawartymi w planie ruchu i zarządzeniach Dyrektora.
Na przestrzeni 2024 roku do Spółki wpłynęły 125 wniosków w sprawie roszczeń o uznanie szkód górniczych z czego 25 jako niezasadnych zostało oddalonych. Zawarto ogółem 84 ugody, a w 11 przypadkach sprawy zakończyły się wyrokiem sądów. Wydano jeden wyrok całkowicie oddalający roszczenia poszkodowanych.
Zadaniem związanym również z gospodarką wodno – ściekową na terenie Gminy Bytom był zwrot przez Węglokoks Kraj SA na rzecz Bytomskiego Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o. w Bytomiu kosztów utrzymania i eksploatacji przepompowni ścieków przy ul. Przelotowej, ul. Łanowej, ul. Technicznej i ul. Falistej. Procentowy udział Węglokoks Kraj SA w zwrocie kosztów utrzymania i eksploatacji przepompowni ścieków przedstawia się następująco: przepompownie wód opadowych i ścieków komunalnych zlokalizowanych w Bytomiu przy ul. Przelotowej (22,1%), ul. Łanowej (27,6%), ul. Technicznej (24,6%), i ul. Falistej (27,7%).

2. Spółka Restrukturyzacji Kopalń SA

W zakresie naprawy szkód w obiektach budowlanych część napraw prowadziła samodzielnie SRK SA, a w części współpracowała z Węglokoks Kraj SA Realizacja zadań po KWK Bobrek była prowadzona w oparciu o zawarte w dniu 9 kwietnia 2015 r. „Porozumienie w sprawie odpowiedzialności, postępowania i ponoszenia kosztów napraw szkód wyrządzonych ruchem zakładu górniczego KWK Bobrek oraz w oparciu o Aneks nr 1 z dnia 28 kwietnia 2016 r. do ww. Porozumienia.
W 2024 roku SRK SA Oddział KWKCL poniósł wydatki wynikające ze zobowiązań po Kompanii Węglowej SA dotyczące KWK Bobrek, w tym prowadzonych przez:
1. Węglokoks Kraj SA:
a) Obiekty gminne: lokal mieszkalny w budynku mieszkalnym, pl. Słoneczny 1 – zadanie w trakcie realizacji (zadanie zakończone w zakresie jednego lokalu) 40 769,43 zł (sprawa sądowa),
b) b) Obiekty prywatne: budynek mieszkalno-warsztatowy – zadanie zakończone (w przyszłości rozbiórka) – 88 080,72 zł i budynek kościoła – zadanie w trakcie realizacji – 907 552,50 zł (sprawa sądowa).
Łączna kwota: 1 036 402,65 zł. SRK SA jest płatnikiem w zakresie realizacji ww. zadań.
2. SRK SA:
a) Sprawa sądowa – zadanie na kwotę 12 570,02 zł (wyrok realizowany przez Węglokoks Kraj SA, SRK SA zapłaciło tylko odsetki zgodnie z wyrokiem).

Łącznie w 2024 roku SRK SA wydatkowała kwotę 1 048 972,67 zł.
Ponadto SRK SA KWKCL Rejon po zlikwidowanym Oddziale KWK Centrum wydatkował kwotę 11 700,00 zł na wypłatę odszkodowania pieniężnego na naprawę szkód w budynku mieszkalnym.

3. Zakład Górniczy Eko-Plus Sp. z o.o.

Do Zakładu Górniczego Z.G. Eko-Plus Sp. z o.o. w 2024 roku wpłynął jeden wniosek o szkodę spowodowaną ruchem zakładu górniczego. Wniosek został oddalony z uwagi na brak związku przyczynowego z ruchem Z.G. Eko-Plus Sp. z o.o. Dodatkowo w sądzie procedowano trzy sprawy sądowe przeciw Z.G. Eko-Plus Sp. z o.o. o uznanie szkody od mieszkańców i wspólnoty mieszkaniowej ul. Przy Kopalni w Bytomiu. W dwóch przypadkach sprawy zakończyły się wygraną Z.G. Eko-Plus Sp. z o.o. natomiast trzecia sprawa dotycząca Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Przy Kopalni 3, 4, 5 zakończyła się wyrokiem zasądzającym kwotę odszkodowania wysokości około 19 232,00 zł, przy żądanej kwocie 200 000,00 zł. Spółka Z.G. Eko-Plus Sp. z o.o. wniosła apelację od wyroku. Przewidywany okres rozpoznania apelacji 2-3 lata. W kwietniu 2024 roku przedłużona została o kolejny rok ugoda z GPW na obchody kontrolne wodociągu położonego wzdłuż ulicy Strzelców Bytomskich, który od kilku lat znajduje się poza wpływami eksploatacji górniczej.

4. Zakład Górniczy Siltech Sp. z o.o.

Zakład Górniczy Siltech Sp. z o.o. w 2024 roku nie odnotował zgłoszenia szkody górniczej wywołanej ruchem zakładu górniczego jak również nie usuwał w 2024 roku szkód górniczych wywołanych ruchem zakładu górniczego.

W roku 2024 kontynuowane były prace Zespołu Porozumiewawczego (Posiedzenia nr 24 i nr 25), narady koordynowane przez Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Katowicach, dla okresowej oceny wpływów eksploatacji górniczej na powierzchnię terenu jak również realizacji napraw szkód górniczych w granicach Gminy Bytom z udziałem Prezydenta Miasta Bytomia oraz przedstawicieli Wyższego Urzędu Górniczego – Departamentu Ochrony Środowiska i Gospodarki Złożem w Katowicach, Okręgowego Urzędu Górniczego w Katowicach, zakładów Spółki Restrukturyzacji Kopalń SA oraz przedstawicieli zakładów górniczych prowadzących roboty związane z ruchem zakładów górniczych w granicach Gminy Bytom.

Zadania związane z odwadnianiem niecek bezodpływowych

Gmina Bytom cały czas boryka się z zaszłościami, spowodowanymi wpływami eksploatacji górniczej, prowadzonej od XIX wieku na jej obszarze. Jednym z długofalowych skutków deformacji powierzchni, spowodowanych działalnością górniczą, było powstanie niecek bezodpływowych, wymagających systematycznego odwadniania.

W rezultacie uzgodnień, zawieranych z podmiotami górniczymi, w kompetencjach Gminy Bytom leży odwadnianie zlewni składającej się ze Stawu 24 Brandka i napełniającego się zbiornika Ws-47 Bączek. W zależności od ilości opadów atmosferycznych, zasilających ww. zbiorniki, niezbędne jest odpompowywanie wody z tego zbiornika. Należy dodać, że koszty odpompowywania wody w proporcji 50/50 pokrywał Węglokoks Kraj SA KWK Bobrek, jako sprawca szkody wraz z Gminą Bytom.

Działając w imieniu Gminy Bytom Miejski Zarząd Dróg i Mostów z siedzibą w Bytomiu poinformował, że w związku z zawartą ugodą z dnia 15 maja 2024 r. z okresem obowiązywania od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. o naprawienie szkody górniczej spowodowanej ruchem zakładu górniczego (odwadnianie niecek WS-47 i staw 24) pomiędzy Węglokoks Kraj SA KWK Bobrek, Gminą Bytom – Miejskim Zarządem Dróg i Mostów oraz Spółką Restrukturyzacji Kopalń SA w 2024 roku koszt odpompowania wód po stronie Gminy Bytom wynosił 350 000,00 zł brutto.

Ponadto dział kanalizacji deszczowej posiada również ugodę na lata 2020 – 2025 o naprawienie szkody górniczej spowodowanej ruchem zakładu górniczego (utrzymywanie przepompowni wód deszczowych) zawartej pomiędzy BPK Sp. z o.o., Gminą Bytom – Miejskim Zarządem Dróg i Mostów, SRK SA oraz Węglokoks Kraj SA KWK Bobrek, w której SRK SA wraz z Węglokoksem Kraj SA KWK Bobrek pokrywają w 100% opłaty za utrzymywanie przepompowni wód deszczowych przy ul. Technicznej w Bytomiu oraz w 80% opłaty za utrzymywanie przepompowni wód deszczowych przy ul. Falistej w Bytomiu (koszt Gminy Bytom – 1 711,24 zł. brutto za rok 2024).

W 2024 roku realizowano trzy zadania dotyczące utrzymania pompowni na terenie Gminy Bytom przez SRK SA:

1. Odwadnianie niecek bezodpływowych na terenie Gminy Bytom – utrzymanie w 2024 roku przepompowni: Dworska, Staw 32, Zachodnia, Karb II – zadanie realizowane w 2024 roku przez Oddział Kopalnie Węgla Kamiennego w Całkowitej Likwidacji – poniesiono koszty realizacji zadania w wysokości 1 540 029,36 zł.
2. Utrzymanie i eksploatacja przepompowni ścieków przy ul. Piłsudskiego, ul. Przelotowej, ul. Łanowej, ul. Technicznej i ul. Falistej w Bytomiu – zwrot nakładów za IV kwartał 2023 r. oraz I, II i III kwartał 2024r. – zadanie realizowane w 2024 roku przez Oddział Kopalnie Węgla Kamiennego w Całkowitej Likwidacji – poniesiono koszty realizacji zadania w wysokości 486 056,80 zł.
3. Odwadnianie niecek bezodpływowych na terenie Gminy Bytom – utrzymanie w 2024 roku przepompowni: Północna, Zielona, ROD Kościuszko, ROD Łan – zadanie realizowane w 2024 roku przez Oddział Kopalnie Węgla Kamiennego w Całkowitej Likwidacji Rejon po zlikwidowanym Oddziale KWK Centrum – poniesiono koszty realizacji zadania w wysokości 1 130 611,39 zł.

Zadania związane z rekultywacją zdegradowanych terenów

W odniesieniu do zadań z zakresu rekultywacji terenów pogórniczych realizowane były poniższe zadania przez SRK SA:

1. Aktualizacja projektu technicznego zadania dotyczącego modernizacji systemu odwadniania zalewisk bezodpływowych w granicach administracyjnych miasta Bytomia w rejonach: Dworska ogródki, Staw 32, Staw 39, Staw 29, Staw 102b, ROD Łan.

W dniu 5 lipca 2021 r. została zawarta umowa z firmą Haskoning DHV Polska Sp. z o.o. na wykonanie aktualizacji projektu technicznego dotyczącego modernizacji systemu odwadniania zalewisk bezodpływowych w granicach administracyjnych miasta Bytomia w rejonach: Dworska ogródki, Staw 32, Staw 39, Staw 29, Staw 102b, ROD Łan. Wykonawca złożył wniosek dotyczący przedłużenia terminu wykonania Etapu I przedmiotu umowy i na dzień dzisiejszy trwają konsultacje dotyczące przedmiotowej umowy oraz sposobu jej zakończenia.

2. Rekultywacja zdegradowanych terenów leśnych – Pole F1 w Bytomiu Miechowicach.
Obowiązek naprawy szkody został określony w decyzji Prezydenta Miasta Bytomia z dnia 3 października 2017 r. zobowiązującej Spółkę Restrukturyzacji Kopalń SA do naprawy szkody poprzez jej rekultywację. W dniu 7 listopada 2022 r. SRK SA podpisała umowę na wykonanie zadania pn.: Rekultywacja zdegradowanych terenów leśnych – Pole F1 w Bytomiu- Miechowicach dla Spółki Restrukturyzacji Kopalń SA Oddział Kopalnie Węgla Kamiennego w Całkowitej Likwidacji. W dniu 14 listopada 2022 r. Wykonawca robót przejął od Zamawiającego teren budowy. Do dnia 20 grudnia 2023 r. przeprowadził rekultywację techniczną (roboty pomiarowe, wycinka i karczowanie drzew, ukształtowanie rowów melioracyjnych i zagłębienia terenu, ukształtowanie wierzchowiny, wykonanie nawierzchni dróg i przepustów drogowych, wywiezienie odpadów ujawnionych w trakcie robót) oraz rekultywację biologiczną (dowóz i przemieszczanie mas ziemnych, utworzenie warstwy rekultywacyjnej wraz z obsianiem trawą i nasadzeniem drzew oraz krzewów).
W 2024 roku przeprowadzono zabiegi pielęgnacyjne w ramach 5-letniego okresu pielęgnacji, które potrwają do 2028 roku.

3. Na podstawie umowy z dnia 13 kwietnia 2022 r. zrealizowano zadanie pod nazwą: Dokumentacja uzupełniająca do projektu budowlanego – Przebudowa (modernizacja) systemu odwadniania niecki bezodpływowej Kościuszko.

Trwa aktualizacja zgód na wejście w teren z właścicielami nieruchomości, tj. Tramwaje Śląskie SA oraz Miastem Bytom. Po uzyskaniu przedmiotowych zgód możliwe będzie przystąpienie do czynności związanych ze złożeniem wniosku o dofinansowanie przedsięwzięcia do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

4. Zadania rekultywacyjne pn.:
a. Modernizacja systemu odwadniania niecki bezodpływowej Zachodnia.
b. Modernizacja systemu odwadniania niecki bezodpływowej Północna-Zielona.
W wyniku analizy zadań ustalono, że należy przeprowadzić aktualizację dokumentacji, a jej zakres należy poprzedzić rozpoznaniem cenowym obejmującym terminy i etapy zadania oraz szacunkową wycenę kosztów jej wykonania. Rozpoznanie cenowe stanowić będzie podstawę do zaplanowania środków finansowych w planach budżetowych SRK SA oraz przeprowadzenie postępowania w oparciu o ustawę prawo zamówień publicznych.

5. Zadanie dotyczące wykonania projektu modernizacji systemu odwadniania niecki bezodpływowej Karb II w Bytomiu.
Zadanie realizowane jest na podstawie Ugody z dnia .9 maja 2019r. oraz Aneksu nr 1, zawartej między SRK SA, Węglokoks Kraj SA i Gminą Bytom.

Indeks materiałów graficznych

Spis tabel

9 Tabela 1: Bytom solidarny, bezpieczny, uczący się

10 Tabela 2: Bytom aktywnych wspólnot

10 Tabela 3: Bytom inteligentny

11 Tabela 4: Bytomski START-UP

11 Tabela 5: Bytom witalnej przestrzeni

11 Tabela 6: Bytom autentyczny

12 Tabela 7: Ośrodek innowacji metropolii

22 Tabela 8: Zestawienie dochodów i przychodów budżetu miasta według rodzaju zadań (w mln zł)

23 Tabela 9: Struktura dochodów budżetu miasta według źródeł pochodzenia

24 Tabela 10: Zestawienie wydatków i rozchodów budżetu miasta według rodzaju zadań (w mln zł)

25 Tabela 11: Struktura wydatków budżetu miasta wg działów klasyfikacji budżetowej (w złotych)

27 Tabela 12: Liczba projektów dofinansowanych ze środków unijnych w 2024 r. w rozbiciu na źródła finansowania

27 Tabela 13: Zestawienie projektów dofinansowanych ze środków unijnych w 2024 r.

33 Tabela 14: Zestawienie projektów dofinansowanych ze środków unijnych w latach wcześniejszych, których realizacja trwała w 2024 r.

38 Tabela 15:. Zestawienie projektów dofinansowanych z innych niż unijne źródeł zewnętrznych w 2024

66 Tabela 16: Struktura mieszkańców Bytomia według grup ekonomicznych w latach 2023-2024

69 Tabela 18: Zespoły szkół publicznych w roku szkolnym 2024/2025

69 Tabela 17: Typy i liczba bytomskich szkół publicznych, prowadzonych przez gminę i powiat Bytom, liczba uczniów i absolwentów, w roku szkolnym 2024/2025

70 Tabela 19: Uczniowie objęci opieką w świetlicach bytomskich szkół publicznych w latach 2019-2024

71 Tabela 20: Działalność bytomskich placówek wychowania pozaszkolnego w roku 2024

76 Tabela 21: Wybrane dane dotyczące funkcjonowania bytomskich szpitali w latach 2019-2024

77 Tabela 22: Liczba osób hospitalizowanych z powodu chorób społecznych i cywilizacyjnych w latach 2019 – 2024

82 Tabela 23: Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia oraz liczba wypłaconych świadczeń w ramach pomocy społecznej w latach 2020 – 2024

83 Tabela 24: Liczba świadczeń wypłaconych w Bytomiu w latach 2020-2024

84 Tabela 25: Kwota udzielonych świadczeń (w tysiącach złotych) wypłaconych w Bytomiu w latach 2020-2024

84 Tabela 26: Świadczenia przyznane w roku 2024 w ramach Rządowej tarczy energetycznej

85 Tabela 27: Wysokość wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2020-2024

85 Tabela 28: Pomoc materialna dla uczniów

96 Tabela 29: Porównanie wybranych informacji danych dotyczących MBP w Bytomiu w latach 2020-2024

96 Tabela 30: Liczba imprez i widzów w BCK w latach 2020-2024

98 Tabela 31: Porównanie liczby imprez i uczestników w latach 2021-2024

99 Tabela 32: Liczba spektakli i widzów w BTTiR Rozbark w latach 2020-2024

100 Tabela 33: Liczba spektakli i widzów w Operze Śląskiej w latach 2020-2024

101 Tabela 34: Porównanie liczby wystaw i odwiedzających w Muzeum Górnośląskim w latach 2020-2024

101 Tabela 35: Porównanie liczby wystaw i odwiedzających w CSW „Kronika” w latach 2020-2024

102 Tabela 36: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach otwartych konkursów ofert w dziedzinie kultury w latach 2020-2024

102 Tabela 37: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach tzw. „małych grantów” w dziedzinie kultury w latach 2020-2024

104 Tabela 38: Wybrane imprezy kulturalno-rozrywkowych, jakie miały miejsce w Bytomiu w roku 2024

106 Tabela 39: Wydarzenia kulturalne zorganizowane przez organizacje pozarządowe przy wsparciu finansowym Gminy Bytom w 2024 r. w ramach obchodów jubileusz 770- lecia:

106 Tabela 40: Porównanie kwot przeznaczonych na stypendia artystyczne w latach 2021-2024

113 Tabela 41: Wydarzenia sportowo – rekreacyjne organizowane w roku 2024 przez OSiR

117 Tabela 42: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach otwartych konkursów ofert w dziedzinie kultury fizycznej w latach 2020-2024

117 Tabela 43: Porównanie kwot dotacji i projektów wspartych w ramach tzw. „małych grantów” w dziedzinie kultury fizycznej w latach 2020-2024

117 Tabela 44: Porównanie kwot dotacji i projektów w ramach uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu nr XVII/242/13 w latach 2020-2024

118 Tabela 45: Porównanie kwot przeznaczonych na stypendia sportowe w latach 2020-2024

119 Tabela 46: Liczba odnotowanych przestępstw na terenie Bytomia w 2024 r.

120 Tabela 47: Zestawienie liczbowe wniosków o ukaranie skierowanych do sądu rejonowego w roku 2024

120 Tabela 48: Zestawienie liczbowe mandatów karnych wystawionych w roku 2024

121 Tabela 49: Zestawienie zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu odnotowanych przez Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Bytomiu

125 Tabela 50: Liczba fundacji i stowarzyszeń w Bytomiu

131 Tabela 51: Konsultacje aktów prawa miejscowego przeprowadzone w roku 2024

133 Tabela 52: Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w Bytomiu w latach 2020-2024

135 Tabela 53: Liczba przedsiębiorców z uwzględnieniem wielkości zatrudnienia w 2024 r.

139 Tabela 54: Poziom i struktura bezrobocia rejestrowanego w Bytomiu

139 Tabela 55: Bezrobotni nowo rejestrowani i wyłączani z ewidencji PUP

142 Tabela 56: Zawody najczęściej występujące w ofertach pracy

143 Tabela 57: Zestawienie wydatkowanych środków w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu w latach 2023 – 2024

145 Tabela 58: Projekty finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego

147 Tabela 59: Wybrane dane dotyczące gospodarki wodociągowej w Bytomiu w latach 2020-2024

147 Tabela 60: Wybrane dane dotyczące gospodarki ściekowej w Bytomiu w latach 2020-2024

148 Tabela 61: Oczyszczalnie ścieków w Bytomiu

149 Tabela 62: Wybrane dane dot. utrzymania infrastruktury służącej do odprowadzania wód opadowych i roztopowych

150 Tabela 63: Łączna ilość odpadów komunalnych odebranych w mieście Bytomiu z terenu nieruchomości zamieszkałych w latach 2019 – 2024

152 Tabela 65: Łączna ilość odpadów zebranych w stałym punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych zlokalizowanym w Bytomiu przy Al. Jana Pawła II nr 10 w latach 2019 – 2024

152 Tabela 64: Łączna ilość przeterminowanych leków odebranych z aptek zlokalizowanych na terenie miasta Bytomia w latach 2019 – 2024

153 Tabela 66: Rodzaje i ilości odpadów przyjetych na składowisko w Bytomiu.

155 Tabela 67: Podstawowe dane dotyczące infrastruktury cieplnej PEC Sp. z o.o. w latach 2019-2024

157 Tabela 68: Infrastruktura gazowa w latach 2021 – 2024

159 Tabela 69: Dane na temat linii tramwajowych, autobusowych oraz przystanków na terenie Bytomia

171 Tabela 70: Zasoby mieszkaniowe w Bytomiu

172 Tabela 71: Komunalne zasoby mieszkaniowe w Bytomiu w latach 2019-2024

173 Tabela 72: Ilość zawartych umów w latach 2019-2024

174 Tabela 73: Przyznane lokale mieszkalne w latach 2019-2024

174 Tabela 74: Liczba wolnych lokali mieszkalnych zgłoszonych do Bytomskich Mieszkań w latach 2019-2024

174 Tabela 75: Liczba osób oczekujących na lokale mieszkalne i lokale o najmie socjalnym w latach 2019-2024.

175 Tabela 77: Wspólnoty mieszkaniowe w 2024 roku

175 Tabela 76: Wykaz wypłaconych na rzecz wierzycieli odszkodowań za niedostarczenie lokali o najmie socjalnym lub tymczasowych pomieszczeń w latach 2019-2024

176 Tabela 78: Wspólnoty mieszkaniowe zarządzane przez ZBM Sp. z o.o. a następnie przez ZBM – TBS Sp. z o.o. w latach 2019-2024.

176 Tabela 79: Struktura budynków wspólnot mieszkaniowych na dzień 31.12.2024 r. wg stanu technicznego

176 Tabela 80: Stopień wyposażenia technicznego lokali mieszkalnych we wspólnotach mieszkaniowych (w%)

177 Tabela 81: Sprzedaż nieruchomości stanowiących własność Gminy Bytom w latach 2021-2024

177 Tabela 83: Nieruchomości gruntowe nabyte do zasobu Gminy Bytom

178 Tabela 84: Nieruchomości gruntowe nabyte do zasobu Gminy Bytom w latach 2012-2024

182 Tabela 84: Udziały kapitałowe miasta w spółkach prawa handlowego i innych podmiotach

184 Tabela 85: Wartości wykupu sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w roku 2024 przedstawia poniższe zestawienie:

185 Tabela 86: Struktura wiekowa budynków mieszkalnych i użytkowych będących własnością Spółki (100% udział) kształtuje się następująco:

Spis map

5 Mapa 1: Mapa Bytomia z podziałem na dzielnice

67 Mapa 2: Gęstość zaludnienia w ujęciu dzielnicowym

Spis infografik

5 Infografika 1: Struktura i powierzchnia gruntów według sposobu użytkowania

Infografika 2: Aktywność miasta w mediach społecznościowych 58

65 Infografika 3: Piramida płci i wieku mieszkańców Bytomia na 31.12.2024 r.

66 Infografika 4: Przyrost naturalny w latach 2019 – 2024

68 Infografika 5: Wychowanie przedszkolne na terenie Bytomia

70 Infografika 6: Liczba etatów pracowników pedagogicznych w jednostkach i placówkach oświatowych

76 Infografika 7: Placówki świadczące usługi medyczne

77 Infografika 8: Porady świadczone w poradniach ambulatoryjnej opieki specjalistycznej

79 Infografika 9: Kontrole przeprowadzone na terenie Bytomia przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w latach 2020–2024

82 Infografika 10: Wartość świadczeń wypłaconych w 2024 r.

84 Infografika 11: Liczba złożonych wniosków o przyznanie dodatków mieszkaniowych w latach 2020-2024

85 Infografika 12: Placówki pomocy społecznej w Bytomiu

119 Infografika 13: Liczba odnotowanych zdarzeń drogowych na terenie Bytomia w 2023 i 2024 r.

131 Infografika 14: Bytomski Budżet Obywatelski

136 Infografika 15: Podmioty reprezentujące samorząd gospodarczy

140 Infografika 16: Bezrobotni według wieku

141 Infografika 17: Bezrobotni według wykształcenia

141 Infografika 18: Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

142 Infografika 19: Barometr zawodów
154 Infografika 20: Przedsiębiorcy prowadzący działalność polegającą na gospodarowaniu odpadami w Bytomiu
158 Infografika 21: Infrastruktura drogowa w Bytomiu
159 Infografika 22: Liczba samochodów zarejestrowanych na terenie Bytomia
159 Infografika 23: Linie autobusowe i tramwajowe na terenie Bytomia
171 Infografika 24: Zasoby mieszkaniowe Bytomia
175 Infografika 25: Struktura wiekowa budynków wspólnot mieszkaniowych na dzień 31.12.2024 r.
179 Infografika 26: Decyzje i pozwolenia dotyczące budowy obiektów wydane w Bytomiu w 2024 r.

Spis zdjęć

13 Zdjęcie 1: Alokacja ZIT Subregionu Centralnego w perspektywie 2021-2027
14 Zdjęcia 2-3: Spotkanie podregionu bytomskiego
15 Zdjęcia 4: Walne Zebranie Członków Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego
16 Zdjęcia 5-6: Posiedzenie Zarządu ZSC w centrum wspinaczkowym w Bytomiu
19 Zdjęcie 7: Plan miasta – ortofotomapa 2023
19 Zdjęcie 8: Plan miasta – ortofotomapa 2024
20 Zdjęcie 9: Plan miasta – warstwa mapowa „BDOT10K”
20 Zdjęcie 10: System WIIP – warstwa mapowa „ZRID”
20 Zdjęcie 11: System WIIP – warstwa mapowa „DRZEWA”
37 Zdjęcia 12-15: Spotkanie podregionu bytomskiego
54 Zdjęcia 16-19: Inwestycje zrealizowane w Bytomiu przy wsparciu środków unijnych projektów:
103 Zdjęcie 20: Narodowe Święto Niepodległości
107 Zdjęcie 21: Laureaci Medalu Miasta Bytomia
107 Zdjęcie 22: Laureaci Nagrody Muza
109 Zdjęcie 23 Logotyp znaku „770 lat miasta Bytom”,
110 Zdjęcia 24-25: Obchody 770-lecia w Bytomiu
112 Zdjęcie 26: Piłsudskiego 50 budynek znajduje się na terenie zabytkowego układu urbanistycznego wpisanego do rejestru zabytków.
126 Zdjęcie 27: 33. Finał WOŚP
127 Zdjęcie 29: Festiwal Organizacji Pozarządowych
127 Zdjęcie 28: Plakat z lokalu w Bytomiu
128 Zdjęcie 30: Bytomski Anioł Wolontariatu
129 Zdjęcie 31: Bytomska Rada Działalności Pożytku Publicznego
135 Zdjęcie 32: Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna, Podstrefa Gliwicka – ul. Ignatza Hakuby, Bytom
188 Zdjęcia 33: Rezerwat Przyrody Segiet
189 Zdjęcia 34: Park Tiele – Wincklerów

Spis wykresów

21 Wykres 1: Kształtowanie się dochodów i wydatków miasta w latach 2020-2024
21 Wykres 2: Kształtowanie się dochodów i przychodów miasta w latach 2020-2024
22 Wykres 3: Dochody w przeliczeniu na jednego mieszkańca
23 Wykres 4: Kształtowanie się wydatków i rozchodów miasta w latach 2020–2024
24 Wykres 5: Wydatki w przeliczeniu na 1-go mieszkańca (w zł)
25 Wykres 6: Wykonanie wydatków budżetowych miasta na 1-go mieszkańca Bytomia (w zł) według działów klasyfikacji budżetowej

26 Wykres 7: Wydatki na zadania i zakupy inwestycyjne w latach 2020 – 2024

26 Wykres 8: Struktura wydatków majątkowych budżetu miasta wg wybranych działów klasyfikacji budżetowej w latach 2023-2024

26 Wykres 9: Wynik finansowy budżetu miasta w latach 2020-2024

55 Wykres 10: Terminowość wydawania decyzji w 2024 r. – zadania własne i zlecone

55 Wykres 11: Decyzje, do których wniesiono środki odwoławcze w 2024r. – zadania własne i zlecone

56 Wykres 12: Postanowienia, do których wniesiono zażalenie w 2024 r. – zadania własne i zlecone

56 Wykres 13 Liczba decyzji wydanych w terminie w latach 2021-2024

56 Wykres 14: Liczba decyzji zaskarżonych w latach 2021-2024

57 Wykres 15: Liczba decyzji, w których termin został przedłużony w latach 2021-2024

134 Wykres 16: Struktura spółek z wyłącznym kapitałem krajowym według rodzaju prowadzonej działalności

134 Wykres 17: Struktura spółek z udziałem kapitału zagranicznego według rodzaju prowadzonej działalności

137 Wykres 18: Stopa bezrobocia w latach 2020-2024 (wg danych na dzień 31 grudnia poszczególnych lat)

137 Wykres 19: Stopa bezrobocia w latach 2020-2024 (wg danych na 31 grudnia poszczególnych lat) *

138 Wykres 20: Liczba osób zarejestrowanych w latach 2020-2024 (wg danych na 31.12 poszczególnych

138 Wykres 21: Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu oraz stopa bezrobocia wg stanu na dzień 31.12

140 Wykres 22: Średnioroczny współczynnik płynności rynku pracy

156 Wykres 23: Struktura odbiorców PEC Sp. z o.o. według zamówionej mocy cieplnej w latach 2015-2024

158 Wykres 24: Struktura dróg w Bytomiu

173 Wykres 25: Struktura budynków mieszkalnych według stanu technicznego